

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnycim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stahenring 14.

Telefon: 20.539.

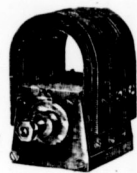
A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és
:: KELLEKEKBEN. ::**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben“ „Englebert“ Pneu.

Arjegyék ingyen!

Tenniszezők különös figyelmébe.

részesülnek. Minden egyes ütő présbe tétetik és konserválva lesz. Saison kezdetére teljesen fefrissítve, tisztítva szolgáltatik vissza. Esetleges hur szakadásért nem lesz felszámítva. Bővebb prospektussal készséggel szolgálók.

MACHER REZSŐ Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám az udvarban.

A magyar válogatott csapat.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34
TELEFON
75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően érnek, plaketek és jelvények hazai gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay—Belleville automobiloik.

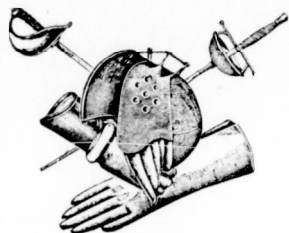
Ára: 13500 frank.

76karban lévő használt automobiloik jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Valódi Perez-féle veronai

Vivó-eszközök

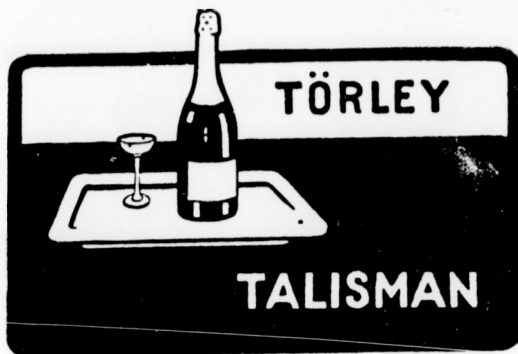
Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivókardok és vitörök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék. Vivó-keztük-, arc- és fejdédok. Párbaj-kardok és pisztolyok. Céllövő pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkék. Diszkosz, gerely, suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkék egyedi raktára. Téli sportcikkék. Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR sportáru-üzlete

BUDAPEST, IV. KER., KRISTÓF-TÉR ALAPITTATOTT 1861-BEN

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerkészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium (pütelében).)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minis-
tertől 109541/1904. szám alatt
a VI. egyetemes tanítógyűlés al-
kalmával rendezett tanszer-kiállí-
táson kiállított torna-telszerelé-
semért elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállí-
táson kiállított arany éremmel
kitüntetve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

BUDAPEST

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, felső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és ja-
vítását pontosan elkészíti.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsá-utca sarok.)

Füredőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és érezését a legegyszerűbb kitéstől a legfinomabb kivitelig.

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

Boesánát a kitérésért, de tán nem lesz érdektelen, ha itt egy kimeríthetetlen témával az osztrákok viselkedésével foglalkozom egy kissé. Flesch urat, ki Ausztriából egyedül jött, igen barátságosan üdvözlöttük, mint régi ismerőt. Az egyéniben én elnököltem, mikor ő vivott. Első lett a csoportjában. Halásan megköszönte, hogy mily jól és szakzerűen bíraskodtam. A következő fordulóban nem voltam bírója, akkor Szántay és Tóth könnyen megverték és kiesett a versenyből. Utóbb szeretett volna a cseh csapatban szerepelni, melyet ezzel osztrák csapatná alakították volna. Ez ellen sem tettünk kifogást, de a csehek nem fogadták el ajánlatát. Mi abba is belemertünk volna, hogy utóbb zsűritag legyen, de az angolok válasza ridegen hangzott: „No competitor whatever can be a member of the jury.“ Eszerint semmi bajunk vagy egyenetlenségünk az osztrák vívóval nem volt, sőt, tőlünk telhetőleg, bajtársi segítséget nyújtottunk neki. Ennek dacára, az Allgemeine Sportzeitung egy híhetetlen, gyalázkodó cikket irt ellenünk, melyből még csak elvisejtük volna azt a vádat, (?) hogy hazánk önállóságát tulságosan kidomborítottuk, de amelyben a valótlan, alacsony denuncziálás is foglaltatott, hogy aztán tisztfejkünk nem állottak föl, mikor a Gotterhaltét játszották. Először is, jelen sem voltak a záró banketten, ahol a nemzetek himnuszait eljátszották, másodsor, mi

magyarok, igen természetesen, mind felállottunk királyunk másik birodalma nemzeti éneke hallatára, annál is inkább, mert minden nemzet megtisztelte ezzel egymást kölcsönösen, így a magyar himnusz is állva hallgatta minden nemzet fia végig. E cikk azonban — nem tudom, ki írta — hü képe az osztrákok lelkiületének.

Amíg a mi csapatunk a németekével hadakozott, én a párbajtőr-zsűriben elnököltem. Igen izgatott, hogy nem láthattam, de Szatmár képviselő ur és Fodor vívómester ur két fia, kik a nyarat Angliában töltötték, oly szívesek voltak, hogy minden mérkőzés után átfutottak hozzám e hírrel: „Tóth győzött, Werkner megnyerte Petrit, Fuchs — Jackett” és így tovább. Türelmetlenül számoltam: már 5, már 6, már 7 győzelem. 8 : 0-ra állottunk; a kilencedik assaut vívták, mikor váratlanul megdördül a háromszoros *Hoch!* a németek ajkán. Feladták a reménytelen küzdelmet. Utána *Zuluszki* szerény szavára háromszoros *Eljen!* hangzik, a pálya két végén felállított zászló közül a német alábukik, a magyart büszkén lengeti a szél. Szenzációs győzelem. — Ha a vívásban rekord volna, akkor ez a győzelem világrekordot számítana, — írta a *Sporting Life*.

A küzdelem igen szépen folyt le. A magyarok általában könnyen győztek. Némiképpen humoros színt adott a versenynek a Petrivél vívott néhány assaut. Petri, mint már megírtam, elsőrangú, rutinizott versenyvivő, aki óriási embon-pointje dacára, gyorsan és jól mozog. Reá igen fentek a magyar vívók a fogukat, mert Athénben a magyarokat naturalistáknak nevezte. Londonban pedig, mikor az egyéniben egy kiváló magyar vívót véletlenül megvert, azt mondotta, hogy nagyszerűen vív ugyan az a magyar, de hozzá képest, még nagyon is fiatal. Werkner éppen ezért, három hatalmas hasriposztot adott neki, hogy csak úgy bugott, utána pedig Tóth, többek között, olyat vágott a fejére, hogy de Barry összeesapta kezét, mondván: „Was wird noch da sein.“ Az utolsó assaut a kilenc közül Tóth Péteré volt, aki a hórihorgas Krünnerttel már 0 : 2-re állott. Azonban nagy vigyázattal csakhamar kiegyenlített 2 : 2. Ekkor egy alkalmas pillanatban egy pokoli kiáltással neki rohant és egy felső filóval felszuarta. A németek igen le voltak verve, de csakhamar azt mondotta egyik vezetőjük, *Neumann*: „Wir können von den Herren noch vieles lernen.“

Óriási izgalommal készültünk neki a vasárnap délutánra kiírt olasz mérkőzésre. Időnk sem volt haza menni, ott lőnesöltünk a kiállításán.

Az olasz kapitánynyal, *Ceccherini*-vel való tárgyalásom után, sikerült a zsüri kérdéseit akként oldani meg, hogy ők beválasztottak engem, mi pedig báró *Pontevanit*.

Az olasz csapat: Bertinetti, Pirrio-Biroli, Olivier és *Ceccherini*-ből állott, míg mi, Tóthot, Gerdét, Fuchst és Földest állítottuk velük szemben. Csodaszép volt a verseny. Egyik győztes akció a másikat követte, mintha csak akadémiát vívtak volna. Senki se mondotta volna, hogy itt él-halál harc folyik két nemzet között. Az olaszok közül csak *Ceccherini* mutatkozott gyengének, a többi teljes formában vívott. Amivel a magyar csapat előnyben volt, az a nagyobb energia és gyorsaság és az egyszerűbb akciók. Az olaszok kombinációi ismételtelen elakadtak a magyarok rövid, tempóbiztos akcióival szemben.

A küzdelem megbámult hőse Tóth Péter volt. Mind a négy ellenfelét játsza verte meg, tiszta, vitán felül álló akciókkal. Összesen csak két tust kapott 12 adott ellenében, egyet Oliviertől, egyet Bertinettitől. Elmondhatjuk, hogy ez is világrekord. Nagyszerűen vívott Gerde, akit csak Bertinetti vert meg, a másik három ellenfelét játsza verte meg. Tiszta akciói, biztos védeke és védhetlen riposztjai rendkívüli tetszést arattak a világ minden sarkából összegyűlt szakemberek sorában is. Az olaszok elleni döntő győzelem Tóthnak és neki volt köszönhető. Fuchst Olivier

és Bertinetti verte meg, másik két ellenfelén győzelmet aratott. Ugyancsak Pirrio-Birolit és *Ceccherini*t verte meg Földes dr., míg másik két ellenfelét vereséget szenvedett. Fuchs és Földes vívása is rendkívül tetszett. A legjobb olaszokkal egyenlőknek bizonyultak. Ekként 11 győzelemmel 5 vereség ellen teljes diadalt arattunk. A háromszoros *Erriva!* után ismét ellenfelünk lobogója hullott alá és a magyar trikolor ragyogott tovább büszkén.

Most már csak a csehek voltak hátra. Nehéz és kemény ellenfelek. Lelkes, fegyverezett, sokat tudó művészi vívók. Saját oldalukon erős ellenfeleiket könnyen verték. Roszkorra esett a küzdelem. Délután $\frac{3}{4}$ -ra tüzték ki, holott délelőttre az egyik, utána pedig $\frac{1}{25}$ -re a másik egyéni elődöntő volt kiírva. Gerde és Tóth, kik délután kerültek sorra és a délelőtti erő mászás után ágyban töltötték, nem is tudták, hogy mikor lesz a csapatdöntő. Automobilt kellett utánuk küldenem. A várakozás felette izgalmas volt. Werkner fájós lába miatt panaszkodott. Ez alatt a többi sportok versenyzői, akik kijöttek végre egy magyar diadalt is látni, közérdekű kérdésekkel szórakoztak. Például, hogy hány gyermeke van Goppoldnak, ki erősebb: Santelli vagy Garrera, hány farka van a cseh oroszlánnak, mitől oly jó a pilseni sör, és így tovább. Képzeltető, minő arccal felelnek az agyonizgatott világbajnok-jelöltek.

Végre itt van Tóth és Gerde is, Werknerrel, Fuchs-szal sorompóba állanak, míg a cseh óriás Goppold, Scheibalt, Duseket és a jobbik Ladat veszi maga mellé. Rosszul kezdődik a játék: Goppold 3 tiszta jeiriposztal megveri Fuchst, aki csak két első vágást tud bevinni. Szerencsére Gerde kiegyenlít egy tempóoldalt és két kvartvédés után oldal-riposztal verve vissza Duseket, kitől csak 1 tust kapott. Ezután Tóth Ladát egy feltartott szurással, egy kitarított fejvágással és egy hasriposztal 3 : 1-re veri. Azonban fordul a kocka. Scheibalt Tóthot, Lada Gerdét, főként könnyelműségük miatt 3 : 1, 3 : 1-re veri. Leírhatatlan izgalom közepette áll ki Goppold Werknerrel. Az izgalom ragálya a versenybíróra és a versenyzőkre is átragad. Goppold panaszt emel, hogy Werkner tulnagykot üt, mire Werknert megintik; ahelyett, hogy Goppoldot figyelmeztetnék, hogy ne vívjon törkeztyűvel kardot. Ezután Goppold minden kapott tus után úgy tesz, mintha adott volna és megáll, mire Werkner újból megüti. A zsüri kissé a magyarok ellen hangolódik, annál is inkább, mert a törmaszkban dolgoz ellenfelét már előbb Tóth úgy ütötte fejbe, hogy füle töve megdagadt és az most azt folyton mutatja. Ennek dacára, Werkner egy pompás elővágással a maga javára dönti el a mérkőzést. Ezután Fuchs erős küzdelem után 3 : 2-re megveri Ladat, Gerde 3 : 1-re Scheibalt. Most Tóth következik Goppolddal. Tóth már 2 : 1-re vezet, mikor idegei kimerülte folytán három támadást kísérel meg, de mindannyiszor egy-egy riposztot kap. Ismét fordul a kocka, Fuchs játszva veri Scheibalt 3 : 0-ra. Werkner, aki a csehek ellen legszebben vívott, 3 : 0-ra veri Duseket. Ezzel meg van a kilenc győzelem és azzal a világbajnokság (9 : 4.) A kítő örömlármá, izgalomban vívóink, kiknek még az egyéni második elődöntő is e napra eső feladatuk, a hátra levő mérkőzéseiket egy szálig elvesztik. Így a győzelem aránya 9 : 7.

Rohantunk át a stádiumba. A nagy közönség nem is tudta, mit akarunk annyian a pálya közepén. Felvonták a magyar zászlót a diadalt jelentő árboera és pedig ezuttal először. Ezzel taps orkánja volt reá a felelet.

Tíz esztendő emberfeletti munkájának, küzdelmének gyümölese.

Quorum ego pars parva fui.

(Folyt. köv.)

Egy háztartásban sem szabad hiányoznia a BRÁZAY-féle sóborszesznek.

Világra szóló magyar találmány!

let a legöregebb egyén teljesen kopasz fején is a haj természetét előidézi, a ritka és rövid hajzatot pedig dússá és sűrűvé teszi és igen jó eredményről a feltaláló kezességét. A hajvédő Sámsonid-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A feltalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollós Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt belajstromozva. A természettudomány legújabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajusz szálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készítő. A „Hajvédő Sámsonid” a hajhullást megszünteti. A „Hajvédő Sámsonid” termőfőző növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mellett a haj hossza megnöveszti. Ugyan az a hatás a hatás a hatás. A hajvédő Sámsonid-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid” ára 10 kor. Kapható postai úton kizárólag a feltalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollós Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

Santelli estélye.

Mult szombaton tartotta Santelli mester idei első vivóestélyét nagy és előkelő közönség jelenlétében. Az estélynek különös érdekességet kölcsönözött, hogy az olimpiai vívók megragadva az alkalmat, hogy kifejezzék hálájukat Santellinek az olimpiai training vezetésében kifejtett odaadó és fáradságot nem ismerő tevékenységéért; majdnem teljes számban megjelentek és nevében emlékül dr. Tóth Péter szép beszéd kíséretében értékes ajándékot nyújtott át.

Beszédében hangoztatta, hogy Santelli érdemeit nem kell felfedezni, tisztán csak arra a tényre akar rámutatni, hogy nagy részben az ő fáradságtalan tanításának köszönhetik a magyar vívók, hogy Londonba érve, oly nagy tusszerőt képviseltek és ennek folytán világra szóló diadalait aratták.

A mester meghatva mondott köszönetet és lekötelező figyelmének ismét tanujelét adva, az olimpiai győzteseknek: Zulawszky, Tóth, Szántay, Werkner, Gerde, Földes és kitűnő vezetőjüknek, dr. Nagy Bélának, művészi kivitelű plakettet adott át, melyet termének egyik legrégibb tanítványa, dr. Lóczy Lajos, udvari tanácsos, egyetemi tanár, osztott ki. Mi sem bizonyítja Santelli népszerűségét jobban, mint ezen intim jellegű ünnepély, melyen a más mesrek tanítványai is oly szeretettel ünnepeltek. Ez után a mérkőzések következtek, melyek közül a legszebb a Santelli—Sanezi (tör), Gerde—Sanezi és Werkner—Santelli (kard) voltak. Ugy Werkner, mint Gerde, már most kitűnő formában vannak. Gerde igen szép assaut mutatott be kitűnő ellenfelével, melyben egy pár gyors támadása sikerült különös szépen, míg Werkner híres ellenfelével vívott assaut-jában a pompás paraderiposztjaival ragadta gyakran tapsra a közönséget. A többi mérkőzés közül igen szép volt a Pajzs—Kratochwilla (tör), Sajgó—Földváry (kard), Kőczy—Darányi, Hekler—Bányász és a Stiller—Leszikkal vívott mérkőzése. Az egyes mérkőzések között a mester mutatott be igen szép iskolát Lóczy, Damaszkín és Keller tanítványaival. A mérkőzéseket Szarvassy százados vezette. (—r.)

A Vén Fiuk.

Mintegy négy éve annak, hogy *Malonyay* Dezső felvette az eszmét, hogy idősebb úri emberek számára egy vívó klubot kellene alakítani, melyben megfelelő kényelem és fényűzés közepette a szellemi munkában kifáradtak egészséges testedzéssel üditenék fel testüket. Az eszme nagy tetszésre talált és a Fodor Károly mester által igazán nagy fényre berendezett helyiségek megfeleltek a budapesti társaság színe-javának.

Nemsokára szükségessé váltott, hogy az eddig baráti társaságként működő tagok hivatalosan is klubba tömörüljenek és így született meg végleges formában a *Vén fiuk Vivó Club-ja*.

Páratlan szerencséje volt az új klubnak abban, hogy igazán oda méltó vezetőket talált. Elnökévé Bárczy Istvánt a székesfőváros polgármesterét, választotta meg, míg alelnökök nem kisebb súlyú férfiak lettek, mint Heinrich Aladár, Malonyay Dezső és Ullmann Gyula.

A sportvezetés *Heinrich* Aladár kezeibe került. Jobban vívó, szakértőbb, odaadóbb, lelkesebb vezetője kevés vívó klubnak van a világon. Érdemei nemcsak a Vén fiuk,

hanem az egész magyar vívó ügy körül bokrosodnak. Nem esoda, hogy ily vezetés mellett a Vén fiuk felvirágoztak.

A mult szombaton megtartott közgyűlés igazgatósági jelentése örömmel közli, hogy a maximális 75-ben megállapított taglétszám kevésnek bizonyult, azt 150-re kell felemelni. Változások voltak szükségesek a fizetendő díjak körül is, melyek eddig 20 K tag- és 200 K tandíjban voltak személyenként megállapítva. A változás azonban nem jelent további megterhelést a tagokra nézve. Behozták a pártoló tagok intézményét és több, szükséges javítást eszközöltek az alapszabályokon.

Sport tekintetben is szépen szerepeltek a Vén fiuk. *Heinrich* Aladár Kolozsváron negyedik lett. A klub csapata szépen megállotta helyét a MAC. csapatversenyén. Még a klub egyik alelnöke, *Ullmann* Gyula, *Marienbadban* az angol király tiszteletére rendezett akadémián vívott fényesen, a király és a közönség nagy tetszése mellett, öregbítve a magyar vívók jó hírét.

A Nemzeti Vivó Club házi handicap versenye.

Az a hatalmas fellendülés, amely vívósportunkban az olimpiai győzelem után észlelhető, nemcsak a vívóklubok és termek nagyarányú látogatottságát, de magának a sportnak intenzívebb művelését is eredményezte. Noha a hosszú, enyhe ősz igen kedvező a szabadkézi sportokra, az előjelekről ítélve, az idei vívószáson valóban nagyszabásúnak ígérkezik, sőt már több egyesület versenyeinek propagációját is szétküldötte. A Nemzeti Vivó Club újonnan átalakítva és megnagyobbított termeiben is szeptember 15. óta mozgalmas vívóélet uralkodik. A club vezetősége, élén *Domony* dr. elnökkel, mindent elkövet, hogy a club minden sportkövetelménynek megfeleljen. Délben és este állandóan két vívómester áll a tagok rendelkezésére. Kezdekett *Katma* mester oktatja, míg a versenyvívókat dr. Gerentes nagy szakavatottsága készíti elő az idej versenyekére.

A club versenyvívó gárdája már komoly traininget foglal, hogy az idej versenyeken a club színeit újabb diadalokra vigyék. Reményt nyújt erre különösen azon körülmény, hogy dr. Hajdu Marcell, *Heinrich* Aladár, *Werkner* Lajos, vívósportunk eme kitűnősegei, állandóan fenn vannak, midőn nyújtva ez által a tagoknak, hogy magokat a velők való assautozás által a vívásban tökéletesítsék. Az idej házi versenyek sorozatát is a Nemzeti Vivó Club nyitotta meg fényesen sikerült handicap-verseny keretében, melyet mult hó 23-án és 27-én rendezett.

Nagyszámu nevezés, sikerült handicap, művészi assautok és a tagok élénk részvétele jellemezte a versenyt.

A versenybírószágban dr. Hajdu Marcell és *Heinrich* Aladár elnöklte alatt *Werkner* Lajos, *Heller* Gusztáv és dr. Gerde Oszkár vettek részt.

A handicapelés nehéz munkáját *Werkner* Lajos, szövetségi handicaper, kitűnően oldotta meg, míg a verseny gyors és minden ízében sportszerű lebonyolítása dr. Stéger Hugó György titkár és *Stiller* Mihály clubkapitány szakavatottságát dicséri.

Az előmérkőzések lebonyolítása után a döntőből győztesen *Havas* Béla (2 tuss előny) került ki, kit nyugodt paradejai, gyors riposztok és biztos, feltartó szurásai jutattak a jól megérdemelt győzelemhez. Második, harmadik és negyedik helyet dr. Stéger Hugó György (2 t. e.), dr. Gonda Illés (scratch) és dr. Nagy Sándor (1 t. e.) foglalták le.

A verseny befejezése után *Werkner* Lajos, elnökgazgató, lendületes beszéd kíséretében nyújtotta át a győzteseknek a versenydíjakat, a club ezüst- és bronzérmeit.

VIVÁS A FERENCVÁROSI TORNA-CLUBBAN. A Ferencvárosi Torna-Clubban november elsejével megkezdődött a vivás. A klub mestere az idén is *Schlotzer* Gáspár vívómester, aki több évi működése alatt igen szép sikereket ért el.

A vívószakosztály vezetője *Horn* K. Lajos, aki nagy agilitással látott hozzá, hogy ez évben a ferencvárosiak is hozzájáruljanak a vivás általános fellendítéséhez.

A „Sámsonid“ kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrássy-úti gyógytárban, a Deák Ferenc-tér 4. szám alatti gyógytárban és **Szöllősy István** gyógytárban, L. Krisztina-körút 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárban. **Hogy eszen valóban csodaszer a haj termését előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismert-levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sirú hajamaj egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használat folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ használat folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel **Özy. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt tények valóságát és az aláírás hittelességét mi alólíroztak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ismerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. **Özy. Reiznerné, Flesch Bertá, Flesch Lipót.** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Isabella-utca 23. szám alatt.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATHLETIKAI KLUB ÖSZINTE kegyelettel adózott Vay Lajos gróf, volt egyetemi vívómester emlékének, amikor Mindszentek napján Palotai Kovács Károly, Speidl Zoltán dr., Kelemen Kornél, Pokorny Gyula, Róth György és Gerentsér László dr., a klub jelenlegi mestere kizarándokoltak volt mesterüknek messze, Rákoson nyugvó hamvaihoz. Itt Palotai Kovács Károly, a klub ifjúsági elnöke néhány kegyeletos szó kíséretében letette a sirra a klub pálmacsokrát, s aztán — a kis különtség elhagyta a szomorúság kertjét, mely meghatottsággal, a vívómesterek mostoha sorsának fájó érzésével.

Szilánkok.

Az ideai melluszóhajtnokság előtt néhány nappal a Szövetség tanácsulése tudvalevően ex abrupto megváltoztatta, illetőleg bizonyos értelmezéssel bővítette a magyar melluszó versenyszabályokat, ami annak idején élénk port vert fel és néhány egyesület haladéktalanul felebbezve, rendkívüli közgyűlés visszahívását kérte, hogy az értelmezés revízióának legyen alávetendő. A dolog azonban ismét csak szalmatűz fellobbanása volt, mely szép csendesen elaludt és most tulajdonképpen senki sincs tisztában a helyes értelmezés tekintetében. Felhívjuk az elmaradt rendkívüli közgyűlésre az illetékes faktorok figyelmét a kérdés tisztázása szempontjából, mert elővégre ha bizonyos számú egyesület sérelmesnek találta az ügyet és orvoslást követelt, úgy nem szabad e jogosult óhaját elfojtani.

*

Helyszűke miatt csak kivonatossan közölhetjük mult heti számunkban a két érdekes magdeburgi levelet, melyek teljesen rehabilitálták Halmay 100 m.-en elért 1 p. 02 mp.-es rekordját, melyet az „Egyetértés” sportrovatában meglehetősen édesen támadott meg, annak hitelességét egyenesen kétségbevonva és azt a „circa” 25 m.-nek jelzett pályá miatt apokrifnek mondva. Hogy mennyire helytelen az ilyenfélékkel elhamarkodva a nyilvánosság elé lépni, azt világosan mutatja a következő két levél, melyet most teljes terjedelmében közlünk. „Schwimmsport-Club „Hellas”, Magdeburg, 1908 október 23-án. Igen tisztelt uram! Szíves elnézését kérem, hogy f. hó 14-éről kelt b. levelét csak ma intézhetem el. Az volt a szándékunk, hogy versenyünkön a célhoz egy rudat tesszünk, mert a célul szolgáló falból egy kis szökőkút ugrik ki. Ezáltal a pálya valamivel rövidebbé lett volna és minthogy nem tudtuk teljes pontossággal, hogy mennyivel, azért használtuk a „circa” kifejezést. E tervünk kivételétől azonban *elálltunk*, nehogy kifogástalannak ismert pályánkat feleslegesen elrontsuk. Halmay fenomenális eredménye tehát — az előbbindulástól eltekintve, — teljesen reális. Az uszodaigazgatóság mellékelte írása bizonyítja, hogy a vízfelület a Wilhelmsbadban, ahol a verseny lefolyt, pontosan 25 m. hosszú. Abban a reményben, hogy sikerült szolgálatot teljesítenem Önnek, maradtam kitűnő tisztelettel *Walter Riemann*, s. k., a „Hellas” elnöke.” — „Magdeburger Bade- und Waschanstalt (Friedrichsbad, Wilhelmsbad), Magdeburg, 1908. október 22-én. A Schwimmsport-Club „Hellas” tek. elnöksége. Helyben. Szíves kívánságukra készségesen bizonnyítjuk, hogy a Wilhelmsbad nevű medencénk, mely uszóversenyek lebonyolítására szolgál, tényleg pontosan huszonöt méter. Kitűnő tisztelettel *Magdeburger Bade- u. Waschanstalt Act.-Ges. Keimling*, s. k., igazgató.” Fentiekkel az egész ügyet ad acta tesszük.

*

Nem volt hát mégsem hosszúéletű H. Taylor esodája 440 yardos rekordja: 6 p. 27.6 mp., mert Battersby 1 1/2 mp.-el javította meg, bár Taylor rekordja mégis többre becsülendő a 33 1/3 yardos pályá folytán, melyen uszatott, Battersby 25 yardos pályájával szemben. Battersby páratlanul egyenletes és észszerű beosztással dolgozott: a 100 yard 1 p. 04 mp., a 200 yard 2 p. 18 mp., 300 yard 3 p. 36 mp. (kitűnő idő és igen közel áll Cavill 3 p. 34.6 mp.-es idejéhez), 400 yard 4 p. 55 mp. volt; az első 100 yard tehát 1 p. 04, a második 1 p. 14, a harmadik 1 p. 18, a negyedik 1 p. 19 mp. volt. Érdeklődéssel várjuk, hogy vajjon Taylor belenyugszik-e abba, hogy kiragadták kezéből a habért és hogy nem fog-e ő is újabb kísérletet tenni, esetleg szintén 25 yardos pályán.

Magyar—osztrák uszómérkőzés.

Mult vasárnap zajlott le football-sportunk egyik legérdekesebb és legfontosabb eseménye: a magyar-osztrák mérkőzés a millenáris pályán. Hogy a mérkőzés mily eredménytelenségű volt, az érdeklődőknek hány ezrei jelentek meg a versenyterén, arról lapunk más helyén emlékezzünk meg, itt csak konstatálni akarjuk azon tényt, hogy ezen évenként kétszer meg-megújuló eseményt a sport iránt érdeklődők ezrei lesik, várják lázas izgalomban. A sport és napi sajtó hetekkel előbb foglalkozik a csapatok összeállításával, győzelmi esélyekkel, a mérkőzés lefolyását hasábkön méltatják és bírálják és a győztes csapat tagjait, mint a nemzet büszkeségeit ünneplik.

A mérkőzés eredménye a két országnak viszonylagos erejét a football-sport terén van hivatva eldönteni, s bár a vesztes fél részére mindig akad mentés, mégis a győzelem nagysága fokmérője a nemzetek haladásának, fejlődésének.

Csodálatos, hogy mégis a sportok más ágában idáig nem aknázták ki azt az óriási előnyt, mely úgy anyagi, mint erkölcsi téren a nemzetek mérkőzésében rejlik. Igaz ugyan, hogy ott, ahol nem igazán csapatversenyben mériük össze erejüket a rivális felek, ily mérkőzés eddig szokatlan, de példa nélkül nem áll, mert eltekintve az olimpiai világversenyektől, melyek alapjukban vége szintén nemzetek mérkőzése, külföldön erre az atlétikában az angol-francia mérkőzésben is van precedens. Sőt nálunk is volt már magyar-osztrák *birkózó-mérkőzés*.

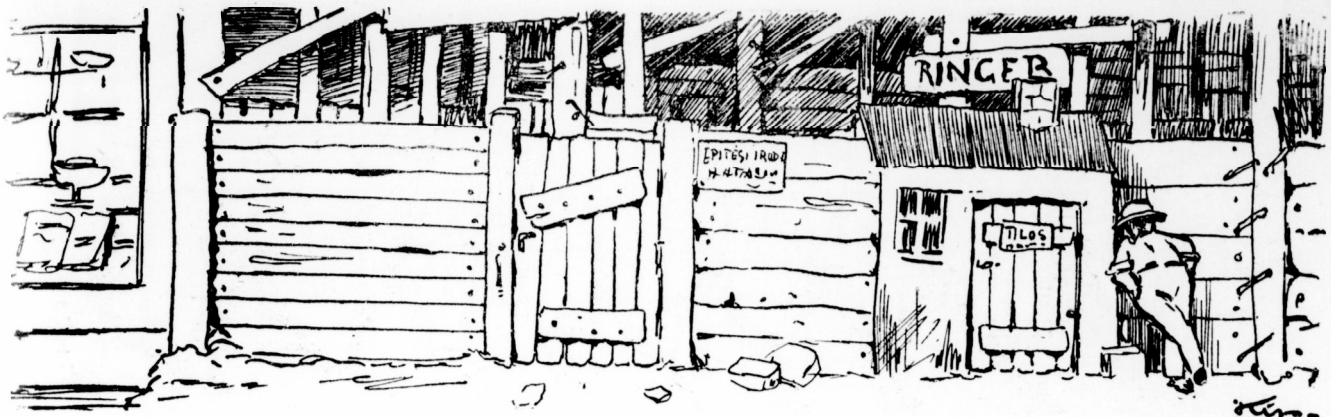
A Magyar Úszó-Szövetség megalakulásakor határozottan foglalkozott ily országok közti mérkőzésekkel, melyeket évenként a nyár folyamán német mintára megrendezni szándékolta szövetségi ünnepélyen kívánt lebonyolítani. A kezdet nehézségei, az alakulással járó zavarok s főleg pedig az olimpiai versenyek, melyek július hónapját egészen elfoglalták és így a nyáron uszás szempontjából egyedül értékes augusztus hónapra tömörítették össze az összes versenyeket, a szövetség vezetőségét megakadályozták a szép terv keresztülvitelében. Hogy mégis ez az év ily verseny megtartása nélkül ne muljon el, lépünk nyilvánosság elé tervünkkel „a magyar-osztrák uszómérkőzés” megvalósításával. Felbátorít bennünket e propezióiónk megtévésére az a körülmény is, hogy magánuton érdeklődtünk az osztrák vezető körökkel, hol az eszmét igen életrevalónak és megvalósíthatónak találták, sőt Wien büszkesége, az osztrák világbajnok azt a megjegyzést is megkockáztatta, hogy *részükről ily mérkőzés* — igaz, hogy csak stafétaversenyekre vonatkoztatta, — *elvezethető nem volna*. Már maga ez a provokáló kijelentés is buzdíthatja uszóinkat, hogy legjobb tudásukkal bizonyítsák be újra a magyar faj szupremáciáját az uszás terén, mely eddig is legfeljebb a hosszabb távokon és egyes speciális uszásmenekben szenvedett esorbát.

Tervünket a következőkben vázoljuk:

A mérkőzés minden év őszén tartatnék novemler vagy december hónapjában, (ez évben természetesen decemberben)

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

✂✂✂ Leiklismertes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek. ✂✂✂
Ez évben megnagyobbítva
✂✂✂✂✂ Kard-, vítór- és ökölvívás, tornázás. ✂✂✂✂✂

A Ringer uszoda 1920-ban.

és pedig úgy, hogy egy vagy két heti időközben a versenyszámok fele Budapesten, másik része Wienben bonyolítottak le. Ez intézkedést szükségessé teszi egyrészt az a körülmény, hogy az ősszel-tavaszzal tartandó mérkőzés uszókra, határozottan káros volna a tavaszi uszózárlat miatt, másrészt a program összes pontjait jelenleg nálunk alkalmas téli uszoda híján nem is lehetne lebonyolítani. A számok a klasz versenyeket mind felölelnék az 1. ang. mértföldes távot kivéve, de mindamellett az osztrákok különleges igényeit, lévén ők a gyengébb fél, mindenestre respektálni kellene. A versenyszámok, nézetünk szerint, ezek volnának: 50, 100, 220, 440 és 880 yardos uszás, 100 yardos hát- és 100 yardos melluszás, műugrás, plunging vagy buváruszás 50 méteres maximális eredménnyel, négyes staféta-verseny (mell, hát, oldal, magyar), hármás staféta-verseny tetszés szerinti uszással és végül vízpoló. A műugrást esetlegesen a buváruszást és a staféta-versenyt ily csoportosítást főleg az osztrákok kedvéért gondoltuk. Ez évben figyelembe véve az uszoda-visszonyokat, a 12 számból álló program következőképp volna beosztandó. Budapesten: 50, 220, 440 yardos uszás, hátuszás, plunging vagy buváruszás és a vegyes staféta; Wienben: 100 és 880 yardos uszás, melluszás, műugrás, sprint staféta és vízpoló. Minden versenyszámban mindegyik nemzet két-két uszót, illetve csapatot indíthat, a vízpolóban 1—1 csapatot, minden számban 2—2, a polóban 7—7 tartalékot nevezhet. Minden versenyző beérkezése sorrendjének megfelelő pontszámot nyer, győztes az a nemzet, amely az összes versenyekben együttvéve a legnagyobb pontszámot éri el. A pontszámok összege a 12 számban 113 pont. Ha valamely számban egy versenyző nem indul, vagy kiáll, az indulók számánál eggyel nagyobb sorrendi pontszámot kap, ha többen nem indulnak vagy kiállnak, a különbeni helyezések száma eloszlatik a nem indulók, illetve kiállók számával. (Pl. indul egyedül A. helyezési száma tehát 1, B. C. D. helyezési számai 2+3+4=9:3=3). Az egyes versenyszámok megfelelően díjazhatók szövetségi ezüst- és bronzérmekkel vagy az egyesültek által felajánlandó érmekkel. A győztes szövetség oklevelet kapna, amit a MUSz. és az VÖSchV. közösen készíthetnének.

Anyagi oldalát véve a dolognak, kétféle megoldás volna lehetséges. Vagy kölcsönösen történvén a látogatás, a felutazás és egyéb költségek mindegyik szövetséget magát terhelnek vagy a vendéglátó fizetné a másik költségeit, persze a minimumra redukálva. Tekintve mindkét szövetség rövid idő előtti alakulását s így anyagiakban való gyöngeségét az első módot talánok célravezetőbbnek, mikor is a szövetség az utazási költségeket az egyes uszókra, illetve egyleteikre háríthatna, kik, tekintve ez igazán nagyjelentőségű kitüntetés, szívesen járnának ily irányban a szövetség kezére, hogy a terv dugába ne dőljön. A szorosán vett rendezési költségeket

a várható igen nagy bevétel bőségesen fedezné, sőt új alapot képezhetne, a jövőben a mérkőzés fentartására.

Ezekben vázoltuk tervünket, s midőn nyilvánosságra hozzátjuk az uszás iránti szeretetünk és lelkesedésünk minden erejével hívjuk fel rá az egész magyar sportvilág s főleg a Magyar Uszó-Szövetség figyelmét. Nem mondjuk, hogy tervünk tökéletes, hibái, gyöngéi lehetnek, de éppen a MUSz. mint az uszás vezetője hazánkban, van hivatva ezek elhárítására. Kérve kérjük vezetőembereinket, ne hagyják elaludni az eszmét, talán kényelemszeretből, mert a magyar-osztrák uszómérkőzés megnyerése — amire pedig igen szép esélyeink vannak — a legszebb befejezése volna az eseményekben oly változatos, ha nem is mindig dicsőségteljes 1908-ig évnék.

Versenynaptár.

- 1908. november 8. MTK. (Rudasfürdő).
- 1908. november 14—15. WAC. Bécs, 500 m.-es bajnokság.
- 1908. november 22. „Nemzeti Sport—Magyar Vízisport” (Rudasfürdő középisk.).
- 1908. november 29. WSC. Austria, Bécs; 200 m.-es bajnokság.
- 1908. december 6—8. I. WASC. Bécs, 100 m.-es bajnokság.
- 1908. december 13. BAK. (Rudasfürdő).
- 1908. december 20. BEAC. (Rudasfürdő).
- 1908. december 26. MUE. (Rudasfürdő).

Belföldi hírek.

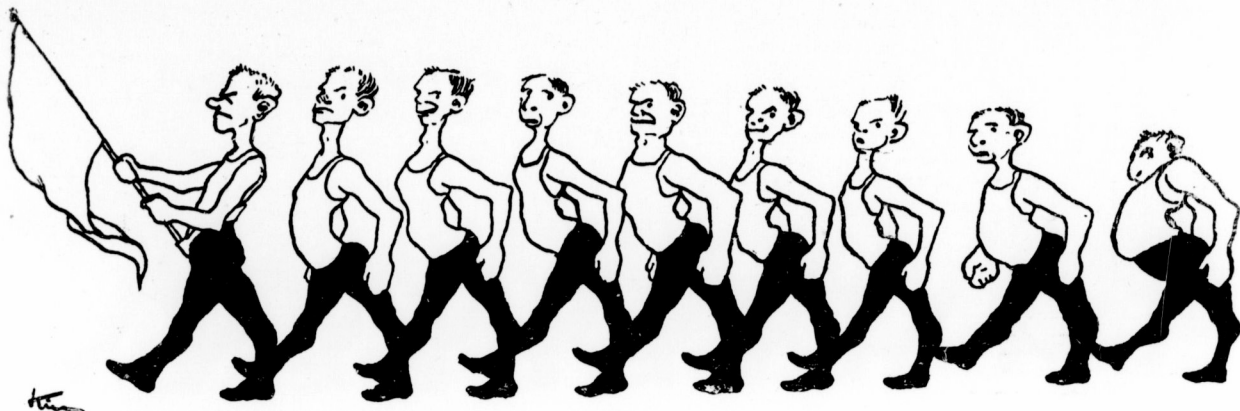
INTÉZETI USZÓVERSENYET rendezte a Rudasban a Budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskolája múlt vasárnap a legszebb sikerrel, nagyszabású középiskolai meetingünknek mintegy előfutáraként. A rendezésben a résztvevő intézetek tanárai, névszerint Szuppán Vilmos kir. tanácsos, igazgató, dr. Schmidt Henrik, dr. Dengl János, dr. Mártonfy Miklós, Kereh Kristóf, Cserjessy Károly és Nagel Ede foglaltak helyet, a legsimább bonyolítva le a rendezést. Az eredmények közül mindenekelőtt Ádám Sándor szép 100 m.-es uszását említhetjük dicsőretekkel; a legszebb küzdelmet a staféta-versenyek hozták; a sprintstafétát meglehetősen fölénytel nyerte a IV. ker. real., míg a vegyes stafétában a Toldi nélkül induló Baresay-uteai gimnázium $\frac{1}{2}$ m.-el maradt el a mesésen uszó II. ker. gimnázium mögött, melyben főleg Lindner Károly és Nagy Géza dolgoztak pompásan; sajnos, keresztvezés miatt diszkvalifikálni kellett őket; idejük (1 p. 26 mp.) kitűnő volt. A részletes eredmény: I. (intézeti zártszámok) Megnyitóverseny 60 m. I. Kronberg Alajos 42.6 mp. 2. Bakács József 5 ind. II. 100 m. melluszás. 1. Seidl Ödön 1 p. 42.2 mp. 3. ind. III. 100 m.-es uszás. 1. Ádám Aladár swim-over 1 p. 29 mp. IV. 100 m.-es hátuszás. 1. Ádám Aladár 1 p. 37.4 mp. swim-over. V. 60 m.-es mellhendikep. 1. Fried Rezső 0 mp. h. 5.7 mp. 2. Kronberg József 4 mp. h. 3. Agulár Ferenc 5 mp. h. 6 ind. VI. 60 m.-es hendikep. Sass Béla 0 mp. h. 47.6 mp. 3 ind. VII. 200 m.-es főverseny. 1. Ádám Aladár 3 p. 07 mp. 2 ind. VIII. Staféta 3x40 m.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2.sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □□ és több előkelő egyesület szállítója

Felvonulás.

(vegyes). 1. az alsó oszt. (Aglár, Adám, Kronberg) 1 p. 37.8 mp. 3 ind. (nyílt számok). IX. Staféta 3×40 m. (tetsz. sz.) 1. IV. ker. főreál (Rényi, Ott, Adám) 1 p. 18 mp. 2. VI. ker. keresk. (Friedmann, Fox, Verő) 4 ind. X. Hendikep 400 m. 1. Vajda György (VII. ker. gimn.) 0 mp. h. 6 p. 52.6 mp. 2. Rickert József (Röser) 30 mp. h. 6 ind. XI. Háthendikep 100 m. 1. Kovács Andor (VII. ker. gimn.) 12 mp. h. 1 p. 49.6 mp. 3 ind. XII. 100 m. mellhendikep. 2 előfutam után. 1. Kálmán Ernő (I. ker. gimn.) 7 mp. h. 1 p. 39.6 mp. 2. Kronberg Alajos (ker. ok.) 0 mp. h. 3. Perin Béla (IX. ker. gimn.) 4 mp. h. 10 ind. XIII. Gyorsuszás 100 m. 1. Adám Sándor (IV. ker. reál.) 1 p. 12 mp. 2. Beleznay László (IV. ker. gimn.) 5 ind. XIV. Staféta 3×40 m. (vegyes). 1. VII. ker. gimn. (Aglár, Kovács, Hentaller). 2. Felső iparisk. (Demján, Rauchmaul, Scholz). Az 1 p. 26.2 mp.-el győztes II. ker. gimn. (Nagy I. Lindner, Nagy G.), díszkv. *Díjkiosztás csütörtökön, nov. 5-én, d. u. 6 órakor a Keresk. Akad. tornateremben.*

A BUDAPESTI TORNA-CLUB, mint hírlík, elhatározta, hogy rendszeres uszást fog kultiválni és a versenyekre is nevez: egyelőre hétfőn, nov. 9-én, háziversenyük lesz a Rudasfürdőben.

A BAK. HÁZIVERSENYE kedden, f. hó 9-én, lesz a Rudasfürdőben a következő sorrenddel: 1. 40 m. kísérleti junior-verseny. 2. Gyorsuszás 60 m. 3. Melluszás hendikep 100 m. 4. Hátonuszás hend. 60 m. 5. 200 m. hendikep. 6. 60 m. junior-verseny. 7. 3×40 m. staféta hendikep. 8. Egyéb sportágakat kultiváló tagok versenye. 40 m. Nevezések Radvány titkárhoz küldendők nov. 2-áig.

A HOLNAPI USZÓVERSENY a MTK. rendezésében dől el, hatalmas programot nyújtva: részint a rendezőegylet hatalmas, szinte feltétlen hegemoniát gyakorló uszói, részint pedig a számok megfelelő összeválogatása folytán valószínű, hogy tulnyomó részben egymás közt fogják a díjak sorsát elintézni. A Hendi-díjat a MTK. ismét ellenfél nélkül fogja megnyerni, bár a melluszfutamat Baronyi — ha ugyan indul — Toldi, a hátszófutamat pedig Pois — utóbbi küzdelem után a szintén nem esély nélkül induló Hendi ellen — nyeri. A 100, 200 és 60 m.-es uszások Halmayéi, távollétében esetleg Hornung, Hajós és Donáthi győzhet. A hat staféta-verseny közül a hölgystaféta a bécsi Austria lejávetelének esetére utóbbi, egyébként a MUE.-é, míg a másik ötből három holtbiztos zsákmánya a MTK.-nak, ellenben a 20×40 ×60 m.-es sprintstafétában (bajn. kiz.) a MAFC. komoly és veszélyes rivális, bár csapata az oly korán és tragikusan elhunyt Tetényi híján erősen meggyengült: az ifjúsági vegyes stafétában a Balaton a favorit. Ujszerű lesz a versenyen az akadályverseny, mely ilyenképen érdeklődésre tarthat számot. A meeting vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik.

A BAK. TELI VERSENYE, mint örömmel értesülünk, a mult számunkban ajánlott december 13-iki terminusra halasztott.

A TETÉNYI EMLÉKVERSENYRE mult héten befolyt összegeket a gyűjtőbizottság azon kérelmével közöljük, hogy november 9-éig, hétfő estig vagy Baronyi A. (IV. Ferenc József-rakpart 18.) vagy Beleznay L. (IX. Vámbáz-körút 9.) címére okvetlenül elküldendők az adakozások, mert *akkor a gyűjtés visz-szaonhatatlanul lezáratik.* Somogyi Adrián 2, Komássy Mihály 2, Halmay Zoltán 5, Névtelen 2, Pois István 1, T. G. M. és F. 50, Rimanóczy Jenő gyűjtése 5.40, Anonymus 5, Löwinger Sámuel 2, dr. Forró Pál 1, „Zry“ társaság 130, (Ujváry Ödön 5, Buócz Gyula 5, K. Jacobi Roland 5, Biró Károly 5, Rimanóczy Olivér 5, Balassa Loránt 3, Biró Gy. 5, Rimanóczy Jenő 20, Donáthi Richárd 10, Hajós Henrik 3, Ellinger Jenő 4, Bäck Imre 2, Donáthi Leó 5, Hajós József 2, Löwy Artur 3, Scholz

Erich 2, Deutsch Leó 5, Swoboda E. 2, Láng M. 2, Schwitzer Ernő 4, Spitz Dezső 20, Becske Frigyes 5, Andrányi István 5, Sass István 1, Salac O. 2.) Balog G. 1, Christielly Z. 1, Csőre A. 1, Doromby E. 1, Holl 50 fill., Kalár 50 fill., Maróthy 1, Paulheim 2, M. Kánitz 5, Donáth R. gyűjtése 4.60, Bauer L. 2, Bloch A. 2, Kirchknopf E. 3, Leipnicker M. 1, Hendl K. 3, BTC. football csapatai (Ujvári gyűjtése) 9, Bayer A. 5, Fejes L. 5 kor., összesen 253 kor. (kétszázötvenhárom) kor. Ehhez járul mult számunkban kimutatott 227 korona 30 fillér, összesen 480 kor. 30 fill. (négy-száznyolcvan) korona 30 fillér.

CSODABOGARAK. Ilyen pech! Mikor kénytelen az ember (ezer) boesánat — nagykereskedő) *sajtóhibát* felfutni. Hja, ha gyors a hírszolgálat és nem 1½ hónappal sántikál — akkor is lapunkból ollózva — az események után, akkor megcsik az ilyesmi. De mi ez a tenger sima tüköréhez, akarom mondani Beaupaire megáttakodott 30 yardos startfejeseihez, továbbá a derék, gyanútlan, semmi rosszat nem vétett és sejtő Cemberwell-fürdő kolosszális piramidális, fenomenális viágrekordjához képest. Szálka? Gerenda? A dolog egy kicsit fordítva áll meg. Ugyanis a *sajtóhiba* (melyért bár nem terhelhet felelősség) mondjuk, hogy szálka, de amazok jó, öreg gerendák. Sőt gerenda-nagykereskedés. No de ilyen pech!

Külföldi hírek.

A BERLINI GERMANIA VERSENYE legfőbb eredményeiben már méltatást talált mult heti számunkban. Az 5×42 m.-es sprintstafétában a WAC. 28.8 mp.-es igen gyenge átlag mellett kikapott a Magdeburger SC.-től (Dietrich, Zierau, Prophet, Gubener, Schiele), főleg feltűnést keltett Sheff leszorulása Schiele mögött: a 3×84 m.-es stafétában Bécs annyira hátul volt a Magdeburger SC. (Prophet, Gubener, Schiele) 1 p. 03 mp.-es átlaga mögött, hogy feladta a reménytelen küzdelmet; a 4×42 m.-es vegyes stafétát a Poseidon-Berlin swim-overben nyerte 2 p. 07.8 mp. alatt. A két főversenyt 84 és 315 m.-en Sheff nyerte könnyen, előbbiben Gubener 59 mp. alatt 4 m.-el verve, még utóbbiban 4 p. 26.8 mp. alatt győzött, Schiele feladta. A plungetet a megszokott G. Haase (Charlottenburger SV.) nyerte 19.30 m.-el, míg a hátszásban 84 m.-en Schiele 1 p. 09.8 mp.-es jó ideje külön említést érdemel. B. Rudloff (Friesen) volt a 315 m.-es melluszás győztese 5 p. 26.2 mp. alatt. A két műugrásban nagy meglepetést keltett, hogy a bajnok Aug. Müllert (Bremer SC.), P. Kühne (Poseidon-Berlin) erősen megszorította és 1/8, illetve 3/10 ponttal szorult le. A gyorsuszásban 63 m.-re (bajn. kiz.) Rudolf Opitz (Charlottenburg) 43.8 mp. alatt könnyen győzött, míg a bécsiek híres sprintere Prophet mögött 52.8 mp.-es időt uszva harmadik lett; a 210 m.-es másodosztályú versenyen a győztes P. Arendt (Poseidon-Berlin) ideje 3 p. 03.8 mp. volt, ami a nyáron oly pompás formát mutatott és most 3. helyen végzett S. Friesen (Charlottenburg) letörésére mutat. A legnagyobb szenzációt a német bajnokcsapatnak, a Germaniának a WAC. fölötti 5:3 arányú (félidő 3:2 a németek javára) győzelme keltette; magyarázatul szolgál a WAC. jelenlegi gyengült formája és az a körülmény, hogy 16 órai vasuti és egy vasuti katasztrófa folytán szükségessé vált hosszú éjjeli gyalogut erősen befolyásolta az osztrákokat, kiknek még az uszoda kicsiny 21 m.-es hoszu volta se igen konvenált.

BATTERSBY 440 YARDOS VILÁGREKORDER! T. S. Battersby, Anglia 1 ang. mfd.-es rekordere okt. 26-án megajvitotta a Wallasey Council Baths-ban (Seacombe, Cheshire. 25 yard) Taylor legutóbb felállított 5 p. 27.6 mp.-es idejét 5 p. 26.4 mp.-re. A rekordot rovatunk vezető helyén méltatjuk.

REKORDKISÉRLET. Mileh Klára, a WSC. Austria tagja, szombaton a Diana-fürdőben rekordkísérletet tett 100 méterre Bachmayer, Müller, Herzog, Bettelheim és Hoehermann, az új szövetség (Verband der österreichischen Schwimmvereine) képviselői jelenlétében. A kísérlet sikerült, amennyiben Mileh kisasszony 68 m. és 100 m. új osztrák rekordot teremtett, az előbbi távot 1 p. 03.4 mp. alatt, azutóbbit 1 p. 38.8 mp. alatt uszta meg. (34 m. — 30 mp.)

A MAGYAR EVEZŐS-EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE a múlt héten igazgatósági ülést tartott. Ennek legfontosabb tárgya a szövetség tulajdonát képező nyolcas és skiff-hajók eladásának ügye képezte. Az olympiai regattára kiküldött evezősök és tréner költsége ugyanis oly nagy összegbe került egymaga, hogy az olympiai bizottság által az evezősök részére megszavazott egész összeget felémésztette. A két hajó beszerzésére tehát a szövetség igazgatósága boesátotta rendelkezésre a szükséges összeget azon gondolatlalt, hogy a regatta után a szövetség költségei a hajók eladási árából visszatérülnek. A hajók Budapestre megérkeztek és ideiglenesen a Pannónia evezős-club uszódházában helyezték el. A nyolcásra a Pannónia evezős-klubon kívül mások is jelentkeztek vevőnek, s így a szövetség legutóbb tartott igazgatósági ülése nem döntött ez ügyben, hanem azt határozta, hogy a hajót e hó 15-ig tekintsék meg a Pannónia uszódházában és azután tegyék meg arra a venni szándékozóknak ajánlatait. Fenntartja azonban magának az igazgatóság a jogot arra, hogy az ajánlatok között szabadon válasszon, annál is inkább, mivel azon nem nyeresz-kedni akar, a szövetség csak a pénztárt terhelő kiadásainak megtérülését óhajtja.

A szövetség igazgatóságának ugyanezen ülésén jelentették be a magyar evezősök külföldi szereplését, melynek kapcsán a Pannónia evezős-klubot meleg ovációban részesítették. Perger Ferencz dr. szövetségi alelnök a Pannónia nyolcas remek győzelmének eléggé nem méltányolható nagy jelentőségét és becsét megörökítendő, bejelentette, hogy e tárgyban még különös indítványa lesz a jövő iletsek egyikén.

AUSZTRÁLIA SKIFFBAJNOKSÁGÁÉRT (hivatásos evezősök részére) nov. 21-én versenyeznek 200—200 font betét mellett a Hunter folyón Ben Thoroughgood és Whelch ausztráliai evezősök a bajnoki távon.

A LEGITIM MEETINGEK befejeztével még a bécsi pótmeeeting és az alagi novemberi meeting áll az istállótulajdonosok és a fogadók rendelkezésére. A bécsi négy napra terjed, az alagi háromra. Ez utóbbit azonban, ha az időjárás megengedi, még két nappal meg fogják toldani.

A bécsi versenyeken jelentősebb sporteseményre már alig van kilátás, az alaginak különösebb érdekességet kölcsönöz néhány jobb sik lónak próbálkozása a gátakon.

A BUDAPESTI ÜGÉTO-VERSENYEK igen nagy anyagi és erkölcsi sikert hoztak a rendező egyesületnek. A versenyek mind igen érdekes lefolyásuak voltak s a magyar tenyésztés szép diadalával véződtek. Az urkoesis versenyekben Bernrieder fogatai domináltak.

BLADES jövő évben Angliában fog lovagolni.

A PLANNER ISTÁLLO a jövő évre angol jockeyt keres és egyelőre Marcovil lovasát Hevittet óhajtaná szerződtetni.

HADNAGY, a Henckel Memorial nyerője, nincs benevezve a bécsi Derbyre.

A SOPRONI KATONATISZTI LOVAREGYLET által rendezett löversenyek. Csütörtökön, okt. 22-én, rendezte a katonatiszti lovaregylet első löversenyét. Kár volt a versenyeket ilyen késő ősze tenni, mert a beállott rossz időjárás egy a megjelent esekély számu nézőközönséget, mint a lovasokat egyáltalán lehangolta. Ilyen esekély érdeklődés mellett, még nem folyt le itt verseny. Pedig volt a versenynek valami érdekessége is, a falkavadászat bemutatása. A lovasok mintegy tíz kilométert futottak be a rohanó kopó falka után, és végül versenyt lovagoltak. Sokan állottak starthoz ezen versenynél, három lovas a szokásos vörös frakkban.

I. Draghunt vadász-verseny. 3 tiszteletdíj. 1. Reiner Vilmos Felemás nevű lován. 2. Steiger Gyula főhadn. Venus nevű lován. 3. Segur Artur gróf Aviso-ja.

II. Félvér vadászlóvak verseny. 3 tiszteletdíj és 1800 kor. 1. Teissinger drag. hadnagy Karoki nevű lován. 2. Maager huszárfőhadn. Alclimist nevű lova (lov. Hager). 3. Varju Jóska, Huszár László báró lova. 4. Pierott, Keresztes Artur huszárfőhadn. lova. Virág lebukott, de nem történt baja. Tot. 5:27.

III. Sopron város díja. Gátverseny (1200 kor.). 1. Han-vay László huszárfőhadn. Wootlebeast nevű lován, nagy stílusban győzött. 2. Virágh, Merveldt százados Turearet lován. 3. Sibrik Sándor főhadn. Nászurama. Tot. 5:13.

IV. Félvér hátszlóvak verseny. (2100 kor.) 1. Roller Oszkár hadnagy Gyulója. 2. Durneisz Judásd (lov. Virágh). 3. Mayern Eszter. 4. Puskás Dörzsölője (lov. Sibrik). 5. Fanta főhadn. Mókusa. A favorit Borutának lovasa lebukott és hegyibe esett Keresztes főhadn., de komolyabb bajuk nem történt. Tot. 5:11.5.

V. Ottó főherceg akadály vers. 2400 kor. Erős küzdelem után 1. Bregánt főhadn. „Na also” nevű lován. 2. Virágh Hagelin Hawkall nevű lován. 3. Bogáthy Dormus nevű lován. Tot. 5:8.

Vasárnap, okt. 25. Vasárnap volt a katonatiszti löversenyek második napja, mely szintén feltűnő esekély érdeklődés mellett folyt le. Megjelent a versenyen Ferenc Salvator kir. herceg tábornok is, Brudermann Rezső lovag lovassági tábornokkal. A verseny ezuttal is a falkavadászzal kezdődött, mely érdekessé tette a verseny lefolyását.

I. Draghunt vadász-verseny. 1. Reiner Vilmos huszárfőhadn. Apponyi Antal gróf lovával.

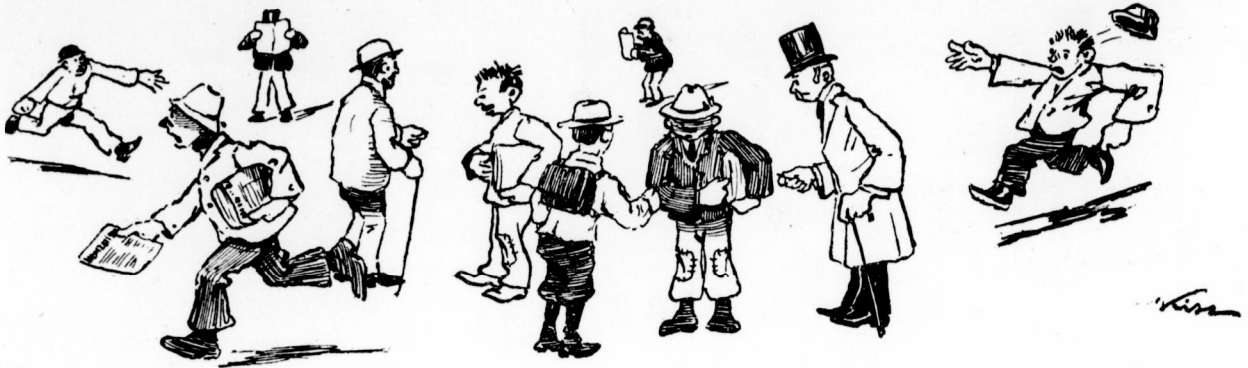
II. Cumberlandi herceg akadályvers. (1200 kor.). 1. Han-vay László Wootlebeast nevű lován.

III. Félvér hátszlóvak vadászvers. (2400 kor.). 1. Durneisz Schwaben huszárfőhadn. Judás lován. 2. Treissinger drag. hadnagy Boruta lován.

IV. Császárbülbümi hadseregi akadály-vers. (3200 kor.). 1. Reimer V. Bregánt főhadnagy egyik lován. 2. Bregánt főhadn. „Na also” nevű lova.

Áttekintés. Az az ügy, amely a Ferencvárosi TC. és a Magyar Testgyakorlók köre között az ismeretes nevezési visszautasításból keletkezett, mult szombaton került a MASz. atlétikai szakosztálya elé. Az ügy elintézése mint várható volt, a MTK. azon kérelmének, hogy a verseny megsemmisítesék, elutasított, mert a MASz. általános szabályzata jogot adott a FTC.-nak, hogy a nevezést vissza-utasítsa. A MASz. szakosztálya azonban ez ügyvel kapcsolatban körvonalazta azon elvi jelentőségű álláspontját, hogy az egyleteknek a rendelkezésükre álló eme legerősebb fegyver használatát nem helyesli s azt elítéli. Ilyen körülmények között mindenki joggal hitte, hogy ezzel az ügy elinté-
zést nyert. A MTK. azonban nem nyugodott be ez itéletbe, s előzetes fenyegetését, melylyel a szakosztály állásfoglalá-

sát terrorizálni akarta, beváltotta s a MASz.-ból való kilépését bejelentette. Eddig rendben volna a dolog. Az indokoláshoz azonban van egy pár szavunk. A MTK. a *társesyletek animozitása* és a *hivatalos lap folytonos támadásával* indokolja kilépését, melyet mint mondja, a MASz. nem tudott megakadályozni. Az első a MTK. maga szerezte magának. A társesylettekkel való erőszakos elbánása természetesen visszahatást szült. A gyengébbekkel folyton a hatalmasabb hangján érintkezett, melyek a ideig óráig kénytelenek voltak eltűnni. Ami pedig a mi támadásainkat illeti, azokra ő maga adott okot és alkalmat, egyleti külső megnyilvánulásainak láncolatossá válásával, amelyek határozottan károsak voltak az egyetemes magyar sportra. Mi voltunk azok, akik a MTK. helyes és sportszerű működését a legnagyobb elismerésben részesítettük a multban, s mi vagyunk azok, akik feltartóztatjuk a jelenben, amikor eselekvése a magyar sport érdekeire káros befolyással van. Ami pedig lapunknak a MASz.-hoz való viszonyát illeti, az köztudomású, hogy mi teljesen függetlenek vagyunk minden külső befolyástól s lapunk irányának megszabása legjobb meggyőződésünk folyománya s abba bele szólni senkit sem engedünk. A MASz. azzal, hogy a MTK. kilép mit sem veszít. A MASz. tíz éves tradicionális multja és elveivel épen úgy irányítója és legfőbb fóruma marad a magyar sportnak a jövőben is.

A MAC. évzáró versenye.

— Mudin Imre 13.22 m.-re új súlydobó rekordot állít fel. —

Az esztendő utolsó versenyét rendezte a Magyar Athletikai Club mult vasárnap a Margitszigeten. Látogatottság és részvétel tekintetében gyengítő hatással volt rá az a körülmény, hogy ugyanakkor folyt le az év legfontosabb fútból-mérkőzése, mely a sportközönség ezreit gyűjtötte össze. Mindamellett a verseny sport szempontból igen jól sikerült s egyes versenyágakban kitűnő eredményeket hozott. A nap szenzációja Mudin Imre hatalmas eredménye a súlyban, mely meglehetősen érdekes körülmények között jött létre. Schiller Rezső, a BBTE. kiváló fiatal súlydobója, egyik legjobb napját találván el, a második dobásra 12.55 m.-t dobott, míg Mudin dobásai sehogyan sem sikerültek. A verseny képe az volt, hogy Mudin ez alkalommal szenvedje ez év első vereségét, annál is inkább, mert az utolsó dobás nem igen szokott sikerülni. Mudin meglehetősen izgatottan állt ki utolsó dobásához. Végző erőfeszítése sikerrel járt, a golyó hatalmas ívből repült, hogy az év egyik legértékesebb rekordját eredményezze. A legújabb magyar rekord nemzetközi viszonylatban is elsőrangú, mert köztudomású, hogy az olimpiai versenyen Garrels a súlydobásban a harmadik helyet 13.19 m.-rel nyerte el. Schiller fejlődése meglepő. Legújabb eredménye igen jó s tekintve jó stílusát és fejlődő erejét, amelyhez nagyfokú rugékonyság is járult, még korántsem érte el képességének maximumát. Jövőre már Mudin komoly és veszélyes ellenfele lesz. A harmadik helyet elfoglaló Horvá-

torics (MAC.) jó súlydobó lenne, ha valami esélyességet a stílusnak is szentelne. Wetzel György dr., a MAC. 300 yardos rekorderének tiszteletdíjáért, mely évről-évre szerepel a programon a 300 yardos síkfutásban s mely az általa elsőnek felállított 33.2 mp.-es rekord javítására van kitűzve, Simon és Wiesner állottak ki. Simonnak erős küzdelme volt mintegy 280 yardon keresztül, hol azonban Wiesner visszacsúszott. A célegyenesbe való fordulás után Wiesner felnyomulása úgy festett, mintha megnyerné a versenyt. Ugy látszik azonban, hogy ezzel kiadta a mi még benne volt, mert az erőteljes finisre már csak Simon volt képes. A rekord azonban elmaradt, jöllehet Simon ideje 33.6 mp. jónak mondható. Szép küzdelmet hozott a 100 yardos hendikep. Az előnyosztás jól sikerült s már a középfutamokban a kiegyenlített erők megkezdő szép és erőteljes finist eredményeztek. A versenyt Rácz Vilmos nyerte meg 10.2 mp. alatt 3.5 m.-ről ami 100 yardra 10.6 mp.-re enged következtetni, ami Rácz erős fejlődéséről tesz tanúságot.

A fél mfd.-es hatos csapatversenyt a MTK. nyerte a favorit gyanánt induló MAC.-al szemben. A MAC. vereségét főleg a rosszabb taktikájának köszönhetette. A verseny elején a fiatalabbik Bán óriási iramban tör előre, s ezt a MAC. csapatának gyengébb képességű tagjai is átvészlik, aminek az volt a következménye, hogy 600 m. után készen lettek s így dacára, hogy az első és harmadik hely Auerbach és Veres Sándor révén a MAC.-é lett, az egy tömegben beérkező három MTK. versenyző az MTK. javára döntötte el a verseny sorsát. Egyéni győztes a fiatal Auerbach (MAC.) lett. Ideje 2 perc 10.6 mp.-es tekintve, hogy nem volt kifutva, jó. Vangel tréning nélkül állott ki, s a célegyenesben nem tudta pozícióját megtartani. A 3 ang. mfd.-es síkfutás hendikep igen érdekes lefolyású volt. Mint scratch Lovas és Penninger indultak. A hendikeper Lovas rekord javítási szándékát figyelembe véve, jól tette fel a hendikepeket, úgy hogy a későbbi győztes Goldfahn Mihály (BEAC.) 300 m.-ről épen 3 mp.-el futott Gillemot 16 perc 18 mp.-es rekordján belül. Lovas eleinte jó tempóban futott s a 2 mfd.-et 10 perc 40 mp. alatt tette meg. Penninger nem bírta az iramot, s hét kör után feladta. A tempót azonban Lovas sem bírta végig s dacára, hogy egy ízben az állandóan vezető Goldfahn-t 20—30 m.-rel megközelítette, a finisben lemaradt. Lovas ideje 16 p. 20 mp. volt. Igen szépen futott a fiatal Pásztor (Typ.), ki harmadik lett 370 m.-ről. A rudigrás nem hozott jó eredményt. Szathmáry Kálmán az utóbbi időben majdnem kizárólag sprintre tréningezve, óriási rohamra tett szert, amit azonban még az ugrás keresztül vitelénél nem tud felhasználni. A 302 cm.-t elsőre ugrotta, míg a 328 cm.-t háromszor verte le, bár épen csak surolta a léceit. A junior 220 yardban Szakolczay Ervin (MAC.) 25.2 mp. alatt nagy fölényrel győzött. A hendikepek, melyeket Speidl dr. készített, igen jól sikerültek.

A rendezés minden tekintetben kifogástalan volt.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.
Az amerikai „Gillette“-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
börtokban 24 korona.

Hirek.

18 KM-ES ORSZÁGUTI GYALOGLÓ versenyt rendezett a gödöllői országhaton a Budapesti II. ker. Felsőbbkereskedelmi Iskola Sport-Egyesülete, melyet eleitől végig vezetve Helfi Richárd nyert meg 2 óra 1 perc alatt. 2. Bartók Károly 2 óra 6 perc. 3. Géczinger Kázmér 2 óra 16 perc. 4. Kubicza Elemér 2 óra 23 perc.

HELYREIGAZÍTÁS. Pogány Gyula, a PTE. titkára, annak közlésére kért fel bennünket, hogy a három héttel ezelőtt Pozsonyban rendezett atlétikai versenyen a gerelydobásnál az egyes dobásokat nem merőleges, hanem sugar irányban mérték. Ezzel együtt elesik az is, hogy a Mudin István egyik dobását, mely 39 m-en felül lett volna, a mérés csökkentette volna. Pogány Gyula titkár megjegyzi még, hogy Mudin István tényleg 39 m-en felül dobott, de a verseny előtt és nem körülhatárolt térről történt.

A POSTA-TÁVIRDA TISZTVISELŐK SPORT-EGYESÜLETE f. évi október hó 31-én tartotta ez évi tisztújító közgyűlését. Az egyesület tisztikara a következőképp alakult: elnök: Rutter Emil; ügyvezető alelnök: Alfay Zoltán dr.; alelnökök: Relle Iván dr., Fehér Géza; főtitkár: Bodor Ödön; titkárok: Kiss József dr., Polonyi Ferencz; pénztáros: Horváth Ferencz; ellenőrök: Papp Salamon dr., Falvi Hugó; szertárosok: Reisinger Gyula, Roznicsék Imre; atlétikai osztály vezetője: Sipos Géza; birkozóosztály vezetője: Orosz Miklós; football-osztály vezetője: Misuray Ágoston; tornaosztály vezetője: Hollóssy István; vívóosztály vezetője: Janos János; kapitányok: Koltay József, Hirka Béla; művezető tornatanár: Tóth István.

Az egyesület eddigi elnökét, dr. Hennyey Henyey Vilmost, érdemeinek elismeréséül örökös diszelnökének választotta meg és az egyesületi aranyéremmel tüntette ki.

A jövőben az egyesülethez intézett mindennemű beadványok Kiss József dr. egyesületi titkár címére küldendők.

A DEBRECENI GAZDASÁGI AKADEMIA SPORT-EGYELETE 1908 október hó 15-én tartotta megújító közgyűlését. Tisztikara a következőképp alakult meg: Velelnök: Gass Gyula gazd. ak. tanár. Elnök: Székács József. Titkár: Szemethanovics Gyula. Pénztáros: Schwartz Jakab. Háznagy: Horkay Lajos.

A közgyűlés elhatározta, hogy belép a MASZ-ba és a Főiskolai Sport-Szövetségbe, valamint csatlakozik az északmagyarországi kerülethez.

UJ SPORT-CLUB. Kecskeméten régen érzett hiányt van hivatva pótolni az új, Kecskeméti Atlétikai és Torna-Club néven megalakult sportegylet. A klub tagjai művelni fogják a sportok majdnem összes ágazatait, s ismerve a vidék szín magyarságát, melynek sportra termettsége kétségen felül áll, a klub tagjaival mihamarabb komoly versenyeken is találkozni fogunk.

CSEH MARATHONI FUTÁS. Prágában 42. km-es Marathon-futást rendeztek Colloredo-Mansfeld herceg védnöksége alatt, ki gyönyörű tiszteletdíjat is ajánlott fel a győztesnek. Az időjárás nem volt kedvező. Erős szél fújt s így még a nehéz pályaviszonyokat is tekintetbe véve, a győztes Nejedly ideje igen értékes. Nejedly egész uton erős küzdelmet vívott Snopek-el, egy 32 éves athlétával, kivel egészen 35 km-ig mell-mell mellett mentek. A versenyt nagy közönség nézte végig, melynek sorában voltak Mansfeld herceg angol és francia vendégei is. A befutás sorrendje: 1. Nejedly (Slavia) 3 ó. 22 p. 50 mp. 2. Snopek 3 ó. 25 p. 18 mp.

3. Kejha (Smichow) 3 ó. 50 p. 18 mp. 4. Klima 4 ó. 2 p. 35 mp. Hatan startoltak s mind a hat befutott.

DORANDO ÉS HAYES. Már megirtuk egy ízben, hogy az amerikaiak mindenáron szeretnék megmérkőztetni az olasz Dorando-t, az olimpiai Marathon-futás erkölcsi győztesét, az amerikai Hayes-el, a tényleges győztesével. Hosszu tárgyalás után végre megegyezésre is jutottak. A verseny november 15-én lesz Chicagóban. A győztes 2500 koronát kap. Azonkívül Dorandó uti és egyéb tartózkodási költségeit a versenyrendező-bizottság fedezi. Dorandó hír szerint már el is indult Amerikába.

MELVIN SHEPPARD-ot, a kiváló amerikai futót, Roosevelt elnök, az állami vámokhoz felügyelővé nevezte ki, érdemei elismeréséül.

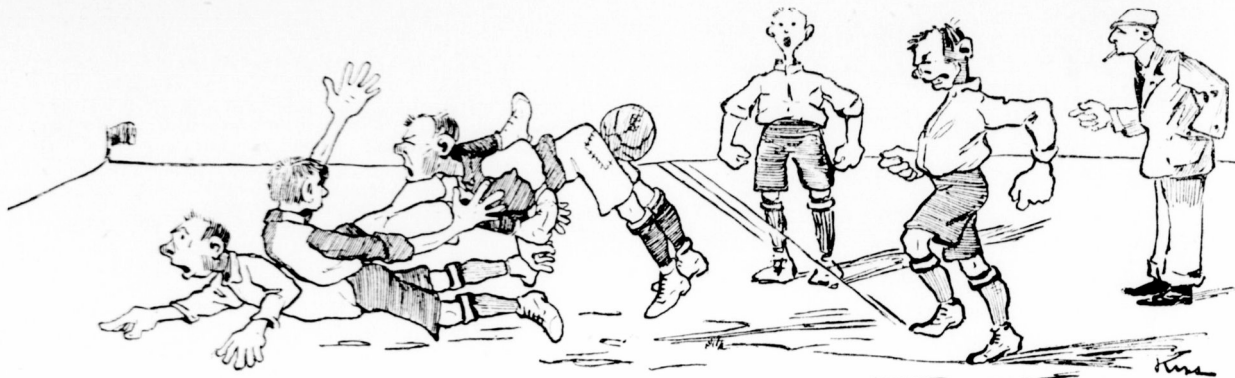
A hétről. *Győztünk!* A győzelem nyomában mindig mámor és feledés fakad. Azokat a körülményeket, amelyeket egy veszteség után éles kritika tárgyává tette mindenki, a győzelem után ki hánytorgatná. A vasárnapi nemzetek közötti mérkőzés rendkívüli fontosságát minden magyar sportember értékelni és méltányolni tudja. A két ország küzdelmének eredményét széjjel viszi a hír a kentinens minden részében s mindenhol tudni fogják, hogy Magyarország fényes győzelmet aratott Ausztria ellen. Az osztrák csapat az utóbbi években ismételtelen döntő fölényrel győzött Németország válogatott csapata felett, úgy Bécsben, tehát odahaza, mint Berlinben, idegenben. A külföldi szakembereknek ez alkalmas átszámítási adat arra, hogy megállapítsák azt a rangfokozatot, amelyet a magyar footballsport a kontinentális viszonylatban elfoglal, s amely momentum kedvező ránk nézve. Azonban a becsületesen kiérdemelt győzelem mámore ne foszson meg bennünket a józan ítélőképességünkől és a mámortól mentes kritikától. Az osztrák csapat felett győzelmiünk nem a nagyobb játék-tudásunkkal, hanem az istenadta jó magyar temperamentumunkkal és az ügy iránti lelkesedésünkkel értük el. Az osztrák csapat játéktudása a magyar csapat felett áll, de hiányzik belőle a lelkesedés és energia ama foka, amely a magyar csapatot kisebb tudása mellett is győzelemre vezette. Ez magyarázza meg azt is, hogy miért nem tudunk mi Bécsben is győzelmet aratni az osztrák reprezentatívok ellen. Itt Budapesten a közönség ezreinek szügeráló ereje magával ragadja a csapat minden tagját s nem egyszer bámulatra méltó erőfeszítésre teszi képessé. E szügeráló hatás a játék egész külső képen is mutatkozik. A mérkőzés gyors, lelkes és energikus lefolyása, ami a magyar csapatot fölénybe juttatja. Bécsben a tömeg lelkesedése elmarad. A játék lagymataggá válik, az osztrákok nagyobb tudása érvényesül s mi vereséggel térünk haza. A két csapat játéka hű visszatükrözője a két ország faji sajátosságainak is. Bécsben sohasem fog a football olyan népszerűsége szert tenni, mint Budapesten. Mig nálunk a csapatok játéka az igazi argol amatőrszellemtől és karaktertől van telítve s minden a gyorsaság és rohanás érvényesülésén alapszik, mely magával ragadja a nézőt, addig az osztrák csapatok, a nehéz kombinációs, a lassu előrehaladású játékok kultiválják, mely talán tartalmasabb és eredményesebb, de külső szépség és erő dolgában nem vetekszik a mi játékunkkal. Bármilyen furesán hangzik is, a két ország football-sportjának egymáshoz való viszonyát úgy lehet legjobban jellemezni, hogy az osztrákok jobbak, mi meg erősebbek vagyunk. Ha azonban a magyar csapatok megtanulnak egyszer igazán játszani, ha a mostani gyorsaságot, leleményességet, szívósságot és lelkesedést játéktechnikával és kombinációképességgel fogják párosítani, akkor a magyar footballsport méltó ellenfele lesz a világ bármely nemzete football-sportjának. A győzelem mámorában gyengeségünkön se feledkezzünk meg.

=SPORT LÁBBELI=
KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS,AUTO,SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
=LÁBSZÁR VÉDŐK,=
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,=
=VADÁSZ-CZÍPÖK.=

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.
KIVÁNCIATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYŰ
=CZÍPÖNEMŰEK EGYEDÜLT ELÁRUSÍTÓJA.

A XI. osztrák-magyar mérkőzés.

A magyar válogatott csapat 5:3 arányú szenzációs győzelme az osztrák válogatott csapat felett!!

Megkellett cáfolni a vélt osztrák football-sport szupremációt! Hogy nem volt realis, nem a két nemzet labdarúgó sportja között fennálló erődifferenciát adta a tavaszi bécsi 4:0-ás eredmény, amelyvel az osztrák válogatott csapat mieinket legyőzte. E mérkőzés volt hivatva a döntést meghozni. Mindkét fél erősen készült rá. Az osztrákok legkomplettebb csapatot, — a német válogatott ellen győztes 11-et még kiegészítve — állították össze és menesztették utnak Magyarország felé, hogy végre valahára itt, Budapesten győzzék le válogatottainkat, s ezzel az osztrák football-sportnak a magyar fölötti fölényét bebizonyítsák! Az előkészületek, a méltó fogadtatás, magyar részről egy a zöld asztalnál, mint — Istennek hála! — néhányszor a gyepen is megtörtént. A válogatás megejtetett, amely általában megnyugtatólag hatott úgy a sajtóra, mint a sportközvéleményre; ami *Minder* Frigyes szövetségi kapitány első sikerét jelenti. Mellette még különösen *Zoltán Béla* és *Sugár István* vették ki részüket az előkészítő munkálatokból.

Mintha a természet is leakarta volna a siker alapjait a maga részéről rakni; szép, verőfényes őszi reggel virradt. A nap felfutott az éggömbön s pillanatokra megállt közepén, hogy jól megláthassa a footballért lelkesedők ezreinek kétség és édes remény közötti hömpölygését, zsiromgását a Thököly-uton és később a Milenaris versenypályán. Majd mikor az ezek lelkesedéséről és a kiválasztottak bátor elhatározásáról, amely együtt nagy eredmények elérésére hivatott meggyőződött, s meglátta a két büszke rivális megjelenését: lassan megindult utján, hogy kissé tán megkésve elérje az égbolt másik szelét, leáldozzon, de még magával vihesse a magyar válogatott csapat diadalának képét, amint az győztesen, diadalmármorban, a pályát elhagyja.

Nem lehet tehát az osztrák football-sport felsőbbbségéről beszélni, de közel a jövő arra, hogy a magyar football-sport elsőbbsége fog bebizonyosodni az osztrák fölött! A vasárnapi eredmény, mintha ezen reménynek előrevetett árnyéka lett volna. Reprezentatívaink teljesen megfeleltek a beléjük helyezett bizalomnak, az osztrák football-sport szemefényét, a válogatott csapatot éppen jókor, amikor az, hegemoniájának még ellenálló erőddt akarta bevenni, megakasztotta diadalutjában, olyan érzékeny vereséget mérve rá, hogy az, egyelőre kénytelen lemondani a felsőbbbség gyakorlatáról.

Aki a vasárnapi mérkőzést végig szemlélte, az meggyőződhetett arról, hogy a magyar football-sport — annak dacára, hogy a játék egyáltalában nem volt nivós, összjáték, szerves összefüggés nem volt meg a magyar csapatban — egy nagy lépéssel jutott ismét előre. Egyéni tudás tekintetében az ott szerepelt 11 felülmulta klasszissokkal az előbbi válogatottak ebbeli képességét. Ha külön külön kitűnő erő-

kel rendelkezünk, akkor ezeknek tudását majd lehet az *összben* is érvényesíteni. Ez lesz a jövő feladata. A tavasz meghozhatja feltevéseink helyességét: össze kell hetekkel előbb állítani a válogatott csapatot, jól betrénírozni, s csak vasárnap reggel a 8 órai vonattal indítani utnak: akkor a magyar csapatnak Bécsben is győzedelmeskedni kell az osztrák fölött. Párhuzamot venni a két csapat között a vasárnapi mérkőzés alapján igen könnyű dolog, az eredmény, a magyar csapat győzelme pedig önmagától adódik ki. Lássuk csak: a magyar kapuban *Domy* ugyanolyan rossz volt, mint *Kaltenbrunner*, éppen egyenlő mennyiségű hibát követett el mindkettő. A két háttvéd képessége körülbelül szintén egyenlő, de a munka megosztás már a magyaroknak előnyt biztosított, mert, míg *Rumbold* az osztrák támadás szétverését végezte, addig *Szendrő* a kiverkedett tiszta labdák visszautasításának tett eleget. Utóbbi játéka éppen ezért tetszetősebb volt. A bécsiek-nél *Retschury* volt a jobbik, *Smolek* nem bírt ellenfeleivel, összmunkájuk pedig hibás volt. A halfok munkája nem volt egyik részen sem egyöntetű, a középfedezetek kevés támogatást nyertek a szélsőktől. A két középső fedezet közül az osztrákok részéről *Kurpiel* (Deutscher Fussball-Club, Prága) a kontinens egyik elismert legjobb fedezete. Agilis, gyors és körültekintő játéka most is kiemelkedett a bécsi mezőnyben, azonban *Bródy*, a magyar válogatott csapat új kapitányát nem eszrélnők el érte. A két másik fedezet játéka többé-kevésbé szürke volt. *Weisz* (Föv. TC.) rutin nélküli, de igen tehetséges játékos, ha többet volna alkalma nemzetközi mérkőzéseken résztvenni, játéka hamarosan klasszissokkal emelkedne. *Biró* nem támogatta eléggé az előtte dolgozó jobb szárnyat, védő játéka sem volt a szokott biztos. A bécsiek-nél a *Retschury* előtt dolgozó *Tekusch* éppen oly mértékben volt jobb *Jech*-nél, mint amely különbség a két osztrák háttvéd között fennállt. Hátra van a csatársor. Az osztrák balszárnny, a WAC, triász, nagy hírének megfelelően dolgozott igazán hajszál pontos passaival, azonban a magyar balszárnny a két ferencvárosi csatárt kiegészítve, a remekül bevált *Molnár III*-al sokkal eredményesebben tudott működni, éppen *Jech* és *Smolek*-kel szemben, akik éppen az osztrák védelem Achilles-sarkát képezték. Itt a különbség, *Rumbold*, *Biró* és *Bródy* jobban tudták lemarkirozni a bécsi balszárnnyat, mint a bécsi jobboldali védelem a magyar balszárnnyat, így a magyar csapatnak több gölt sikerült löni az osztrákok-nál: győzött. A jobbszárnny játéka kiegyenlítőddött volna, de *Krempels* a göllövésben szerencsésebb és ügyesebb volt *Neubauernél*. *Sebestyén* jó beadásai különösen az első féldőben voltak szembevetőnek, egyikből *Schlosser* gölt is csinált. *Husák* gyors lefutásaival s éles lövéseivel vonta magára az érdeklődést.

A mérkőzés lefolyása változatos és élvezetes fázisokban gazdálkodó volt. De mivel a közönségnek a gólokért nem kellett a végtelenségig drukkolni, végeredményében a

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

győzelem nem hatott oly mértékben lelkesítőleg, mint ahogy azt sportértéke máskülönben indokolta tette volna. Az első gól pld. rövidesen 3 perc múlva esik, igen könnyű szorrel, öngólból kifolyólag, a magyar csapat javára. Ezt kiegyenlítik az osztrákok rövidesen. De nem kell soká szorongani a vezetéért sem, mert hamarosan ez is bekövetkezik, sőt a félidő végéig újra kiegyenlítik az eredményt az osztrákok, a félidő végül mégis 3:2-re végződik a magyar csapat javára. A második félidőben csak arra kell már vigyázni a magyar csapatnak, hogy a megszerzett vezetést ne tudják az osztrákok behozni. A végeredmény végül 5:3-ban adódott ki, a magyar válogatott csapat javára.

A csatársorok munkája annak dacára, hogy fedezet-sorok nem támogatták eléggé, sokkal jobb volt a védelmeknél, úgy szólván teljesen érvényesült, ez az oka a szokatlan nagy gólhullásnak. Az egyes csatárok, összjáték nélkül, egyénileg is igen könnyen bántak el az ellenők játszó halfokkal és backekkel, ami a csatárjáték javulását mutatja. Általában a támadó játék teljesen érvényesült a védő játékkal szemben, amit az eredmény önmaga mutat leginkább.

Amely mértékben hiányzott a harmonia a csatársor játékból, oly arányban különbözött az egész csapat munkájából azt a minimális összhangot, ami még gyengébb csapatok játékában is felismerhető. A fedezetek sem értették meg egymást, a csatársorok támogatásában pedig nem vettek kellő mértékben részt, de különösen a védő munkájukban — noha inkább erre törekedtek — látszott meg az egymást nem ismerés érzete. Mert amint jó összedolgozó védelemnél csak egyszerű gyors passzjátékkal lehet boldogulni, addig egymást meg nem értő rendszer nélkül operáló védelemmel már két összeszokott ügyesebb csatár is eltud banni, amit a vasárnap-i mérkőzés is többszörösen bizonyít. Ha külön-külön az egymáshoz közel álló szerek között sem volt meg a kellő konnexus, akkor elképzelhető, hogy milyen perspektívát mutatott az egész játék képe? Tényleg, tizenegy — kiváló technikával és egyéb elsöndű kvalitásokkal rendelkező — játékosokból összetekelt csapat, rendszertelen, minden magasabb kombináció nélküli próbálkozását mutatta az a kép, amely az osztrák—magyar mérkőzésnél elének tárult. De nem is esoda, lehetetlen az, hogy egy ilyen ad hoc csapat egyes szervei bármilyen kiválóak legyenek egyénileg, külön-külön az egyes játékosok, egymást mindjárt az első komolyabb kísérletnél megértették. Ha a válogatott csapatot hetekkel előbb állítják össze és trénirozzák be, csak akkor van jogunk magasabb igényeket egyáltalában támasztani. Addig a válogatott csapatok küzdelme csak nemzeti szempontból lesz továbbra is fontos és érdekes, azonban magának a játéknak nívója, mindig a vasárnapihoz hasonló alacsony marad.

Barátságos mérkőzések.

BEAC. — „33” FC. 1 : 1. A két egyet vasárnap délelőtt tartotta barátságos mérkőzését a BEAC. látványos pályáján. A kétszer 30. perces match 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Félidő: 1 : 0. a BEAC. javára. A fiatal, fejlődésképes erőkből álló egyetemi csapat által elért eredmény annál figyelemreméltóbb, mert a mérkőzést 10 emberrel játszotta végig. A fehérekettől közül Berkes, Dermár, Déry, Máthé és Olasz, a „33”-asok közül Bíró, Cavoiljak, Gilly, Koch, Székány és Sztana vált ki.

Vidéki mérkőzések.

K ELET KERÜLETI BAJNOKSÁG. Kol. Ker. Akadémia—Vasutas Spk. 3:1 (félbeszakítva). Óriási botrány szakította félbe a vasárnapi Ker. Akadémia—Vasutas Spk. bajnoki mérkőzését, melynek oka Szűsz Hugó (MTK.) bíró működése volt. Az ügynek az MLSz. előtt folytatása lesz, amennyiben a Vasutas Spk. Szűsz Hugó ellen jelentést tesz és kéri a mérkőzés újbóli lejátszását. Mint hírlik, ha a MLSz. nem fogja teljesíteni kérésüket, úgy az összes kolozsvári egyetlek, az Akadémiai Spk. kivételével kilépnek a MLSz. kötelékéből és megalakítják az Erdélyi Labdarugó Szövetséget. A vasárnapi mérkőzésnek az előzményei is botrányosak. A Vasutas Spk. az elmúlt héten beadványt intézett a MLSz.-hez bíró küldés dolgában. Azt kérték, hogy a mérkőzést Kiss Menyhért (33FC.) vezesse, akinek szak-tudásához a kétségeknél még az árnyéka sem fér. Ezt azért is kérték, mivel Kolozsvárt nincs más bíró és pesti bírónak a költségét a Vasutas Spk. jelenlegi pénzügyi helyzete még

nem bírja el. A Ker. Ak. Spk. szintén küldött egy beadványt a MLSz.-hez és a Vasutasokkal való minden előzetes megbeszélés nélkül pesti bíró kiküldetését kérte és Kiss Menyhért ellen tiltakozását jelentette be.

A mérkőzést rendező egyesület a Ker. Ak. Spk. volt. A pálya sem elkerítve nem volt, sem padok nem álltak, mint azelőtt minden mérkőzésen, a közönség rendelkezésére. A játék kezdete $\frac{1}{2}$ 3 órára volt kitűzve, amikor a Vasutasok csapata játékra készen már a pályán állt, de azt a bíró és az ellenfél késői megjelenése miatt csak 3 óra előtt 2 perccel kezdték.

A Kol. Ker. Akad. Sportkör erős szél ellen kezd és ennek hatása alatt saját térfelére szorul, csak egyes lero-hanásokkal veszélyeztetni ellenfele kapuját. A 41. percben a kapu előtti kavardásból a Vasut gólhöz jut, amelyet azonban a Kol. Ker. Akad. Sportkör a következő percben kiegyenlít. Helyesere után a kék-sárgáknak kedvez a szél, akik most már lendülettel dolgozva állandóan ostrom alá veszik a Vasutasok kapuját. Hoffmann most már ismert módon labda helyett emberre játszik. Az 5. percben Daumét térdén rugta, a bíró tizenegyet ad, de Betnár a kapu mellé lö. A 7. percben Betnár helyezett lövéssel vezetéshez juttatja csapatját. A 9. percben Daumé beadásából újra megakad a labda a Vasutasok kapujában. A 12. percben az Akadémia veszélyes támadását Hoffmann ismét úgy igyekszik meggátolni, hogy teljes erővel Dauméba rug. A bíró kiállítja, igen helyesen. 2 perc múlva a Vasutasok csapata Erdős alelnökük felszólítására elhagyják a pályát.

Pozsonyi TE.—Győri Egyet. 2:0 A kibékülő mérkőzés Győr és Pozsony között megtörtént, mely egyuttal megmutatta az

erőviszonyt a nyugaton. Győr megverte Sopront 2 : 1-re, Győr megverte a Pozsony—Újvárosiakat 3 : 0-ra és most a PTE győzelmet aratott a győrieken saját pályájukon. A mérkőzés lefolyása következő volt: PTE. választ és széllel játszik, mindkét részről óvatos játék folyik, mert mindkét fél félti veretlenségét. Csak lassan bontakoznak ki a pozsonyiak és Mahr, jobbszélsőjük révén — kit a győriek balhátvédője, Szabó, leszerelni nem tud — támadólag lépnek fel és több ízben veszélyeztetik a győriek kapuját, míg végre egy, Mahr által beadott labda Nagy balösszekötő által a hálóba továbbítatik. Félidő 1 : 0. Újra felállás után a pozsonyiak szél és nap ellen játszanak. A játék erős tempóban folyik és a győriek testi erejüket nagyon is igénybe veszik, főleg a jobb fedezet, ki már durvaságra adja magát, de a bíró megakadályozza szabálytalan játékában. Már-már úgy látszik, hogy Győr ki fog egyenlíteni és egy alkalommal a győriek középcsatára 2—3 méterről — kapu fölé (!) lö. Leitner pozsonyi kapus, szépen véd és megóvja kapuját minden veszélytől. Végre a pozsonyiak ismét lendületbe jutnak és támadnak, végül Minár középcsatár egy előre adott labdával áttöri a védelmet s gólt lö. Ezzel nem sokára befejeződött a II. félidő. A pozsonyiak győzelme megérdemelt volt, annál is inkább, mert 2 tartalékkal játszottak. A győriek kissé lassu tempóban játszanak, egyéni játékok ugyan nem művelnek, de sokat hallgatnak és befolyásoltatják magukat a játékhöz nem igen értő közönségtől. (?)

A mérkőzést kellő szigorral és nagy körültekintéssel Nirnsee Bernát dr., szőv. bíró vezette. A többnyire éretlen elemekből álló publikum oly sértő szavakkal illette a bírót, melyet itt visszaadni nem lehet és jól tenné az „Egyetértés” vezetősége, ha ezt a részét a közönségnek megrendszabályozná, mert ez a viselkedés könnyen átragad a komolyabb nézőközönségre is. A győri football-publikum a játék szabályait még nem ismeri és ha valaki elkiáltja magát hogy „off side”! — akkor ez végig megy az egész vonalon, ha a bíró pedig erre nem hallgat, akkor mindennek elnevezik — csak bírónak nem.

P ULE. — SEMMERINGER SC. 2 : 1. A „Pozsony—Újvárosi Labdarugó Egyesület” vendégül látta a bécsi „Semmeringer Sport Club” kombinált csapatát és 2 : 1 ellen megérdemelt győzelmet aratott.

A Semmeringiek a II. osztály élén állanak és előreláthatólag jövő tavasszal bekerülnek az I. osztályu csapatok közé; játéku lassu tempóban, tulkombinálva a kapu elé vinni a labdát, hol mindig a friss tempóban és sok ambícióval játszó PULE. csapata azt vissza származtatta a mezőnybe. Főlényben volt állandóan a pozsonyi csapat és ritka lelkesedéssel küzdötté végig ezen mérkőzést. A vendégek, ugylátszik, még nem ismerik a magyar csapatok fűréségét és kitartását, mert ha elszedtek tőlük egy biztos gólnak vélt labdát, néhány másodpercig tartott, míg meglepetésük-ből felocsóduktak. A PULE. fennállása óta most van a legjobb kondícióban és előreláthatólag komolyan fog beleszólhatni a Nyugat-magyarország bajnokságába. A mérkőzést Czapek Ödön, szövetségi bíró vezette.

A „Szegedi Sport Ifjak — „Ujszegedi Torna Club“ 2 : 1. Jól sikerült footballmérkőzést tartott a „SzSI.“ ifjúsági csapata az „UTK.“-bal. „UTK.“ megerősített csapattal állt ki s így a játék mindvégig hevesen folyt le. Már az 5-ik percben „SzSI.“ góljához jut Pórer összjátéka révén, melyet Kováts lő. Ezt követi Stein gólja, melyet Holländer szép beadásával ér el. Félidő 2 : 0 SzSI. javára. Ezután UTK. erős támadást intéz SzSI. kapuja ellen, de Scheibel szép védése folytán a támadás sikertelen. Végre az utolsó percben UTK. góljhoz jut.

UJ PÁLYA A FŐVÁROSBAN. Megbízható helyről értesülünk, hogy a KAOE. sport csoportja a Podmaniczky-utcában a MÁV. telken pályát létesít és a modern kor igényeinek megfelelően fogja berendezni. A telek nagysága, valamint a pálya közeli fekvése igen megfogja könnyíteni, a már igen nagyon érezhető pálya műzériákat és ezért a KAOE. vezetőségét hasznos munkálkodásukért a legnagyobb dícsért illeti meg.

KAOE. sport csoportja, az elmúlt szombaton tartotta meg egyik szokásos kabaret estélyét, amely szokásához híven kitűnően sikerült és társ sportegyesületek tagjai nagy számmal vettek részt. A kabaret fénypontja, Révész Imre a Vígziúház fiatal tagja volt, aki őszinte és megérdemelt sikert aratott. A kabaretet tánc követte, amely cigányzene mellett reggelig tartott.

Osztrák eredmények.

I. FIRST. VIENNA—FLORIDSDORF 4:2. (Félidő 3:2.) A Hohe Warte pályán mérkőzött a két csapat. A F. Vienna sokkal jobb volt ellenfelénél, bár tartalékokkal állt ki, biztosan győz. Csapatának főerőssége *Relschury*, Budapesten játszott a magyar válogatott ellen. Az I-ső félidőben *Floridsdorf* erősen tartja magát. II-ik félidőben teljesen visszaesik és csak védelemre szorul. Biró: *Schindler*.

II. csapatoknál Vienna győz 3:0.

VIKTORIA—RAPID (KOMB.) 2:1. Félidő (1:0). A nap szenzációja. A múlt héten oly szép sikerrel szerepelt *Rapid* váratlan vereséget szenvedett a *Viktóriától*, mely Wien meglepetésese csapata. A Rapidban *Kallenbrunner* (kapus *Smolek* és *Jech* helyén, kik az osztrák válogatott csapatban játszottak Budapesten) 4 tartalékkal állt ki. A Rapid elbizakodott, rendszeretlen játékát, az erősen védelemre szorult Viktoria kihasználja. A Rapid egyetlen gólját 11-esből éri el. Biró: *Melich*.

II. csapatoknál Rapid győz 1:0.

Prágai eredmények. (nov. 1.) Slavia győz a Cesky Svaz Footballvó válogatott csapata ellen 6:1 arányban.

A Deutscher Fussball Clubnak a Leipziger Bewegungsspieler csapata ellen kellett volna mérkőznie. A lipseiek azonban a prágai tüntésektől féltek és a mérkőzést lemondták. Utolsó pillanatban sikerült mégis egy mérkőzést létrehozni, amennyiben Sturm és Sportbrüder kombinált csapata állt ki DFC. ellen. DFC. dacára, hogy Kurpiel, Schwarz és März I. nélkül játszott 4:0 arányú győzelmet aratott.

(Brünn, nov. 1.) Pardubitzer Sport-Club—Slavia (Brünn) 4:3 DFC. Brünn—Rapid (Brünn) 12:0.

(Bécs.) Jövő vasárnap a következő érdekesebb mérkőzések jutnak eldöntésre:

WAC.—Vienna.
Cricket—WSpCl.
Germania—Rapid.

NÉMET EREDMÉNYEK. Berlinben valóságos gólzápor esett múlt vasárnap az elsőosztályú Verband-bajnokságban. A kilenc elsőosztályú egyesület közül nyolc játszott, egyedül a Preussen pihent. A főérdéklődés ismét a Victoria felé fordult, vajjon megtudja-e őrizni veretlenségét a Berliner Ballspiel-Club ellen, mely egyet tavaly 5:3-ra verte a Victoriát. A Victoria mint favorit indult a hetedik helyen álló BBC. ellen, mert azóta a BBC. nagyot hanyatlott, de jó trenírozott csapat lévén, még mindig veszélyes. A játék képe eleinte a BBC. fölényét mutatta, mely már néhány perc múlva a vezető gólra éri el. Ezt azonban a Victoria 11-esből kiegyenlíti, sőt a vezetést is megszerzi, amit azon-

ban a BBC. egyenlíti ki 11-esből. Félidő 4:3 a Victoria javára. A második félidőben Victoria döntő fölénybe jut, úgy hogy a 32-ik percig 4 gólt lő. Ekkor visszaesik és a BBC. rövid idő alatt góljainak számát ötre szaporítja. Közvetlen a játék vége előtt Rőpnak Victoria 9-ik gólját lövi. Vég-eredmény: 9:5. Britannia—Union 4:1. Félidő 2:1. Hertha—Germania 9:2 (7:1). Minerva—Concordia 4:1 (2:1). A berlini Verband bajnoksága ez idő szerint a következőképpen áll:

Egyet neve	Ját-zott	Nyert	Vez-et	Eldöntetlen	Pontok
Victoria	5	5	0	0	10
Hertha	4	3	1	0	6
Britannia	5	3	2	0	6
Minerva	4	2	1	1	5
Preussen	3	2	1	0	4
Concordia	5	1	3	1	3
Berliner BC.	4	1	2	1	3
Union	4	0	3	1	1
Germania	4	0	4	0	0

Vidéken a következő fontosabb játékok voltak: *Hamburg*: Alton FC.—Kieler FC. 10:0. Germania—Eintracht (Hannover) 2:1. *Braunschweig*: A német trónörökös serlegéért Középnémetország győz Keletnémetország ellen 2:0. *Hannover*: Germania (Magdeburg)—Hannover 2:2. *Magdeburg*: Halle 96.—Victoria 96. 1:0. *Lipésében*: A német trónörökös serlegéért Északnémetország—Délnémetország 5:2 (2:1). *Frankfurt*: Germania—Germania 2:0. *Wiesbaden*: Frankfurter Kickers—Wiesb. Germania 1:0. *Stuttgart*: Kickers—Phönix (Karlsruhe) 1:0. *Karlsruhe*: Karlsruher FV.—Sportfreunde (Stuttgart) 4:0.

AZ OLYMPIAI HOCKEY-mérkőzések elődöntőjében Írorság, Walles 3 : 1. Anglia, Skóciát 6 : 1 arányban győzte le. A döntőben Anglia 9 : 1 győz Írorság ellen.

OLD MALVERNIAN—OXFORD 5:1. Az Old Malvernians igen erős csapattal állott ki. Az első félidő fölényes játék után 2:0 végződött.

CAMBRIDGE—CORINTHIAN 3:2. A Corinthianok egyik legjobb csapatukkal állottak ki, de egyik hátvédjük C. C. Page lekészte a vonatot s helyette I. W. Stretton-t, egy oxfordi játékost állítottak be, aki azonban nem igen állotta meg a helyét. Nagyon változatos játék után a félidő 2:1 volt a Corinthianok javára.

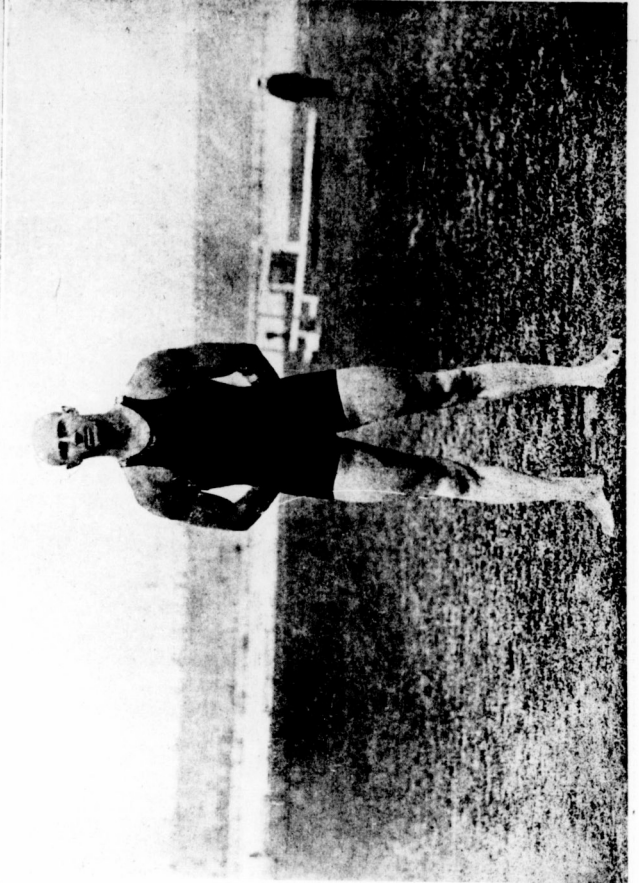
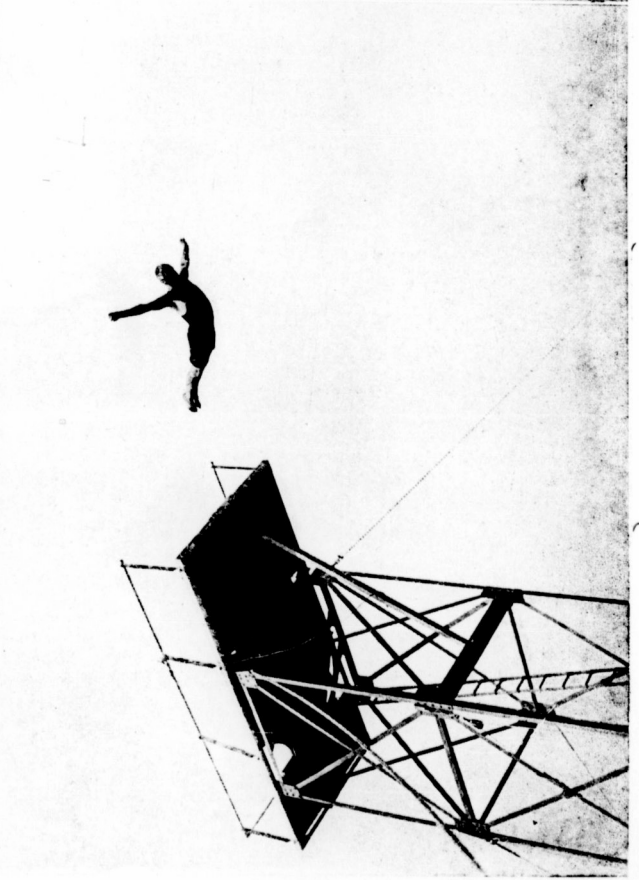
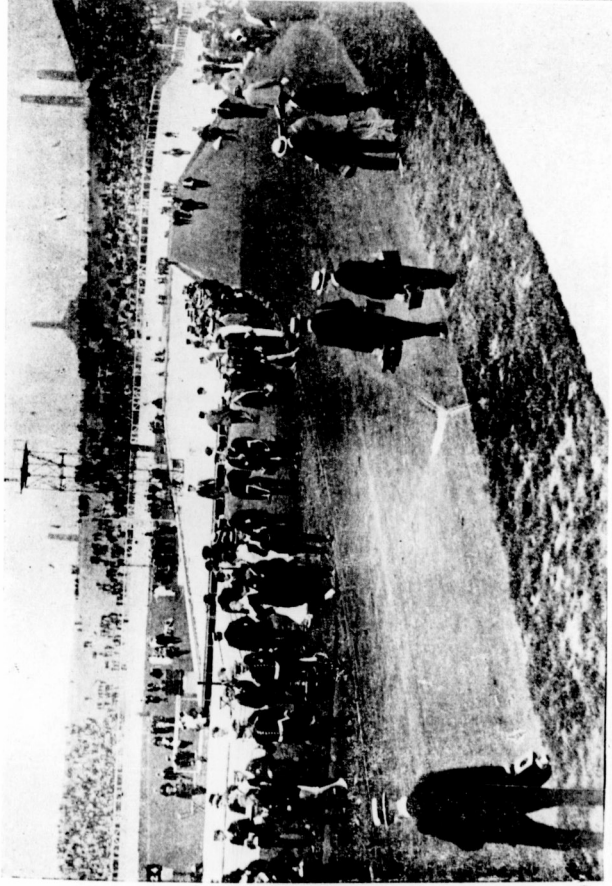
ANGOL EREDMÉNYEK. A múlt szombati liga-mérkőzések közül szenzáció szempontjából messze kiemelkedik a Manchester United súlyos 6:1 arányú veresége, melyet a tizedik helyen álló Sunderlandtól szenvedett. A mérkőzés 1:1 arányban állott, mikor rövid egymásutánjában előbb *Burgess-t*, a MU. hátvédjét, majd *Bowie-t* vizik ki pályáról harképtelenség miatt, úgy hogy a MU. a második félidőt végig kilenc emberrel játszotta végig. A Woolwich Arsenal, amely finánciális okok miatt a tilalmi idő alatt legjobb játékosait meglehetősen nagy összegekért engedte át más egyeteknek, elég jól tartja magát s a tábla közepe táján foglal helyet, legutóbb is Sheffield United-el szemben 1:1 eldöntetlenül végezvén. Everton legyőzvén a Nottingham Forest-et, megtartotta továbbra is vezetését a ligában. Meglepetést képez az Aston Villa 1:1 eldöntetlen eredménye a Leicester Fosse-al. A déli ligában Southampton második vereségét szenvedte a Southend United-től, a vezetést azonban ennek dacára is megtartotta. Eredmények:

A ligában:

Sheffield United—Woolwich Arsenal 1:1. Chelsea—Bradford City 1:1. Liverpool—Newcastle United 2:1. Sunderland—Manchester United 6:1. Everton—Nottingham Forest 2:1. Blackburn Rovers—Sheffield Wed 2:2. Bury—Notts County 3:1. Aston Villa—Leicester Fosse 1:1. Manchester City—Bristol City 5:1. Middlesbrough—Preston North End 4:2.

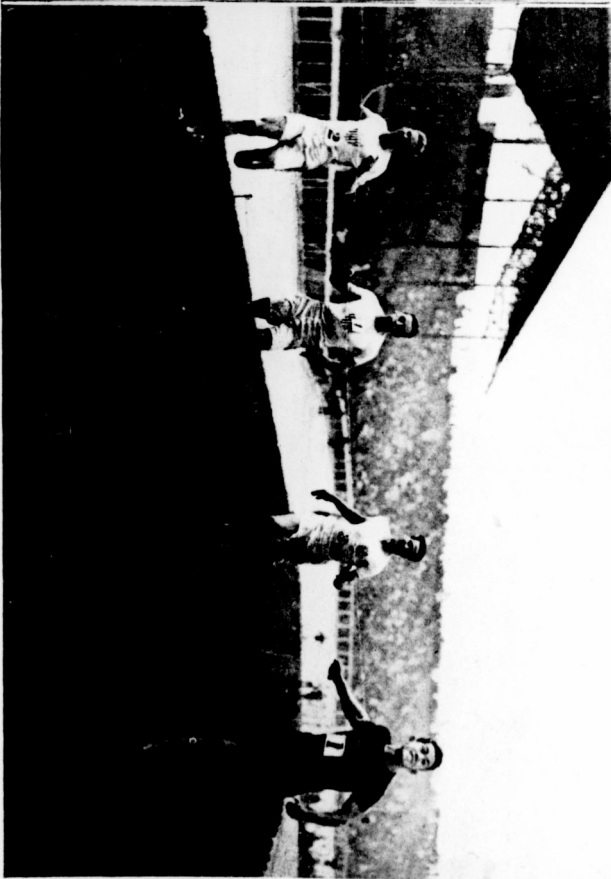
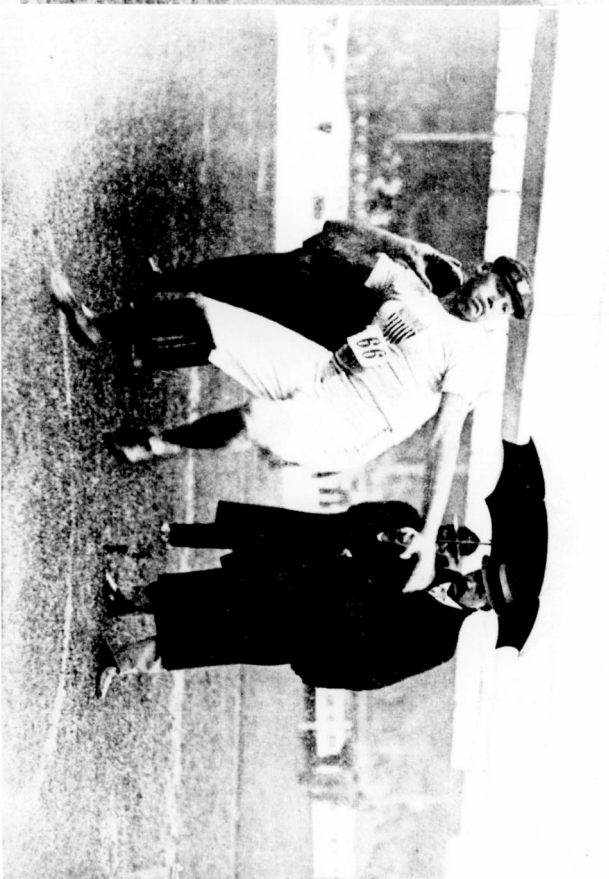
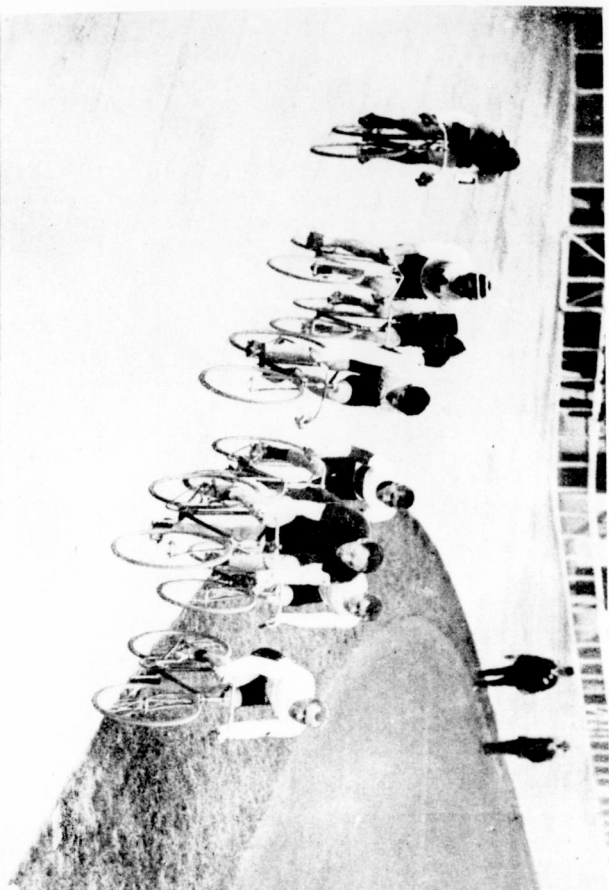
A déli ligában.

Southend United—Southampton 2:0. Brentford—Portsmouth 3:2. Millwall—Leyton 3:1. New Brompton—West Ham 2:1. Exeter City—Crystal Palace 1:1. Watford—Plymouth Argyle 1:1. Northampton—Brighton and Hove 2:1. Swindon—Luton 4:1. Bristol Rovers—Norwich City 2:0. Coventry City—Reading 0:2.

1. A Stadion belsőjében lévő a kanyaródoban vizsgálják, Halswell és Carpenter lábnyomait a fault után. 2. Johansen (Svédország) a magas műugrás győztese ugrás közben. 3. A 200 m. mellúszás döntőjének startja. 4. Halmay Zoltán, a 100 m.-es úszás második helyezetteje.

Képek az Olympiadról.

1. 100 km. kerékpárverseny. 2. Hayes (Amerika) a maratlon futás győztese. 3. R. Rose (Amerika) megnyeri a súlydobás világbajnokságot. 4. Walker (Délafrika) a 100 m.-es középútamban II. mp. alatt győz.

o o o o o Ifjúsági Labdarugás. o o o o o

Az elmúlt vasárnapi mérkőzések közül a Typ. nagyarányú veresége okozott meglepetést, míg Lipótváros erős küzdelem után győzelmet aratott a mindjobban javuló Törökvés i. cs. felett. A bemutatott mérkőzések az új egyletek jó képességeire mutatnak.

A bajnokság állása nov. 2-ig bezárólag a következők:

Egylei neve.	Játszott	Nyert	Eldönt.	Veszített	Adott	Kapott	Pontok
	tettlen				gólt	gólt	száma
Föv. TC. i. cs.	11	9	—	2	43	19	18
MSC.	11	8	—	3	39	8	16
KSC.	10	7	1	2	20	13	15
LTE.	9	6	—	3	19	4	12
BAK. i. cs.	10	5	—	5	18	17	10
R-Sztm. SMK.	8	3	3	2	12	10	9
FT. Kör	9	3	3	3	16	20	9
MIHK.	9	4	—	5	7	15	8
FTC. i. cs.	8	3	1	4	15	17	7
MTE.	10	3	1	6	25	30	7
Typ. SC. i. cs.	10	2	1	7	4	16	5
BSC. 1908.	9	2	—	7	1	26	4
Törökvés SC. i. cs.	8	—	—	8	3	27	—

A szövetségi díj állása nov. 2-ig bezárólag a következők:

MSC.	10	9	—	1	18	10	18
KSC.	9	8	—	1	21	7	16
MIHK.	8	6	1	1	—	—	13
FT. Kör.	10	5	2	3	7	21	12
MTE.	10	5	1	4	19	18	11
FTC. i. cs.	8	5	—	3	22	8	10
R-Sztm. RMK.	8	4	2	1	11	17	10
LTE.	9	5	—	4	7	2	10
BSC. 1908.	9	3	—	6	—	1	6
BAK. i. cs.	10	2	—	8	—	—	4
Föv. TC. i. cs.	11	2	—	9	—	—	4
Törökvés SE. i. cs.	7	1	—	6	3	16	2
Typ. SE. i. cs.	10	1	—	9	—	8	2

BAK., Föv. TC., Typ. ifjúsági csapatai a szövetségi díjért nem mérkőznek.

Megyeri Sport Club I. — Typographia Sport Club i. cs. 4 : 1. (1 : 1.) Soroksári-utai pályán mérkőzött a fenti két csapat. Az eredmény nem fejezi ki hiven az erőviszonyt, mert a mezőnyben mindkét csapat egyformán játszott s a kapu előtt Megyeri gólképeseiből csak a maguk javára döntöttek el a mérkőzés sorsát. Typ. szépen játszott, csak kár, hogy mikor lövésre került a sor, folyton adogatták egymásnak a labdát, mintha félnének löni. Az első gólt egy kapu előtti kavarodásból éri el Typ. Schöffer révén, kinek lövését Lehmann védi, de már belülről. Komarek révén Megyer az eredményt csakhamar kiegyenlíti. Második félidőben Kalmár, Komarek és Fejzsér révén, 4-re szaporítja Megyer a gólok számát. A győztes csapatban jók voltak fent említettek, Typben Klein, Hegyi, Biró Friedmann Mór, Föv. TC.

Lipótvárosi Torna Egylet — Törökvés Sport Egyesület i. cs. 4 : 1. (1 : 0.) A Hölgy-utcai pályán folyt le a fenti mérkőzés. Első félidő változatos. Második félidőben Törökvés öngólt hibáz, két tizenegyet pedig a kapu mellé lö. Lipótváros Kis és Stofa révén még két gólt ér el. Biró Gerő Ferenc, NSC.

Magyar Ifjak Haladás Köré — Magyar Testedzők Egylete 1 : 1. (1 : 1.) Félbeszakítva, Durva játék folyt ezen a mérkőzésen mindkét részből. Félidő változatos. Második félidőben a beállott sötétség miatt a bíró 32 perccel a vége előtt, lefújja a mérkőzést. MIHK-ben Schneider, Fenyő; MTE-ben Megyeri, Szász és Szalai tündek ki. Biró Hollósy Gyula, FSC.

Szövetségi díj mérkőzések.

LTE. II. — TSE. i. cs. II. 2 : 1. (1 : 0.) Biró: Tihanyi Árpád, Föv. TC. — MIHK. II. — MTE. II. 6 : 0. Biró: Hollósy Gyula, FSC.

Barátságos mérkőzések.

Nemzeti Sport Club combinált — Fővárosi Testedzők Köré 1. 3 : 2. (1 : 1.) Törökvés-pálya d. e. Változatos játék. Fair mérkőzés. Csontoson, ugylátszik, használt a mult heti dorgatorium, mert szokatlan fairül játszott. Biró: Gerő Ferenc, NSC.

Kőbányai Sport Club I. — Terézvárosi Sport Club I. 3 : 0. (3 : 0.) Indóház-utcai pályán folyt le ezen bemutatott mérkőzés, mely mindvégig fair volt. Az eredmény jó fényt vet a TSC. csapataira, melyből Kovács, Novák és Alstädler tűnt ki. Biró: Koch Lajos, Föv. TC.

„Előre” Sport Club I. — Kőbányai Sport Club II. 3 : 0. (2 : 0.) Szintén bemutatott mérkőzés, mely az „Előre” jó képességére mutat. Szép játékkal biztos győzelmet arattak a durván játszó KSC. II. ellen. Kitűnt közülük Priboj és Liszák. Biró: Koch Lajos, Föv. TC.

Megyeri Sport Club II. — Typographia Sport Club i. cs. II. 7 : 1. 3 : 1.) Biró: Friedmann József, Föv. TC.

Vasárnap f. hó 8-án a következő mérkőzések lesznek:

MIHK. — R-Szentmihályi SMK. BEAC. pálya d. u. MSC. — Törökvés SC. i. cs. UTE. pálya d. e. LTE. — FTC. i. cs. MTE. — UTK. Határ-utcai pálya d. u. Biró: Friedmann M., Föv. TC. FSC. II. — „Előre” I. Soroksári-utai pálya d. e. FSC. III. — „Előre” II. Soroksári-utai pálya d. e.

Vadásznaptár 1909. évre.

Most, itt e helyen arról emlékezünk meg, aki nekünk a vadásznaptár oly sok hasznos tudnivalókat szokott elmondani, kedves elbeszélő modorában, hogy még vele a laikus figyelmét is lekötni tudja.

Remetői Kővagy János jól ismert vadászati íróknak most megjelent vadásznaptárát lapozgatom. A csinos zöld vászonkötésű, terjedelmes, vaskos kis könyvecske igazán nélkülözhetetlen minden vadászerbernek. Kővagy vadásznaptárát eddig is rendkívüli érdeklődéssel fogadta vadászközönségünk, aminek legfőbb tanúsága azon körülmény is, hogy az eddig megjelent évfolyamok számai — hihetetlen példányszámban forognak a vadászok között.

E fogulatlan bíráló, valamint úgy a napi, mint a szak-sajtó egyhangulag kimondta, hogy az eddig megjelent öt vadásznaptár valóságos encyklopédiája a vadásztudomány jó részének. Az új, még bővebb az eddigieknel, többe egy naptár keretében már igazán nehéz lenne beilleszteni, annyi érdekessé, hasznos és tanulságost talál benne az olvasó. A szerző, úgy látszik, a „naptár” címet is csak azért hagyja meg munkájának, hogy ez annál népszerűbb legyen.

A tartalmasság és lelkiismeretesség jellemzi e munkát. Nem száraz ismertetés vagy adatfelSOROLÁS, hanem a szerző a szeretetreméltó eszevelő hangján mond el minden tudnivalót; komolyan és adattal spekulál, ahol kell, de melegen és szórakoztatón ott, ahol alkalom kínálkozik. Szinte esudálkozik az olvasó, hogy a szerző nagy tudásával, mennyire és mily bájosan tudja a nagy természetet az ő lakóival — az állatvilágban való nagy jártasságával — velünk megismertetni és leírni. Az olvasó együtt érez a szerzővel és vele együtt mélyed el a természet szépségén való gyönyörködésbe.

Játszi könnyedséggel oktat és szórakoztat, nemcsak a vadászat gyakorlásában, hanem kimerítő utasítással szolgál a vad tenyésztésre és gondozására is.

A vadászati teendőkre vonatkozólag nemcsak a vadászoknak és vadász kedvelőknek, hanem — a hivatásos vadászoknak is megbeszélhetetlen utmutatásokkal szolgál, úgy, hogy ez a munka igazán minden vadásznak nélkülözhetetlen kézikönyve lett.

Külföldön is számtalan hasonló könyvek jelentek már meg, de ezek mind száraz adatszerű, clespelt frázisok felsorolásából áll és büszkének lehetünk rá, hogy eddig még egyik sem közelítette meg a *Kővagy vadásznaptárát*.

Megtalál az olvasó e munkában minden olyasféle dolgot, ami a vadászt érdekli. Mennyi gond és mennyi figyelem rejlik egy-egy kimutatásban, ezt csak akkor vesszük észre, ha valamit kerestünk.

A vadászaton kívüli részben ismertet a szerző a modern fegyver technikáját és a lövés művészetét, ezekből a részekből azt is megtudjuk, hogy Kővagy nem árjegyzékekből ismeri a fegyvereket, hanem saját tapasztalatai után alkotja meg azokról bírálatait.

Annai mindenféle tartalommal bír a naptár, hogy az eddig nem volt és kifogásolt indexet, ez évfolyamra már a szerző is szükségesnek tartotta és a mű keretébe be is illesztette, mi a keresést lényegesen megkönnyébbíti.

Egyébiránt *Kővagy* neve a magyar vadászirodalomban, úgy a vadászok, mint a magyar erdészek előtt annyira általánosan ismert, hogy már magában ez a körülmény is elegendő garanciát nyújt a mű kiváltsága és életre valóságára nézve.

Csinos vászonkötésben — megfelelő képekkel ellátva — most jelent meg *ifj. Nagel Ottó* kiadásában Budapest, Muzeum-körút 2. Ár 3 korona.

Imecsfalvi Imecs Béla
„Magyar Erdész” főszerkesztője.

Szerkesztői üzenetek.

Kassai előfizetőnek. A bob 2, 3, 4 és 6 üléses lehet. Két kisebb számból áll, melyek 130, 160, 200 és 300 cm. hosszú kovácsolt vasrudakkal vannak összerősítve, t. i. aszerint, ahány személy használja a bobot. Az ülés ruganyos sződerékkeljából készül és oldalt kötélfogantyúkkal van ellátva. Az első szán a tengelyhez van erősítve és kormányon van ellátva, a hátsó szánon van a gerelykeelaku feké, melyet kötélzárakkal kell kezelni. Legtanácsosabb, ha külföldről hozat bobot, mert nálunk vagy nem tudják még elkészíteni, vagy rosszat készítenének. Megbízható külföldi cégek: *Richard Koch* Schreiberhau i. *Riesengebirge*, *Christian Mathis* St.-Moritz-Engadin.

NYILT TÉR. *)

Tekintetes Horn K. Lajos urnak, Budapest

Kedves barátunk!

Megbízásodhoz képest multi hó 30-án felkerestük Stobbe Ferenc urat, hogy a rajta elkövetett sértésért elégtételt kérjünk. Stobbe Ferenc ur megbízottait megnevezte, kikkel a tárgyalás helyére és idejére nézve megállapodtunk.

A kifizető helyen és megbeszélte időben megjelenvén, ott a megbízottakat együtt nem találuk, de külön-külön találkoztunk velök, mely alkalommal tudomásunkra hozták, hogy ők megbízásukat felüknek visszaadták. Mi ezek után a Gebauer-kávéházban hosszabb ideig várakoztunk, de Stobbe Ferenc ur részéről semmiféle értesítést nem kaptunk.

Ennek folytán ama megbízatásunknak, hogy részre elégtételt szerezzünk, eleget nem tehetvén, részéről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejeztünk tekintjük. — Baráti üdvözléssel vagyunk, Budapest, 1908. november 2-án, Éber István, s. k., Pobuda Tivadar, s. k.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Stankovits Szilárd, előadója: Speidl Zoltán. (Kerepesi-ut 5. sz.) **Vívó-szakosztály** elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója P. Kovács Károly. — **Súlyemelő- és birkózó szakosztály** elnöke: Brül Alfréd (VI., Andrássy-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

Felkértem mindazokat, akik a MASz. általános és atlétikai versenyszabályainak küszöbön álló revíziója alkalmából szabályváltoztatásokat óhajtanak javaslatba hozni, javaslatukat (esetleg indoklással együtt) dr. Speidl Zoltán szakosztályi előadó címére (VIII., Kerepesi-ut 5.) mielőbb elküldeni szíveskedjenek.

A szakosztály minden javaslatot — akár egyesüléttől, akár egyénektől jönnek azok — nagyon szívesen fogad és azokat tüzetes megfontolás tárgyává fogja tenni.

Stankovits Szilárd
az athl. szakoszt. elnöke.

A MASz. atlétikai szakosztálya 1908. évi október hó 31-én *Stankovits Szilárd* elnökle alatt tartott ülésén a következő határozatot hozta:

1. A szakosztály hitelesíti és jóváhagyás végett a tanács elé terjeszti a folyó évben elért rekord-eredményeket.

300 yardos síkfutás: 33.2 mp. Simon Pál MAC.
¼ mfd.-es síkfutás: 52.2 mp. Bodor Odön Postás.
½ mfd.-es síkfutás: 2 p. 3.8 mp. Nagy József BBTE.
¾ mfd.-es síkfutás: 1 p. 59.6 mp. Bodor Odön Postás.
1500 m.-es síkfutás: 4 p. 23.4 mp. Bodor Odön Postás.
1 mfd.-es síkfutás: 4 p. 34.8 mp. Bodor Odön Postás.
2 mfd.-es síkfutás: 10 p. 28.8 mp. Lovas Antal MTK.
5 mfd.-es síkfutás: 28 p. 46.4 mp. Lovas Antal MTK.
120 yardos gátfutás: 16.4 mp. Kovács Nándor BBTE.
1 mfd.-es gyaloglás: 7 p. 28.6 mp. Drubina István BTC.
Magasugrás: 184 cm. dr. ifj. Somodi István KEAC.
Magasugrás helyből: 144 cm. Szende Andor MAFC.
Rúdugrás: 346 cm. Szathmáry Kálmán AAC.
Súlydobás: 1283 cm. Mudin Imre MAC.
Súlydobás: 1288 cm. Mudin Imre MAC.
Súlydobás: 1300 cm. Mudin Imre MAC.
Svédgerelyvetés: 5708 cm. Kőezán Mór BTC.

Ez uton is felszólítja a szakosztály a MTK.-t, hogy Dvorák 2 mfd.-es és Nagy József ½ mfd.-es futórekordját, — a DTE.-t, hogy Mudin Imre súlydobó és Bodor Odön ¼ mfd.-es rekordját — a BEAC.-ot, hogy Mudin Imre súlydobó rekordját haladéktalanul jelentsék be.

2. A szakosztály elhatározza, hogy Szokoly Alajoshoz a Stankovits-vándordíj adományozójához és Maróti Gézához, a vándordíj tervezőjéhez megleghangú köszönő iratot intéz és javaslatot tesz a tanácsnak, hogy nevezetnek a MASz. iránt tanúsított nemes áldozatkészségükért a szövetség egy-egy arany emlékméit ajánlja fel. Elrendeli végül a szakosztály, hogy a vándordíjról szabályszerű alapító-okirat szerkesztessék.

3. A szakosztály megállapítja a klasszikus diszkoszvetés szabályait. E szabályok, amelyek teljesen azonosak a brit olimpiai bizottság szabályaival, a következők:

A diszkosz vetése egy 80 cm. hosszú és 70 cm. széles négyszög alakú emelvényről történik, amely előre lejt s elől 5 cm., hátul 15 cm. magasan emelkedik ki a föld felületéből.

A vetés a következőképpen hajtandó végre: A dobó szétett lábakkal áll fel az emelvényre, miközben a diszkoszt egyik kezében tartja. Majd két kézzel fogja meg a diszkoszt s kinyújtott karokkal feje felé emeli, miközben testét is a karok irányában egyenesen kinyújtja. Azután testének törzsét jobbra fordítja és jól előre hajlik, úgy hogy balkeze, mely a diszkoszt időközben eleresztette, a jobb térdre kerül, a jobb kar pedig a diszkoszsal együtt a dobó háta mögött annyira hátranyúl, amennyire csak lehetséges. E pillanatban a jobb láb előre van s mindkét láb megvan hajlítva; a jobb láb teljesen a talpon, míg a bal a lábujjhegyen nyugszik. Azután a test gyors és hirtelen kinyújtása által a versenyző kivetíti a diszkoszt.

A versenyző a vetés pillanatában elhagyhatja az emelvényt.

A mérés a diszkosz legközelebbi nyomától az emelvény mellsővonalának a középpontjáig történik.

Egyekben a rendes diszkoszvetés szabályai irányadók.

E szabályok jóváhagyás végett a tanács elé terjesztendők.

4. Budapest fővárosi vándordíja ügyében a szakosztály behatárolta vita után következő határozatot hozta:

A szakosztály megállapítja, hogy a vándordíjra beérkezett nevezések elbírálására kizárólag a Ferencvárosi Torna-Club volt jogosult.

A szakosztály sajnálattal látja, hogy két kiváló egyesülete egyéb sportok terén keletkezett viszályát az athletika terére is átvitte és konstatálja, hogy a FTC., amikor a MTK. nevezését visszautasította, bár a rideg szabályokban biztosított jogával élt, mégis olyan erős fegyvert használt és olyan eljárást követett, amelyet a szakosztály helytelenít és elítél.

5. A Debreceni Torna-Egylet felelőse a szakosztály szeptember hó 16-án hozott határozata ellen bemutatattván, a szakosztályt azt elutasító javaslattal a tanács elé terjeszteni határozza és felkéri a tanácsot, hogy a felelőse minősíthetetlen hangja miatt megfelelő megtorlást alkalmazzon.

6. A szakosztály tudomásul veszi, hogy a MASz. és MOTESz. között a békemegállapodásból folyó tárgyalások megindultak és elhatározza, hogy legközelebbi ülésének napirendjére tűzi a szabályok revízióját, amelyre a MOTESz. három szakértőjét is kiküldi.

Dr. Speidl Zoltán, előadó.

Felhívás.

Felhivatnak a vívással foglalkozó egyesületek, hogy 1909. évi versenyterminusaikat f. hó 30-ig nálam (Ferenc József-rakpart 1.) bejelenteni szíveskedjenek.

Az esetleg összeütköző határnapok kiegyenlítése tárgyában megfelelő időben titkári értekezlet fog tartatni.

Budapest, 1908 október 30.

Palotai Kovács Károly
a MASz. vívószakosztályának előadója.

A MASz. VÍVÓSZAKOSZTÁLYA f. év október hó 30-án dr. Nagy Béla elnökle alatt tartott ülésében a következő határozatot hozta:

1. Örömmel, lelkesedésének ad kifejezést a vívószakosztály ama páratlanul álló fényes siker alkalmából, melyet az ez évi londoni olimpiádon a magyar színek képviselői a kardsepatversenyben és az egyéni kardversenyben kiváltak.

2. A szakosztály örömmel veszi tudomásul, hogy a Magyar Testgyakorlók Köre ez évben megnyitotta tagjai számára a vívást. Ebbeli működését mind maga támogatni fogja mind a szövetségi egyleteknek támogatásába ajánlja.

3. Az Óbudai Torna-Egylet 1908. évi december hó 20-án tartandó országos kardvívó előnyversenye, valamint a Fővárosi Vívó-Club jubiláris versenye jóváhagyatik.

4. A vívással foglalkozó egyesületek felhivatnak, hogy az 1909. évre szóló versenyterminusaikat ez évi november hó 30-ig a szövetségnek beértesíteni szíveskedjenek.

Palotai Kovács Károly
a MASz. vívószakosztályának előadója.

Ifjúsági Labdarugók

Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyet-
ket tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő: „Nem-
zeti Sport”. Helyiség: Lidó kavház (VI. ker.,
Andrássy-út 61.) különtérme. Ülések vagy ösz-
szesjövetelek minden hétfő és szombat este. Híva-
talos órák e két napon 1/28—1/10-ig. Írásbeli megkeresések a titkárral, pénzküldemé-
nyek a főpenztáros címére küldendők. *Tiszteletbeli elnök:* betöltetlen; *elnök:*
Zoltán Béla; *alelnökök:* Goldstein János, Schneider Béla; *főtthár:* Müllender
Sándor; *titkár:* Friedmann Mor (VII. k., Király-utca 24. 1. 12.); *főpenztáros:* Gerő
Ferenc (VII. k., Király-utca 48. 1. 11.); *penztáros:* Ritter József; *jegygyűző:* Holló
Agoston; *jegygyűzők:* M. nyhart Antal, Neumann Béla; *háznagy:* Juhász Mihály;
ellenőr: Kohári Dezső; *számvizsgálók:* Gorup Ferenc, Kiss Árpád, Várady
Lajos; *szöv. kapitány:* Horváth János; *szöv. képviselő:* Müllender Sándor (VII.
Dob-utca 108. 1. 4.); *intéző-bizottsági elnök:* Schneider Béla; *a bírói szakiskola*
elnöke: Vámos Soma.

Az igazgatótanács nov. 7-én ülést tart. Wulfer kegyelmi ügyé-
ben okt. 31-ére összehívott rendkívüli közgyűlés, miután nem
volt határozatképes, **nov. 14-ére** halasztották, melyen — az alap-
szabályok szerint — tekintet nélkül a jelenlévőkre, a közgyűlés
határozatképes. Napirendjére tűzött egyúttal Zsigmond, Hollósi
szövetségi bírák kérvénye és a LTE. fellebbezése a MSC. mérkőzés
ügyében.

Kivonat az intéző bizottság nov. 2-iki üléséről: A bizottság
FTC. i. cs.-t kötelezi a Törökvs. SE. i. cs.-nak egy jó karban lévő
labdát adni. Battik, Fejszés MSC. miután több mérkőzésen ki-
léttek állítva durva játékokért, egy-egy hónapra eltölti a mérkőz-
ésektől. Kocsicsak MTE., miután megsértette a bírói, örökre el-
tölti az ILSz. kötelékébe tartozó egyletekben játszani. A legkö-
zelebbi intézőre beidézettnek ezután: Samodai KSC., Maeski
MSC., Godor MIHK., Weisz Z. Föv. TC. i. cs., Békei R. Szentmi-
hályi K. Miután a BAK. i. cs. nem értesítette Gesert, az FTC. i.
cs. vezetőjét, a mérkőzés holtartásáról, a pontok az utóbbi javára
íratlak. BSC. lemondása folytán a pontok KSC. javára íratlak.
KSC. — MTE. mérkőzésből kifolyólag MTE. elmarasztaltak 2 K
10 fillér lefizetésére 8 nap alatt. BAK. pályatulajdonos bejelentése
tudomásul vétetett s MSC. utasított 8 napon belül az összeget
kiigyezeníteni. Szász Péter, Hofbauer Gusztáv, Stiffel Pál MTE.,
Marzsa Sebestyén MSC. és Wosnyák Ferenc FT. Kör szintén be-
idézettnek a legközelebbi intézőhöz.

A következő egyletek alant nevezettek bízták meg a Szö-
vetségben való képviseléssel:

Megyeri Sport Club: Rodlicher Ferenc, VIII. Gólya-utca
23. ajtó 7. „Előre” Sport Club: Báthly Jenő, Újpest, Atilla-utca
35. Terézvárosi Sport Club: Pálmai Ferenc, VI. Rózsa-utca 109.

Magyar Labdaru- gók Szövetsége.

7—3-ig az Edison-kavház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II. Csalogány-u.
7.). *Jegygyűző:* Sugár István (József-körút 8/b. IV. em. 1.). *Penztáros:* Glauber József
(IV. Deák Ferenc-u. 6. Iparbank). *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizott-
ság:* Opré Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke:
Füzesséry Árpád dr. *Ülések:* VI. Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön
termében tartatnak.

Értesítés.

*Tisztelettel van szivesem az igen tisztelt Egyesületeket
értesíteni, hogy a titkári hivatalomat — szabadságidőm eltelté-
vel — újból átvettem.*

*Felkérem tehát az Egyesületeket, hogy ezután minden
ügyben (az igazolási és bírákbizottságiakat kivéve) beadandó irat-
okat címre (Budapest, II., Csalogány-utca 7. szám alá)
küldeni sziveskedjenek.*

*Az igazolási és bírákbizottsági ügyekben beadandó ügyira-
tok továbbra is Sugár István szöv. jegyző címére (VIII. ker. Jó-
zsef-körút 31/b. IV. em. 1. sz. alá) küldendők.*

Cseke Gyula, titkár.

Igazolások 2066-tól 2073-ig. Sport KK.: Schwarz Adolf,
Bricht Sándor. — Müller Sándor a Typ. SC. részére igazolható
nem volt, mivel nevezett a Föv. TC. játékos. — Typ. SC.: Rác
István. — BLIfj.: Ábrahám Ferenc. — MTK.: R. C. Perry, A.
R. Williams, Rózsa Emil és Halmos Jenő. — Szűsz Lajosnak a
MTC.-ből való kilépése és a 33. FC. részére leendő igazolási ké-
relme tudomásul vétetett.

Sugár István, jegyző.

**Kivonat az igazgatótanács 1908. évi október hó 31-én tar-
tott ülésének jegyzőkönyvéből.**

Határozatilag megállapítja a tanács, miszerint 1908. július
3-iki ülésében hozott következő határozatát: „A bírák bizottsága
felhatalmaztatik, hogy a nemzetközi mérkőzések vezetésére al-
kalmatlan bírákat a bírói névjegyzékből kijelölje” — úgy értelmezte,
hogy nemzetközi mérkőzések alatt a szövetségek közötti repre-
zentatív mérkőzéseket (tehát nemzetek közötti mérkőzéseket)
érti. Ehez képest tehát a tanács a bírák bizottságától a nemzetek
közötti reprezentatív mérkőzések bíráinak a kijelölését kívánta.

Molnár Ferenc és Imre játékjogát felfüggesztő intéző bizott-
sági határozat kapcsán az intéző bizottság által tett javaslatoknak
tárgyalása függőben tartatik a felfüggesztést kimondó határozat
jogerőre emelkedéséig.

Szegedi AC. felebbezése folytán és az idevágó intéző bizott-
sági határozat megváltoztatásával az igazgatótanács a Bácska
SzAC. és Szegedi AC. között 1908. október 11-én tartott bajnoki
mérkőzés alapján kiállítva még nem volt, — a Bácska SzAC.
el. A mérkőzés a bajnoki rendszabályok 16. §-a alapján meg-
semmisítendő volt, mert beigazolást nyert azon tény, hogy a
Bácska SzAC. csapatában szereplő Meliskó Antal igazoló jegye a
mérkőzés alapján kiállítva még nem volt, — a Bácska SzAC.
összeredményéből azonban a 2. pont levonása méltányosságból
kivételesen elengedték, tekintettel arra, hogy a Bácska SzAC.
Meliskó Antal igazolását már 6 nappal a mérkőzés előtt kérte s
hivatalos felszólításra a szabályszerűleg kiállított igazolási ké-
relmet is a mérkőzés előtt már postára adta, így tehát teljes jó-
hiszemiséggel lehetett azon hitben, hogy Meliskó Antal igazolá-
sát megtörténtnek tekintette.

Sugár István, jegyző.

**Kivonat a bírák bizottságának 1908. évi nov. 2-án tartott
üléséről.**

A bizottság dr. Szűsz Manó Treneséni TE.) bírójelöltet gya-
korlati vizsgára utasítja.

Ifj. Vas Gusztávnak a Nemzeti Sportban megjelent levele
további intézkedés végett a fegyelmi bizottsághoz áttétetik.

A győri Egyetértés újság felhívatik, hogy az egyesület pon-
tos címét, valamint azt, hogy tagjai kikből kerülnek ki, haladéka-
lanul közölje.

A bírák bizottsága f. hó 8-án d. e. 1/29 órakor a Határ-utcai
pályán gyakorlati bírói vizsgát tart, melyre megidézettnek: Mi-
hály Géza (Törökvs.), Varga Imre (BTK.), Dombóváry Ödön
(egyetlen kívül), Budai Károly (Postás) bírójelöltek.

Zoltán Béla sk., jegyző.

**Kivonat az intéző-bizottság 1908. évi november hó 4-én tar-
tott ülésének jegyzőkönyvéből.**

Magyar Athletikai Club azon bejelentése, hogy a f. évi no-
vember hó 15-re kisorsolt Budapesti Athletikai Club elleni baj-
noki mérkőzését mint pályaválasztó, a Margitszigeti pályán fogja
lejátszani, tudomásul vétetik.

Ferencvárosi Sport Club azon bejelentése, hogy Kohári De-
zső tagjai közül kizárta, tudomásul vétetik.

Bácska—Szabadkai AC. — Szegedi AC. között megismét-
lendő bajnoki mérkőzés határidejűl 1908. november 15. állapít-
tatott meg.

A fölmerült panaszok folytán felhívja az intéző-bizottság a
Bácska—Szabadkai AC.-ot, hogy pályáján minden tekintetben a
legnagyobb rendet tartsa fenn, gondoskodjék, hogy a közönség
magatartása a játék nyugodt lefolyását semmiképen ne zavarja,
továbbá a játékeret a nézőközönség részére fentartott helytől
kerítéssel válaszsza el és erről ide 14 nap alatt jelentést tegyen.

A nyugatmagyarországi bajnokságot folyó küzdelemre a
Soproni Football és Athletikai Club, továbbá a Pozsonyi Teréz-
városi Football Club utólagos nevezése elfogadtatik s most ne-
vezett 2 egyesület utasítatik, hogy mérkőzéseiknek terminusai
iránt a társesületekkel megállapodást létesítsenek s azt hala-
déktalanul jelentsék be. A kérelem teljesítendő volt, mert az
összes érdekelt egyesületek — a Pannónia Első Pozsonyi Football
Egyesület kivételével — hozzájárultak a Pannónia Első Po-
zsonyi Football Egyesület pedig hivatalos felszólításra sem nyi-
latkozott e kérdésben, ezen magatartása folytán tehát olyan-
nak volt tekintendő, hogy kifogással élni nem kíván.

Magyar Torna Club felhívatik, hogy a Vivó és AC. elleni
bajnoki mérkőzésén 1908. szeptember 8-án állítólag szerepelt He-
ves Sándor nevű játékosát a bizottságnak 1908. november 11-én
tartandó ülésére annál bizonyosabban állítsa elő, mert ellenkező
esetben a fenti mérkőzés ügyében nevezettnek meghallgatása
nélkül fog a bizottság érdemleges határozatot hozni.

A bizottság 1908. november 14-én este 8 órakor az Edison-
kavház külön termében tartandó ülésére megidézettnek: Budai
TK. footballosztály vezetője, — továbbá Magyar Athletikai Club
1908. évi footballintézője, valamint ifj. Földessy János, Gillemot
Ferenc és Niessner Aladár.

Sugár István, jegyző.

**A Magyar Labdarugók Szövetség fegyelmi bizottságának
ügyrend tervezete.**

1. §. A szöv. tanácsa a tanácságok sorából 4 tagu fegyel-
mi bizottságot választ. Ezen bizottság elnöke a szövetségnek a

tanácsülés által 1 évre delegált alelnöke; tagjai még a bizottság által választott jegyző és a szövetség főtitkára, ez utóbbiak azonban csak tanácskozási joggal bírnak.

2. §. A fegy. biz. tagjait a tanács a szöv. rendes közgyűlést követő első tanácsülésén egy évre választja meg, a választott tagok megbízatása a legközelebbi rendes közgyűlést követő választásig tart. Ha valamely tag megbízatásáról évközből lemond, vagy tagsága egyéb okból megszűnik, a bizottság kiegészítése iránt a legközelebbi tanácsülés intézkedik.

3. §. A fegy. bizottságba bármely szöv. egyesületből csak egy-egy tag választható.

4. §. A fegy. biz. határozatait 3 vagy 5 tagu ülésben hozza. A tárgyalást a biz. elnök, annak távollétében a bizottságnak erre választott tagja vezeti. A határozatképességhez az elnököt beleértve legalább 3 tag jelenléte szükséges. A főtitkár és jegyző a tanácskozásban részt vesznek, de szavazati joggal nem bírnak. A biz. tárgyalásai zártak, azon csak a biz. által meghívott egyének lehetnek jelen. A határozat kihirdetése nyílt ülésen történik.

5. §. A biz. tárgyalásain és határozathozatalánál nem vehet részt azon bizottsági tag, kinek egyesülete, vagy egyesületének tagja a tárgyalás alatt levő ügyben érdekelt van.

6. §. A biz. tanácskozásairól jegyzőkönyvet vesz föl, melybe a hozott határozatot indokaival együtt felveszi. A jegyzőkönyvet a biz. jegyzője vezeti és azt a tanácskozásban és határozathozatalban résztvevő biz. tagok írják alá.

7. §. A fegyelmi bizottság hatásköre:

a) A szöv. egyesületek ellen szabálysértés vagy egyéb kihágás miatt emelt panaszt megvizsgálja és a panasz tárgyában indokolt ítélettel határoz.

b) A szöv. egyesületek kebelébe tartozó tagok ellen akár mérkőzésekkel kapcsolatban, akár más alapon rend- vagy játékszabálysértés miatt emelt panaszokat megvizsgálja és azok felett indokolt ítélettel határoz.

c) Javaslatozt készít, véleményt ad, illetve a szükséghez képest határoz az igazgatótanács vagy egyéb bizottságok által hozzá áttett ügyekben.

d) Nyilvántartja a szöv. egyesületek és kebelükbe tartozó tagok ellen kirott büntetéseket és ellenőrzi azok betartását.

e) A szükséghez képes javaslatot terjeszt az igazgatótanács elé.

A fegyelmi bizottság a szükséghez képest a tudomására jutott esetekben saját hatáskörében is megindíthatja az eljárást. A bizottság ítéletében kitünteti, hogy azt szótöbbséggel vagy egyhangu határozattal hozta.

8. §. A fegy. biz. a szöv. egyesületeket és azok tagjait az egyesület bejelentett képviselője útján ajánlott levélben idézi meg és értesíti, szükség esetén, a hozott határozatokról. A szabályszerűen megidézett és meg nem jelenő tag kihallgatását a biz. mellőzheti. Hozott ítéleteit a biz. kihirdeti és a szöv. hivatalos lapjában közli. A hozott ítélet a kihirdetés, illetve a hivatalos lapban való megjelenés napján lép hatályba. A kihirdetésnél jelenlevő fél vagy egyleti képviselő az ítéletet tudomásul venni köteles. A tárgyalásra beidézett fél összes tanuit és bizonyítékait magával hozni köteles.

9. §. Büntetések:

A fegyelmi biz. saját hatáskörében a következő büntetéseket szabhatja ki:

I. Egyesületekkel szemben intés, rosszálás, pályaválasztási jog felfüggesztése, barátságos mérkőzéstől való eltiltás, nemzetk. mérkőzéstől való eltiltás, igazolási jog felfüggesztése.

Súlyosabb esetekben a biz. javaslat a tanácsülés elé az illető egyesületeknek a szöv. kebeléből való kizárása iránt.

II. Játékosokkal szemben: intés, dorgálás, játéktól való felfüggesztés.

Ha a panaszolt egyén a szöv. tanácsülésének, vagy valamely bizottságának tagja, a fegy. biz. javaslatot terjeszthet a tanácsülés elé az illető tagnak a bizottságból vagy a tanácsülésből való kirekesztése iránt.

10. §. Felelősség.

A biz. egyhangulag hozott határozatait ellen felelősségnek helye nincs és a kiszabott büntetések kegyelmi uton sem el nem engedhetők, sem meg nem változtathatók. Szótöbbséggel hozott határozatok ellen bármely érdekelt fél a határozat közlésétől számított 8 napon belül egyesülete útján birtokon kívül felelő-

zéssel élhet. A felelősség az ítélet kihirdetésekor a fegyelmi bizottság előtt szóval bejelenthető, és ez esetben a jegyzőkönyvbe foglalandó. Egyéb esetekben a szövetségnél 8 nap alatt írásban nyújtandó be vagy jegyzőkönyvbe mondható. A felelősség felett a tanácsülés, további felelősség kizárásával, végérvényesen dönt.

Joga van a marasztalt félnek a ítélet közlésétől számított 6 héten belül ügyének újrafelvételét kérni, ha oly bizonyítékot terjeszt elő, mely a biz. elbírálása szerint az ügy felett más irányban való határozathozatalra lényeges befolyással van.

11. §. Elévülés.

A fegy. biz. hatáskörébe tartozó mulasztások vagy kihágások miatt az elkövetés napjától számított egy év múltával eljárás nem indítható.

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . . 5 KORONA

• • • • •
 EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN. . . AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV. KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, főlépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivószerrek, football és athletikai sport cikkek rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „	„	10.—
2 „ fűles labda	„	8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „	„	11.—
5-ös Diadal football . . .	„	6.80
5-ös Rambler football . .	„	10.—
7 1/4 kg. Vagolyó	„	3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „	„	3.50
Gerely	„	4.—
„ ugyanaz hitelesített . .	„	4.50
Svéd gerely	„	4.50

Futó cipő **finom kivitelben 7.—**

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A Henrik herceg túraút Magyarországon.

A Magyar Automobil-Clubban a Henrik herceg túraút végleges megállapítása óta rendkívül szorgalmas munka folyik. A közelmúltban még igen gyakran az elhagyatottság szomorú képét mutató klubhelyiségekben most egymást követik az értekezletek, megbeszélések és ülések, amelyek mind a „nagy kirándulás“ előkészítésére vonatkoznak. Mint a múltban is Zichy Béla Rezső gróf alelnök és Krisztinkovich Béla igazgató a legszorgalmasabbak. Nap-nap után intézkednek a ma már kis kötetet kitevő levelezések ügyében. Egyik napon a főispánokkal és megyei hatóságokkal, mérnöki hivatalokkal tárgyalnak, egy másik napon az útitérképek ügye kerül elintézésre, majd a berlini központ kérdezősködéseire igényelnek kimerítő választ stb. Munkájokban a sportbizottság tagjai részéről hathatós támogatásban részesülnek és pedig főként Baruch Jenő, Blathy Ottó Titusz, dr. Delmár Tivadar és Holub József azok, kik az üléseken leggyakrabban vesznek részt.

A sportbizottság utolsó ülését szombaton, október 31-én tartotta gróf Zichy Béla Rezső elnöklete alatt. Jelen voltak: Bárdi József, Baruch Elemér, Blathy Ottó Titusz, Hatvány Károly, ifj. Holub József, Krisztinkovich Béla igazgató, kiscétényi Kovács László és Krisztinkovich Béla titkár.

Az ülés egy örömdetes bejelentéssel vette kezdetét. Zichy Béla Rezső gróf sportbizottsági elnök és Krisztinkovich Béla igazgató a múlt hét folyamán tisztelegtek Szterényi József kereskedelemügyi államtitkárnál és Hartig Sándor miniszteri tanácsosnál a kereskedelmi minisztérium ügyi osztályának vezetőjénél, hogy a Henrik herceg túraút részére támogatást kérjenek. Ugy az államtitkár, mint Hartig miniszteri tanácsos a legmesszebbmenő támogatásukat ígérték a túraút alkalmából. Ez a legilletékesebb helyről jövő ígéret igen nagy lelkesedést keltett a sportbizottsági tagok között, mert ezzel a rendezés legnehezebb kérdése, a jó utak biztosítása, meg van fejtve.

Hartig miniszteri tanácsos ez alkalommal arról világosította fel a klub képviselőit, hogy a leghasználatosabb Budapest—Komárom—Wieni útnál sokkalta jobb és szebb a Budapest—Nyitra—Pozsony—Wieni útvonal és a távolság-differencia mindössze 10 kilométer. Ezen értékes felvilágosítás természetesen megindította a már-már véglegesnek felvett Budapest—Ko-

márom—Wieni út tervét és a sportbizottság rövid vita után úgy határozott, hogy ezen újabb útvonalat f. hó 4-én fogja felülvizsgálni. A kiránduláson gróf Zichy Béla Rezső és Hartig Sándor miniszteri tanácsos vezetésével Bárdi József, Baruch Jenő és Blathy Ottó Titusz fognak résztvenni.

Az odamenetnél a következő utirány fog megvizsgálatni: Budapest — Leányvár — Esztergom — Garamkövesd — Vámosmikola — Léva — Lész — Nagy-Kálma — Verebely — Nyitra — Szered — Pozsony. Visszafelé a rendes úton fog a társaság haladni és pedig: Pozsony — Köpcsény — Oroszvár — Rajka — Magyar-Óvár — Moson — Jánosháza — Győr — Gönyő — Ujszőny — Neszmély — Dorog — Leányvár — Óbuda — Budapest felé. Mindkét útvonalon Hartig miniszteri tanácsos érintkezésbe fog lépni az illető útszakasz fentartásával megbízott mérnökkel, hogy azzal az út renoválására vonatkozó észrevételeit közölje.

A kormánynak ilyen előzékeny támogatása mellett természetesen örömmel és lelkesedéssel folynak a munkálatok. Ha a Henrik herceg túraút sikert fog elérni és a külföldi automobilisták százai elégedetten és szép emlékekkel hagyják el hazánkat, úgy ezt nem utolsó sorban ezen valóban előzékeny támogatásnak fogjuk köszönni.

Az inspicáló úttal egyidejűleg egy másik nem kevésbé fontos kirándulás készül az útvonal északi részére a Budapest—Tátralomnici útra. Ezen kirándulás, amelyen dr. Delmár Tivadar és ifj. Holub József vesznek részt, főként útleirási szempontból rendeztetik. A „Prinz Heinrich Fahrt“ résztvevői ugyanis részletes útleirást kapnak, amely az út minden nevezetesebb sajátosságáról ad felvilágosítást. Ezen nagy munkának kis alapvázlatát akarják Delmár és Holub urak a kiránduláson elkészíteni. A leírás mellett fotográfálással is fog a két kiránduló foglalkozni, amelynek eredményéről lapunk olvasói e hasábkban szerezhhetnek meggyőződést. A következő sportbizottsági ülés, amely már a két kirándulás eredményeivel fog foglalkozni, november hó 7-én, szombaton d. u. 6 órakor fog a Magyar Automobil-Clubban megtartatni.

A Magyar Automobil-Club, amint már a múlt számunkban közöltük, a Henrik herceg túraút rendez-

Benoidgáz világítás

Gyár:
A R A D.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízzivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

zési munkálatainak elintézésére egy rendező-bizottságot választott. E bizottság névsora a legutóbbi közléstét alkalmával még nem lévén teljes és a szövegbe hibák is csuszván be, szükségesnek tartjuk a helyes névsort a következőkben közzétenni:

Gróf Andrássy Sándor,	Bátorkeszi Kobek Kornél,
Gróf Andrássy Géza,	Kiscétényi Kovács László,
Bárdi József,	Krisztinkovich Béla,
Felsőványi Baruch Jenő,	Moosonyi Antal,
Bláthy Ottó Titusz,	Natter Ferenc,
Dr. Brüll Alfréd,	Steiger Gyula,
Dr. Delmár Tivadar,	Gróf Szapáry Pál,
Hatvany Károly,	Gróf Széchenyi István,
Hevesy Vilmos,	Szentiványi József,
Holub József,	Gróf Teleky Pál,
Ivanka László,	Bárá Vay Imre,
Jordán Károly,	Bárá Vécsey László,
Gróf Károlyi Imre,	Gróf Zichy Béla Rezső.

A Henrik herceg-túraút rendezésével kapcsolatban a Magyar Automobil-Club nap-nap után örömmel tapasztalja, hogy az automobilizmusnak hazánkban tulajdonképpen sokkal kedvezőbb talaja van, mintsem ezt eddig hittük. Ugy látszik csak az alkalom hiányzott eddig, hogy sok eddig ismeretlen barátunk az ismeretlenség homálvából kilépjen és értékes segítségével ügyünket előre vigye. A modern gondolkodásnak mintaképeül szolgálhat e tekintetben Szepesmegye kitűnő főispánja, amely érdekes levélben biztosítja a Henrik herceg-túraút buzgó kezdeményezőjét, Zichy Béla Rezső gróft, támogatásáról. E levelet érdekes tartalmánál fogva, s mert büszkéek vagyunk rá, hogy közigazgatásainkat ilyen férfiak vezetik, a címzett engedélyével, teljes szövegében bocsátjuk olvasóink rendelkezésére:

Méltóságos Gróf Ur!

Tudva, hogy a Magyar Automobil-Clubot minő hazafias eszmék vezérlették törekvésében, hogy a következő esztendőben a „Prinz Heinrich-Fahrt” hazánk érintésével tartassék meg, midőn az elért eredmény fölött őszinte örömet nyilvánítom, megvagyok győződve arról is, hogy mindazok, kik tudatában vannak, hogy az idegenforgalom különösen közállapotaink kedvezőbb megítélhetőségét lehetővé téve, minő erkölcsi és anyagi előnyöket biztosít, az immár megállapított ténynek nagy horderejét kellőképpen fogják méltányolni tudni.

Első sorban tartom ezt a vezetésemre bízott vármege közönségéről, melynek kifogástalan érzéke a közérdekű ügynek megítélésben ismert előttem.

Kétségtelennek tartom ennek folytán, hogy a legközelebbi közgyűlésen a vármegye törvényhatósági bizottsága a Magyar Automobil-Klubnak értesítését közönnel fogja tudomásul venni s határozatában meg fogja nyugtatni Méltóságodat arra nézve, hogy az összes illetékes közigazgatási közegek a legnagyobb gondossággal fognak oda hatni, hogy a verseny fennakadás nélkül az összes érdekeltek meglegedésére folyhasson le.

Mivel kedves kötelességemnek tartom a Magyar Automobil-Clubnak a reá eső munkában tőlem telhető-

leg segítségére lenni, kérem szívesen felajánlott szolgálatkésztségemet elfogadni és engem egy kellő időben kiértésíteni arra nézve, mely szepesvármegyei útszakaszok fognak a versenykor igénybe vétetni, hogy azoknak a rendes évi munkálatoknak keretén belül való lehető jó állapotba hozatalára már kora tavasztól kezdve különös felügyeletet gyakorolhassak.

Fogadja Méltóságod folyó hó 24-én Berlinben kelt s irányomban különösen előzékeny soraiért hálás köszönetemet és őszinte tiszteletem nyilváníását.

Lőcse, 1908. évi október hó 29-én.

Salamon, s. k.
főispán.

Az első nemzetközi útkongresszus.

Az első nemzetközi útkongresszus október hó második felében tartatott meg Párisban Barthou francia közlekedésügyi miniszter elnökelete mellett. E kongresszus, amelynek összehívása első sorban az automobilizmus óriási fejlődésének köszönhető, korszakalkotó jelentőséggel bír az automobilizmus és általában az országúti közlekedés szempontjából. Az úti közlekedés hihetetlen arányokban való emelkedése, a közlekedési eszközök alkatának változása és az úti közlekedési eszközök sebességének növekedése határozottan gyorsabb lépésekben történt, mint az útépités fejlődése. Mai országutaink jó része egyáltalán nem felel meg a modern közlekedési eszközöknek, s e bajon e közlekedési eszközök megátkozásával nem, hanem csak az utak megjavításával segíthetünk. Az utak állapota és fentartásuk, vagyis „a jövő útj”-nak megállapítása képezte a kongresszus első feladatát. A második főfeladat, mely a kongresszust foglalkoztatta, az útközlekedés rendezése volt. E tekintetben is igen sok a rendezni és javítani való s ha valahol, úgy a lezajlott kongresszushoz hasonló összejöveteleken lehet e bajokon segíteni. A kongresszuson úgy az útépitő és fentartó hatóságok, mind pedig a közlekedő publikum képviselői jelentek meg, a hozott határozatokat ennél fogva feltétlenül értékeseknek kell tartanunk, már csak azért is, mert keresztülvitelükre a jelenvoltak állása és befolyása bizonyos garanciát nyújt.

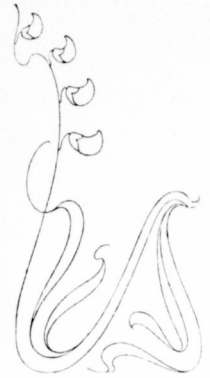
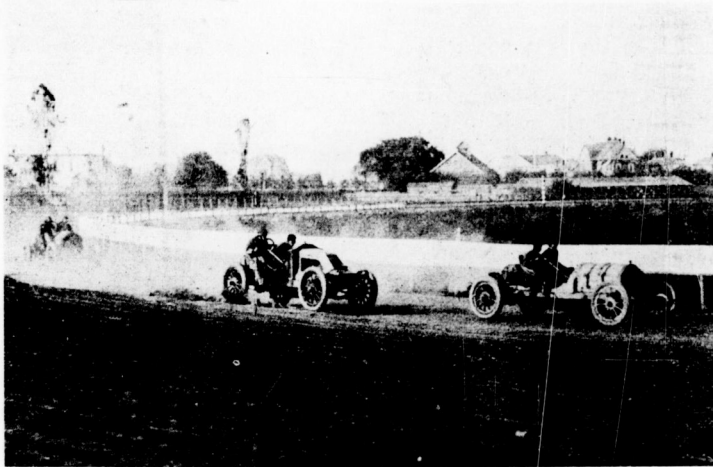
Az útkongresszust Barthou miniszter egy igen tartalmas beszéddel nyitotta meg. Franciaország, úgy mond, úthálózatának óriási fejlődése folytán, amely egy 6 milliárd franknyi tőkét képvisel, különösen hivatott arra, hogy ezen első kongresszus színhelye legyen, melynek megnyitásával az automobilizmus csodás fejlődése mintegy ünnepélyes elismerésben részesül. A 2000 képviselő jelenléte az eszme és a rendezők sikerét jelenti, de az érdeklődés fokmérője is, mely az ügyi kérdések és fontosságuk iránt mutatkozik. A közlekedés emelkedése, az autók gyorsasága és súlya az utakon mély sebeket ejtett, most tehát azon kell lennünk, hogy ezen sebeket gyógyítsuk és újra fiatallá tegyük útjainkat. A kongresszusi tagok bölcsesége bizonyára fog megoldást találni e nehéz kérdés számára. A miniszter beszédjére több állam képviselője

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusú autók, mechanikai alkatrészek gyártása. VI., Szondy-utca 55. sz. **Garage és javító-műhely.**

választott, megköszönve Franciaország vendégszeretét.

Lethier mérnök elnökké választása után, a kongresszus egyes osztályaiban azonnal megkezdtek az egyes jelentések tárgyalását. A jelentések többnyire igen kedvezően nyilatkoznak az automobilközlekedés-

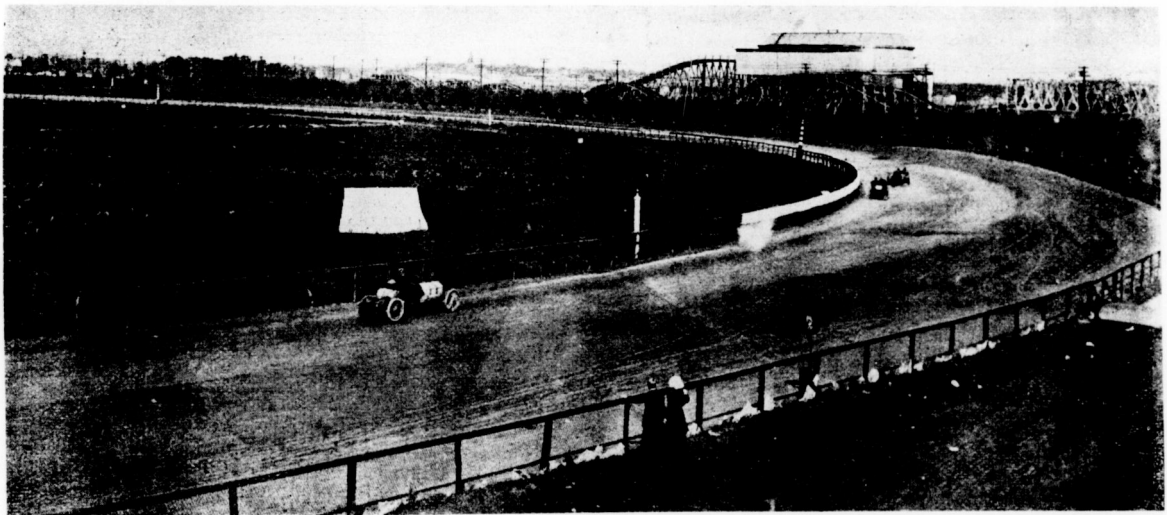
azonban vasabroncsokkal ellátott teherkocsikerekeknek. Szükségesnek tartja, hogy a vasabroncsu teherkocsik sulya limitáltassék és pedig akként, hogy a terhelés az abroncsszelesség centiméterjére ne legyen több 150 kilogrammnál.

A Brighton Beach-i automobilpálya.

ről. Renardier, a hid- és útépitési hivatal főmérnöke, az autók okozta útelhasználásról értekezett. Szerinte az autók koptató hatása csak 40, útrontó hatása pedig csak körülbelül 100 autók naponkénti közlekedése esetén tapasztalható, tehát tényleg csak igen forgalmas utakon van kedvezőtlen befolyása az automobilközlekedésnek az út állapotára. Walkencar

A kongresszus második és harmadik napján az útépités módja képezte a jelentések legtöbbször tárgyát. Renardier mérnök szilárdabb alapot kíván és még nagyobb kövekkel való kövezés esetén is 10–15 centiméteres vakolt alapot követel. A kátrányozás természetesen sok hívet talált a kongresszusi tagok között és elismerték, hogy csak aránylag költséges volta

A Brighton Beach-i automobilpálya verseny közben.

útépítő mérnök a csuszástgátlókat, mint útrontókat elítéli, a kanyarulatok emelését és szilárdabb anyagból való építését javasolja. A teherkocsi forgalomra vonatkozólag kifejtette, hogy a gummiabroncsokkal ellátott és mérsékelt sebességgel járó teherkocsik az utakat általában kevésbé rongálják, annál rosszabb hatásuk van

akadályozza erősebb elterjedését. A kongresszusi tagok a különféle goudronírozási módszerek tanulmányozására, francia mérnökök vezetésével kirándulásokat is tettek Páris környékére, mely érdekes összehasonlításokra adott alkalmat. Szóhoz jutottak az automobilizmus ellenségei is, akik a legképtelenebb ideákkal

BENZINT

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **feltisztítási célra, hydrurt, gázolint, ligroint világítási célra,** nemkülönb **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOKAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

== **MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám. ==

álltak elő, így például Salles mérnök egyszerűen az autók szerkezetének teljes megváltoztatását és a csuszástgátlók teljes kiküszöbölését kívánta, Scheikevitsch pedig, az automobilisták kihágásai ellen alakult vaskalapos liga titkára, ugyszólván az autók muzeumba állítását kérte. Mindkét úr javaslatát természetesen ad akta tették.

A kongresszus negyedik napja az útjelzéseknek volt szentelve. A kongresszus E. Chais javaslatát fogadta el, amely négy különböző jelzés behozatalát indítványozza. Kíváncsinosan tartotta a kongresszus, hogy ezen négyféle jelzés a világ összes államaiban egységes jelekkel vitessék keresztül.

Az utolsó nap a közutakon való szállítás kérdéseinek volt fentartva. A szakosztály jelentése körülbelül a következőket foglalja össze az egyes javaslatok főbb pontjait: Személyszállító-, teherautóautók az út sérelme nélkül 18—25 kilométeres sebességgel közlekedhetnek. Terhek szállítására 3 tonnáig engedélyezhető e sebességek mellett. A kerekek gummiabroncsokkal látandók el. 10 kilométeres közepes és 15 kilométeres maximális sebesség mellett a súly 4 tonnát meg nem haladhatja, ha a kerékabroncsok sima fémhöz készültek. E javaslatok szigorúságát a kongresszus 4. illetve 5 tonna maximális súly megállapítása által enyhítette.

A kongresszus végül elhatározta, hogy állandó nemzetközi ügyi bizottságot szervez és ennek elnökévé *Lethier* mérnököt, a kongresszus elnökét választotta. A következő kongresszus színhelyéül Brüsszelt választották.

Katonai automobilizmus és a mezőgazdaság.

Mindeddig szokásban volt, hogy háború idején a hadvezetőség akkor, mikor arról van szó, hogy épp oly modern, mint költséges és teljesítőképes hírszolgálati, személy- és teher szállító-eszközöket kellő mennyiségben és alkalmas időben állíthasson a hadsereg rendelkezésére, — úgy az ipart, mint a magántulajdont veszi igénybe. Ez által ama óriási költségeket kéri ki, amelyek a hadfelszerelési eszközöknek már béke idején való beszerzésénél, valamint azoknak jó karban tartásánál felmerülnek, nem tekintve a hosszabb raktározás következtében származó, s kikerülhetlen kopást és használdást, valamint ama körülményt, hogy említett eszközök őrzésére s gondozására szükségelt személyek már béke idején tartandók el. Minthogy a már meglevő anyag elegendő ahhoz, hogy hadseregünket a hadi technika minden újításával megismertesse és kiképezze, úgy a jövő modern háború ezen, minden ország hadügyi kormánya által alkalmazott elvet sem fogják figyelmen kívül hagyhatni. Így pl. a hírszolgálatban oly kiválóan használható postagalambok állománya a galambtenyésztő egyesületek tulajdonából fognak kiegészítettetni; valamint a magántulajdonban levő hadikutya is a hadvezetőség szolgálatába vétetnek. Az összes magántulajdnt képező gőzhajóvonalakon a gőzösöknek tekintélyes száma már béke idején hadi célokra vannak designálva. A közúti vasutak vágányai s anyaga, valamint személyzete is kitűnő szolgálatot volnának képesek teljesíteni. Végül a

légihajós-egyesületek ballonjai s kiképzett vezetői igen hasznos kiegészítői volnának a hadvezetőség rendelkezésére álló anyagnak.

Miután most már az autók is felvételre a hadieszközök sorába, a hadvezetőség a háború esetére szükséges kellő számú gépkocsinak fenti elv szerinti biztosítására törekszik.

A hírszolgálat és a személyszállítás céljaira szolgáló kocsik és a személyzet háború esetén a meglevő csekély számú katonai autóból és képzett utaszkatonákból, valamint az önkéntes gépkocsizó-testület tagjaiból lesz összeállítva. Vezetőkben kisebb a hiány, mint kocsikban, mert kellő számú tartalékszemélyzetről már gondoskodtak.

Sokkal nehezebb már az autók-teher szállítás kérdésének megoldása. Ha ama fényes tapasztalatok alapján akarunk itélni, melyeket Franciaország az elmúlt évben a hadgyakorlatok alkalmával egy egész divízióknak autók-kolonnusok útján eszközölt élelmezésénél szerzett, úgy a jövőben az egész szekerésznek teljes reorganizációját várhatjuk.

Minden jó szándéknak és ama kívánságnak, hogy egy hatalmas újítás lehető nagy mértékben alkalmazható, óriási akadályok állják útját, s ezek oda csúszosodnak ki, hogy a szükséges anyagnak beszerzési és fentartási költségei tulságos nagyok, továbbá, hogy egy bizonyos típus még teherkocsik részére sincs megállapítva; még mindig modern javításoknak van alávetve. Hadvezetőség azonban minden időben csak legmodernebb kocsit használ.

Miután e tekintetben már más nemzetek megelőztek bennünket, ennek megfontolása kell, hogy nálunk is arra az elhatározásra vezessen, hogy új kocsiknak a kincstár részéről való beszerzését figyelmen kívül hagyva, az autók-teherkocsik iránti érdeklődést lehetőleg a magánosok, iparvállalatok és üzemek köréből felkelteni s azokat vétel alkalmával hathatós anyagi segítséggel támogatni.

Ennek szükségességéből kifolyólag a hadvezetőség a mezőgazdasághoz fog fordulni. Eleinte ellentétként hat, hogy ugyanaz a mezőgazdaság, mely a hadsereget vontató állatokkal ellátta, egyúttal segítséget nyújtson eme állati vontatóerőknek mechanikai erővel való kiegészítésének, esetleg részbeni leszerelésének előmozdítására. Mert hiszen az állati izomerőnek szekerészünkkel való teljes kiszorítására komolyan gondolkodó ember nem igen gondolt. Ki gondolta volna 15—20 évvel ezelőtt, hogy a mezőgazdaság a modern technika vívmányait oly módon fogja értékesíteni, hogy ma már számos gépjármű mezőgazdaságot ismerünk, terjedelmes villamos erő, világítási és vasúti telepekkel. A minden téren beállott áremelkedés, a munkáshiány és annak szükségessége, hogy sok munkaerő hasznosabb munkát végezzen felszabadíttassék, a mezőgazdaságban beállott nagy változást a gépjármű javára még jobban előmozdította. És hasonló okokból fog most már a mechanikai erővel hajtott teherkocsi is a mezőgazdaságban alkalmaztatni. Ezen javaslat nagy előrehaladását jelenti ama törekvésnek, hogy a mezőgazdák az állati, illetőleg emberi izomerőtől magukat szabadabbá, függetlenebbé tethessék.

100% gummi megtakarítás!	HERKULES	Szabadalmazott asbest légtömítő védő szalag használata mellett nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés. Prospektust küld: Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.	100% gummi megtakarítás!
--------------------------	--------------------------------------	---	--------------------------

A továbbiakban még egy másik szempont is érvenyt fog magának szerezni. Azok az igények, melyeket a hadügyi kormány és a mezőgazdaság egy absolute használható automobil teherkocsival szemben támaszt, egy összkövetelésbe foglalhatók össze: függetlenség a terep alakulataitól.

Beszéljünk néhány szót az automobilnak, mint teherkocsinak jelentőségéről: Automobil tehervonatoknak, mint pl.: az Alten-féle vagy a Siemens-Schuckert vonatoknak a mezőgazdaság céljaira való bevezetése nem fog bekövetkezni, mert a beszerzés költségei túlságosan nagyok, egyébként pedig a német hadvezetőség az említett vonatokkal nem szerzett jó tapasztalatokat. Sőt ellenkezőleg, e célra az országuti lokomotív vonatok igen alkalmasnak bizonyultak.

Egyelőre csak arra kell gondolnunk, automobil teherkocsikat hozzacsatolt kocsik nélkül a mezőgazdaságba bevezetni. A hadvezetőségeknél levő modellek váltakoznak hordképesség s lőerő tekintetében. Vannak egészen 60 lőerőig menők, 4 tonna haszonulýig. A német hadügyminiszter a nyár folyamán körkérdest adott ki, melylyel megállapítani akarja, hogy melyik kocsitípus felel meg legjobban úgy a mezőgazdaság, mint a hadvezetőség céljainak. Idővel egy új szállító eszköz minden mezőgazdasági üzemben céltudatosan volna bevezethető, ha t. i. megvan a lehetősége annak, hogy a mezőgazda egyik terményét, mint pl. a spirtuszt felhasználhassa. Egy kiképzett chauffeurnek alkalmazása itt sem fog akadályokba ütközni; más szolgálatra is felhasználható lévén. Ezáltal tetemes költségek volnának megtakaríthatók. Ily automobil teherkocsik rendkívüli szerepet fognak játszani mezőgazdasági speciális üzemeknél, pl. répa-termelésnél, ahol arról van szó, hogy évről-évre ugyan az a teher a mezőről a fogyasztási helyre, illetőleg a vasútra szállíttassék. Itt már jelentékenyen előnyösebb előfeltételek állanak fenn mechanikai vontatóerők alkalmazására nézve. Tulzás nélkül mondható, hogy itt egy teherautomobil kétszer annyi munkát képes végezni, mint egy lőfogatu kocsi. Végül, ha az utviszonyok megengedik, hogy közönséges kocsik hozzákapcsolhatók, úgy a teherautomobil még több terhet fog helyéből elmozdithatni. Ott is kiváló szolgálatot tehet a teherautomobil, ahol kényes termékeknek friss, ill. élő állapotban, nagy távolságokra való szállítása szükséges.

Automobiloknak a répvágókhoz és gabona tisztítógépekhez állandó erőforrásként való felhasználása nem új már Amerikában, lassankint talán nálunk is több figyelemben fog részesülni. A német hadügyminiszter fentebb említett körkérdesének eredménye, melyet nagy érdeklődéssel várunk, mindeddig nem jutott

ugyan nyilvánosságra, annyit azonban már tudunk, hogy szakavatott körökben behatóan foglalkoznak e fontos kérdésekkel. Reméljük, hogy nálunk is sokára nagyobb tevékenységre fogja indítani illetékes körünket a külföldi példa.

Hírek.

KRISZTINKOVICH BÉLA IGAZGATÓ KITÜNTETÉSE. A Magyar Automobil-Club buzgó igazgatóját, a Wekerle Sándor miniszterelnök vezetése alatt működő Magyarországi Középeurópai Közgazdasági Egyesület automobilügyi előadójává választotta meg, a Berlinben 1909. év január hó 4-én megtartandó II. közös közgazdasági értekezlet alkalmából. Az értekezleten az automobiljog körébe tartozó ügyek egységes rendezése is tárgyalatni fog, s ez okból fordult az előkelő testület Krisztinkovich Béla igazgatóhoz, mint hazánknak e téren ugyszólván egyedüli szakértőjéhez. E kitüntető megbízás nemcsak Krisztinkovich igazgató, hanem a Magyar Automobil-Clubnak szóló elismerés, amelylyel oly szoros összefüggésben áll a kitüntetett működése.

A MAGYAR ÖNKÉNTES GÉPKOCSI-TESTÜLET ügye ugylátszik mégis csak kedvező megoldást fog nyerni. A delegációs tárgyalások alkalmával a Magyar Automobil-Club elnökének, gróf Andrassy Sándornak, alkalma volt az illetéges körökkel érintkezésbe lépni és a MAuC. kívánságait előadni. Az eszmecsere, amely ezen előterjesztést követte, nagyjából megegyezést eredményezett s így remélhetjük, hogy a független Magyar Gépkocsi-Testület végleges megalakulása, mely a hazai automobilisták régi óhaját képezte, immár csak hetek kérdése.

UJ AUTOMOBIL-CLUBOK AUSZTRIÁBAN. Pilsenben és Insbruckban új automobilklubok vannak alakulóban, amelyek hír szerint egyenként több, mint 30 taggal bírnának. A kisebb osztrák városok automobilizmusának gyors fejlődése mindenesetre az osztrák gyáripár teljesítőképességével és olcsóságával szoros összefüggésben áll.

PUSKAPOROS MOTORT talált fel *Bajlay* Ernő magyar mechanikus. A motor teljesítőképességének emelését célzó ezen újabb találmányról jövő számunkban fogjuk nézetünket kifejtteni.

A TAUNUS AUTOMOBILÚT ügye ismét megakadt, mivel az érdekelt gyárosok, tekintettel az automobilipar jelenlegi állására, nem hajlandók nagyobb áldozatokat hozni.

A MOTOR-UNION, melynek eddig a Royal-Automobil-Clubbal közös hivatalos lapja volt, Motor Union Gazette címmel független lapot indít.

A GOPRON-BRILLIÉ MOTOROK ügyét a párizsi konferencia végre megoldotta, kimondván, hogy ezen motoroknál, melyeknél tudvalevőleg egy hengerben két dugattyú jár, a jövőben egyedül a furatot fogja tekintetbe venni. A Gobron motoroknak tehát lesz alkalmuk bizonyítani, hogy a rendes szerkezetű motorokkal szemben tényleg vannak-e előnyeik.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ

Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

A GUMMIÁRAK EMELKEDNEK. A folyó évben állandóan csak a gummiárok eséséről volt szó, holott azok már régen ismét emelkedőben vannak. Ezen emelkedés, mely a legjobb Para-fajtáknál az ár 28%-áig emelkedik, tulajdonképpen már az év elején vette kezdetét, s hogy ennek dacára a pneumatikok ára a tavasz és nyár folyamán alacsony volt, annak oka azon óriási készletekben rejlik, amelyeket a gyárosok az olcsó gummiárok idejében felhalmoztak. Ezen készletek most már fogytán vannak, s mivel a jelenlegi gummiárok mellett a gyárosok a mai készáruárokra valóssággal ráfizetnének, a közel jövőben a gummiárok tetemes emelkedése várható.

Versenyek.

A MERIKAI AUTOMOBILVERSENYEK. Október hó 17-iki számunkban röviden megemlékeztünk a Brighton Beach automobilpályán tartott 24-órás automobilversenyről. Amerikai munkatársunktól, I. E. Kogutoricz urtól, a múlt héten igen érdekes leírását kaptuk e versenynek, melyet a mai számunkban közölt képek is illusztrálnak. A verseny kezdete este 1/8 órakor volt és a versenyzők a 15000 főnyi közönség biztatására azonnal oly örületes tempóba kezdtek, hogy már néhány óra lefolyása után a legtöbb kocsin javítani való volt. Az örült hajszák még fokozódott a verseny finishe alkalmával, amelyben oly szédületes gyorsasággal hajtottak a versenyzők, hogy mint az amerikai lapok írták, az emberek szívverése elállt a fordulóknál vételnél. A verseny természetesen nem maradt baleset nélkül, egy kocsi ki akarván térni a másikkal, nekiment a kerítésnek, azt áttörte és felfordult, a bennülők természetesen kirepültek és összevissza törték magukat, s most a Roosevelt Hospitalban sírnak az elvesztett chancok felett. A verseny győztese Robertson (Simplex) lett 1177 mértfölddel, Herry Cobe (Lozier) 1125 mértfölddel második, a Thomas-kocsi harmadik 1115 mértfölddel és az Allen Kingston-kocsi negyedik 907 mértfölddel. Megjegyezzük, hogy első jelentésükben tévesen a Renault-kocsi tüntettük fel, mint negyediket. Az eredmény az 50 lóerős kocsira nézve igen jónak mondható és felülmúlja a Lozier-kocsi által szeptemberben, ugyanezen időre felállított 1107 mértföldes rekordot. Az Allen Kingston-kocsi, mely e versenyben csak negyedik lett, egy héttel később szerencsésebb volt a Motor-Parkway-versenyen, amennyiben egy 225 mértföldes versenyben megverte összes konkurrensait.

Az amerikai versenyviszonyokról és a november hó 26-án megtartandó Grand-Prixről munkatársunk révén részletes leírást fogunk e helyen közölni.

EGY ÚJ BRASIER REKORD. Bablot, ki az ősz folyamán megtartott francia rövidtávu versenyeken oly fényes sikereket ért el, Brasier kocsiával most a Brookland-pályán folytatja rekorddöntéseit. E napokban a 60 l. e. kocsi csoporthoz tartozó rekordját támadta meg sikerrel. Bablot a kb. 27 mértföldes 43—45 kilométeres távot 101 1/2 mértföldes, vagyis 163·331 kilométeres átlagos sebességgel hajtottá be. A próba álló startból történt.

E kísérlet után még 1/2 mértföldes is ment reülő starttal 16·59 mp. alatt, ami 108·45 mértföldes, vagyis 174·496 kilométeres óránkénti sebességnek felel meg.

AZ 1909. ÉVI GRAND-PRIX PÁLYÁJA. Az Automobil-Club de France sportbizottsága már megtekintette a felajánlott auvergnei pályát és hallomás

szerint meg van elégedve úgy fekvésével, mint állapottal.

KISKOCSIK PRÓBAVERSENYÉT rendezi a jövő évben a Kaiserlicher Automobil-Club a Vereine Deutscher Motorfahrzeug Industrieller-rel együtt.

AZ AMERIKAI AUTOMOBIL-CLUB élénken érdeklődik Magyarországra, Bosznia és Dalmácia automobil túraúttjai iránt és felszólította a Magyar Automobil-Clubot megfelelő térképművek beküldésére, illetve megnevezésére.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

ad. 8379. szám fk. I. 1908. **Albiny Gyula**, ki folyó hó 17-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 797. folyó szám alatt Albiny Mihályt folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 18-án.

ad. 31118. szám fk. I. 1908. **Bettelheim Ottó** mérnök ur feljogosították 8899. motorszámu, 9 lóerejű, Darracq-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilnyilvántartási könyvekben 246. folyó szám alatt t. Bettelheim Ottó mérnök urat, mint a fenti számu automobiltulajdonosát folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 18-án.

36354. szám fk. I. 1908. **Nyitrai Mihály**, ki folyó hó 17-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 799. folyó szám alatt Nyitrai Mihályt folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 18-án.

ad. 36355. szám. fk. I. 1908. **Schiffer Miksa**, mérnök ur feljogosították 2606. motorszámu, 12—16. l. e., Dietrich-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilnyilvántartási könyvekbe 244. folyó szám alatt t. Schiffer Miksa mérnök urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 18-án.

ad. 37121. szám fk. I. 1908. **Özv. Hoffmann Kálmánné** urnő feljogosították 3575. motorszámu, 8/9 l. e., Puch-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilnyilvántartási jegyzékbe 300. folyószám alatt özv. Hoffmann Kálmánné urnőt, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 23-án.

ad. 37120. szám fk. I. 1908. **Hatvany Deutsch Károly** ur feljogosították 1353. motorszámu, 15 l. e., Delaunay-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalomba hozására, továbbá vezetője Caillan Urbán jogosult automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilnyilvántartási jegyzékbe 14. folyószám alatt nagys. Hatvany Deutsch Károly urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, vegyék fel, a vezetési jegyzékbe pedig Caillan Urbán 800. folyószám alatt folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 23-án.

ad. 37119 szám fk. I. 1908. **Gróf Dessewffy Miklós** ur feljogosították 747. motorszámu, 35/40 l. e., Itala-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhívják, hogy az automobilnyilvántartási jegyzékbe 255. folyószám alatt mélt. gróf Dessewffy Miklós urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólággal iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 23-án.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felelős szerkesztő: Lindner Ernő.

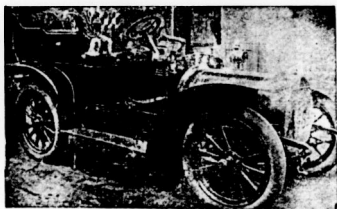
Főmunkatársak: Biró Alajos és Ifj. Holub József.

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája
 és címerfestészeti műintézete.
 Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemességek, címerek, éknevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítása. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre esontra, bronzra, márványra stb., családfák, ősfák, családi kronikák megszerkesztése és megfestése.

Használt elsőrendű
 gyártmányu

automobilok

állandóan
 raktáron
 vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

•PURGO•

külföldön

PURGEN

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Közgyűlés.

Az

„Első magyar részvény serfőződe“

t. e. részvényesei ezennel tiszteletteljesen meghívtnak a **folyo**
 évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor a társaság
 VIII., Esterházy-utca 6. számú saját háza első emeleti irodahelyi-
 ségében tartandó

XLI. rendes közgyűlésre.

T Á R G Y :

1. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése, a kifizetendő osztalék megállapítása és a felmentvény feletti határozathozatal.

2. Három igazgatósági tag választása.

Azon t. e. részvényesek, kik szavazó jogukat gyakorolni akarják, szíveskedjenek részvényeiket, azok szelvényeivel együtt, az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább **két nappal** a közgyűlés előtt, a társaság pénztáránál (VIII., Esterházy-utca 6. szám I. emelet) térítvény ellenében letenni, hol a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, nyolc nappal a közgyűlés előtt a részvénytulajdonosok rendelkezésére állanak.

Budapest, 1908. október 31-én.

Az igazgatóság.

Különleges automobill-ruházat vízhatlan angol szövetekből és mosható dániai „LAVALA“-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület. Váci-utca 9. szám,

Telefon 79—04. sz.

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 5.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök arabja K 6.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.80. Vivókard-fejvédek drbja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor ar- és fejvédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztük drbja K 4.75 és 5.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk:
Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban.
Nagyobb vételnél árkedvémény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérten.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

TALLYHÓ!

== MOST JELENT MEG! ==

VADÁSZ-NAPTÁR

== V.-IK ÉVFOLYAMA ==

1909. évre.

SZERKESZTI: REMETEI KÖVÁRY JÁNOS.

A vadásztudományok kis kincses háza. Minden vadász nélkülözhetetlen kézikönyve. Diszes vászonkötésben, képekkel ellátva, ára: 3 korona.

Ily. Nagel Ottó kiadása Budapest, Muzeum-körút 2. sz.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

BRÁZAY
SÓSBORSZESZ
A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTANZATOKTÓL.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselő:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI
POGNON
GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN I

Lovag Tichtl Károly

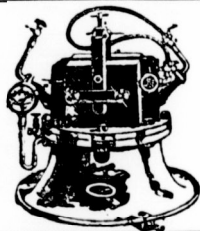
genealogus, heraldikus
mindenfélé nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármiféle gummik megvételnek.

Misura Mihály

kocsi és automobil,
carosseria gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca),

Kitüntette Budapest 1896, Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-

éremmel kitüntetve.

Carosserie Misura

Carosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Stein Sándor

szijgyártó-, nyerges és bőröndösmester

Budapest, VI., Aradi-utca 28.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyel-
geket és nyeregtekercsokat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálások pontosan eszközöltenek.

BERLIET

15, 22, 40, 60 lóerős 4-hengeres,
40, 60 lóerős 6-hengeres a legjobb
városi és toura-kocsik.

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41—00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa raktár

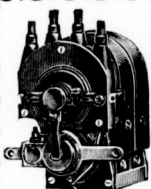
VI., Liszt Ferenc-tér 15.
(Andrássy-út mellett).

Telefon 116—34.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgöncim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon : 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és KELLÉKEK

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben“ ❁ „Pugnon Zündkerze.

Arjegyzék ingyen!

Tenniszezők különös figyelmébe.

részesülnek. Minden egyes üto présbe tetetik és konserválva lesz. Saison kezdetére teljesen fefrissítve, tisztítva szolgáltatik vissza. Esetleges hur szakadásért nem lesz felszámítva. Bővebb prospektussal készséggel szolgálók.

MACHER REZSŐ Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám az udvarban.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

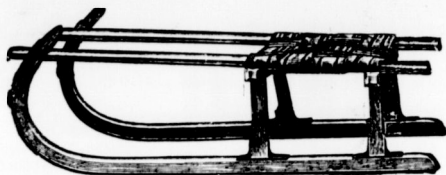
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

**6 hengeres 15–30 HP Delaunay–
Belleville automobilok.**

Ára; 13500 frank.

Tókarban lévő használt autók jutányos árban. ==

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 9 forint.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég és svéd versenykorcsolyák.

Halifax forint 150, Mereur, Jackson Haynes Jég-vitorlák és vitorlakorcsolyák

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 10 kr.

Svéd-, norvég-, svájci-, tirol-, hallvölgyi- és amerikai **rodel**

Sport és gyermek-szánkók

Rennwolff, Tobhogan, skeletón stb. Norvég **ski-k**, láb-szánkók, hótálpak.

Lilienfeldi ski párja 15 frt.

Téli sportöltözetek, fejre húzható hó-sapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

== Teljes sport árjegyzék ingyen és bérmentve. ==

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

BUDAPEST
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN
BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a
PARK-CLUB CRÈME.

Vörös kereszt gyógyszer-tár, Budapest,
VI., Andrássy-út 84.

PURGO.

külföldön

PURGEN

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen.
Télen a meleget melegen,
nyáron a hideget hidegen
tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrássy-út 8.

hol a sport összes ágazataiba
vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Rózsá-utca sarok.)

Furdókádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és érezését a leggyorsabb kivittől a legfinomabb kivittel.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VÍZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyememi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL " 10 "
NEGYED " 5 "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények kötetkezőleg címzendők: Nemzeti Sport kiadókállalat Budapest — Postatakarékpénztár 20338.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:

IV., KECSKEMETI-UTCA 5. SZ., II. 2.

Hivatalos órák este 4—8-ig.

Főszerkesztő:

Dr. POLONYI DEZSŐ

Felelős szerkesztő:

FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés

VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.

alá címzendő.

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Lejtőn a labdarugás.

— Irta: Dobák Emil. —

Azt hiszem, nem mondok véle csudálni való dolgot, ha kijelentem, hogy a footballnak lelkes híve vagyok. Egy év-tizedet meghaladó idő óta éber figyelemmel kísérem. Ott voltam az első bátortalan tipegéseinél, néztem gyöngye szárnya első csapkodását és gyönyörködtem a fejlődésén. Annál szomorubb, hogy most, ilyen szép fejlődési processzus után, aggódva kell bevallanom, hogy nincs meg a fokozatos haladás, sőt azt veszem észre, hogy többé nem az, a minnek indult.

Amíg ezt írom, szemem előtt elvonul a football-sportunk multjának érdekes képsorozata.

Mikor a prágai atléták ezelőtt 10 és nem tudom hány évvel bemutattak odakint egy football-metset s tanácsolták, hogy fogjunk hozzá a footballhoz, igazán nem hittem, hogy ez a sport annyira át fogja alakítani Magyarországot testedzésének képét. Még amikor az Oreczy-kertben elkezdtük is kergetni a labdát és derék Perry barátunk ingujjban, hőzen-trágerrel, de eugos cipőben mért halálos rugásokat a labda mellé, akkor sem láttuk, hogy ez a játék diadalmenetben fog a népek szívébe bevonulni. Megszerettük egy pere alatt, de nem éreztük, hogy új idők szele röpköd körülöttünk. Csak akkor kezdtem belátni az átalakító jelentőségét, amikor a BTC., mi, régi MAC-beliek erőteljes és félkész-próbálkozásait merészen megelőzve, hatalmas iramban csapatot szervezett, pályát teremtett és első nyilvános játékait megkezdte.

Ami azután történt, a nyilvánosság előtt történt, sokan emlékeznek még rá, nem kell hosszasan tárgyalnom. Azonban, hogy szemléltető képet adjak az átalakulás nagyságáról, megpróbálom leírni a publikum érdeklődését a sport iránt akkor és most.

Akkor. Mondjuk, ugy tizenöt év előtt. Néhány alvó evezős-klubot nem számítva, három-négy olyan testedző-egylet dolgozott széles e Magyarországon, amelyek a szabad-téri sportokat komolyan űzte és nemcsak névben létezett. Ezek közül legnagyobb közönsége a MAC-nak volt, de ennek sem a sport kedvéért. A sport csak lábbeli volt, elegáns lábbeli, amiben járni kellett. Ahova eljutni akart véle a publikum, az a házasság révpártja, vagy a társas összeköt-tetések megszerzése volt. A többi egylet akkor kezdte meg-teremtteni a maga közönségét, de azoké se volt más. Aki nyugateurópai szemekkel végignézett egy olyan kőkorszaki

atléta-versenyt, ahol a dámák onnantan legyezték magukat, az urak pedig rettenetesen szépelegtek, az egyszeribe tisztá-ban lehetett véle, hogy mi ezeknek a sport. Talán, ha a római pápa futott volna 100 méteres gátat, akkor az emóció megnőtt volna, de a sport egymagában ezt elérni nem tudta.

Ilyen szédítő arányban nőtt az egyletek és a sportolók száma is. A tömegnek spiritusza se volt a szabadtéri spor-tokról. A tenisz egy-két mágnás-kertben viruló álcó volt, az egyletek stagnáltak. Évek teltek, évek multak. *Peterdi*-ből ősz aggastyán lett, *szép Ilonka* szerencsésen főköttő alá került, s még mindig ugyanazokat az alakokat lehetett látni szárazon, vízen és vízben egyaránt. Ezek a néhányak már szinte kiváltságos társadalmi helyzet birtokosainak tekin-tették egymást. Némelyik még az öltözködésben is külö-neködésre fanyalodott, hogy rettegető harei alakja polgári gunyában is kidomborodjék. Szóval a szabadtéri sport a legjobb uton volt oda, hogy üvegházi növény legyen.

Most. Ha *Kun László* megkérdené valahol a Margitszi-get alatt vagy a lóversenyről hazajövet, hogy miért zúg a tömeg, hát megtudná, hogy azért, mert a *Borbás* kitünő passzát a centeresatár a kapu fölé vágta. Van olyan vasár-nap egyedül csak Budapesten, amikor a különböző pályákon tizezerember rug jobbra-balra, mint valami megkevere-dett ménes. Természetesen a közönséget is értem, amelyek a tyúkszemvágó ipart fellendíti, mikor drukkos helyzetek-ben a szomszédjai lábát inzultálja. Ebbe nincs azonban be-leszámítva a tömörködés hídalji, sétatéri és szemétdombtői gyerek rugdalózás, meg a vidék, ahol szintén ezrekbe megy már az érdeklődők száma és ahol a dámák ma a legyezővel nem az unalmat verik ki magukból, hanem a szomszédok szemeit az izgalmas suttok idején.

Évvél a szertelenül megnőtt közérdeklődéssel arányos a klubok és a sportoló emberek számának megnövekedése is. Ne mondja nekem senki, hogy az ambíció sarkalja az embereket a legnagyobb erőfeszítésekre. A hiuság az, ami bennünket a vásárra visz. Kevés a *Kepler*-féle anyag, aki el-vonultat nagyot tesz. Pláne a magunk fajta áriai vér, aki a hősiséget is blikrinek tekinti és talán csak azért vere-kedte ki magának a nemzet ezer esztendejét, mert mindig akadt a haremzón pupák, aki előtt brillírozni lehetett.

Mit nekünk az egészség meg a többi semmi. Azért ugyan nem szolidulunk meg ételben, italban, éjszakázásban.

Nem hagyjuk ott a semmittevés kedves köreit, hogy nekövetkezőre izzadjunk, mint valami kengyfutó vagy nagyvadásos csepürágó. De ha ezek ordítják a nevünket, ha dicsőséggel jár a dolog, a lapok hasábo k számra tárgyalják az esetet, akkor már — a nyüstyit neki! — érdemes valamit kezdeni. És az a kezdet, az minden. Ugy van véle a sportember, mint mink voltunk hajdanán a számtani földadatainkkal néhai Gf. Makróczy tanárunk idején, akinek az ő Gf-je alatt Georgus Franciscus polgár rejtőzködött. „Ság hozá kel kézdéni“, — mondogatta a gf-ségét megcsufoló dialektussal, — a többi magától jó. Ugy is van, ha sport-statisztikus barátain nem mindig a jelenben élének, hálás téma volna kiszámítani, hogy hány sportegylet keletkezett Magyarországon a football-sport meghonosodása előtt és után. Gondolom, az arány valahol az 5:100 körül járhat.

Azt hiszem, a multnak és jelennek szembeállításával valamennyire megtudtam világítani a footballnak a magyar sportra való hatását. Érthető is ez a hatás: a magyar ember vére — még jobban, mint más nációé — rajong a küzdelemért. Egy pár száz esztendő óta a mi hajunk mindig a mások kezében van és mi is sűrűn tevénykedünk a mások üstöke körül. Már pedig nincs sportjáték, amely a harcéi lázt annyira fölgerjesztené, mint a football. Ez a hatás titka.

Ha ezek után személyesíteni akarnám a magyar labdarugást, körülbelül olyanformán rajzolnám le, mint egy kiváló jól született ifjút. A termete arányos, fejlett; az arca nemes vonásokkal teli; hullámos fürtök, zengzetes hang, fényes észbeli tehetségek, jó kedély, acél jellem. Vagyis olyan *Jókai*-hős. A fejlődése mindenki figyelmét fölkelti; mondogatják is az ismerősök, hogy sokra viszi. Az ifjú azonban egyszerre csak elkezd lompolni, ne adj Isten, hogy tovább képezné magát, vörös szemekkel dől reggel ágyba, a nikotin-mérgezés rendes baj gyanánt szerepel és mivel a preservatívoknak nem barátja, a titkos betegségek kontagiózus voltává is megismerkedik. Szóval megtalálta a helyes irányt, amelyen tönkre teheti magát.

Ez a magyar football-sport ma. Évek óta szorongó szívvel konstatáltam magamban, de most az igazság biztos tudatával tört ki belőlem ez az érzés, amikor a londoni olimpiád football eredményeit olvastam. Bizony jobb volt ki nem menni. Nem is az angol, hanem a dán, sőt a hollandus csapat tekintélyes gólzuhanyt rakott volna a nyakunkba. Pedig 5—6 év előtt azt hittük, és az első haladás jogot is adott hozzá, hogy a fejlődés hétértföldes eszmeiben csakhamar az angolokat fogjuk utolérni. Hiu remény. Megállottunk és nem tudom, mikor dőcögünk majd előbbre megint.

Hogy ez így van, azon az osztrák—magyar mérkőzés eredménye mit sem változtat. Sőt bizonyíték mellette. Először, mert évek óta ide-oda hullámzik a két reprezentatívcsapat eredménye, már pedig csaknem az egyetlen ambíciónk, hogy éppen a football-sportban, ebben az izig-vérig magyar ember számára teremtetett sportban az osztrákokkal lépést tartsunk. Másodszor, mert a kritikusok maguk elismerik, hogy az osztrákok többet tudnak, minket csak a faji virtus segít ki. Ha haladtunk volna, akkor ma az osztrákokat itthon és Bécsben egyaránt oda kellene szögezni a kapufélához.

Nem érzem magamat elég erősnek arra, hogy az okokat szép eklektikusan sorba állítva tárgyaljam. Csak nagyjában előadom a stagnálás okait, ahogy elképzelem.

1. Nincs komoly fegyelem a csapatoknál. Mikor a MAC. behozta a tréner divatot, megőrültem. Vártam, hogy általánossá lesz és megöli a rendtelenségeket. Az eredmény alig valami. Tréning-fegyelem, mets-fegyelem most sincs sehol. Persze, egy tréner nem csinál tavaszt. A fiúk az ő könnyelmű vérükkel s mert tudják, hogy mindenhol tárt karokkal vannak fogadva, itt és amott tulteszik magukat a

fegyelem korlátain, tovább kiabálnak, veszekszenek és tréningeket lazálnak.

2. Nincs meg a játékosok állandósága. Folytonosan változik a csapatok személyzete. Ugy gondolom, hogy ez a fejlődés legnagyobb gátlója.

3. Sok a bírói pártoskodás és még több a publikumok kiméltelen elfogultsága. Ez javarészből a rossz bírák szü-
lője is.

4. Eszünk agában sincsen komolyan tanulni. Folyvást jönnek-mennek a külföld kiváló csapatai sub tituló: tanulás. Mets után következik a tapasztalatok leszűrése. A leszűrt tapasztalatokat aztán a könnyelműség feneketlen hordójába gondosan lepecsételik és bizottságilag elraktározzák a feledés sötét pincéjébe. Az erjedő tapasztalatok szaga mind-egyik klubházból messze érzik. Kerüli is minden jótét-lelek.

Hát ezekben próbáltam meggyoróhíjba szedni a mi football-sportunk szomorú „megállapodottságának” okait. És megemlékszem az egyszeri angol admiralisra, aki ugye lelkesítette a matrózait, hogy a narancsfaló portugálok talán csak nem fogják megverni a bífstekevő ánglius katonát? Hát már nekünk paprikás magyaroknak a haltól hízott virtusú dánus labdarugó fog leckét adni az egészséges fejlődésben?

A hétről. A magán vivőtermek lendületbe jöttek. A sokkal kevesebb reklám dacára, a legtöbb ilyen jóval több a vivő, mint tavaly. Ez főleg a londoni eredmények hatásának és a klubok fanatikus propagandájának köszönhető. Kevés azonban a mester. Állandó a panasz, hogy a fővárosban nem kapni jó segédet, vidékre pedig megelőző önálló mestert. Tudnánk állást legalább 8—10 hivatásosnak. Persze modern iskolát tanító, verseny szellemű meszernek kellene lennie, aki megelégednék azzal a szerény fizetéssel is, aminő például egy kisebb hivatalnoknak van. Mondjuk havi 200 koronával. Ügyessége, élelmessége esetén, az összeget könnyen megduplázhatná.

Eddig nem volt mód arra, hogy valaki magát mesterré képezhesse ki. Enélkül pedig fából készült és az egész vívmesteri vizsgálat. Éveken át álmatorórként lézengő egyénekből sohasem lesznek jó mesterek. A tanítást tanulni kell. A legjobb virtuóz kőzt mester lehet. Viszont a kisebb egyéni képességgel vívó kitünően taníthat.

Öszintén örövendeni kell tehát a vivás minden igaz barátjának, hogy a *Hivatásos Virok-Egyesülete* a mesterképzést is felvette programjába és tanfolyamokat rendez mesterjelöltek részére. Mint halljuk már jelentkezők is vannak, így az eszme mielőbb testet ölt. Majd a vizsgálat megmutatja az eredményt. Bár alig kétes, hogy oly kitűnő iskolában, mint aminőt a HVE. képes adni, csak jó eredmények várhatók.

A MAC. vívőközsége nem hozott semmi változást. A klub büszke önértékét tényleg az elmúlt év eredményeire. Hatalmas gárdájával bátran nézhet a jövőbe is. Nagy veszteségeket szenvedett Békessy Bélának, Szántay Jenőnek, Lichteneckert Andrásnak Budapestről való elhelyeztetése által, bár e vívők ezental is a klub színeiben fognak szere-

Világra szóló magyar találmány!

let a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a haj természetét előidézi,** a ritka és rövid hajzatot pe-
bajusz- és szakállak néve is. **hosszra me rőnöveszti** Ugyan a hatás a
nővesztő Samsonid"-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Samsonid” ára 10 kor. Kapható postai úton kizárólag a
felfaltalálók és egyedül készítői: **Dr. Hollós Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.**

pelni. Helyükbe néhány kiváló erő jött, a fiatalság is nagyot fejlődött. Vederemő.

A klub nem vette fel ez idén programjába a Keresztessy-versenyt. Az udvariasság a FVC. jubiláris ünnepségei iránt és a célszerűség, mely ily nagy versenyek összetörölődését nem teszi kívánatossá, egyaránt közrehatottak elhatározására. A MAC. a többi magyar vívó ellen címe alatt tervezett csapatverseny sikere attól függ, hogy lesz-e valaki, aki a többi magyar vívó részéről kezébe veszi az ügyet, vagy pedig egy kardesapás nélkül átengedik azt a dícsőséget, hogy ez a klub erősebb, mint az egész többi ország együttvéve. Magunk részéről kemény, izgató és bizonytalan kimenetelű küzdelmet várunk.

A pozsonyi verseny kiírása megjelent. Ha jól rendezik — és Somogyi főhadnagy neve erre biztosíték — úgy a bécsi esetleg esch vívók révén okvetlen nemzetközi jellegű lesz. Sikere érdekében februárra más versenyt a MASZ. aligha fog engedélyezni. Itt ugyanis nem csupán arról van szó, hogy legrégibb (1867-ben alakult) vívóegyletünk megérdemelt sikert arasson, hanem nemzeti becsület kérdése, hogy a díjakat hazánkba itt tartsuk.

*

Pozsonyban meglesz az első hölgyverseny is. Merész újítás, érdekes vállalkozás. *Hartl* Messerknecht nővérei, *Fodor*, *Lovass* és *Santelli* mesterek bemutatott nőtanítványai, minden graciozitásuk és ügyességük mellett is csak akadémikus vívást produkáltak. Tussra, komolyan még nem dolgozott hazánkban hölgyvívó. Reméljük és rajta leszünk, hogy a kezdeményezés sikert arasson.

A MAC. vívóközgyűlése.

A MAC. vívóosztálya f. hó 6-án, pénteken este tartotta meg évi rendes közgyűlését a Nemzeti Lovardában. A közgyűlésen, melyen *Nagy Béla* dr. igazgató elnökölt, a klub 78 vívó-tagja jelent meg.

Nagy Béla dr. elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a MAC. az elmúlt évben is megtartotta vezetőszerepét és fölényét az ország többi vívó-klubjai fölött. A nemes verseny az egyletek között mindig nagyobb lesz, ennek megfelelően a klub tagjainak is minél intenzívebben, minél lelkesebben kell dolgozniuk. Ebben nem is volt hiány. A legtöbb vívó a hosszúra nyúlt vívószezon alatt emberfeletti munkát végzett, időt és áldozatot nem kímélt a klub dícsősége érdekében. A siker bábérjaiból nagy rész illeti a klub kitűnő mesterét *Santelli* Italót, ki fáradhatatlan buzgalommal dolgozott, tanított, lelkesített, annyi diadalmas küzdelemben megedzett iskolájával nemesek a versenyvívókat hozta formájuk tetőpontjára, hanem egy kiváló fiatal gárdát is nevelt, ugyiszintén másik mesterét *Schlotzer* Gáspárt, akinek jeles munkája a klub elkenyézett tagjai sorában is a legteljesebb elismerést vívta ki. Részletesen foglalkozott az elmúlt év eseményei méltatásával, rámutatott arra, hogy a társaságokkal a MAC. a legteljesebb bajtársi egyetértésben működött, végül az idei szezonra vonatkozó terveket ismertette és klubtagjait további lelkes munkára buzdította.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Pajzs Pál* h. előadó terjesztette elő a bizottság jelentését, mely részletesen foglalkozik azzal a diadal sorozattal, melyet a klub tagjai arattak. Kiemeli *Tóth Péter* dr. szereplését a tör. és kardbajnokságban, a próbaversenyen és Londonban, *Szántay* Jenőét a kardbajnokságban Kolozsvárott és Londonban, *Zulavszky* Béla nagyszerű londoni eredményét. *Gerde* Oszkárnak Londonban, itthon a bajnokságban a NVC. versenyén és a próbaversenyen elért fényes sikereit. *Mészáros* Lorántnak a NVC. versenyen aratott tőrgyőzelmet e csapatversenyben, melyet *Halász Gyula*, *Krencsey Géza*, *Nagy Béla* dr. és *Szántay* Jenőből álló csapata oly könnyen nyert meg az ország legjobb vívói ellen, sőt még a második helyet is a

MAC. második csapata foglalta le. Egyenként méltatta a többi klubtagok összeségében szinte jelentős eredményeit is.

Ezután az igazgató az idei vívóév programját terjesztette elő. E szerint a klub több estélyt, két nagy házi-versenyt, esetleg klubbajnokságot fog rendezni, megrendezi a MAC.—többi Magyarország ellen című csapatversenyt és június hó elején egy szabadtéri vívóversenyt.

A program helyesléssel történt tudomásul vétele után a választásokat ejtették meg. Megválasztottak a következők. Igazgató: *Nagy Béla* dr. Klubkapitány: *Krencsey Géza*. Előadó: *Tóth Péter* dr. Jegyzők: *Pajzs Pál* és *Kóczy Aladár*. Bizottsági tagok: *Bányász Jenő*, *Gáspár József*, *Gerde Oszkár* dr., *Halász Gyula*, *Hoffmann főhadnagy*, *Kazár István* dr., *Sajgó Jenő*, *Szántay Jenő*, *Schipler József* és *Zulavszky Béla*.

Az ülés bezárása előtt *Zulavszky Béla* százados, *Nagy Béla* dr. igazgatóról emlékezett meg. Az osztály szerencsekívánatait tolmácsolta eljegyzéséhez, ismertette az év folyamán kifejtett tevékenységét és londoni szereplését.

Vívónaptár.

1908. XII. 20. OTE. hendicep, Óbuda.

1909. I. 15—17. FVC. nemzetközi, Budapest.

1909. II. 12—14. FVE. nemzetközi, Pozsony

1909. III. közepe NVC. kizárás, Budapest.)

1909. IV. vége MASZ. nemzetközi bajnoki, Budapest.)

1909. IV. vége MASZ. nemzetközi bajnoki, Budapest.)

1909. VI. eleje MAC. szabadtéri, Budapest.)

A zárjelben levő versenyek határnapja még nincs pontosan megállapítva. Kérjük a versenyrendező egyesületeket, hogy terminusukat velünk mielőbb közölni sziveskedjenek.

A VÉN FIUK CLUBJA közgyűlése a választásokat a következőkén ejtette meg:

Elnök lett: *Bárczy István*. Alelnökök: *Heinrich Aladár*, *Malonyai Dezső*, *Ullmann Gyula*.

Igazgatók: *Benedek Dezső*, *Berend Miklós* dr. prof., *Benyovits Lajos* dr., *Domony Móric* dr., *Dörner Gusztáv* dr. prof., *Heinrich Ferenc*, *Hajdu Marcell* dr., *Heller Ágost*, *Kornfeld Pál*, *Ludwig Rezső* dr., *Nagy Béla* dr., *Nagy Valér* dr., ifj. *Reiszig Ede* dr., *Vaygand József* dr., *Zilahy Dezső*, *Zulavszky Béla*.

SANTELLI mester decemberben a Vigadóban kisebb házi akadémiát rendez, melynek legnevezetesebb vendége *Goppold*, a híres esch bajnok lesz.

A POZSONYI VERSENY FELTÉTELEI. 1. A Pozsonyi Vívóegyesület 1909. február hó 12, 13 és 14-én nemzetközi kard- és törvívóversenyt rendez Pozsonyban. 2. A verseny a MASZ. szabályai szerint és jóváhagyása mellett rendezetlik. 3. A versenyen csupán gentleman amateur vívók vehetnek részt. Mindkét honvédség, cs. és kir. közös hadsereg, haditengerészet és csendőrség tisztjei és hadapródjai, ha vívómesterei oklevélük nincs, a versenyen feltétlenül részt vehetnek. Középiskolai tanulók és 18 éven aluliak a versenyről kizártnak. 4. Nevezési díj minden fegyvernemben 10 korona, két fegyverre együtt 15 korona. Első nevezési zárlat 1909. február 3-án esti 8 óra. A második nevezési zárlat 1909. évi február 9-én esti 8 óra. Aki az első nevezési zárlatot elmulasztotta, az fegyverenként 5 korona pótnévezési díjat tartozik fizetni. A nevezések a Pozsonyi Vívóegyesület titkára címére (Somogyi Pál, honvédfőhadnagy, Pozsony, Kossuth Lajos-tér 23 sz., földszint) küldendők és azok elfogadása felett a Pozsonyi Vívóegyesület versenyrendező bizottsága határoz. Nevezések indoklások nélkül is visszatartathatók. 5. A versenybizottság a körvívás alkalmával 3 tagú tanácsban határoz.

I. Kardverseny. 6. A kardverseny minősítése küzdelemből (1—12 pontig) és a körvívásból áll. A körvívásban az első (8—12 pontig) és a második (4—8 pontig) osztályba sorozott vívók két egyenlő körbe osztatnak. A körök a szövetségi versenyszabályok szerint küzdenek. A második kör győztese átmegy az első körbe. A verseny győztese az első kör győztese, helyezettei az első kör helyezettei. 7. A verseny győztese nagy arany plakettel, bajnoki szalagon „Pozsony város kardvívó bajnoka 1909. évre” fölirattal, a döntőbe jutott valamennyi vívó nagy ezüst plakettet nyer. A második kör győztese nagy ezüst plakettet nyer. Az első osztályba sorozott vívók valamennyije ezüst plakettet, a második osztályba sorozottak pedig bronz-plakettet nyernek. 8.

A „Samsonid” kapható még: *Török József* Király-utcai és *Andrássy-utcai* győgytárában, a *Deák Ferenc-tér* 4. szám alatti győgytárában és *Székely István* győgytárában, *L. Krisztina-körút* 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki győgytárákban. Hogy ezen valóban eszadazer a haj terücsét elől ézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő ismertetés: Tek. dr. *Hollósy István* urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sürű hajamat egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használatá folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermékhez. A „Hajtermék” és növesztő „Samsonid” használatá folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dús hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel *Öz. Klein Henrik*. — A fenti levélben foglalt tények valóságát és az aláírás hitelességét mi alólítottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ömserjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. *Öz. Reiznerné, Fleisch Berta, Fleisch Lipót* MAV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

A vívók minősítésük és körvívásuk alapján csak egy emlékérmét nyerhetnek.

II. Törverseny. 9. A törverseny, ha a nevezők száma legalább 25, úgy rendeztetik és díjaztatik, mint a kardverseny, ellenkező esetben az I. és II. osztályba jutott vívókból csupán egy kör alakított. Ebben az esetben a verseny győztese nagy arany plaquettel, bajnoki szalagon „Pozsony város törvívó bajnoka 1909. évre” felirattal, a 2. 3 és 4-ik nagy ezüst plaquettel nyer. 10. Az összes első osztályba minősített vívók ezüst plaquettel, a második osztályba sorozottak pedig bronz plaquettel nyernek. A vívók minősítésük és körvívásuk alapján csak egy emlékérmét nyerhetnek.

III. Hölgy törverseny. 11. Ezen versenyszám csak akkor tartatik meg, ha erre legalább 5 nevezés érkezik be. 12. A verseny minősítési küzdelemből és körvívásból áll és résztvevői csak egy körben vívnak. A verseny győztese a körvívás győztese, ki arany díszes plaquettel, selyem szalagon „nemzetközi hölgy-törverseny győztese” felirattal és tiszteletdíjat nyer. — A versenyen résztvevő valamennyi hölgy díszes ezüst emlék-plaquettel és dísz-oklevelet nyer. 13. Ezen versenyszámra való nevezésnek csupán az illető hölgy nevét kell tartalmaznia. Hölgyek nevezési díjat nem fizetnek. A nevezési határidőre vonatkozólag egyébként a 4. pontban foglaltak mérvadók.

Általános határozványok. A verseny mindhárom számára eddig legalább 10 értékes tiszteletdíj jut kiosztásra, még pedig előreláthatólag a következő elosztással: kardverseny 6, törverseny 3, hölgyverseny 1 tiszteletdíj.

Ha a beérkezett nevezések aránya az egyes versenyszámokra úgy alakulna, hogy a tiszteletdíjak fentebbi elosztása nem volna arányban az egyes versenyszámokra nevezők számával, akkor a versenybírók fog dönten abban, hogy az egyes versenyszámokra hány tiszteletdíj jusson kiosztásra. A versenyzők csak egy tiszteletdíjat nyerhetnek. A versenyen résztvevő valamennyi vívó a versenyen felmutatott eredményét kitüntető dísz-oklevelet is nyer. A versenybírókban a MASz. kiküldött által képviselve lesz. A verseny a Pozsonyi Vívóegyesület helyiségében (Ventur-u. 11. 2 em.) lesz megtartva. A verseny 1909. évi február hó 12-én d. e. 10 órakor a kardminősítéssel kezdődik. Részletesebb beosztás később fog tudni adni.

KARDPÁRBAJ TÖR ELLEN. Csak kuriozun számba megy az a mérkőzés, melyet Párisban terveznek. Eszerint Tomegeux, a reklámjairól ismert francia amatőr, törrel fog vívni Galante kardja ellen. A művésziértékét nélkülöző kísérlet iránt Párisban nagy az érdeklődés.

ESERNYŐVÍVÁS. Párisban egy külön kurzust nyitnak nők vívására esernyőkkel. Ez az amerikai sport csak most érkezik Párisba. A francia lapokban leadott reklámok szerint esernyővel kétféle képen lehet vívni: úgy mint a szurony nyál két kézre fogva, vagy úgy, mint egy karddal útve és vágva. Lapunk olvasói még bizonyára emlékeznek, hogy Nagy Béla dr. néhány év előtt az esernyővívás egy harmadik és talán legjobb módját is ismertette, mely szerint az esernyőt középen marokra fogjuk és úgy döfünk vele ellenfelünk hasába, ornyilásába vagy szemébe. Ez az angol parasol-fencing módszer. Mindez természetesen nem megy komoly vívásszámba, csupán védekezési mód, esetleges támadások ellen.

Havazás.

Csillogó fehér pelyhek milliárdjai lepik el a földet, befedik a sárgult faleveleket, a lombtalan erdő fáinak koronáit, rétet és dombhatárt, a magas hegyeket: hull a hó. És e hóval megjött a tél hiveinek ezernyi reménysége, a nyáron kovácsolt tervek rohamléptekkel közelednek a megvalósulás felé. Mosolyogva gondol a mai kor gyermeke a középkor unalmas óráira, mikor fűtött kandaló padmalya mellett, altató dajkamesék üzték el a gólyalábon ballagó lassu órák egyhangúságát. Mi rohanunk ki a télbe, ki a szabadba, me-

lyet fehér lepel borít, mely jégzománcsal, ezüstös zuzmarával betakarva vár a kikeletre. Vállainkra kapjuk a hosszú sietet, nyakunkba akasztjuk a szánt és vidám élet zaja veri fel a néma esőndet a kihalt vidéken, amint sziszegő zugással hasítja a sínek orra az éjjel megfagyott havas felületét és szípkázó hódarabkák veszik utjukat lefelé a száguldás nyomában. Nincs az a magas hegy, nincs az az óriási hó, mely akadályt gördíthetne utunkba, s hol azelőtt óriási küzdelemmel taposta magát fel az ember a méteres hóban, ott most könnyedén, fáradság nélkül síklunk előre. És a tél jó barát nyújt örömet hűveinek, új hangulatot önt a természetbe, új színekkel festi meg a táját és oly széppé, oly meghatón fenségessé teszi a magas hegyek, mely megragadja, örökké rabjává teszi azt, ki kivette részét a szépségből. Ki látta már a téli nap hajnalhasadását, ki látta már a téli nap alkonyát fenn magas tetőkön állva, mikor kél az élet és bucsuzik az utolsó napsugár? . . . és aki egyszer látta, vágyakozva várja a megismétlődés e páratlan tündérjátékának pompáját.

Hagyjuk el a szobák meleg levegőjét — üvegházi élet az odabenn. Gyerünk a szabadba, gyerünk a télbe. A napi munkától elernyedt izmokba új erő száll, felfrissül az agy, kipirul az arc azokon a fehér, hamvas lejtőkön, melyeken rohanó siet, vágató szánok szállítanak le a völgybe. A tél nemcsak gyönyöröket nyújt, hanem olyas valamit ad, ami a létért küzdő, beteges világban ép a legfontosabb és legszükségesebb — *egészséget*.

Nemzetközi jégünnepély Berlinben.

Berlini tudósítónk f. hó 3-áról a következőket írja:

Míg otthon, Budapesten, még alighogy beszédtek a kávéházak előtt a *kerteket*, hol azok törszközösége a szabad levegőn ülve egy piccolo szüresölgetése mellett hányja-veti meg a politika, sport stb. napi eseményeit, atél közeledtét pedig csak ismerőseik (esetleg saját maguk) náthától rekedt hangján és az utasarkokon gombamódra feltűnő gesztenyéseken észlelik, addig itt Berlinben már ma este nyitották meg a *jégpalotában* az első nemzetközi jégünnepélyt.

A „Berliner Schlittschuh-Club” rendezésében már reggel megkezdődött az ünnepély a női és junior-műkoresolyázók kötelező gyakorlataival. Az ünnepély hivatalos megnyitása csak este volt. Gyönyörű látványt nyújtott a fényárban úszó nagy terem, melynek tükörfalai czerszeresen ragyogva verték vissza a villamos ívlámpák fényét. A köröskörül szufoltan tolongó tömeg alig tudott betelni a fényes látványnyal.

Nyolc óra után benépesedett a pálya a Berliner Schlittschuh-Club tagjaival és festői képet nyújtott az ünnepély fényes keretében a pálya tükörsíma jégén könnyedén tovasikló mindkét nembeli koresolyázók nyüzsgő sokasága.

Az esti sportbeli program a junior-műkoresolyázók szabadon választott gyakorlataival vette kezdetét.

Ámbár az itteni juniorok haladása a jégpalota megnyitása óta szemmel látható, aligha lesznek helyezve, mert nagyon erős a konkurrencia; az első két helyet alighanem az augsburgi Sonder R. és Magnus L. a Club des Pateigneurs de Paris tagja fogja betölteni.

A juniorok versenye után következett a rendező-egyesület tagjainak páros versenye, mely élénk tetszésben részesült. Ezután pedig Hügel G. a bécsi mester gyönyörködte néhány perig magas művészetével a közönséget; oly bámulatos könnyedséggel és biztonsággal végezte a legnehezebb gyakorlatokat, hogy a nézőket lelkes tetszésnyilvánításokra ragadta.

Végül következett a „Princes Ice Hockey-Club, London” és a „Berliner Hockey-Club” mérkőzése, mely előbbieknek 3:1 arányban való biztos győzelmével végződött.

A MAGYAR SI KLUB már a legközelebbi vasárnapon megkezdte gyakorló kirándulásait a Normafa környékén, hol a tagokat, különösen a kezdőket, a haladottabbakat fogják kiképezni s az egyesület egyik művezetője is állandóan kint tartózkodik. Mint hírlík, az idei tél folyamán melegebb helyiséggel a

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Dísznőfő vendéglője is nyitva lesz s ugyanitt helyezhetik el a tagok kényelem szempontjából síjeiket, s ugyanitt vannak elhelyezve az egyesület saját síjei és szánkói is. A karácsonyi ünnepek alkalmával nagy propaganda si kirándulást rendez az egyesület Tátrafüredre és Tátralomnicra, hogy onnan a lengyel si egyesülettel társas csoportokban fogják bejárni a bélai mészhasokat, melyek kitűnő si-terepnek ígérkeznek. Január havában a kezdők kurzusát si-ünnepélyvel fogják befejezni.

A MAGYAR TURISTA-EGYESÜLET EGYETEMI OSZTÁLYA-
BAN a gyorsan bekövetkezett tél folyamán igen élénk élet uralkodik. Köztudomású, hogy az egyesületnek igen sok jó sielője van, kik nem egy kiváló turával büszkélkedhetnek turajstromukban. Az osztály tagjai hétköznapiakon a Normafa környékén, a Hármashegyben és a Nagy-Szénáson gyakoroloznak, vasárnaponként pedig tura-kirándulásokon járnak be a pücsi és borszónyi hegységeket. Az idei programmba a Vértes és Mátra gyakoribb látogatása is fel van véve. Karácsonykor az osztály három új si-kirándulást rendez: u. m. Dobogókőre, Csóványosra és a Magas-Tátrába. Ugyancsak megtartja az egyesület a múlt évben is rendezett házi versenyét és országos turaversenyét, melynek színhelye valószínűleg a Börzsöny-hegység lesz.

SÁROSPATAKON nagy érdeklődés mutatkozik már most a hósportok iránt s mint tudósítónk jelenti, meg akarják alakítani a Magyar Si Club sárospataki osztályát. Kíváncsú volna, hogy a vidéken mindenütt szervezkedjenek a téli sport elszórt hívei, mert eredményt elérni csak így tudnak.

M. ZDARSKI, a lilienfeldi iskola mesterének si könyve megjelenik magyar fordításban már a legközelebbi napokban. Csant Hermann, Plékl Antal és Metzler Jenő dr. végezték a fordítás nehéz munkáját, az egyes szakkifejezések magyaros átültetését. Hogy munkájuk értékes lesz, arra a fordítók személye elég garanciát nyújt.

A NEMZETKÖZI KORCSOLYABAJNOKSÁGOKAT, értesülésünk szerint, a következő helyeken fogják megtartani: A gyorskorcsolyázás világbajnokságát Kristianában rendezik. A Budapesti Korcsolyázó Egyesület 40 éves jubileumi ünnepélyén kerül eldöntésre Európa műkorcsolyázó és gyorskorcsolyázó bajnoksága, továbbá a hölgybajnokság. A Stockholmban tartandó északi játékok keretében van beillesztve a műkorcsolyázás világbajnoksága és párversenlyajnokság.

OLYMPIAI KORCSOLYAVERSENYEK. London, október 29. A Princess-Skating-Rink-ben az aranyéremért lefolyt küzdelmek mindvégig magas nívón állva, folytak le. Bámulatosak voltak az egyes résztvevők mutatóványai. A férfi műkorcsolyázást Salchow nyerte meg 7 pont.) 2-ik Johansson (Gefle.) 3-ik Thorén (Stockholm) lett. Panin (St.-Petersburg) az előírt gyakorlatok után váratlanul feladta a versenyt, bár a második helyet biztosította már magának. A női műkorcsolyázó verseny az összes elsőrendű versenyzőket egyesítette, csupán Kronberger Lili és Herz Bécs) hiányoztak. Az első díjat Syers asszony nyerte el 5 egységgel. Második Rendschmidt (Berlin) 11 egységgel. A párosversenyben a legjobb 3 pár állott starthoz és, amint az előrelátható volt, Burger-Hübler (München) pár nyerte el az első díjat.

Szilánkok.

Az általános versenyszabályok egy érdekes megszege-sére hívjuk fel a Szövetség figyelmét, mert ama fontos elvi döntvény kimondásáról van szó, hogy szabályaink érvényesek-e minden lényeges változtatás nélkül a hölgyuszókra is. Vaszarits Tusi a múlt vasárnapi versenyen, mint magánuszó startolt, a MUE. júniusi versenyén pedig még a MUE. színeit képviselte. Már pedig az „Ált. Versenyszab.” 36. §-a szerint: „aki tehát valamely egyesület neve alatt már indult, mint egyesületen kívüli többé nem versenyezhet”. Érdeklődéssel várjuk a Szövetség állásfoglalását.

A WSC. Austria most küldi szét téli versenye pozícióját, melyen egy szembeszökő tévedés van: a Diana díj 1907. évi védője gyanánt a MTK. és nem — mint helyes lett volna — a FTC. van feltüntetve. Tulajdonképpen a MTK. nyerte annak idején a díjat (Baronyi 1, Hornung 1 és Hajós 3 pont = 5 pont), de Hornung az oldaluszásban a díjtól diszkvalifikáltatván szabálytalan uszásmódor miatt, a FTC. lett a díj védője (Váci 4, Olasz A. 1 és Domonkos 1 pont = 6 pont) és át is vette azt. Remélhetőleg mihamar korrigáltatni fog a tisztán csak tévedésből eredhető hiba.

*

A Virava-díj oldaluszása valóságos tengeri kigyóvá női már ki magát a folyton kísértő megsemmisítései-vel. Ezuttal a jury teljes rendben funkcionált, dr. Schneider Béla ü. v. alelnök megjelent a helyszínén, de csak Hornung jelentkezett, az is privát értesülései folytán. Apór ellenben nem jött el és később azza! védekezett, hogy sem ő, sem egylete kellő értesítést nem nyert. Ha a tényállás, csakugyan ez, akkor megbocsáthatlan mulasztást követett el a Szövetség titkársága, melynek kötelessége az adminisztratív ügyek intézése. Szigorú vizsgálatot kérünk az ügyben, melyben sürgős felderítésre szorul, hogy kit illes-sen méltán a hanyagság vádjára.

A Magyar Uszó-Egyesület a következő lelkes és meg-szívlelendő felhívást teszi közzé:

A vidéki magyar úszókhoz!

A szeretet ünnepén, — karácsony másodnapján — ren-dezi egyesületünk ez évben utolsó versenyét.

Másfél évtizedes komoly munkának egy újabb fázisa befejeződött! Egyesületünk mindig törekedett a sport leg-szebb elvét megvalósítani: *győzzön a jobbik!*

Míg régen az alig néhány tagból álló egylet 2—3 házi-és egy nemzetközi versenyt rendezett, addig most a folyton fejlődő sport megkívánta, hogy öt-hat nemzetközi verse-nyünkön lépjünk a nyilvánosság elé, hasznos munkánk eredményével, melyhez még a társegyesületek nemes kon-kurrenciája is segít gyümölcsözővé tenni.

A magyar uszók a külföldön is a legszebb eredménye-ket érik el.

Állandóan figyelmére méltatja, szemmel kíséri spor-tunkat a nyilvánosság, a nagy közönség, a sajtó, mert tény-leg jók vagyunk!

Egész raja az ifjaknak népesíti be a főváros uszodáit, de sajnos ritkán találkoznak a *vidék* egészséges ifjaival!

December 26-án — a hármas ünnepnap második nap-ján — szombaton akarunk alkalmat adni, hogy a vidékiek mérjék egymással erejüket, s reménykedünk, bizakodunk abban, hogy eszménk és törekvésünk: ne csak a fővárosban legyenek kiváló jó uszók, meg fog valósulni.

Siófok, Tata-Tóváros, Fiume, Szeged, Vác és stb. már több ízben szerepeltek — álljatok újból sorompóba!

Most egy éve volt, hogy a magyar *hölgyekkel* megked-velttük az uszósportot, s büszkék vagyunk, hogy ily rövid idő alatt annyira emelkedett Magyarország hölgy uszósport-jának színvonala; pedig az uttörők misziója nehéz!

Jöjjetek ide körénk, vegyetek részt abban a nemes tö-rekvésben, melynek célja a magyar ifjakat életerőssé és ed-zetté tenni. Álljatok a küzdőtérre, most még csak a vidéki-vidéki ellen küzd, de legyen meg az idő, midőn a felébresz-tett szunnyadó öserő egy Halmayval is felvehesse a küzdel-met.

Örömmel fogadunk, s kérve-kérünk benneteket: vegyé-tek ki részeteket a magyar uszósport fejlesztésének nemes munkájában!

A Magyar Uszó-Egyesület nevében:

Dr. Füzesséry Zoltán,
elnök.

Schubert Alfréd,
titkár.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leiklismertes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben magnagyobbítva
Kard-, vitór- és öklövívás, tornázás.

A MTK. uszóversenye.

Legnagyobb uszógyletünk rendezte múlt vasárnap teli meetingjét a Rudasfürdőben, igen terjedelmes programmal, melyen érdekesítő, bár csaknem túlyomólag kis mézőnyű számok váltakoztak, unalmas swim-overekkel; az idők értékeiből a rövid uszoda folytán azonban alig lehet beszélni, legfeljebb viszonylagosan. A verseny egyik főszáma a 200 m-es főverseny volt, zgató végküzdelmet eredményezve Hajós Henrik és Zachár Imre közt. Utóbbi minden training nélkül ugrott be és majdnem végig vezetve, épen csak az utolsó hosszban engedte magát karesapással megverni; az idő (2 p. 34 mp.) azonban gyenge, ami tán azzal okolható meg, hogy Hajós eleinte túlkönnyedén vette a dolgot, mert hiszen tavaly, a teli sasonban, minden küzdelem nélkül 2 p. 30 mp.-et uszott. A Hendl-vándordij, melyet idén másodsorú és végleg nyert meg a rendező-egyesület, három futama közül kettő értékebb eredménnyel járt, amennyiben Hendl 1 p. 23 mp.-es hátuszó és Toldi 1 p. 21.4 mp.-es melluszó ideje jónak mondható; előbbi meglehetősen meglepetést szerezett Pois feletti győzelmével. Feltűnő jó időt ért el Erdős (BAK.) a 40 m-es kezdőversenyben, ahol 25 mp.-et uszott, ami nagyon szép reményekre jogosítana fel. A 400 m.-e. uszásban (bajnokok kizárva) Munk nagyon könnyen bánt el 6 perces idő mellett Nagy Gézával, akitől pedig nagyobb ellentállást és főleg legyőzetéséhez szükségeltetű sokkal jobb időt vártunk volna. A 60 méteres gyorsuszás Hamay indulásával természetesen cleveland volt döntve, ideje bár így is kitűnő volt, még jobb is lehetett volna. A stafétaversenyek során éretett az est legfényesebb eredménye, amennyiben magánmérések szerint Halmay a 80 métert 47.2 mp. alatt sprintelte, ezzel oly félelmetes formát tanusított, melytől a legjobb teljesítményeit is messze túlszárnyalja, hiszen 55 mp.-es, sőt még annál is jobb 100 yardos időnek felel meg. Érdeklődéssel várjuk legközelebbi 100 m.-es uszását, amikor rekordra fog dolgozni, azt hisszük, hogy osztrák rekordján (1 p. 05.8 mp.) jóval belül fog uszni. A stafétaversenyek igen érdekes tanulsággal jártak: bebizonyosodott, hogy a MTK. első klasszisu uszói magyar vizeken verhetetlenek, hiszen a MUE. fölényével kapott ki a MTK. beállított és aránytalanul gyenge tartalék-melluszója dacára is, míg a sprintstafétára nem is nevezett senki. Az ifjúsági és másodklasszisu gárda azonban a társgeleleteknél bizonyult erősebbnek és a MTK. csapatát meghajlásra, illetőleg az inferioritás hallgatag elismerésére kényszerítette, bár a MAFC. Tétényi híját igen erősen megérezte és csak kemény tusa után tudott győzni. A bécsi hölgystaféta nem jött le a Brüll-díjat megvédeni, mert állítólag nem vették a propozíciót idején kézhez. Az akadályverseny elmaradt. A handicap, Kugler munkája kitűnő volt, csak a középiskolai handicapban eszszott be — hibáján kívül — két teljesen azonos álnévűl kifolyólag egy tévedés. A rendezés nagyrészt gyors és akadálytalan volt mondható, csak néha a kelletténél kissé tovább húzódtak a szünetek. Hibáztatjuk, hogy a programmon nem volt a handicapelés feltüntetve. Részletes eredmény:

I. Hendl Kornél-díj. a) magyar uszás 100 m. 1. Hornung Gyula (MTK.) 1 p. 17 mp. swim-over.

II. Hendl Kornél-díj. b) melluszás 100 m. 1. Toldi Ödön (MTK.) 1 p. 21.4 mp. Indult még Agulár György (MTK.) és Elek Imre (MUE.). Elek eleinte vezet, de Toldi csakhamar lefogja és kenterben győz, sőt Agulár a végspurtban szintén karesapással megelőzi Elekét.

III. Hendl Kornél-díj. c) hátuszás 100 m. 1. Hendl Kornél (MTK.) 1 p. 23 mp. Indult még Pois István (ÖTE.). A nap egyik legizgalmasabb versenye, mely jó időbeli eredménnyel, ha nem is országos rekorddal, mint néhány túlbuzgó sportiró jelezte, járt. A két uszó 14 mp. alatt egyszerre érintette az első fordulót, 40 m.-nél (30.5 mp.). Hendl egy gondolattal előbb fordul, de 60 m.-nél (47 mp.) ismét együtt voltak, 80 m.-nél (1 p. 05 mp.) azonban Hendl világos 1/2 m.-rel vezet, ami a célban meg 1/2 testhossza növekszik.

IV. Hendikep 60 m. 1. Boroci Ferenc (MUE.) 4 mp. h. 46.8 mp. 2. Fischer Tibor (MTK.) 2 mp. h. Indult még Faragó Andor (MTK.) 1 mp. h., Eisner Ferenc (MAFC.) és Rickert József (MUE.) 5 mp. h. Szarlós Dezső (BAK.) 8 mp. h. Pom-pásan sikerült előnyosztás.

V. Staféta 20, 40, 60 m. (bajn. kiz.) 1. MAFC. (Belez-nay László, Kirehknopf Ervin, Donáth Leó) 1 p. 15 mp. 2. MTK. (Leipnicker, Munk, Hornung). Indult még a BAK. (Bodó, Pogány, Szarlós). Az első staféták közül Leipnicker egy tenyészésséggel váltja Munkot Kirehknopf előtt, aki azonban a neki szokatlannul rövid távon nem tudta megakadályozni azt, hogy Hornung kb. 1 1/2 m. előnnyel ne startoljon, Donáth 40 m.-nél azonban már élen van és magán mérés szerint fejes nélkül 37 mp.-et uszva, 1/2 m.-el győz. A BAK. 7 m.-el harmadik.

VI. Kezdőverseny 40 m. 1. Erdős Gyula (BAK.) 25 mp. 2. Ruda Kornél (BETE.). 3. Lass Béla (MTK.). Indult még Tauszky Ferenc (MUE.), Pernyész János (MUE.), Jusz Ferenc (MTK.), Mellinger Sándor (MTK.). Jó idő.

VII. Bucáruszás 50 m. 1. Schmidt József (MTK.) 43.6 mp. swim-over.

VIII. 400 m.-es uszás. (bajn. kiz.) 1. Munk József (MTK.) 6 p. 2. Nagy Géza (Balaton) 10—15 m.-el nyerve. Indult még Jusz Ferenc (MTK.).

IX. 3x60 m.-es staféta (vegyes). 1. MTK. (Toldi Ödön, Hendl Kornél, Halmay Zoltán) 2 p. 10.4 mp. Indult még a MUE., melynek melluszója 45 mp. alatt Toldival kb. egyszerre vált, de Hendl erősen elhagyja Onodyt, aki a helyzet reménytelen voltát látva, feladja a küzdelmet és kiáll. Halmay 38.8 mp. alatt a kenterben uszta meg a 60 m.-t.

X. Hölgyverseny 80 m. 1. Vaszarits Tusi (magán) 1 p. 30.4 mp. Indult még Huber Nusi (magán).

XI. 200 m.-es főverseny. 1. Hajós Henrik (MTK.) 2 p. 34 mp. 2. Zachár Imre (MTK.). Indult még Munk József (MTK.), aki feladta, Zachár megy éle és elég gyenge tempót diktálva (11.5, 26, 41, 56 mp.), 1 p. 12.5 mp., 1 p. 28 mp., 1 p. 45 mp., 2 p. 17.5 mp.) végig vezet, de a végspurtban karesapással kikap, az idő trénirozatlanúságához képest meglepően jó.

XII. Gyermekverseny 40 m. 1. Róth Henrik (MTK.) 26.4 mp. 2. Kolozsvári J. (álnév, MUE.). Indult még Marady V. (BAK.), Weiler J. (BAK.), Mazák János (MTK.). A győztesnek fejlődésképes eracölja van.

XIII. Mellhendikep 100 m. 1. Kerékgyártó A. (álnév, MUE.) 7 mp. h. 1 p. 33.4 mp. 2. Káhnán Ernő (ÖTE.) 4 mp. h. 3. Demján Oszkár (BTC.) 0 mp. h. Indult még Nádas N. (BAK.) 5 mp. h. Agulár György (MTK.) 11 mp. h., Biró Károly (MTK.) 5 mp. h. Az elsőnek jó ideje figyelemreméltó.

XIV. Oldboy-verseny 40 m. 1. Gertraud Antal (ÖTE., álnév) 28 mp. Indult még dr. Simon Gyula (MTK.). Az álnév alatt nem más, mint dr. Biegelbauer Árpád rokonszenves szenior-uszónk lappangott, élénk óvációk közt győzve.

XV. Plunging hendikep. 1. Rónai László (MTK.) 600 cm. előny 18 m. 65 cm. 2. Agulár György (MTK.) 500 cm. előny 18 m. 55 cm. 3. Szarvas Gyula (MUE.) 450 cm. előny 18 m. 10 cm. Indult még Bodó Jenő (BAK.) 400 cm., Kell Kornél (MAFC.) 500 cm. Lantossy József (MTK.) 50 és Huszár Károly (MTK.) 0 cm. előny.

XVI. Gyorsuszás 60 m. 1. Halmay Zoltán (MTK.). 2. Donáth Leó (MAFC.). Halmay végig vezetve 3 m.-el győz; két hossza 21 mp. volt, mikor Donáth 1 m.-el maradt el.

XVII. Ifjúsági staféta 80, 40, 20 m. (vegyes). 1. Balaton (Lenkei Károly, Széchy Dezső, Schwendtner Pál) 1 p. 48 mp. 2. MUE. (Friedmann, Kerékgyártó, Rickert). A versenyt Lenkei nyerte meg, akkora előnyt szerezve, hogy a győzelmét biztosította egyletének. Indult még a BTC. (Demján, Rauchmaul, Scholz).

XVIII. Hátuszás hendikep 100 m. 1. Pogány Andor (BAK.) 8 mp. h. 1 p. 35.6 mp. 2. Pois István (ÖTE.) 14 mp. h. Indult még Ugró József 9 mp. h., Kerékgyártó A. (MUE.) 6 mp. h. és Boroci Ferenc (MUE.) 7 mp. h.

XIX. Főverseny 100 m. 1. Hornung Gyula (MTK.) 1 p. 26 mp. swim-over.

XX. Hölgystaféta 3x40 m. (vegyes). 1. MUE. (Steiner Erna, Zwillingner Hilda, Steiner Ilona) 2 p. 06.6 mp. swim-over.

XXI. Staféta 3x40 m. 1. MTK. I. (Hajós, Zachár, Munk) 1 p. 17 mp. 2. MTK. II. (Róth, Rónai, Leipnicker) 6 mp. előny. Fölényes győzelem.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

XXII. Középiskolai hendikep 60 m. 1. Beleznay László (MAFC.) 4 mp. h. 44.6 mp. 2. Wendelin J. (BAK.) 1 mp. h. Indult még Baranyai László (MUE.) 3 mp. h., Fogas László (MUE.) 5 mp. h., Kolossváry A. (MUE.) 4 mp. h., Sass Béla (MTK.) 6 mp. h.

XXIII. Staféta 4×80 m. (vegyes). 1. MTK. (Agulár, Hendl, Hornung, Halmay) 4 p. 08 mp. 2. MUE. (Elek, Onódy, Apor, Hégnér). Elek 8—9 m. előnyt hoz, amit Hendl némileg lepasszt, de a különben is fáradt Hornung nem tud érvényesülni Apor ellen, úgy hogy Halmay megint csak 8 m. hátránnyal indul, 60 m.-nél azonban már beérte Hégnert, akit 47.2 mp.-re uszva 3—4 m.-el előz meg a célban.

Hirek.

A VIRAVA-DIJ OLDALUSZÁSA 105 m.-en a Rudasban újra leusztatott, minthogy Apor (MUE.) nem jelent meg, Hornung (MTK.) nyerte swim-overben 1 p. 35.2 mp. alatt. Hír szerint azonban ezt a versenyt is meg fogják semmisíteni, mert a versenyzőket nem értesítették kellőképp.

B BTC. HÁZIVERSENYE hétfőn volt a Rudasban igen örövendetes és biztató eredménnyel: a rendezést Szűcs Vilmos uszókaptány látta el kifogástalanul. Eredmény: I. Ifjúsági verseny 60 m. 1. Scholz Erich 48 mp. 2. Földy. 3. Demján. II. Ifjúsági staféta 2×40 m. (mell és magyar). 1. Demján—Scholz 1 p. 03 mp. 2. Rauchmaul—Christelly. III. Rendes tagok melluszása 40 m. 1. Scharnbeck 34.8 mp. 2. Fädgyas. 3. Czipauer. IV. Hendikep 60 m. 1. Rimanóczy (12 mp. h.) 58 mp. 2. Soós 7 mp. h. 3. Scharnbeck 5 mp. h. V. Bemutató-uszás 100 m. 1. Donáth Leó (MAFC.) 1 p. 15 mp. 2. Sarlós Dezső (BAK.).

A BUDAPESTI ATLETIKAI KLUB kedden rendezte házi-versenyét, melynek kimagasló eseménye Sarlós és Pogány találkozása volt a 60 m.-es gyorsuszásban, ahol Sarlós azt a taktikai hibát követte el, hogy ellenfelét túlságosan kiengedte és aztán már csak holtversenyt tudott — szép végsprintje — dacára kiderőszakolni jónak mondható idő alatt. Résztettek: I. Kísérleti verseny 40 m. 1. Fox 29 mp. 2. Gyorsuszás 60 m. 1. Pogány és Sarlós holtversenben 39 mp. 3. Juniorverseny 60 m. 1. Erdős 42.2 mp. 4. Melldendikep 100 m. 1. Szőke 10 mp. h. 1 p. 42.4 mp. 2. Nádas 15 mp. h. 5. Hátuszás-hendikep 60 m. 1. Maradi 0 mp. h. 58.4 mp. 2. Bodó 10 mp. h. 6. 200 m.-es hendikep. 1. Maradi 10 mp. h. 3 p. 36.6 mp. 2. Weisz 15 mp. h. 3. Sarlós 60 mp. h. 7. Staféta hendikep 3×40 m. 1. Svare—Weiler—Vajda 0 mp. h. 1 p. 32.6 mp. 2. Bodó—Pogány—Sarlós 14 mp. h. 8. Egyéb sportolók versenye 40 m. 1. Schwarz 30 mp.

A WSC. AUSTRIA TELI VERSENYENEK sorrendje: I. Ter-émlékverseny 68 m. (kezdők). II. Dianadij (egyesület-közi pontverseny, legkisebb pontszám győz: 3-szor egymásután v. 5-ször egyáltalán: 1907. évi védő MTK. (?) a) 100 m.-es oldaluszás. III. Hendikep 68 m. IV. Ausztria 20 m.-es bajnoksága. V. Dianadij b) 68 m.-es melluszás. VI. Leánykezdőverseny 68 m. VII. Osztályozó uszás 68 m. (legjobb eredm. 55 mp.). VIII. Dianadij c) 68 m.-es gyorsuszás. IX. Oldaluszás 340 m. X. Leányműgrás. XI. Vízipóló (tízleleddij) oly csapatoknak, melyek 2 éven belül bajnokságot nem nyertek. XII. Vízipóló a Consée-díjért (csak WAC. és Austria vehet részt). Nevezések 1908. nov. 21-éig Hochermann S. címére (Bécs, IX. Grüne Torgasse 33.) küldendők.

A MTK. BÉCSBEN ma és holnap nagyszámu gárdával rándul fel az egyesületközi heptathlon-pontversenyre kitűzött Rothschild-díj megvédésére; ezenfelül Baronyi András (MAC.) a 100 m.-es melluszásban indul magyar részről. A Rothschild-díj futamai: 100, 402¼ m.-es uszás, 100 m.-es melluszás, 100 m.-es hátuszás, plunging, buváruszás és műugrás. 100 m.-en biztos a MTK.-nak a Halmayval első és Hornunggal legalább a harmadik hely, 402¼ m.-en a második és harmadik hely legrosszabb esetben Hajós és Zachár Sheff mögött, a melluszásban Toldi második Baronyi mögött, akitől egyébként 1 p. 21—22 mp.-es időt várunk, a hátuszásban Hendl szintén második, abuváruszásban és plungingben is valószínű a helyezés, úgy a szép kilátásokkal indul a MTK., bár a műugrásban viszont a bécsiek vannak nagy előnyben, akik azonban szerencsére megoszlanak (WAC. és I. WASC.) nehéz küzdelem, de nem reménytelen. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a díj megszerzéséhez minimális 15 pont kell. Ezenfelül Hornung a főiskolai versenyt 204 m.-en, a MTK. a

4×68 m.-es (vegyes) staféta-versenyt Bécs-díjával nyeri kenterben. Az 500 m.-es bajnokságban Hajós indul és mostani kiváló formája szerint, ha győzelemre nem is számíthatunk, de hogy könnyűvé nem fogja a győzelmet Sheffnek tenni, az biztos. Különös érdeklődésre tarthat Halmay abbéli szándéka számot, hogy 440 yardon saját hazájában veszi fel az osztrák világba-jnokkal a küzdelmet.

A TETENYI EMLÉKVERSENYRE beérkezett adakozások: Schweickhardt Hermann 2, Erdődy Imre 1, Süssler Róbert 5, Mautner N. 1, Severlay Zoltán gyűjtése 100, Weingartner Antal 3, Metzger Károly 2, Surányi János 2, Farkas Mór 2, Zsoldos Károly 1, dr. Biegelbauer 2, Munk József 5, Pogány Pál 5, Sportfutár szerkesztősége 20, Babarcsi István 50 fill., Dobos Gyula 1, Faludi F. 50 fill., Farkas Sándor 1, Radó Pál 1, Melezer B. 50 fill., Wolmut Ödön 50 fill., a BAK. néhány tagja 5.30, a BEAC. gyűjtése 10, T. F. 20, MAC. 10 korona összesen 201 kor. (kétszázeg) korona 30 fillér. Ehhez járul mult szá-munkban kimutatott 480 kor. (négy-száznyolevan) kor. és 30 fillér, összesen 681 kor. (hatszáznyolevaneg) korona és 60 fillér.

S KÓCIA STAFETABAJNOKSÁGA 5×50 yardon pénteken dőlt el Leith-ben: a védő Western Private Baths (Glasgow) kar-csapással kikaptak a Victoria Baths-tól 29.6 mp.-es elég gyenge átlag mellett. Idő 2 p. 28 mp. Call (Bradford) megkísérelte Healy 100 yardos 58.4 mp.-en álló skót rekordjának megjavítá-sát, de csak 1 p. 01 mp.-et uszott.

Evezés.

31-én volt a cambridgei college-közi non cox négyes ver-seny döntője, amelybe a Jesus és a Trinity Hall csapatai kerültek. — A Trinity Hall jött el jobban a starttól, de a Jesus hatal-mas csapásokkal halad és az ut háromnegyed részén már 2 hosz-szal vezet. Ezt a Trinity Hall már nem tudja behozni és miután még egy kicsit el is kormányoznak, a Jesus biztosan 20 lábbal nyer. A csapatok összeállítása a következő volt:

Jesus: H. C. Hudson (Cow and steers), H. E. Swanston, J. Ughart, Eric Fairlaim (stroke). — Trinity Hall: D. L. R. Stuart (Cow and steers), P. C. Cooke, P. A. Cooper, G. L. Thom-son (stroke.)

A WAC. versenye.

A MAC. megnyeri a Mühlhausen és Bécsváros díját!

Az osztrák atlétikának egész programját kiforgatták az idén tervezett eszszár-jubileumi versenyek. Nagy rek-lámmal indultak neki ez évnek, propozíciókat küldtek szé- a világ minden részébe, de mikor a verseny rendezésére ke-rült a sor, kisült, hogy nincsen pénz, s így a jubileumi ver-senyek elmaradtak. Ez az oka, hogy a Wiener Athletik-Sport-Club viadala, mely az osztrák atlétikai sport legnagyobb és legfontosabb versenye, annyira belé nyult a télbe. E via-dalra, mint pontversenyre kiirt Mühlhausen-díj egy értékes, művészi szobor, melyet 1905-ben írt ki a WAC., s véglege, megnyerése három egymásutáni, vagy öt sorrend nélküli győzelemhez van kötve. A Bécsváros díját, Wien magisztra-tusa adományozza évről-évre, s elnyerése egyszeri győzelem-hez van kötve. A Mühlhausen-díjat 1905. és 1906-ban a WAC., 1907. és 1908-ban a MAC. nyerte el. A Bécsváros-díja 1904-ben került először kiírásra, s pedig legelőször 500 m.-re. Ekkor Kwieton F. nyerte meg. 1906. és 1907-ben ki-lencs pontversenyre volt kiírva és ekkor mindkét ízben a

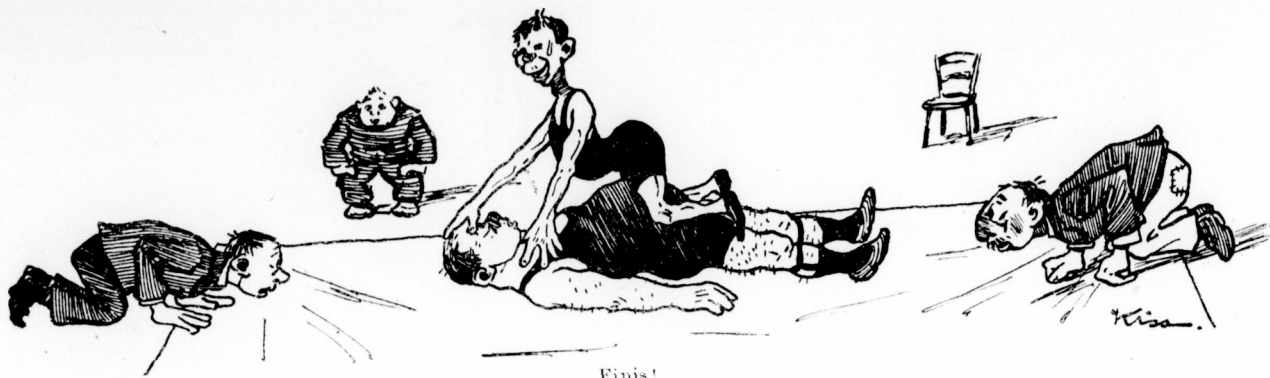
Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Disz-mű- és ezüstár-uk nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

MAC. nyerte meg. Az idei 4-szer 200 m-es staféta volt kiírva.

A MAC. ez újabb, fölényes győzelme a magyar atletikai sport óriási tulsúlyát bizonyítja az osztráké felett. Maga az a tény, hogy Ausztria két legfontosabb atlétikai díja, immár másod-, illetve harmadikban kerül Magyarországra, alkalmas arra, hogy a magyar atletika erejét és fejlettségét az egész külföld előtt kellő világításba helyezze. Nem lehet az elismerést a MAC-tól megtagadni, amely igen nagy áldozatokat hoz évről-évre, hogy a magyar atletikai sport dicsőségét nagyobbítsa, s annak erejét a külföld előtt demonstrálja. Derék atléta-gárdáját, mely az év folyamán olyan kiváló szerepet játszott, szintén elismerés illeti, hogy a díjakra való tekintettel, oly sokáig tartó s önfeláldozó traininget folytatott.

A verseny kellemetlen, szeles és 5 fok hidegben folyt le, s a viszonylagos gyengébb eredmények főleg ennek folyományai. Az előfutamok, valamint az ugró- és dobószámok első három ugrása, illetve dobása, a délelőtti folyamán tartattak meg. A 100 m-es síkfutásban, mint várható volt, Simon biztosan győzött, s ezzel veretlenül zárta le idei fenyves pályafutását. A döntőbe hülőben négy közül három magyar került, mert a Sparta sprinterei itt semmiféle szerephez sem jutottak. A fiatal Brünner, ki jelenleg Béc's legjobb sprintere, még nem kiforrott futó s 100 yardra 11 mp.-re tehető. A döntőben 2—3 m.-rel ellepött s ezzel az előnnyel iett második mellszélességgel Jankovics előtt. A hosszútávfutásokban a MAC. futói, Auerbach és Becske, főleg csak egy-egy biztos helyezésre mentek. Az 1500 m.-esben az ismert esch Dvorak, nagy fölényvel győzött Kwieton ellen, ki már a második kör után feladta a versenyt. Az 5000 m.-en Dvorak, a bécsi nagy bosszuságára, azon a címen, hogy nincs elég erős konkurrencia, nem állott ki. A rudugrásban Szathmáry Kálmán, a hideg idő dacára, igen szépen ugrott. A 332 cm. rekordmagasságra feltett léceket két ízben is átugratta már, s egy ízben vállával, majd keze fejével verte le. Óriási meglepetést keltett az ifjabbik Mudin szereplése a kö- és diszkoszdobásban. A 17 kg.-os követ, körből elsőre 698 cm.-re dobta, ami a bécsiéket igen nagy esodátkozásba ejtette. Itt különben mind a három helyezés a MAC.-nak jutott, dacára, hogy mi nem foglalkozunk ködobással. A diszkoszvetésben Mudin Imre 37.47 m.-es dobása igen értékes, mert óriási ellenszélben érte el, mely mintegy megfogta utközben diszkoszá. A távolugrásban Lampelmayer, győzött, s ugrása igen értékes. Tiszta jó stílussal ugrik, s a fenforzó körülményeket tekintetbe véve, jövőre veszedelmes ellenfele lesz a magyar távolugróknak. A Mühlhausen-díjért három egyet versenyzett: a MAC., WAC. és az AC. Sparta, Prágából. A benevezett BEAC. és MTK. nem indult. A végeredmény a következő:

1. Magyar Athletikai-Club, 24 pont.
2. Wiener Athletik-Sport-Club, 12 pont.

3. Athletik-Club „Sparta”, 6 pont.

A staféta a MAC. biztos zsákmánya volt. Mikor Simon, mint utolsó futó elindult, már több, mint 30 m. elönye volt, mit Kwietonnal szemben 60 m.-re növelt, mi az időkből is kitűnik. Az elért 1 p. 36.2 mp. idő, 24 mp.-es átlagnak felel meg és a WAC. által tartott 1 p. 48.4 mp.-es osztrák rekordot 12 mp.-el tulszárnyalja. A magyar staféta, mintán rekordra ment, teljesen kifutotta magát.

I. 100 méteres síkfutás. I. előfutam. 1. Brünner (WAC.) 12.2 mp. 2. Péchy Ernő (MAC.). 0. Schöneck. (WAC. 3.). Tesarik. Vysocansky (Sparta). Péchy 80 m.-ig vezet, itt Brünner elfogja s 1 m.-rel győz. II. előfutam. 1. Simon Pál (MAC.) 11.6 mp. 2. Jankovich István (MAC.). 0. Menel (Sparta, 3.). Cornish (Sparta). Tromner (WAC.). 1 m.-rel nyerve. A többiek 6—7 m.-rel hátrább.

Döntő. 1. Simon Pál (MAC.) 11.6 mp. 2. Brünner (WAC.) 3. Jankovich István (MAC.). 0. Péchy Ernő (MAC.). Brünner kiugrik s 3—4 m. előnnyel indul. Legkésőbb Jankovics mutat. Simon 70 m.-nél elfogja s 2 m.-rel győz, mellet harmadik, 1 m.-rel negyedik.

II. 1500 méteres síkfutás. 1. Dvorák (AC. Sparta, Prag) 4 p. 20.4 mp. 2. Kwieton (WAC.). 3. Auerbach János (MAC.). 0. Gamp. (WAC.). A esch erős iramot diktál. Kwieton két körön át bírja, de itt visszaesik, 100 m.-el első.

III. 5000 méteres síkfutás. 1. Kwieton (WAC.) 17 p. 40 mp. 2. Becske Kálmán (MAC.) 18 p. 28.8 mp. 3. Gamp. (WAC.). 0. Lieberth (WAC.). Könyen nyerve.

IV. Távolugrás. 1. Lampelmayer (WAC.) 629½ cm. 2. Vysocansky (Sparta) 602 cm. 3. Péchy Ernő (MAC.) 593½ cm. 0. Veres Sándor (MAC.) 585. Sertie (WAC.). Gerbec (WAC.).

V. Rudugrás. 1. Szathmáry Kálmán (MAC.) 300 cm. 2. Kazár Emil (MAC.) 280 cm. 3. Jirsák (Sparta) 270 cm. 0. Vysocansky (Sparta). Horsak (WAC.).

VI. Diszkoszvetés. 1. Mudin Imre (MAC.) 37.47 m. 2. Mudin István (MAC.) 35.08 m. 3. Tromner (WAC.) 34.99½

VII. Ködobás. 1. Mudin Imre (MAC.) 703½ cm. 2. Horvátovits László (MAC.) 643½ cm. 3. Mudin István (MAC.) 621 cm. 0. Jank (WAC.). Horsak (WAC.). Tromner (WAC.). Wachuda (WAC.).

VIII. Béc's város díja. 4×200 m.-es staféta futás. 1. MAC. (Jankovich, Péchy, Szathmáry K., Simon) 1 p. 36.2 mp. 2. WAC. (Brünner, Arndt, Schöneck, Kwieton) 1 p. 45.2 mp. 3. Sparta (Tesarik, Menel, Vysocansky, Cornish) 1 p. 50.4 mp.

IX. Junior magasugrás. 1. Schöneck (WAC.) 156 cm. 2. Sertie (WAC.) 155 cm. 3. Szakolezay Ervin (MAC.) 150 cm.

X. 400 m. síkf. hendikep. 1. Hans (általév.) (WAC.) 30 m. e. 53.8 mp. 2. Sauer (WAC.) 30 e. 3. Auerbach János (MAC.) 8 m. e. 0. Menel (Sparta) 8. Gamp. (WAC.) 15. Wolf (WAC.) 30. Newlinski (WAC.) 30. Sertie (WAC.) 20. Frank (WSpC.) 25.

Hirek.

A „MAGYAR USZÓEGYESÜLET” által 1908. november hó 18-án délután 2 órakor rendezendő országos junior mezei verseny cross-country feltételei: 1. A verseny helye: Budapest környékén egy később megjelölendő helye. 2. Táv: körülbelül

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.
Napfény melletti előhívó készülékek 6:0 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

8 kilométer. 3. A versenyen csakis egyesületi csapatok vehetnek részt, még pedig oly versenyzőkkel, kik mezei versenyen első díjat még nem nyertek. Minden jelentkező egyesület legalább 5 tagot köteles nevezni, a nevezők száma ezenfelül korlátozva nincsen. 4. Nevezések csakis egyesületek részéről jelenthetők be. Nevezések 1908. év november 12-ének esti 8 órájáig Schubert Alfréd titkárhoz, VI. Teréz-körút 24/a (Edison-kávéház) küldendők. 5. Nevezések a választmány által indokolás nélkül visszautasíthatók. 6. Tét egyenként 2 korona. 7. Díjazás: a győztes egyesület öt első tagja nagy ezüst érmet, a másodiknak beérkező egyesület öt első tagja (4 indulónál) ezüst érmet nyer, ha hat csapat indul, úgy a harmadiknak helyezett nagy bronz érmet és nyolc csapatnál a negyedik bronz érmet nyer. A verseny egyéni győztesének az esetben, ha csapata helyezése alapján egyáltalán nem díjaztaték vagy kisebb díjat nyer, nagy ezüst érmet.

A BUDAPESTI (BUDAI) TORNAEGYLET 1908. évi november hó 21-én, este 7 órakor tartja XXXIV. rendes közgyűlését az egyleti tornacsarnokban (I. ker., Attila-utca 2. szám alatt), melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

A közgyűlés napirendje a következő: 1. A választmány jelentésének előterjesztése. 2. A módosított alapszabályok jóváhagyásának beterjesztése. 3. 1907/8. tornaévre vonatkozó pénztári kimutatásnak, a vagyonmérlegnek és a felügyelő-bizottság jelentésének bemutatása. 4. Az 1908/9. tornaévre vonatkozó költségvetés megállapítása. 5. Indítványok tárgyalása. (Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az egyesület elnökségénél benyújtandók.) 6. Az elnök, másodelnök, 3 alelnök, 30 választmányi rendes, 5 póttag és 5 felügyelő-bizottsági tag választása.

A SAAC. megalakította második szakosztályát, a céllövő szakosztályt, s november 7-én megkezdte működését a sátor-ujhelyi 10. sz. honvédfalgezered tisztjeinek vezetése és felügyelete alatt, akik egyuttal ellátják a céllövészet oktatását a gimnázium VII. és VIII. osztályaiban is.

Eddigi szakosztályait (athletika, vívó, céllövő) tavasszal kiegészíti az uszó szakosztálylal, uszodáját a Bodrog holt ágán, állóvízben fogja fölállítani.

November 1. óta Suhajda Béla, birkózómester vezetése alatt birkózó tanfolyamot nyitott, amelyben az egylet 28 tagja vesz részt.

FRANCIA REKORD. P. Failliot, az ismert kiváló fiatal futó, november 1-én 500 m.-re 1 p. 6.8 mp.-el új rekordot állított fel. A régi rekordot Lemmoine tartotta 1 p. 10.4 mp.-el.

A hétről.

A Nemzeti Sport mult heti, 45. számában az MLSz. hivatalos rovatában, mint a bírák-bizottsága határozata a következő szerepel: „Ifj. Vas Gusztávnak a N. S.-ban megjelent levele további intézkedés végett a fegyelmi bizottsághoz áttétetik.” Őszintén szólva nem értjük a határozat lényegét. Vajjon azt jelenti ez, hogy Vas Gusztávnak, az Aradi AC. titkáranak, valamelyes büntetés van kilátásba helyezve, azért, mert kemény véleményét a N. S.-ba megírta? Ha ez így van, akkor ez ellentétben áll mindenféle jogfelfogással és a sajtószabadság súlyos megsértése. A sajtóban elhangzott dolgokért egy magántestület saját hatáskörében senkit felelősségre nem vonhat, azt semmiféle erkölcsi vagy anyagi büntetéssel nem sújthatja. Magántestület a sajtóban elhangzott támadásokért, ha azokat olyanoknak találja, amelyekkel szemben retorzióval kell élnie, csak egy helyen — a sajtótörvénytől kereshet elégtételt. Minden büntetés, melyet ilyen ügyekből kifolyólag

bármire is kiro, törvénytelen, alapszabályellenes és panasz útján belügyminiszterileg megsemmisíthető. Azonban hová is vezetne az, ha a MLSz. a sajtóban elhangzott támadásokért fegyelmi uton akarna elégtételt szerezni magának. Ma egy titkár, holnap egy elnök, holnapután azonban már a hívatásos sportírók kerülnének fegyelmi alá. Hova lenne a szabad kritika joga, amely éltető eleme minden intézmény fejlődésének? Egy szövetségnek így nem lehet működnie, annál is inkább, mert hozott büntető határozatait nem is tudná érvényesíteni, még ha azoknak jogi alapjuk is volna. Arra itélne talán egy titkár, vagy elnököt, hogy az viselt állásáról letétessék? Vagy egy sport kritikust, a szerkesztőségéből való kiválásra kényszerítene? Világos itten az, hogy a fegyelmi-bizottság tévesen állapította meg hatáskörét s az jogilag mára nem szorítkozhatik, mint olyan esetek elbírálására, amelyek a football-sport aktív részéből folynak vagy avval lényegileg elválaszthatlanul vannak összeforrvá.

SPORT LÁBBELI = KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS, AUTO, SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
==LÁBSZÁR VÉDŐK,==
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,==
==VADÁSZ-CZÍPÖK.==

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.==
KIVÁNTATRA ÁRJEGVÉZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYÜ
=CZÍPÖNEMŰEK EGYEDÜL ELÁRUSÍTÓJA.

I. oszt. bajnokság.

FTC.—MTK
4:2

A bajnokság állására döntő jellegű mérkőzése ment végbe a FTC.—MTK. találkozója alkalmából vasárnap a millenáris versenypályán. A két csapat találkozásának a két rivális klub között az uszás és legutóbb az atletikára is átvitt egyenetlenség fokozódott érdeklődést köleszöntött. Mindenki kemény küzdelmet várt, annál is inkább, mert a Testgyakorlók legutóbbi 6:0-ás vereségüket készültek jóvátenni, illetve kiköszörölni. A mérkőzés ennek megfelelőleg lassu tempóban indult meg, a csapatok játékán az óvatosság erősen érvényre jutott. A ferencvárosiak kedvezőbb kilátások dacára, néhányszor már eredménytelenül küzdöttek a multban a Testgyakorlók ellen, ha csak az egy év előtti 3:3 eredményre emlékezünk vissza, amikor is a FTC. óriási fölénye dacára eldöntetlenül végzett a MTK. csapatával szemben. A zöld-fehérek csapata most is hasonlíthatatlanul jobb volt ellenfelénél, de ez alkalommal is előállhatott volna legalább eldöntetlen eredmény, annak dacára, hogy a FTC. a második félidőben már állandó fölénybe jutott, ha Domy, ki a multban valósággal tüneményesen védte a kék-fehérek hálóját — nem védte volna kapuját minden kritikán alóli ügyefogyottsággal. Az MTK. védelme nagyszerű munkát végzett s viszonylagosan tán jobb volt a ferencvárosiak csatársoránál, amely, miután tömörödött védelemmel állt szemben majdnem állandóan, nem igen volt képes — pozitív — eredményes munkát produkálni. A csapatok ereje ezuttal a half-

Olvassuk a Nemzeti Sport hetfői kiadását is.

Megjelenik hétfőn reggel 8—9 óra közt.

Kapható: Budapestben minden nagyobb dohánytőzsdében. Vidéken: minden vidéki városban a hirlapelárusító helyeken, ára Budapestben 10 fillér, vidéken 12 fillér.

sorok erejében volt lerakva, ami a FTC.-nek döntő előnyt biztosított: Weinber, Bródy, Gorszky ugyyszólván áttörhetetlenek voltak, három képesek voltak az MTK.-t teljesen a kapujához szőgezni, annál is inkább, mert a szabadon álló két ferencvárosi hátvéd, az MTK. védelemnek kétségbeesett vagdalásait, hosszú rugásokkal újra és újra az ellenfél térfelére küldötték vissza. Az MTK. csak nagy ritkán tudott kibontakozni szorult helyzetéből, mert a halvesor teljesen defenzív játékokat folytatott, a hátvédekkel egyetemben, a labdának csak pillanatnyi veszélyen kívül helyezése volt első és állandó törekvése. Arra, hogy a hozzájuk került labdát hatalmukba kerítve a legalkalmasabb helyzetben levő partnerekükhöz juttassák, már nem volt gondjuk. A csatársor pedig olyan határozott fellépésű védelemmel szemben, mint milyennel a FTC. rendelkezik, teljesen tehetetlennek bizonyult. A csatársor játékában nincs erő, labdát tartani egyik sem tud kellőképpen; különösen áll ez Károly-ra, aki azelőtt épen labdatartó képességéről volt híres, a többiek (Vida, Farkas, Rácz) igen könnyűek. A csatársor legjobb embere Sebestyén, teljesen támogatás nélkül lévén, nem érvényesült. Az első félidő még eldöntetlenül végződött (1:1), s ennek eltelte után pillanatokra bizhattak az MTK. hívei csapatuk jó szerencséjében. A 12. és 23. percekben a FTC. újabb két gólt ér el, amire az MTK. egy sikerült támadásából kifolyólag Sebestyén centeréből Farkas révén szintén góllal válaszol, az eredményt 3:2-re javítja, de nagyon kifáradt védelme — annak dacára, hogy a bíró a ferencvárosiak centerét, aki Domy többszöri „boxolásaira” egy támadás alkalmából, mikor ez fordulattól tarkón ütötte, szintén tetteles inzulussal felelt, a bíró, aki Domy-tól visszautasított s a mezőny közepe felé repülő labdát és játékokat figyelte, a történetekről csak a gólbíró (Kraft Jenő) reklamálására értesült, csak Koródyt állította ki, Domyt ellenben a játékban hagyta — nem tudja meggátolni, hogy Schlosser a mérkőzés utolsó perceiben egyéni játékból kifolyólag a negyedik gólt is be ne lője. A mérkőzés nem állt magas színvonalon, mert a játékosok a fagyos pályán nem mozogtak kellő biztonsággal és elevelességgel. Bíró: Fehérvy Ákos (BTC.).

BTC.—BAK.

2:0

A két csapat találkozása, két egyenrangú ellenfélnek küzdelmet nyújtotta. Szerencsésebb a BTC. volt: állandóan a BAK. támad, a gólokat azonban mégis a BTC. rugja. A BAK. jó halvesorának erejével, nincs egyenes arányban a csatársor gólképessége, ez az oka annak, hogy — bár a halvesor támogatva a jól működő két beektől, oda tudta ugyan szőgezni a BTC.-t kapujához — gólt rugni a BTC. kiváló védelmének, azonban nem volt képes. A BTC. első félidőben Késmárky révén ér el első gólját a 36-ik percben, az eredmény a második félidő utolsó percéig változatlan, amikor is Petz szabadrugásból a második gólt fejeli be a BAK. kapuba. Mindkét csapat több tartalékkal állt ki, ami különösen a BTC. játéka volt érezhető, mert a neki amúgy sem konveniól pályán, a tartalék-halfook gyenge játéka miatt, nem volt képes hosszabb ideig támadásba maradni, hanem majdnem állandóan védekezésre kénytelen szorulni. A mérkőzésről nem lehet sok mondani valónk, mert hihetetlenül érdekeltlen volt, a csapatok játéka a köteleesség szükségérte vonult végig, hogy „le kell játszani ezt a mérkőzést is, bármennyire kellemetlen az időjárás”.

UTE.—Typ.SC.

2:2

A Typografusoknak lelkes és nem csüggedő játékkal sikerült az UTE. ellen, annak saját pályáján, eldöntetlen eredményt elérni, amelyvel sok sikertelen kísérlet után első pontjukhoz jutottak. A Typografia csapata most ismét formába jött, s azt hisszük, hogy bár kemény ellenfelekkel fog az őszi idény hátralevő részében találkozni, formájához és játékképességeihez méltán fogja helyét megállani. Eddigi mérkőzésein határozottan a halvesors volt állandó üldözője. A játék első perceiben a Typ. vezető gólhoz jut, amit az UTE. csak a félidő utolsó perceiben tud visszaadni (félidő 1:1), a második félidőben vezetéshez az UTE. jut, de befejezés előtt 1 perccel, Krausz eldöntetlenné teszi az eredményt. A mérkőzés lefolyása változatos volt, az UTE. részéről ismét durva. Az UTE.-nél Vranák és a még mindig játszható Kazár kapus váltak ki, bár Szidon játéka is feltűnést keltett. A Typ.-ban különösen Geizer hátvéd es

Kocsis halvesor játéka emelkedett ki társaik közül a védelemben, míg a csatársorban különösen Mandl és Krausz voltak jók.

Barátságos mérkőzések.

BEAC.—VAC.

3:2

Az egyetemi csapat, amely legutóbb a „33” Football-Club ellen elért 1:1 eredményével, méltán keltett érdeklődést maga iránt, vasárnap délelőtt mérkőzött a III. osztályu bajnokságban szereplő Viro- és Athletikai-Club jó képességű csapatával. A match, mely mindvégig bővelkedett izgalmas jelenetekben, elkeseredett küzdelem után a BEAC.-csapat megérdemelt győzelmével végződött. A 3:2 gólarány nem fejezi ki elég híven a BEAC. fölényét, mert a fehér-feketek tizenegyesükön kívül sok kedvező alkalmat hagytak kiaknázatlanul. Ehhez járult, hogy VAC. durván játszott a fairül dolgozó egyetemisták ellen. A bíró nem bírta megakadályozni a mérkőzés elfajulását, amit különösen a BEAC. játékosai szenvedtek meg leginkább. Bizony nem ártana, ha a Szövetség az efajta barátságos mérkőzést is nagyobb figyelemmel kísérené. A győztes csapatban Olasz Andor nagy bravúrral védte kapuját, kivülé Máriássy és dr. Ullrich tüntek ki önfeláldozó és lelkes játékkal, a VAC. csapatából Salzberger közepesatár szinte kiritt fair játékkal. Ez a kiváló játékos bármely első osztályu csapatban beválnék. Bíró: Tóth István (TLE.).

Vidéki mérkőzések.

PTE.—III. k TVE.

5:0

Hideg, zord időben és kevés számú közönség jelenlétében folyt le ezen igazán szép és fair mérkőzés. Már előre is felemlítendő a vendégcsapat fair játéka; hogy ilyen nagy arányú vereséget szenvedtek, azt csakis gyenge védelmük rovására írhatjuk. Igen jól játszott a pozsonyi csapat és főleg kitűnő formában volt a centercsatár, ki maga négy gólt lőtt.

Az első félidőben a pozsonyiak kezdik a támadást és már a 3. percben gól esik, amit a bíró — helytelenül off side miatt nem ítél meg. A 9-ik percben a pozsonyiak gól eredményhez jutnak. Ujra felállás után a III. kerületiek kezdenek támadni, de támadásaik nem veszélyesek. Ezután a 38. percig változatos a játék, míg a pozsonyiak elérik 2-ig gólukat. Végig a pozsonyiak vannak fölényben. Félidő 2:0.

A II-ik félidőben a vendégcsapat támadólag lép fel és szépen kombinálva a pozsonyi kapu elé jutnak, de lövéseiket a kapus, de legtöbb esetben már a hátvédek ártalmatlanná teszik. A pozsonyiak a 18., 25. és 42. percben gólt lőnek és habár a III. kerületiek többet támadnak mint az I. félidőben, a pozsonyiak mindvégig fölényben vannak. Ujból felemlítendő, hogy ritkán fordult meg Pozsonyban ily fegyelmzett és fairen játszó csapat. A mérkőzést Nirssee Bernát dr., szöv. bíró vezette.

A „POZSONY—ÚJVÁROSI LABDARUGÓ EGYESÜLET” csapata revancsmérkőzést játszott Bécsben az osztrák II. osztályu csapatok élén álló „Semmeringer Sport Club” ellen és 8:1 vereséget szenvedett. A Semmeringiek erőszakor és durva játékkal saját pályájukon nagy fölényben voltak, szükségük ily erőszakos játéka nem volt.

Hírek.

HÍREK AZ EGYETEMI CSAPATOKRÓL. Csütörtökön a Déli Amatőr Liga válogatott csapatával mérkőztek a cambridgeiek. A matchet nagy fölényvel a jelenleg brilliáns formában lévő egyetemi csapat nyerte meg 6:0 arányban.

A csapatok a következő összeállításban álltak fel:

Cambridge University: Pinkham, *V. G. Thew (kap.)—F. H. Mugliston, F. H. Hooper—H. E. W. Prest—A. E. Hermann, G. G. V. Brisley—H. G. Bache—*C. E. Brisley—*V. Edwards—W. P. Harris. — J. Turner—P. J. Doll—P. C. Sands—H. Copp—F. J. Smith, V. J. Lewis—M. J. Rhodes—E. T. Wise, W. L. Wrightston—T. B. Porter, G. F. Sharpe, Southern Amateur League.

Mindjárt a kezdés után az egyetemiek hevesen ostromolják ellenfelük kapuját. A kilencedik percben C. E. Brisley és Edwards kiesezik a déliek védelmét és a labdát Bachenek passzolja, ki gyönyörű gólt rug. Továbbra is az egyetemiek maradnak

* Old-Blue játékos.

Magyarország legjobb hölgyuszoj.

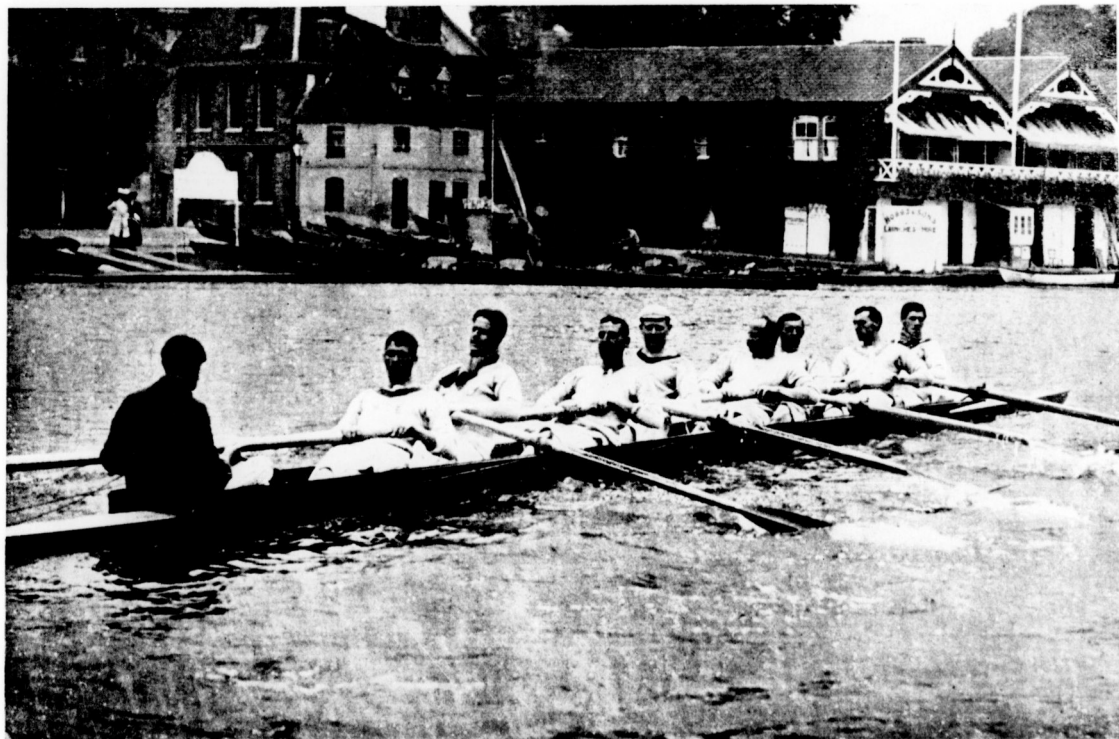
1. Huber Nusi.

2. Wohlmuth Margit.

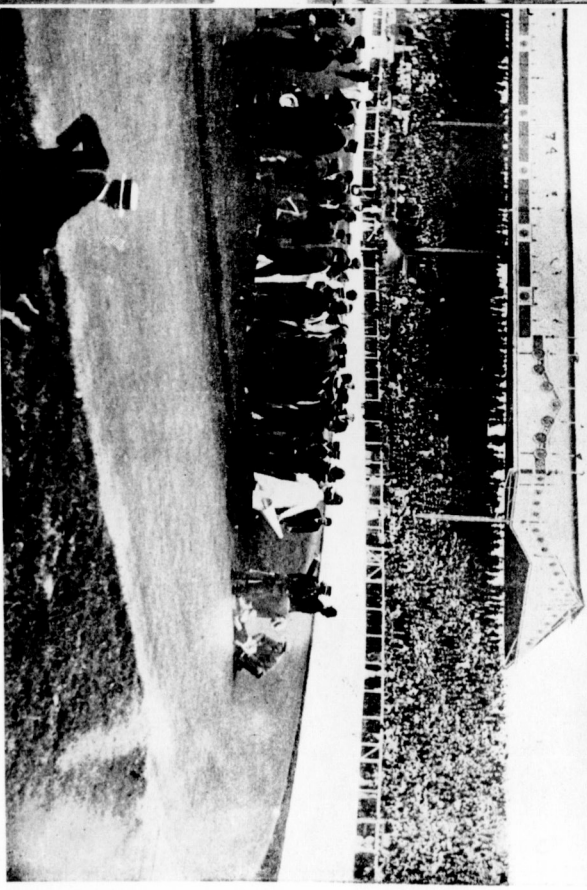
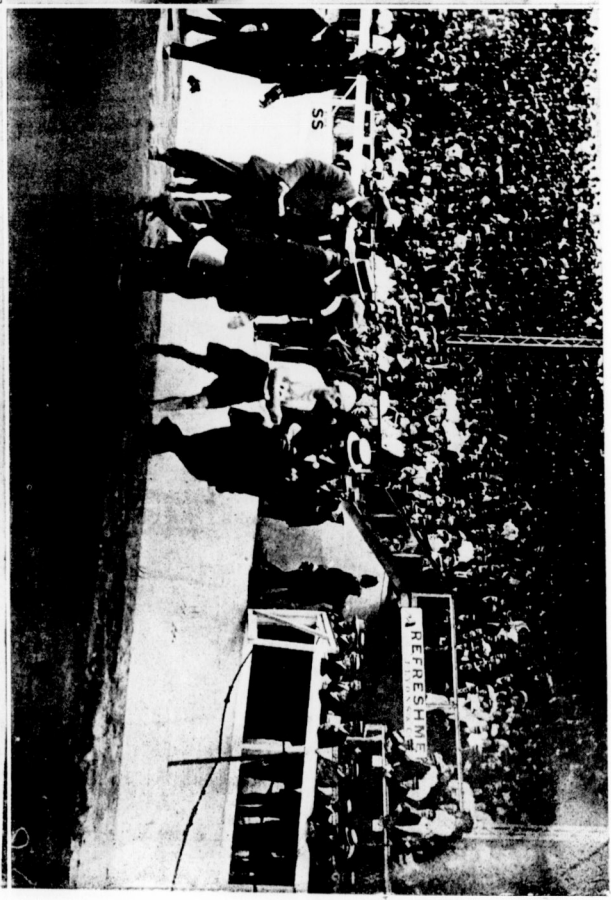
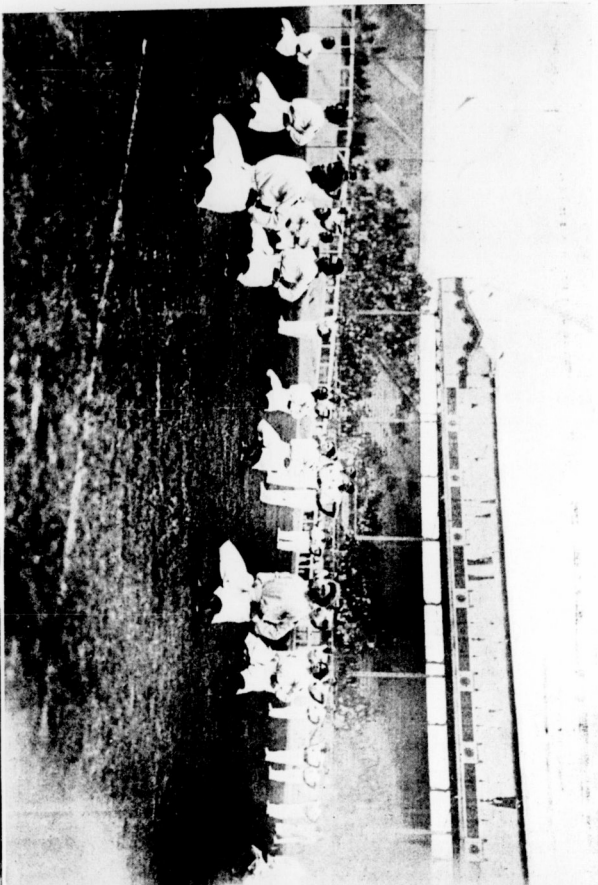

3. Zwillinger Hilda.

Az olympiai győztes Leander-csapat tréning közben.

Olym piai képek.

1. Dán hölgyek szabadságkorlata. 2. W. T. Clarke 12-ik a maratlon után, az első beérkező angol versenyző. 3. Dorando megékezik a Stadionba. 4. Dorando összeszik a fordulóban.

főlényben, mert a két kiváló hátvédük lekapcsol minden támadást. A második gólt Edwards rugja. C. E. Brisley gyönyörű centerzéséből (31 perc.) Félidő: 2 : 0. A második félidő első percében már megvan a harmadik gól is. Ezután a déliek kezdenek támadni, de egy gyöngye lövésüket a kapus könnyen védi. Erre hamarosan három gyönyörű gólt rúgnak a cambridgeiek, kettőt korner révén. Eredmény 6 : 0. — A cambridgei csapatban kivált a két hátvéd és a két összekötő, a délieknek nagyon jó volt a centerfedezet. A többiek is e legyőzött csapatból egyénileg jó játékosok, de nem volt meg a kellő összjátékuk.

Szombaton délután folyt le nagy érdeklődés mellett a Corinthians—Cambridge University match. A csapatok összeállítása a következő volt:

Corinthians: *T. S. Roulanson, *W. U. Timmis—J. W. Stretton, *C. D. Me Iver—*R. D. Craig—*G. N. Foster, *R. Turner—*A. H. Birks—*R. N. R. Blaker—†*S. S. Harris—*A. L.

jobbról becenterez. A labda Edwardshoz kerül, aki kapásból védhetetlen gólt lő (14 perc.) Most ismét a Corinthianok jönnek főlénybe, de a cambridgeiek nagyszerű backjei mindent lekapcsolnak. De a 26. percben mégis sikerül Birksnek kicselezni az ellenfél védelmét és a labdát Blakernek passzolva, az gyönyörű helyezett gólt rug. Néhány perccel utóbb már ismét bent a labda a cambridgei kapuban, Birks lövését t. i. a kapus a karja mellett beengedi. Félidő 2 : 1. A második félidőben azonban már Cambridge kerekedik felül, de nagy balszerencsével játszva, 3 süvítő lövésük megy a kapufélfának. Végül azonban mégis sikerül Edwardsnak kiegyenlíteni. Továbbra is az egyetemiek támadnak. Ismét Edwardshoz jön a labda, ki a kapuba lő, a kapus véd, de a labda Bachehoz gurul, ki az utolsó és egyúttal győzelmet jelentő gólt rugja. 3 : 2 Cambridge javára. Maga a játék ideálisan szép volt. Az egyetemiek közül kivált a kapitány, a centercsatár és a balösszekötő, a Corinthianoknál, de talán az

Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége bajnokságának állása a mai napig a következő :

Az egyesület neve	BAK. i. es.	BSC. 1908.	FTC. i. es.	Főv. TC. i. es.	FT. Kör.	KSC.	LTE.	MSC.	MIHK.	MTE.	R. Szt. mihály	Typ. i. es.	Törekv. i. es.	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok száma
Budapesti Athletikai Club i. es.		0 : 0 Gy		2 : 6 V	1 : 3 V		0 : 1 V	0 : 6 V	2 : 0 Gy	3 : 1 Gy		0 : 0 Gy	10 : 0 Gy	18	17	10
Budapesti Sport Club 1908.	0 : 0 V		0 : 0 V	0 : 11 V	0 : 0 V	0 : 0 V	0 : 0 Gy	0 : 9 V	0 : 0 V	0 : 3 V	1 : 3 V	0 : 0 Gy	0 : 0 V	1	26	4
Ferencvárosi Torna Club i. es.		0 : 0 Gy		1 : 6 V	1 : 1 E	3 : 4 V	0 : 0 Gy	1 : 3 V		4 : 1 Gy		0 : 0 V	5 : 2 Gy	15	17	9
Fővárosi Torna Club i. es.	6 : 2 Gy	11 : 0 Gy	6 : 1 Gy		6 : 0 Gy	2 : 1 Gy	2 : 6 V	3 : 2 Gy	3 : 2 Gy	2 : 1 Gy	2 : 4 V	0 : 0 Gy		43	19	18
Fővárosi Testedzők Köre	3 : 1 Gy	0 : 0 Gy	1 : 1 E	0 : 6 V		1 : 3 V		1 : 5 V	6 : 0 Gy		2 : 2 E	2 : 2 E	0 : 0 Gy	16	20	11
Kőbányai Sport Club		0 : 0 Gy	4 : 3 Gy	1 : 2 V	3 Gy		0 : 2 V	2 : 1 Gy	2 : 1 Gy	7 : 2 Gy	1 : 1 E		0 : 0 Gy	20	13	15
Lipótvárosi Torna Egylet	1 : 0 Gy	0 : 0 V	0 : 0 V	6 : 2 Gy		2 : 0 Gy		0 : 0 V	0 : 1 V	6 : 0 Gy		0 : 0 Gy	4 : 1 Gy	19	4	12
Megyeri Sport Club	6 : 0 Gy	9 : 0 Gy	3 : 1 Gy	2 : 3 V	5 : 1 Gy	1 : 2 V	0 : 0 V		2 : 0 Gy	6 : 0 Gy	1 : 0 Gy	4 : 1 Gy	0 : 0 Gy	39	8	18
Magyar Ifjak Haladás Köre	0 : 2 V	0 : 0 Gy		2 : 3 V	0 : 6 V	1 : 2 V	1 : 0 Gy	0 : 2 V		1 : 1 E	2 : 4 V	0 : 0 Gy	3 : 0 Gy	10	20	9
Magyar Testedzők Egylete	1 : 3 V	3 : 0 Gy	1 : 4 V	1 : 2 V		2 : 7 V	0 : 6 V	0 : 6 V	1 : 1 E		2 : 2 E	10 : 0 Gy	5 : 0 Gy	26	31	8
R. Szentmihályi Mű- és SKK.		3 : 1 Gy		4 : 2 Gy	2 : 2 E	1 : 1 E		0 : 1 V	4 : 2 Gy	2 : 2 E		0 : 1 V	0 : 0 Gy	16	12	11
Typografia Sport Club i. es.	0 : 0 V	0 : 0 V	0 : 0 Gy	0 : 0 V	2 : 2 E		0 : 0 V	1 : 4 V	0 : 0 V	0 : 10 V	1 : 0 Gy			4	16	5
Törekvés Sport Egylet i. es.	0 : 10 V	0 : 0 Gy	2 : 5 V		0 : 0 V	0 : 0 V	1 : 4 V	0 : 0 V	0 : 3 V	0 : 5 V	0 : 0 V			3	27	2

1. Fővárosi TC. i. es. 18
2. Megyeri SC. 18
3. Kőbányai SC. 15
4. Lipótvárosi TE. 12

5. Rákosi Szt. SMK. 11
6. Fővárosi Testedzők 11
7. BAK. i. es. 10
8. FTC. i. es. 9
9. M. Ifjak H. Köre 9
10. Magy. Testedzők 7
11. Typ. SK. i. es. 5
12. Budapesti SC. „1908” 4
13. Törekvés SE. i. es. 2

Corbett. — W. B. Harris—*V. Edwards—*C. E. Brisley—H. G. Bache—H. S. Pink, *A. E. Herman—E. W. Prest—F. H. Hooper, *F. H. Mugliston—*V. G. Thew (kap.) A Whale. Cambridge University.

Mint látható, a Corinthianok, egy kivételével, csupa „old-Blue” játékosok küldték a küzdelembe és így senki még csak remélni sem merte a cambridgeiek győzelmét. — A játék eleinte a középén folyt. A Corinthianok több eredménytelen támadása után Brisleyhez jut a labda, ki az ellenfél halfjait kicselezi és

összes 22 játékos közül Foster volt a legjobb, ki hihetetlenül jó munkát végzett.

RUGBY FOOTBALL. Hétfőn délután a cambridgei egyetem az edinburghi egyetem ellen játszott. A matchet érdekes és változatos játék után Cambridge nyerte 9 ponttal 6 ellen.

A Magyar Torna Club helyiségét a „Gladys” kávéházba helyezte át (Rottenbiller-u. 10.)

NÉMET EREDMÉNYEK. A berlini Verband-bajnokságok 36 játékának első fele. 23 mérkőzés már lebonyolított, ami az eddigi kedvező időjárásnak köszönhető. Viktoria veretlenül áll a bajnokság élén és az első félészont a Concordia feletti 18 : 2

* Old-Blue játékos.

† Internacionális játékos.

aranyu szenzáción győzelmével fejezte be. A legnagyobb viszonylagos érdeklődés a Britannia és Germania mérkőzése felé fordult. Mindkét csapat erősen tartalékokkal állott ki. A Britannia főlényes játék után az első félidőben már 3 : 0 vezet. A második félidőben Germania lendületbe jön s kiegyenlített. Erős kedelem folyik a döntő gólról. A szerencse Britanniaának kedvez s közelven a befejezés előtt lövi a 4-ik gólt. Preussen—Berliner BC. 3 : 2. Hertha—Minerva 3 : 1. A Verband-bajnokság állása:

Egylet neve	Játszott	Nyert	Vesztett	Eldöntetlen	Pontok
Viktoria	6	6	0	0	12
Hertha	5	4	1	0	8
Britannia	6	4	2	0	8
Preussen	4	3	1	0	6
Minerva	5	2	2	1	5
Berliner BC.	5	1	3	1	3
Concordia	6	1	4	1	3
Union	4	0	3	1	1
Germania	5	0	5	0	0

Videken: Hamburg: Hamburger FC. 88. — Braunschweiger Eintracht 2 : 2. Victoria — Werder-Bremen 6 : 1. Britannia — Union 2 : 1. Hannover: Eintracht — Hannovera 6 : 2. Bremer Sport-Club — HFC. v. 96. 1 : 1. Magdeburg: Victoria — 96. — Sport-Club 1900. 13 : 1. Duisburg: Preussen — Spielverein 5 : 1. Frankfurt a. M.: Hanau 94. — Hermannia 4 : 1. Kickers — Bieber 1 : 0. Sportverein — Germania-Wiesbaden 5 : 0. Karlsruhe: Phoenix — Mannh. F. Ges. 5 : 0. Strassburg: Pforzheimer FC. — Strassb. FV. 5 : 3.

KOLOZSVÁRI ATHLETIKAI CLUB—KOL. VASUTAS SPK. 5:0. (Barátságos mérkőzés). A két csapat a bajnoki mérkőzést 2:2 arányban játszotta s így ez az eredmény meglepetés. A Vasutasok amúgy is tartalékkal kiegészített csapata igen gyengén játszott. A KAC. nagy ambícióval dolgozott, nem úgy, mint a bajnoki küzdelemben. Félidő 3:0. Bíró Kiss Menyhért (33 FC.).

OXFORD—CAMBRIDGE. a két angol egyetem, az egyetemközi mérkőzést megelőzőleg, mint minden esztendőben úgy most is a sorozatos szombati mérkőzésekkel készülődnek az év legfontosabb mérkőzésére. Mindkét egyetem lényegesen jobb formát mutat, mint ami várható volt az ideji csapatösszeállítások után. Mult szombaton Oxford a New-Crusaders-t, Anglia egyik legjobb amatőr-csapatát verte 3:2-re. A Crusaders-ben a csapatok jobban kombináltak, de gyengén lőttek. Félidő 2:2. A cambridge-iek a Casuals egy erős csapatával mérkőzött s azt 2:0-ra legyőzte. Cambridge az idén erős s különösen csatársora jó.

ANGOL EREDMÉNYEK. A nagy hévvel nekiindult Manchester United most egyre-másra szenved a vereségeket. Legutóbb Chelsea verte meg 1:0-ra, miáltal az ötödik helyre került. A liga élén álló Everton most nagy formában van, s az utóbbi időben állandóan jól szereplő Sunderland-et 4:0-ra verte. Pozíciója az élen, 12 játékkal és 20 ponttal ez idő szerint biztosnak látszik. Második helyen a Newcastle U. áll 12 játék és 18 ponttal. A déli ligában Southampton szinte utólérhetetlenül vezet 14 játék és 22 ponttal, míg utána a Crystal Palace jön 16 játék és 20 ponttal. Eredmények:

A déli ligában:

Queen's Park R.—Brentford 3:0, Northampton—Crystal Palace 3:2, Luton—Portsmouth 5:1, Plymouth Argyle—Swindon 1:1, West Ham United—Millwall 1:0, Brighton and Hove—New Brompton 1:1, Reading—Bristol Rovers 2:2, Southampton—Coventry 2:1, Norwich City—Watford 2:2.

A ligában:

Chelsea—Manchester United 1:0, Aston Villa—Woolwich Arsenal 1:0, Newcastle United—Bury 3:1, Notts County—Sheffield United 3:1, Bristol City—Liverpool 1:0, Preston North End—Manchester City 3:0, Sheffield Wed.—Middlesbrough 3:2, Notts Forest—Leicester Fosse 3:0, Everton—Sunderland 4:0, Blackburn Rovers—Bradford City 2:0.

●●●●● Ifjúsági Labdarugás. ●●●●●

A pályahiányt legjobban az ifjúsági egyletek érzik meg. Így az elmúlt vasárnap három mérkőzés maradt el. R.—Szentmihályi a MIHK.-et erős küzdelem után 4 : 2-re verte. Törekvés i. cs. nem állt ki egyér ellen. „Előre” pedig nagyarányú vereséget szenvedett a III.-ad osztályú FSC.-től. LTE. — FTC. i. cs., MTE. — UTK. és FT. Kör — BSC. 1908. — miután nem kaptak pályát — elmaradt

R.—Szentmihályi Mű- és Sportkedvelők Köre — Magyar Ifjak Haladás Köre 4 : 2. (2 : 1.) Félbeszakítva. BEAC. pályán folyt le az elmúlt vasárnap egyetlen bajnoki mérkőzése. Első félórán MIHK. van fölényben, de mégis Menich kiszökik és a

védelem hibájából gölt lő. Haladás 11-est ér el, melyből kegyenlítő gölt rugja. A félidő vége felé Nest lövi a vezető gölt. Második félidőben Mihala és Csery révén negyre szaporítja Szentmihályi a gólok számát, míg Fenyő, Volesik szép összjátéka megszerzi MIHK. második gölját. A beállított sötétség miatt a bíró 10 perccel előbb lefújta a mérkőzést. Bíró: Gerő Ferenc, NSC.

R.—Szentmihályi SMK. II. — MIHK. II. 2 : 2. Bíró: Tihanyi Árpád, Föv. TC.

Ferencvárosi Sport Club comb. I. — „Előre” Sport Club 9 : 0. A harmadosztályú FSC.-bal szemben „Előre” nem valami fényesen szerepelt. A játék egy ideig eléggé változatos, de „Előre” nem bírja ki az erős iramot s visszaesik, mire FSC. lendületbe jön. Schön, Wurfer négy-négy, Kóljajnik egy gölt lőttek.

Ferencvárosi Sport Club comb. II. — „Előre” Sport Club II. 7 : 1. Állandó fölényben volt FSC., kitűnt közülök Dundi II. Bíró Balassa Jenő, VAC.

Vasárnap f. hó 15-én a következő mérkőzések lesznek: Magyar Testedzők Egylete — Fővárosi Testedzők Köre d. u. Bíró: Friedmann Mór, Föv. TC. Typographia Sport Club i. cs. — Kőbányai Sport Club amerikai-utí pálya. Fővárosi Torna Club i. cs. — Törekvés Sport Club i. cs. soroksári-utí pálya. Bíró: Horváth János, NSC. R.—Szentmihályi MSKK. — Budapesti Athletikai Club i. cs. Magyar Ifjak Haladás Köre — Terézvárosi Sport Club BEAC. pálya.

Hivatalos:

Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége f. hó 14-én, szombat este, 8 órakor a „Lidő” kávéház külön termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: Wulfer kegyelmi kérvénye, Lipót-városi Torna-Egylet fellebbezése az MSE. mérkőzésből kifolyólag és Hollósy Gyula, Zsigmond János szövetségi bírók eltiltása miatti kegyelmi kérvény.

Minden egylet két képviselőt küldhet ki. Megbízólevelek az elnök és titkár aláírásával ellátva legkésőbb 14-én este 8 óráig a titkárságnak nyújtandó be.

A bírói iskolára f. hó 6-án vizsgát tartott, melynek eredménye a következő: Koch Lajos Föv. TC. gyakorlati vizsgái alapján bajnoki és egyéb mérkőzésekre képesített Balasa Jenő VAC., Friedmann József Föv. TC., Taffel Miksa FTC., Gerendai Géza BAK. gyakorlati vizsgára, illetve szövetségi díj és barátságos mérkőzések vezetésére jogosítottak.

Klein Dezső KAOE. gyakorlati vizsgára utasította és barátságos mérkőzések vezetésére jogosította. Holló Agoston MIHK., Volesik Lajos BLIE újabb szóbeli vizsgára utasítottak.

Az igazgatótanács nov. 21-én, szombat este, ülést tart.

Kivonat az intéző-bizottság november 9-iki üléséről.

Békei R. Szentmihályi SMK., Maesik MSC., Samodai KSC., Benes MIHK., bá be voltak állítva a válogatott csapatba és nem jelentek meg, egy-egy bajnoki mérkőzéstől eltiltja őket. Weisz Z. Föv. TC. i. cs. és Gódor MIHK. igazolták távolmaradásukat s így a bizottság mellőzte a megbüntetésétől őket. Miután FTC. i. cs. megjelent a BEAC. pályán, ahová értesítést kapott a LTE.-től, azonban a pályán más egylet mérkőzött, mert a LTE. nem bérelte ki a pályát, megállapított, hogy az LTE. vezetősége hibás ez ügyben, s így a két-két pont a szabályok értelmében FTC. i. cs. javára irattak. Megyer I.—Törekvés I. mérkőzésen a Törekvés meg nem jelenése miatt a két pont MSC. javára irattak. A második csapatok új mérkőzés kijátszására köteleztetnek, miután a Kőbányai Törekvés II. nem kötelezhető, hogy 1/28 órakor Újpesten mérkőzzön. Beidézteknek a legközelebbi intézőhöz: Goldstein MTE, Iváncsik, Madarász KSC. Az MTE. beadványát az intéző-bizottság elveti, miután már elévült. Igazoltatott Rákosszentmihályi—MIHK. 4:2. (MIHK. a hátralévő 10 percre lejártságáról lemondott.) Rákosszentmihályi II.—MIHK. II. 2:2.

Friedmann, titkár.

Szerkesztői üzenetek.

F. J. 110.065. 1. Mudin Imre 13 m.-es dobása azért nem számít rekordnak, mert az nem a MASz. fenhatósága alatt rendezett versenyen érte el, már pedig a MASz.—MOTESz. egyezmény értelmében rekordot csak a MASz. hitelesíthet. 2. R. E. Walker 9.4 mp.-es idejét, mert a pálya lejtős volt, s mert a mellékkörülmények sem voltak kedvezők — nem fogadta el az angol AAA. hiteles rekordnak.

**A Nemzeti Sport
kétfoi és pénteki száma
minden vidéki város hírlapelárusító helyén
kapható.**

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Titkár:** Cseke Gyula (IX., Ferenc-körút 41.). **Alnökök:** Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Üllői, Téglá- és Mészegelő RT. Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.) **Főtáskár:** Malecki Román (VI., Andrássy-út 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Titkár:** Cseke Gyula (IX., Ferenc-körút 41.). **Alnökök:** Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Üllői, Téglá- és Mészegelő RT. Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.) **Főtáskár:** Malecki Román (VI., Andrássy-út 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-8-ig az Edison-kávéház külön termében.

Kivonat az intéző-bizottság november hó 11-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A november hó 8-iki Nemzeti SC. — URAK. 30. perces be nem fejezett mérkőzés ügyében, tekintettel azon vis major-ra, hogy a pályák mérkőzésekre nem alkalmasak, — kimondatott, hogy a hiányzó rész november hó 17-én játszandó le.

A Vivó és AC. és a Lithographia FC.-nak közös kérelmére megengedett, hogy a mérkőzésüket egy héttel később, november hó 15-én játszassák le.

Tudomásul vétetett, hogy a Föv. TC. — MAC. mérkőzés a margitszigeti pályán fog megtartatni.

Malecki Román és Müllender Sándor közös kérelme, hogy a közöttük felmerült ügyben kiküldött bizottság működését ne kezdje meg, az eljárás folyamatla ne tétessék — tudomásul vétetett.

A 33. FC.-nak azon jelentése, hogy november hó 22-iki és 29-iki KAOE. és NEMZETI SC. mérkőzések helyéül a BEAC. pályáját jelölje ki, tudomásul vétetett. Nevezett tagnak azon kérelme, hogy a MAFC.-al való szövetségi díj mérkőzését később tarthassa meg — teljesíthető, illetve tárgyalható nem volt, mivel e kérelem ügyében a MAFC. nyilatkozata nem állott a bizottság birtokában. Ugyancsak a 33. FC.-nak azon kérelme, hogy az osztályozó mérkőzéstől kifolyólag felmerült 9 K. 28 f. költsége részére kiutalassék — teljesített. Ezen összegnek más természetű tartozás elszámolása iránti kérelem felett a bizottság napirendre tért.

Pozsonyi TE. és a győri Egyetértés azon jelentése, hogy a bajnoki mérkőzésüket november hó 15-én Pozsonyban játszassák le, tudomásul vétetik.

URAK. — MAFC. mérkőzés ügyében Havas Lajos játékbró legközelebbi ülésre beidézettik.

Cseke Gyula, titkár.

Kivonat a bírák bizottsága 1908. évi november 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A f. hó 8-án tartott gyakorlati vizsga alapján a bizottság Mihály Géza (TSE.) bírójelöltet tréning, klubközi és ifjúsági mérkőzések vezetésére képesíti. **Budai Károly** (Postás) és **Domborvíz Odón** (egyetlen kívül) bírójelölteket újabb gyakorlati vizsgára utasítja.

Gabronitz Emil bíráskodási joga felfüggesztetik.

A f. hó 15-én Szegeden a Szegedi AK. — „Bácska” Szabadkai AC. között tartandó bajnoki mérkőzésre **Langfelder Ferenc** kiküldeték, költségeit 35 koronában állapítja meg a bizottság.

Miután az utóbbi időben mind jobban lábra kapott az a szokás, hogy a bírók kapubírákat alkalmaznak, a bírák bizottsága figyelemzveti az összes bírákat, hogy a szabályok kapubírákat nem ismernek, s így azoknak alkalmazásától a jövőben tartózkodjanak.

A bírák bizottsága f. hó 16-án, hétfőn, este 1-2 órákor az Edison-kávéház külön termében ülést és bírói vizsgát tart, melyre megidézettek: **Dr. Benedek Jenő** (MTK.), **Goldschneider Hugó** (MTK.), **Steiner Márton** (BLIE.) és **Schwartz László** (KAOE.).

Zoltán Béla, jegyző.

Igazolások 2074—2090-ig. **Lithographia FC. részére:** Anton László (ILSz.-ből); **UTE. részére:** Marzay Sebestyén, Wosnyák Ferenc (ILSz.-ből); **Budapesti Postás részére:** Kiss József, Krupiczter István, Tóth László, Praeser Frigyes (utóbbi TLE.-ből); **Budapesti Postás részére:** Dybas Béla igazolható nem volt, mert nevezett a MAFC. játékosa; **Föv. TC. részére:** Seitz Vilmos; **Törökös SpE. részére:** Vojcskovits Antal; **Ferencvárosi SpC. részére:** Baki Endre (ILSz.-ből); **Vágó Jenőnek** kilépése a KAOE.-ből és igazolási kérelme, illetve bejelentése UTE. részére tudomásul vétetett; **UTE. részére:** Kovács László; **URAK. részére:** Wesely János; **Aradi Postás részére:** Szalay Rezső; **Köb. TE. részére:** Borisz Győző, Klinga Lajos, Schuster Alfréd.

Sugár István, jegyző.

A BRÁZAY-féle sósorszesz nem tévesztendő össze a legújabbban lábrakapott utánzatokkal.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummihólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám” 9 kor., „Turul” 10 kor., „Verseny” 11-50 kor., „Győztes” 13 kor., „Hunnia” 16 kor., „Kincsem” 4. nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem” 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő” marhabőrből, kitűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vívóeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa

sportcikk árúháza

Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.

földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányú vívóeszközök, football és atletikai sportcikk rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített	„	10.—
2 „ fűles labda	„	8.40
2 „ ugyanaz hitelesített	„	11.—
5-ös Diadal football	„	6.80
5-ös Rambler football	„	10.—
7 1/4 kg. Vagolyó	„	3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített	„	3.50
Gerely	„	4.—
ugyanaz hitelesített	„	4.50
Svéd gerely	„	4.50

Futó cipő

finom
kivitelben

7.—

TALLYHÓ!

MOST JELENT MEG!

VADÁSZ-NAPTÁR

V.-IK ÉVFOLYAMA

1909. évre.

SZERKESZTI: REMETEI KÖVÁRY JÁNOS.

A vadásztudományok kis kincses háza. Minden vadász nélkülözhetetlen kézikönyve. Diszes vázonkötésben, képekkel ellátva, ára: 3 korona.

Ily. Nagel Ottó kiadása Budapest, Múzeum-körút 2. sz.

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105-08.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Legizlésebb uri divat cikk

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműk, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnyatartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszálóöltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

Kempelen Béla

családtörténeli (genealógiai) irodája
és címerfestészeti műintéze.

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)

Nemességek, címerek, cölvevek (külföldiek is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre. Bronzra, bronzra, márványra stb., családok, ősfák, családi kronikák megszerkesztése és megfestése.

Használt elsőrendű
gyártmányu

automobilok

állandóan
raktáron
vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR

Alapítási év: 1882.

Különleges automobill-ruházat vízhatlan angol szövetekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám,
Telefon 79-04. sz.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felelős szerkesztő: Lindner Ernő.

Főmunkatársak: Biró Alajos és ifj. Holub József.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Az 1909-es modelű Daimler motor.

(Befejező közlemény)

A motoron nincsen semmi külső mozgó rész, kivéve a főforgattyutengely végeit, s a keresztengelyeket, melyek a szivattyút és a mágnesset hajtják. A mágnesset, commutátort és hűtővízszivattyút hajtó szögfogaskerékáttelegeken kívül az egész motoron nincs fogaskerék, s ezért a konstrukció felépítése és külső képe a lehető legegyszerűbb. Semmiféle rejtett olajmenet vagy olajeszeje különösebb figyelmet nem igényel, s így a kezelő személyzet minden figyelmét a csapágyakra fordíthatja. A kenés teljesen az alsó gépburokfelől olajfürdője segítségével automatické történik.

Tapasztalati tény, hogy egy bőséges kenésű explóziós motor belső, mozgó részei, kellő formális konstrukció kiképzést feltételezve, roppant ellentállóképességűek minden igénybevétellel szemben. Az új motorról is megállapítható, hogy fokozott igénybevétel és megerőltetett és tartós járás után is kifogástalan kondícióban és csaknem zajtalanul működik.

Főképen a szelepek hiánya az, mely a motort hosszú és erőltetett üzemperiódusokra predesztinálja, tekintve, hogy a szelepek örökös becsiszolásával járó alkalmatlanság teljesen elesik. — Az állandó, jó süritést is biztosítják a hengertolattyuk, mivel szakértelem nélküli beavatkozások sem zavarhatják a tolattyuk korrekt működését, míg szelepeknél minden kis pontatlanság a vezérmű beállításánál legkellemetlenebb zavaró következményekkel járhat.

Ki kell emelni azon körülményt is, hogy az új típusu motoron, mint fentebb említettük, sokkal kevesebb a folytonos elhasználódásnak, kopásnak kitett rész és így sokkalta kevesebb pótlásra, javításra lesz szükség fogaskerekekben, hajtórudakban stb. Főleg előgyújtásnál vagy kihagyásos működésnél nagyok a lökészerű igénybevételek s ilyenkor vannak a mozgó, forgó részek leginkább igénybe véve; e kellemetlenség az új Daimler-típusnál teljesen elesik, mivel, mint fentebb tárgyaltuk, úgy az előgyújtás, mint a kihagyásos működés ki vannak zárva. E hibákon már régóta 6 és többhengerű motorok építésével óhajtották a motorkonstruktőrök segíteni, ámde siker nélkül. — A Knight-rendszerű motor tetszésszerűtlen hengerszámmal egyként állja meg helyét, ámde tekintve, hogy a 4 hengeres típussal elért eredmények is kíválókabbak, úgy látszik, hogy a nehézsúlyú, komplikált

szerkezetű és tetemesen nagyobb gyártási költségekkel járó hathengerű motorok építésével teljesen fel fog a cég hagyni.

Aggályok merültek föl arra nézve, hogy a tolattyurudak működése közben excentrikus erőhatások fognak felmerülni s ezáltal a tolattyuk szorulni fognak. A tapasztalat azt mutatta, hogy ezen aggályok teljesen alaptalanok, mert a tolattyuk működésében fennakadás sohasem állott be.

A tolattyuk szívós nagy széntartalmu téglyacélból készülnek és bőven méretezett olajvájatokkal vannak ellátva. A tolattyuknak csak igen csekély surlódási ellenállást kell legyőzni, amely lényegében a hengerfejek és dugattyu tömítőgyűrűk radiális nyomásából áll.

A motorfedőt levéve, bámulattal látjuk az egész motornak zajtalan működését ellentétben a szelepes motorok lökészerű zajos működésével.

A géppel végzett kísérletek, amint azt az angol jelentésből kivesszük, fényesen sikerültek. A nominell 38 l. e. (124-szer 130) típusu motorral a próbateremben végzett szigorú és hosszantartó kísérletek, a fordulatszám rendkívüli emelése és a kompresszió növelésére szolgáló berendezések nélkül, könnyen és állandóan 71 lóerőt adott. Ez a túraszámnak 1800-ra való emelése esetében egy 5.6 atmoszférás középnyomást eredményezne, amit feltétlenül igen kedvező eredménynek kell tekinteni.

A gép járása eközben oly nyugodt volt, akár egy turbináé.

Nem kevésbé kedvező eredményeket értek el egy kocsiival, melybe ugyanezen 38 lóerős motor volt beépítve. A gép úgy a sikon, mint az emelkedéses úton és az útgörbületekben mindenképen megfelelt teljesítőképesség, kezelhetőség és zajtalanosság tekintetében.

A külső egyszerűségnek állítólag megfelel a motor teljes egészében, amennyiben egy harmaddal kevesebb alkatrészszel bír, mint az eddigi angol Daimler-motor.

Természetes, hogy a motornak angol jelentések alapján készült leírása nem fogadható el minden kritika nélkül. Kétségtelen, hogy a közönséges motor ütészerű mozgásai ki vannak küszöbölve s hogy a fordulatszám növelése a teljesen kényszermozgású vezérlés folytán nagy előnyöket biztosít, ezzel szemben azonban jelentékeny hátrányok is állnak szemben. A hengerek

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrássy-út 17.

egymásban való mozgása igen nagy surlódási munkát vesz igénybe és emellett a hűtésre igen kedvezőtlen. A gép súlya feltétlenül nagyobb lesz az eddigi gékéknél és építési magassága is tetemesen felülmúlja az eddigi motorokét. Az angol jelentésekben említett egyenletes elhasználódása a tolattyuknak a nem centrális erők hatása dacára alig fogadható el ténynek.

A motorról szóló vélemények különben még Angliában sem teljesen egyformák, amint azt a Royal Automobil-Club mult héten tartott vitaülése mutatta, amelyben Knight előadása nyomán élénken tárgyalták a motor előnyeit és hátrányait.

Az érdekes ülésről szóló jelentésünket, továbbá a német szakértők véleményét az új motorról jövő számunkban fogjuk közölni.

A Henrik herceg túraút Magyarországon.

A mult héten folytatódott az a buzgó munkásság, melyet a Magyar Automobil-Club sportbizottsága a Prinz Heinrich Fahrt ügyében kifejt. A szerdai napra a Budapest—Bécsi útvonal megvizsgálása volt tervbe véve s ezt a programot dacára annak, hogy útközben a tévedések vigjátékát felülmúló mulatságos félreértések áldozatai lettek az útvizsgálók, híven be is tartották. Az inspicáló úton három kocsit vett részt, amelyekben Zichy Béla Rezső gróf sportbizottsági elnök, Hartig Sándor miniszteri tanácsos, Krisztinkovich Béla igazgató, Bláthy Ottó Titusz udv. tanácsos és Dicsöffy Kálmán műszaki tanácsos foglaltak helyet. A kocsikat Bárdi, Baruch és Bláthy urak bocsátották a bizottság rendelkezésére. Az előre kidolgozott útiterv alapján az odamenetnél a Hont és Bars megyei utakat kellett megvizsgálni, a visszamenetnél pedig a Moson, Győr és Komárom megyei utakat. A Hont és Bars megyében igen jó karban levő, nagyrészt állami, de részben törvényhatósági utakat talált a bizottság, melyet minden megye határán az államépítészeti hivatalok vezetői vártak, akiknek kalauzolója mellett ment végig a társaság az illető megyén. Hartig miniszteri tanácsos, a magyar utak kiváló építője és gondozója, természetesen felhasználta az alkalmat, hogy az útépítő mérnökökkel a felügyeletük alatt levő útvonal állapotáról és a szükséges javítási munkálatokról konferáljon. Az útvonal, melyet természeti szépségei és jósága miatt a legmegfelelőbbnek találtak a Budapest—Esztergom—Nyitra—Pozsonyi útvonalat. Az úton baleset is érte a társaságot, amennyiben az egyik kocsin pneumatikája elromlott és pedig éppen azon kocsin, amelyen nem ült sofőr. A szerencsés véletlen azonban, amely már oly nagy szerepet játszott a Prinz Heinrich Fahrt előkészítésében, most is kisegítette az utasokat, megjelent bátorkeszi Kobek Kornél, az auto-klub egyik legbuzgóbb tagja, huszárhadnagy egyenruhában és nem törődve a szokatlan látványt bámuló sokasággal, legott nekigyürkőzött az abroncs leszerelésének. A munka sikerülvén, jutalmul csak azt kívánta, hogy a társaság Bátorkeszen keresztül folytassa útját. A vendégszerető klubtárs meghívását nem lehetett visszautasítani s így a kocsin Bátorkesz érintésével ment Lévára, ahol a másik kocsival kellett találkoznia. A bátorkeszi vendéglátás kissé

sokáig tartott, úgy hogy a Dorogon várakozók kétszer is kiküldték a sofőrös kocsit a másik féltársaság kérésére, persze eredmény nélkül. Végre délután négy óra felé megérkeztek a bátorkeszi vendégek is és így sötét este lett, mire Pozsonyba érkezett a társaság.

Említésre méltó, hogy úgy Léván, mint Dorogon, rengeteg tömeg várta a társaságot, amely az automobilok feltünésekor egetverő éljenzésben tört ki. Egy öreg néni pedig felhasználta az alkalmat, hogy kérvényt adjon az egyik kocsiba. A kérvény címzése adta meg a nagyszerű fogadtatás magyarázatát: Kossuth Ferenchez, a népszerű miniszterhez és pártvezérhez volt címezve; egy rosszul értett telefonjelentés alapján ugyanis az a hír terjedt el, hogy Kossuth Ferenc magán az útát megvizsgálni, az ő népszerűségének volt tehát köszönhető a fogadtatás. Az eltévedt kérvénynek illetékes helyre juttatását Zichy Béla Rezső gróf természetesen magára vállalta.

Nem végezhetjük be az útbejárás leírását anélkül, hogy az érdekelt megyék államépítészeti hivatalai vezetőinek, nevezetesen *Kuklay Béla* műszaki tanácsosnak, továbbá *Goszlell Lajos*, *Draskóczy Jenő*, *Polinszky Emil*, *Bodor Károly*, *Dalricz Hugó*, *Perlaki Ede*, *Vámos Ignác*, *Kuppis József* és *Vajda Géza* főmérnököknek szivesközreműködéséről meg ne emlékezzünk.

A vasárnapi nap folyamán *Zichy Béla* Rezső gróf *Hartig* miniszteri tanácsossal és *Bláthy Ottó* Titusz igazgatóval a Dorog—Újszöny közti útvonalat járta be, hogy a bécsi útvonalra vonatkozólag végleg dönt-hessen. A három szakember beható tárgyalás után megállapította, hogy a nyitrai út helyett célszerűbb a dorogi útvonal használata, a *jövő évi Prinz Heinrich Fahrt lehát a Budapest — Vöröscsár — Dorog — Nesz-mély — Újszöny — Győr — Moson — Oroszvár — Pozsony* (ligeti rész) — *Heimbürg — Wien*, vagyis az egyenes állami út lesz, melynek jókarba hozatalával Budapest és Magyarország a művelt nyugatnak egy csapásra megnyílt. Az automobilizmus és általában hazánk jóhírneve érdekében rendkívül nagy fontossággal bír éppen ezen utnak európai nivóra való hozatala. Tényleg be kell vallanunk, hogy ezen rendkívül forgalmas út nem volt oly jó állapotban, mint hazánk többi közutaink jó része. Mint a hazánkba jövő külföldi automobilisták által leggyakrabban használt út természetesen azon véleményt érlelte azokban, hogy többi utaink ennél rosszabbak, holott éppen az ellenkezője igaz. Így köszönhetjük ezen egy kevésbé jó útnak útviszonyaink rossz hírnevét s éppen ideje volt, hogy Hartig miniszteri tanácsos, akinek szakszerű felügyelete alatt utaink minősége az utolsó években óriási haladást mutatott, figyelmét most már ezen útra is fordítsa. A kereskedelmi miniszterium széles látókörű vezetősége azonnal belátta, hogy e bajon hamarosan segíteni kell és így remélünk lehet, hogy ezen fővonal alapos megjavítása után, a magyar utak rossz állapotáról szóló hírek megcáfoltnak és az idegeneknek nem lesz okuk Magyarországot elkerülni.

Delmár Tivadar dr., a sportbizottság egyik legbuzgóbb tagja, szombaton, f. hó 7-én kezdte négynapos hatalmas túráját. Delmár doktor mindenekelőtt Budapestről Zsolnán át osztrák Sziléziába ment, hogy az ottani utakat felülvizsgálja, mivel az Osztrák Auto-

Hornyák Ferenc és társa

VI., Szondy-utca 55. sz.

motorok, kis típusu automobilo-k, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javító-műhely.

bil-Club lehetőleg ki akarja kerülni Galiciát. Az osztrák Automobil-Club ezen terve, eltekintve az utak kedvezőtlen voltától, még az óriási távolság (455 kilométer) miatt is kivihetetlennek látszik. A Magyar Automobil-Club által proponált egyenes út Boroszlótól—Tátralomnicig majdnem ötven kilométerrel rövidebb és semmi esetre sem visz rosszabb utakon, mint a sziléziai útvonal. A zsolna—sziléziai út megtekintése után Delmár dr. visszatér a Magas-Tátrába, felmegy a lengyel határig s onnan Balassagyarmathon át visszatér Budapestre. Megjegyzendő, hogy dr. Delmár az egész utat egy fényképész kíséretében, nyitott automobilon teszi meg, ami tekintettel a hideg időjárásra elég merész vállalkozás.

Hirek.

AZ ELISMERT AUTOMOBIL-CLUBOK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE tudvalevőleg elhatározta, hogy az automobilforgalom nemzetközi rendezése ügyében konferenciát fog összehívni és felszólította az összes szövetségi klubokat, hogy a konferencia ügyében illetékes kormányaiknál is tegyék meg az előkészítő lépéseket. E felszólításnak a Portugál Királyi Automobil-Club felelt meg legelsőnek, amennyiben nagy körültekintéssel részletes programot állított össze, amelyet érdekes és fontos tartalmánál fogva a következőkben szöszterint közlünk:

Köztudomású, hogy tárgyalások folytak egy Párizsban összehívandó diplomáciai konferencia ügyében, melynek célja a nemzetközi automobilforgalom megkönnyítése lenne, akár egy a reá vonatkozó általános rendszabályok egyöntetűségét megállapító egyezmény által; akár az utjelzések megállapítása, vagy pedig a különböző országokban érvényes szabályok kodifikációja és közzététele által.

Mindazonáltal ezen konferencia idejét még nem állapították meg, dacára annak, hogy a francia köztársaság kormánya megvizsgálta az ügyet és elvben elfogadta. Kíváncsú volna tehát, ha most már mind-egyik elismert automobil-klub megtenné az illető kormánynál a szükséges lépéseket, hogy ezen konferencia létrejöttét siettesse, amíg az Elismert Automobilklubok Nemzetközi Szövetsége megkísérelné a konferencia programjának hozzávetőleges megállapítását.

Az általánosan elismert és elfogadott óhajok megvitatása és megállapítása azon egyesületek által, amelyek az automobilizmust számos országban képviselik, bizonyára nagy mértékben könnyebbé, gyorsabbá és biztosabbá tenné a megegyezést azon különböző kormányok hivatalos képviselői között, akik majd a konferenciában résztvesznek.

Ez indította a Portugál Királyi Automobilklubot arra, hogy Önöknek bemutassa a nemzetközi automobilforgalmat illető egynéhány proposíciót, mely majd megvitatás alapjául szolgálhat az Elismert Automobilklubok Nemzetközi Szövetségének legközelebbi összejövetele alkalmával.

A „*Real Automovel-Club de Portugal*” proposíciói:

1. Az országhatárokon a vámkezelés formalitá-

sainak egyszerűsítése és egyöntetűvé tétele turakocsik részére.

2. A tartományokban levő benzinnek és olajnak vámmentes behozatala.

3. Vámmentes behozatala (legalább) 4 köpenynek és 12 légtömlőnek.

4. Elfogadása egy egyetlen, észszerű illetéknek, mely bármely országban 3 havi tartózkodásra jogosít.

5. A tryptique-rendszer általánosítása.

6. Rendelkezés arra nézve, hogy 4. alatt említett illetéket az utazás célját képező ország konzulátusánál fizethető legyen, külön e célra szolgáló nyugta ellenében, mely a megérkezés alkalmával az ország határán szabad belépésre jogosít. Ez a nyugta egyszersmind az utas turista-voltát is igazolná.

7. A nappal és az éjszaka minden órájában nyitott határ. Déltől 2 óráig és éjjel pőtdij volna fizetendő. E szabály érvényét vásár- és ünnepnapra is ki lehetne terjeszteni.

8. A vámvizsgálat alól való felmentése azon turakocsiknak, melyeknek tulajdonosai az elismert automobilklubok egyikének tagsági jegye felmutatásával magukat igazolják.

9. A vezetési engedély, valamint a rendőri számnak minden országra való érvényessége, melyeket a tulajdonos nevével és lakcímével egyidejűleg tudomásul vennének a határ átlépése alkalmával. Ezen adatok egyszersmind említve lesznek a konzul vagy a határ-állomás által kiadott, a tartózkodási díj lefizetését igazoló nyugtában is.

10. Az országuton, ill. a városokban és falvakban használandó lámpások és a sebességet illető szabályzatok egyöntetűvé tétele, teljes szabadságot engedélyezve az utakon, a felelősség maximumával.

11. A vagyonrongálási kihágás börtönbüntetésének teljes eltörlése, kivéve halál vagy súlyos testi sértés, vagy pedig ismételt gondatlanság által okozott testi sértés esetében; igazságosabb rendszabályozása a kihágásoknak általában.

12. Megállási kötelezettsége oly kocsinak, amely valamely személyben kárt tett, az összes országokban hasonló büntetés kirovása azokra, akik e szabálynak magukat alá nem vetik.

13. A füst és szag miatti büntetések megszorítása.

14. A turakocsik fogyasztási vámvizsgálat alól való felmentése. E minőség elismerése az Elismert Automobilklubok tagjainak tulajdonát képező kocsikra, abban az esetben, ha ezen tagok jelen vannak.

15. Az Elismert Automobilklubok Szövetsége részére egy külön jelvény elfogadása, mely jelvény fel-tűnően volna tagjainak kocsijaira erősítendő.

16. Az utra vonatkozó szabályoknak lehetőleg egyöntetűvé tétele és az egységbe nem lépő országokra vonatkozó szabályoknak kodifikációja, arra kötelezve ez utóbbi országok közegeit, hogy a határukat átlépő turistáknak átadják e külön szabályzat egy példányát, az összes elismert automobilklubok nyelveiben.

17. Az ut mentén haladó vagy állomásozó kocsikra, szekerekre és házi állatesordákra vonatkozó szabályzatoknak új átdolgozása.

18. *Utjelzések.* Az Elismert Automobilklubok

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

bármely szerkezetű **automobilok és motorok** részére, **feltisztítási célra, hydrurt, gázolint, ligroint világítási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJO-**

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

Nemzetközi Szövetsége elfogadja az Utkongresszus erre vonatkozó óhajait és minden egyes elismert automobilklubnak oda kell törekednie, hogy e szabályzatokat a maga országával elfogadtassa. Kanyarulatoknál kétféle jelzőtábla legyen, az egyik egyetlen kanyarulat, a másik több egymásután következő esetén.

A vasúttársaságok bírság vagy más büntetés terhe alatt arra köteleztetnek, hogy a nívóban való átjárókat éjjel-nappal lehető feltűnő módon jelezzék.

Ha az elismert automobilklubok nem tudnának egy akadály- vagy veszély-jelző egységes alakjára nézve megegyezésre jutni, mégis elfogadhatnak egy egységes általános mintát, mely bármily veszélyt vagy akadályt jelez. 300 m.-nyi fix távolságban, teljes szabadságot adva az illető társaságnak arra nézve, hogy saját útjaiton ezeken kívül még minden külön esetben utjelzőt állítsion fel.

Minden ország elismert automobilklubjai a nagy közlekedési vonalakon levő határállomásokon kötelesek országaiknak térképeit, lehetőleg ugyanabban a mértékben, kilométeres távolságjelzésekkel és más hasznos utbaigazításokat tartani, amelyek felületük alapján ugyanazon árakban adódnak el.

Páris,

a Real Automovel-Club de Portugal delegátusai.

(Aláírva:)

C. R. du Bocage, elnök.

Comte de Jimenez de Molina,

Comte d'Oliveira et de Penha Longa.

A WIENI ORVOSI AUTOMOBIL-CLUB e napokban ünnepi fennállásának második esztendejét. A klubnak 51 wien és 8 vidéki orvos tagja van jelenleg. A klub célja oly orvosoknak, akiknek az orvosi gyakorlat céljaira kocsira van szükségük az automobil-üzemet oly olcsóvá tenni, hogy az az állati vonóró üzemeltetésénél drágább ne legyen. Ezen célját a klub az általa bevezetett automobil pauszálé-üzem által teljesen elérte. Az orvosi automobil-klub tagja az autanyag szövetségnek és ennek előnyeit külön díj befizetése nélkül tagjai rendelkezésére bocsátja. A klub hivatalos lapjává legutóbb a HP. című kiváló szakfolyóiratot választotta.

A Z AUTOMOBIL A HADSEREBGEN. A közös hadügyminiszterium nemrég a 60 és 90 cm.-es tábori reflektorok számára automobiloikat rendelt meg. A modern harcászati eszközök sorában a világító készülékek, amelyek lehetővé teszik, hogy az éjt is felhasználjuk a harc számára, fontos szerepet töltenek be. A terep megvilágítása azonban természetesen nemcsak támadó lépéseknél fontos, hanem kitűnő védelmi eszköz is, mely az ellenfél akcióit leleplezi és megakadályozza. E kettős cél szolgálatában állanak a helyhez (erődítményhez) kötött és mozgó világítási berendezések. Hadseregünkben jelenleg a következő világítókészülékek vannak bevezetve: az M. 1898, illetve 1902 és M. 1905 jelzésű 90 centiméteres világító-készülék, amelynek világító távja, (vagyis az a távolság, amelyen belül a reflektortól 50—100 méternyire oldalt álló megfigyelő láteső) még csapatok, járművek és ágyúk észrevehetők) szárazföldön 3000 méter, tengeren 5000 méter; az M.

97. M. 98 és M. 1903 jelzésű készüléke 1000 méter távolsággal.

A szállítható készülékeket eddig lovak által vont járművekkel szállították. A készülékek gyors üzembehelyezésének érdeke kívánatosá tette az állati vonóró erőnek a motorikussal való felcserélését, amely a világító készülékeknek gyors helyváltoztatását és meglepésszerű feltűnését teszi lehetővé. Igen fontos ez különösen vár- és parti háborúk alkalmával, ahol a világító-készülékek mozgékonyasága megbecsülhetetlen tulajdonság.

A Z ANGOL AUTOMOBIL-CSAPDÁK. Zichy Béla Rezső gróf szeptember hó 10-iki számunkban megírt cikkében érdekesen írta le az angol automobil-esapdák működését és azon védelmi akciót, amelyet az Automobile Association sárga karszalagos figyelmeztető kerékpárosok alkalmazása által megindított. A figyelmeztető kék (scouts), ahogy az angol automobilisták őket elnevezték, tényleg igen sikeres működést fejtettek ki, olyannyira, hogy sok helyen a büntetéspénzek, amelyek szép jövedelmi forrásként szerepeltek, tetemesen megesapadtak. Ezen bajnak ellensúlyozására most Sussex grófság rendőrsége egy újabb módszerrel próbálkozik: nagyobb távokon, 100 mértföldön méret az automobiloik idejét, még pedig úgy, hogy a táv elején és végén álló rendőrök külön-külön jegyzik fel minden elhaladó automobil keresztülhaladásának időpontját és jelentéseikből a központban állítja össze a rendőrtisztviselő a menetidőt. Aki csak csekélységgel hajt gyorsabban husz mértföldnél, megkapja a pénz-büntetést és a sussexi rendőrségi pénztár ismét telve van. A rendőrség ezen újabb kellemetlenkedésével szemben az Automobile Association leleményes vezetősége bizonyára szintén fog valami ellenszert találni.

E LEKTROMOS TAXAMÉTERKOCSIK LONDONBAN. Mig nálunk a főváros közlekedésügyi ügyosztálya csak javaslatot terjeszt a közgyűlés elé taxaméteres autobérkocsik tárgyában, addig Londonban azok ugyiszólván hetenként százzszámra szaporodnak. Legutóbb az Elektromobile Co. 100 db négyüléses elektromobilt szállított a londoni Taxicab Co.-nak, amely kocsik főleg a vasuti indóházakhoz való forgalom lebonyolítására használtatnak. Egy kocsi ára 8600 korona, az évi garagedíj 1440 korona, 150 db tartalék-batteria 1440 korona árban készenlében van. A batteriák töltéséért és megújításáért kilométerenként 19 fillért fizetnek, a kocsikon eszközözlendő javításokért pedig évente 1080 koronát.

Az elektromotor kétsarku, nyolc lóerős, 1500 fordulattal jár, rendkívüli esetekben azonban kétszeres teljesítményre vehető igénybe. Két armaturatekerccsel és két kollektorral, amelyek sorba és párhuzamosan kapcsolhatók. A munkaközlés fogaskerék áttétellel történik.

Töltésre az energiát a Westminster El. Co. 400 voltos hálózatából veszik, amelynek feszültségét motor-generátorral 110 voltra redukálják.

Az Elektromobil Co. öt év óta 200 ily kocsit tart üzemben, amelyek több mint 300.000 kilométer utat tettek már meg.

100% gumi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gumi
megtakarítás!

A díj az első kilométernél 50 fillér (80 perc az első 10 percre), azután minden 400 méter után 20 fill. Egy kocsis napi költségei a következők:

Üzemköltség és garage	3.20 kor.
Kocsi fentartása	3.20 ..
Energiaköltség és battéria-fentartás	11.— ..
Pneumatik	6.— ..
Sofför	8.40 ..
	31.80 kor.

A napi bevétel középértékben 48 korona, úgy hogy a tiszta bevétel naponként és kocsinként 16.20 koronát tesz ki.

Hazai viszonyainkra ezt a költségelőirányzatot természetesen változtatás nélkül nem lehetne átlátni, nálunk talán az egy pneumatikköltséget kivéve, minden kiadást redukálni lehetne, ezzel szemben azonban természetesen a bevételeket sem lehetne 48 koronában előirányozni.

AZ OLYMPIA SHOW, mely f. hó 13-án, pénteken nyílik meg, ezuttal a vezetőségnek különös intézkedése folytán versenykocsik kizárásával fog megtartatni. Ezen intézkedés nyilván az angol közönségnek a versenyekkel szemben tanúsított ellenszenvével hozható összefüggésbe, bár kétségtelen, hogy valamely cég számára nagyobb reklámot nem lehet képzelni, mintha valamely kocsijának versenygyőzelmével dicsekedhetik.

HAMIS HIREK A FIAT-GYÁRRÓL. A múlt évi Olympia Show alkalmából a Birmingham Daily Post egy távirati iroda jelentése alapján a Fiat-gyár üzembeszüntetésének hírét hozta olvasóinak. Az angol Fiat képviselőség erre rágalmazás miatt beperelte az illető lapot, bebizonyítva azt, hogy a Fiat-művek jelenleg biztosabb alapon működnek, mint bármikor, amit a legutóbbi közgyűlés is bizonyít, amelyen a felügyelőbizottság az olasz bank elnöke és hét más tekintélyes olasz pénzember is beválasztott. A gyár jelenleg több mint 3000 munkást foglalkoztat, tehát többet mint azelőtt. Minthogy a Birmingham Daily Post bebizonyította, hogy az említett hírt jóhiszeműleg vette át és közlésért mély sajnálatát fejezte ki, a Fiat-művek képviselője visszavonta a panaszt, a Birmingham Daily Post pedig kötelezte magát 100 font bírság lefizetésére és a tényállásnak a legelőkelőbb angol lapokban való közvételére.

EZER AUTOMOBIL FELVONULÁSA. A Chicágóban tartott vízépítési kongresszus alkalmával, a kongresszus tagjai, számszerint ötezen, a Chicágói kereskedelmi kamara által rendelkezésre bocsátott ezer automobilon sétakocsizást tettek a városban és környékén. Buzgó statisztikusok lemérték, hogy a kocsik egymásután felállítva 9 kilométer hosszú vonalat alkottak, s hogy értékük kerek három millió dollár volt.

A JÖVŐ ÉVI PÁRISI SZALON megtartása kétséges lett, miután hír szerint mindazon francia gyárak, amelyek évenként 100-nál több alvázat állítanak elő, 50.000 korona pönale mellett kötelezték magukat, hogy 1909-ben a kiállításon nem vesznek részt.

TAXAMÉTERES AUTOMOBILBÉRKOCSIK BUDAPESTEN. Rényi Dezső, a főváros közlekedésügyi

osztályának vezetője, Budapest fő- és székváros tanácsának taxaméteres automobilbérkocsik forgalomba hozatalát indítványozta. A tanács a múlt héten tárgyalta ezen javaslatot s elhatározta, hogy azt pártolólag terjeszti a közgyűlés elé. A főváros közgyűlése f. hó 11-én foglalkozott a közlekedésügyi ügyosztály ezen javaslatával és a taxaméter behozatalát azon kikötéssel, hogy az hazai gyártmány legyen, az automobilbérkocsik forgalomba hozatalát pedig azon kikötéssel, hogy azok engedélyezésénél a bérkocsi-ipartestület előjogban részesüljön, elhatározta.

Versenyek.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB TEHERKOCSI VERSENYÉNEK végleges eredményei még nem hoztattak nyilvánosságra, a közfigyelmet megérdemlő fékezési kísérletek eredményeit azonban már most is közölhetjük. Az eredmények elsősorban kocsissebesség, másodsorban pedig kocsisúly szerinti csoportok szerint vannak összeállítva s a következők:

10 kilométer óránkénti sebesség mellett.

Nehéz motorkocsik:

Daimler-katonai vonat 3 mellékkocsival 2.76 m.
N. A. G. teherkocsi mellékkocsival 1.78 méter.
Daimler-teherkocsi 2.94 méter.
Büssing-teherkocsi mellékkocsival 2.63 méter.
Büssing-teherkocsi 1.34 méter.
Dietrich-teherkocsi 4.31 méter.
Saurer-teherkocsi 1.69 méter.

Közepes motorkocsi:

Fiat-teherkocsi 1.65 méter.
Laurin—Klement-teherkocsi 2.10 méter.
Arbenz-teherkocsi 1.32 méter.
Saurer-teherkocsi 1.63 méter.
Orion-teherkocsi 1.69 méter.

Könnyű motorkocsik:

Daimler-teherkocsi 1.28 m.
Büssing-teherkocsi 1.94 m.
Gräf-Stift-katonai kocsi 1.59 m.
Humber-szállítóköcsi 0.95 m.
Fiat szállítóköcsi 0.95 m.
Laurin—Klement-teherkocsi 1.64 m.
Gaggenau-omnibusz 2.05 m.
Laurin—Klement-omnibusz 1.45 m.
N. A. G.-omnibusz 1.94 m.
Saurer-omnibusz 1.75 m.

10—20 kilométer óránkénti sebesség mellett.

Nehéz motorkocsik:

N. A. G.-teherkocsi mellékkocsival (16 km.), 3.35 méter.
Büssing-teherkocsi mellékkocsival (13 km.), 3.57 méter.
Büssing-teherkocsi (14 km.), 2.52 m.
Skoda-teherkocsi, Lipót Szalvator főherceg szabadalma (17½ km.), 3.30 m.
De Dietrich-teherkocsi (17 km.) 9.02 m.
Saurer-teherkocsi (20 km.), 4.92 m.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszit.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Közepes motorkocsik:

Fiat-teherkocsi (20 km.), 4.28 m.
Laurin—Klement-teherkocsi (17 km.), 6.16 m.
Arbenz-teherkocsi (20 km.), 4.29 m.
Saurer-teherkocsi (16 km.), 4.52 m.
Orion-teherkocsi (18 km.), 4.43 m.

Könnyű motorkocsik:

Daimler-teherkocsi (20 km.), 4.41 m.
Büssing-teherkocsi (20 km.), 5.35 m.
Gräf-Stift-katonai kocsi (20 km.), 4.14 m.
Humber-szállítóköcsi (20 km.), 3.27 m.
Fiat-szállítóköcsi (20 mkm.), 3.23 m.
Laurin—Klement-teherkocsi (20 km.), 3.35 m.
Gaggenau-omnibusz (20 km.), 5.56 m.
Laurin—Klement-omnibusz (20 km.), 5.87 m.
Laurin—Klement-omnibusz (20 km.), 5.55 m.
Laurin—Klement-omnibusz (20 km.), 5.60 m.
N. A. G.-omnibusz (20 km.), 4.53 m.
Saurer-omnibusz (16 km.), 2.78 m.

Az összeállításból látható, hogy még aránylag igen nehéz kocsik is igen rövid távon belül fékezhettek s e tekintetben az állati erővel vont járműveket biztonság tekintetében messze felülmulják.

AUTOMOBILVERSENYEK OROSZORSZÁGBAN.
Szent-Pétervár mellett a múlt hó végén francia mintára egykilométeres repülő startu automobilversenyek tartottak, a következő eredménnyel:

I. Kategória (1 hengeresek 120 mm. furatig):

1. *Tschondoff* (Sizaire & Naudin) 1 p. 05 mp. Órátlag 59:094 kilométer.

II. Kategória (4 hengeresek 85 mm. furatig):

1. *Gass* (Gaggenau) 1 p. 11:4 mp. Órátlag 53:712 kilométer.

III. Kategória (4 hengeresek 105 mm. hengerfuratig):

1. *Tschondoff* (Berliet) 1 p. 4 mp. Órátlag 60 kilométer.

IV. Kategória (4 hengeresek 125 mm. hengerfuratig):

1. *Fefersfeld* (Gobron—Brillie) 42:4 mp. Órátlag 90:594 kilométer.

V. Kategória (6 hengeresek 125 mm. hengerfuratig):

1. *Prochoroff* (Fiat) 39 mp. Órátlag 98:496 kilométer.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJŰ JÁRMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALO

ad 38102. szám, fk. I. 1908. **Schulcz József** ur feljogosítatik 3195 motorszámú, 18/22 lőerejű, Bayard Clem. gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az automobil nyilvántartási könyvekben 257. folyószám alatt T. Schulcz József urat, mint fenti számú automobil tulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 31-én.

ad 38103. szám, fk. I. 1908. **Benz Gyula**, ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 802. folyószám alatt Benz Gyulát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 31-én.

ad 38104. szám, fk. 1908. **Botyáni László**, ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 803. folyószám alatt Botyáni Lászlót folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 október hó 31-én.

36345. szám fk. I. 1908. **Földiák Gyula** budapesti lakosnak azon bejelentését, hogy a Pannónia motorvállalattól, annak nevében álló 299-es rendszámu automobilját megvette, tudomásul veszem; kérdéses automobil rendszámnak vevő nevére leendő átírást ezzel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 299. rendszám alól a Pannónia automobil-javító vállalat nevét és lakeimét töröljék, helyében Földiák Gyula nevét, lakeimét és fenti iktatószámot bevezessék.

Budapest, 1908 október hó 24-én.

35563. szám fk. I. 1908. **Gróf Keglevich Géza**nak, hozzám tett azon bejelentését, hogy a nevében álló 212-es rendszámu automobilját **Wollmann Eugén** székesfehérvári lakosnak eladta, tudomásul veszem, kérdéses automobil rendszámnak utóbbi nevére leendő átírást ezzel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 212. rendszám alól gróf Keglevich Géza nevét és lakeimét töröljék, helyében Wollmann Eugén nevét, lakeimét és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908 október hó 24-én.

ad 37122. szám, fk. I. 1908. **Csillag József**, ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 804. folyószám alatt Csillag Józsefet folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 1-én.

ad 37246. szám, fk. I. 1908. **Mihályfi János**, ki folyó hó 29-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 801. folyószám alatt Mihályfi Jánost folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 1-én.

ad 32265. szám fk. I. 1908. Dr. **Minich Jenő** ur feljogosítatik 4540 motorszámú, 12/16. l. e. Pengott-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalomba hozására, továbbá ugyanezen ő jogosult automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobil nyilvántartási könyvekbe 342. folyó szám alatt t. dr. Minich Jenő urat, mint a fenti számú automobil tulajdonosát vegyék fel, a vezetési jegyzékbe pedig ugyanezen őt 808. folyó szám alatt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 8-án.

ad 37404. szám fk. I. 1908. **Dombos József**, ki folyó hó 5-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 807. folyó szám alatt Dombos Józsefet folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 8-án.

ad 39238 szám fk. I. 1908. **Kemény Lajos** ur, ki folyó hó 5-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 805. folyó szám alatt Kemény Lajos urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 8-án.

ad 39238. szám fk. I. 1908. **Klein Fülöp**, ki folyó hó 5-én automobilvezetésről vizsgát a szaksbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívom, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 806. folyó szám alatt Klein Fülöpöt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 8-án.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselő:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

**MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI**

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS
BUDAPEST
VIII., Stáhly-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármely gummik megvételnek.

Misura Mihály kocsi és automobil,
carrosserie gyára
Budapest, VIII., Tanács-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca).
Kitüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907.
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok
használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.
FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor
szijgyártó-, nyerges és bőröndösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyel-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálások pontosan eszközöltenek.

BERLIET

15, 22, 40, 60 lóerős 4-hengeres,
40, 60 lóerős 6-hengeres a legjobb
városi és toura-kocsik.

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41-00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa raktár

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

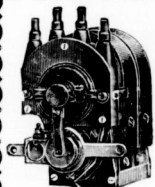
(Andrássy-út mellett).

Telefon 116-34.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyelm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539.

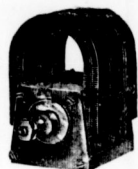
A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL- FELSZERELÉSEK és
KELLEKEKBEN. ::**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben“ „Pugnon Zündkerze.

Arjegyzék ingyen!

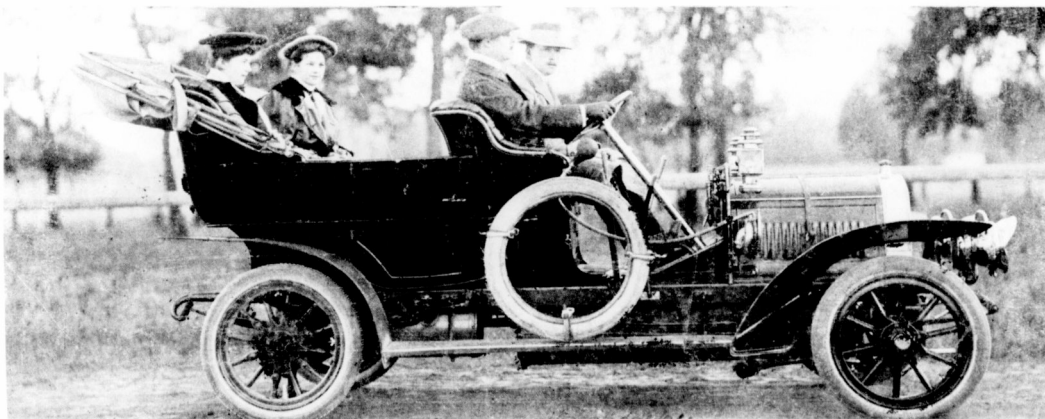

Tenniszezők különös figyelmébe.

részesülnek. Minden egyes ütő présbe tétetik és konserválva lesz. Saison kezdetére teljesen febrissitve, tisztitva szolgáltatik vissza. Esetleges hur szakadásért nem lesz felszámítva. Bővebb prospektussal készséggel szolgálók.

MACHER REZSŐ Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám az udvarban.

Ajánlom Tennis-raket telelő és megóvó intézetemet, ahol is minden egyes ütőért 1 korona biztosítási díj vétetik. Hur szakadásért felelősséget vállalok. Társaságok több ütő beküldésénél megfelelő kedvezményben

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34

TELEFON

75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay—
Belleville automobilon.

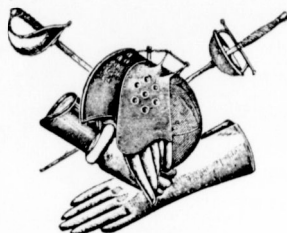
Ára: 13500 frank.

Jókarban lévő használt automobilon jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Valódi Perez-féle veronai

Vivó-eszközök

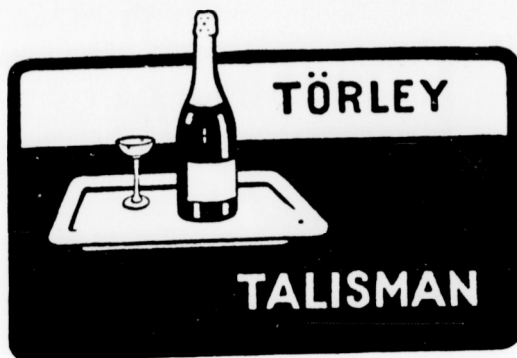
Barbasetti, Perez, Radaelli
Parise mintájú vivókardok és
vitörök. Kard- és törpengék.
Perez patent T pengék. Vivó-
keztük-, arc- és fejtörők.
Párbaj-kardok és pisztolyok.
Céllövő pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkék. Diszkosz, gerely, súly.

A MASZ. hivatalos képviselője által felülvizsgált és
hitelesített sportcikkék egye-
dülő raktára. Téli sportcikkék. Ski, szán,
korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sport-
cikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR sportáru-üzlete

BUDAPEST, IV. KER., KRISTÓF-TÉR ALAPÍTOTT 1861-BEN

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerkészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium (pületeben).)

Legmodernebb Svéd

és különféle
TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra
bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. mi-
nisteri 109541/1904. szám alatt
a VI. egyetemes tanítógyűlés al-
kalmával rendezett tanszer-kiállí-
táson kiállított torna-telszerelé-
semért elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállí-
táson kiállított arany éremmel
kitüntetve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sport-
egyletek leszállóhelye. A margitszigeti
sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos
összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen.
Télen a meleget melegen,
nyáron a hideget hidegen
tartja tűz és jég nélkül.
Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.
hol a sport összes ágazataiba
vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern ízlésű butorokat,
fantasztikus diszítéseket
készít. Elvállal javításokat
fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
BUDAPEST
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi
és új stílusban, belső építészeti
munkát, üzletberendezést, por-
tált terv szerinti kivitelben.
Antik butorok utánzását és ja-
vítását pontosan elkészíti.

HALUSKA PÉTER

érefényező és mázoló
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése.
Elvállal minden szakmába vágó mun-
kákat, u. m.: épületek, kávéházak,
szállodák és mindennemű butorok festé-
sét és érozését a legegyszerűbb ki-
viteltől a legfinomabb kivitelig.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VÍZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FEL 10
NEGYED " 5

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények közzétételére címzendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest — Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 4—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Uszóversenyünk.

Öt éve annak, hogy első nagy versenyünkkel a nyilvánosság elé léptünk. Vívóverseny volt az. Nagyméretű, óriási szabásu, amíg még nem volt példa sem hazánkban, sem a világon sehol. Sokan hitték, hogy nem is sikerülhet az. Mi azonban biztunk eszméink, ujtásaink erejében. Megnyitottuk a versenyt az ifjúságnak. Sokan elleneztek. Sokan azt hitték, hogy a versenyzés káros az ifjúságnak, hogy aki győz, annak tulteng az önbizalma. Attól is félték, hogy ez okokból az iskolai hatóságok el fogják az ifjakat tiltani valóalkozásunktól.

Nem úgy lett.

Versenység óriási fényvel folyt le. Ott volt az ifjúság fegyverrel kezében és ott volt nyitott szemekkel, áhítatos bámulattal a nézőtér. Ott voltak a szülők, akik örömtől dobogó szívet láttak, mi lett az egészséges, céltudatos testfejlesztés alatt az ő kis halvány szobavirágjukból. Ott voltak pedagógusaink, közoktatásügyünk vezérei, minisztereink, akik saját szemekkel akartak meggyőződni arról, hogy a testedzés, a nemes vetélkedés minő üdvös az ifju sportoló testére, lelkére, jellemére egyaránt.

Nem elbizakodottság tőlünk, ha hisszük és valljuk, hogy ifjúsági vívóversenyeink forduló pontot jelentettek ifjúsági testedzésünk terén és szakembereink gondolkodásában.

Nagy és szép gondolat a testedzés mindenkép, de igazi lelke csak a nemes versengés lehet. Nagy küzdelem az élet és a küzdelemre készülni kell. Hol van a küzdelemnek szebb tere, mint a sportok nemes palesztrája. Tréning! Hogyan félték e szótól a túlóvatos nevelők. Azt hitték, hogy a túleröltetéssel, a szervek

kimerítésével egyenlő e szó. Pedig nem úgy van. A tréning semmi egyéb, mint észszerű, önmegtartóztató életmód, az izmok, szív és tüdő óvatos fejlesztése, az akarat-erő kiképzése arra, hogy kellő pillanatban teljes képességét kifejthesse.

Ma már alig van szülő, alig van pedagógus, aki félti gyermekét attól, ha helyesen, tuzás nélkül sportol és versenyez.

Vívóversenyeink után egy más nagy vállalkozásba fogtunk.

A tavalyi verseny óriási, áldásos gyümölcsöket termő hordereje csak most nyilvánul meg a maga imponáló mivoltában: a legszelebb rétegekben terjedt el a diákság körében a legharmonikusabban edző sport kultusza.

Uszóversenyt irtunk ki az ifjúság számára. Idén másodízben. Versenyt egyik legszebb és legegészségesebb sportból.

Iparkodtunk úgy kiírni azt, amint legcélszerűbb és legjobban megfelel az ifjúság óhajainak.

Az eredmény ismét meghaladta minden várakozásunkat. 300 ifjut gyűjtünk egybe, kik 620 nevezést adtak le. Sohase hallott számok ezek. Bizonyítékai küzdelmünk helyességének.

Három napig fog folyni a nemes vetélkedés a Rudasfürdő uszodájában. A győzelmi babér a becsületes munka jól kiérdemelt jutalma lesz.

Az eredmények hazai sportunkat viszik előre. Az ifjak kiképzett izmai, küzdelmekben megedzett szíve, lelke nemzetünk erejét gyarapítják.

Büszkén lobogtatjuk a zászlót. Hazánk ifjúsága lelkesen sereglük alája.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.
Az amerikai „Gillette“-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
börtokban 24 korona.

Versenyünk.

Legvérmesebb reményeinket haladja túl az a magyar vizeken még soha le nem zajlott uszóverseny, melyre nem kevesebb, mint háromszáz diákversenyző adta le nevezését. A dolog fontosságának méltatását lapunk vezető helyén találja az olvasó, itt csak a sporttrész fejtegetésébe bocsátkozunk. A nevezések közt találjuk az ifjúsági versenyzők elitéjét, válogatott legjávát; a stafétákban az összes számotfevő intézetek vesznek részt és a „legjobb középiskolai csapat” büszke címét vagy a VI. k. reál. a tavalyi győztes, vagy a II. k. gimnázium csak heves küzdelem után fogja megszerezni, míg a vegyes stafétában a II. kerületi gimn. és a VII. k. gimnázium, a tavalyi nyertes arathat győzelmet. Jó helyezést érhet el a II. ker. reál és a IV. k. gimnázium, mely utóbbi Tetényi (Tetmajer) elhalálózásával rengeteget veszített. Éppen egy éve, 1907. november 24-én indult Tetényi épen a mi versenyünkön először, és ime most egy rövid évre rá, már a halott emlékének megörökítésére alapított díj gyűjti egybe a legjobb középiskolai uszókát a startnál. Sheff Ottó lejövetele most, hogy e sorokat írjuk, kétéves, mert tanulmányai esetleg fogvatartják. Távollétében Schwendtnér, Hentaller, Beleznay és Baronyi bírnak eminens esélyekkel. Ádámunk nagyon rövid a táv. A kezdő és juniorárdá őrjási tömeggel vesz részt, eddig nem tapasztalt mezőnyöket nyújtva. Érdekes újítás a bemutató ifjúsági vízipólómérkőzés. A bemutató gyorsuszárra sprintereink erőmeje hivatott meg, de Halmay, illetőleg a MTK. érdembeli választ meghívásunkra zárlatig nem adván, sajnálattal kénytelenek vagyunk őt nélkülözni: Bruckner (Balaton) és Las-Torres (BEAC.) külföldön időzve, nem tehetett eleget meghívásunknak, míg Zsoldos (ÖTE.) ágyban fekvő beteg. A győztest Donáth Leóban kellene keresni, bár őt az előkészítés és rendezés fáradalmai előreláthatólag nagyon kimerítik; esetleg nem is indul. A teljes, 32 intézet által leadott nevezési lista a következők:

Meghívási gyorsuszás. 1. Olasz Andor (FTC.), 2. Ónody József (MUE.), 3. Sárlos Dezső (BAK.), 4. Sheff Ottó (WAC.), 5. Donáth Leó (MAFC.), 6. Rimanóczy Jenő (BTC.).

Östály-verseny III–IV. oszt. (25 nevezés.) Morvay (III. k. g.), Török (III. k. g.), Székér (III. k. g.), Doby (III. k. g.), Mészáros (III. k. g.), Farkas (III. k. g.), Wenk (III. k. g.), Halász (III. k. g.), Grosschmidt (piarista), Róth (V. k. g.), Paulheim (piarista), Grofelf (I. k. polg.), Sebők (ref.), Lupp (ref.), Weiss (Baresay), Drechsler (II. k. g.), Strausz (IV. k. reál), Grogloff (IV. k. reál), Steiner (IV. k. reál), (Ungár (IV. k. reál), Mika (IV. k. reál), Kronberg (IV. k. reál), Kautzky (IV. k. reál), Szigeti (IV. k. g.), Deutschländer (VI. k. g.).

Melphendikep 80 m. (47 nevezés.) Schwarz (áll. iparisk.), Demján (áll. iparisk.), Hollósi (Érsekújvár), Bercsenyi (III. k. g.), Pászthy (III. k. g.), Wenk (III. k. g.), Széchy (III. k. g.), Blau (III. k. g.), Rauch (III. k. g.), Haas (III. k. g.), Federith (III. k. g.), Tuszky (III. k. g.), Fittler (gyak. gimn.), Lövy (VI. k. reál), Hausmann (Ferenc József-int.), Kool (ref.), Perin (ref.), Weiss (Baresay), Toldi (Baresay), Tauszky (Baresay), Décsi (Baresay), Mosdóssy (Baresay), Agulár (Baresay), Bäder (Baresay), Bäder (Baresay), Apor (Baresay), Kovács (Baresay), Meisl (IX. ker. keresk.), Virág (IX. ker. keresk.), Sáremberky (IX. ker. keresk.), Szűcs (IX. ker. keresk.), Wolfner (IX. ker. keresk.), Koch (IX. ker. keresk.),

Erdődy (II. k. g.), Nagy (II. k. g.), Lindner (II. k. g.), Fodor (IV. k. reál), Bellovits (IV. k. reál.), Rényi (IV. k. reál.), Pless (IV. k. reál), Krunberg (IV. k. reál), Seidel (ker. ak.), Mende (ker. ak.), Szőke (István-uti gimn.), Baronyi (IV. k. g.), Sipos (VII. k. keresk.), Kronberg (ker. akad.).

200 m. hendikep. (26 nevezés.) Pászthy (III. k. g.), Széchy (III. k. g.), Benedek (III. k. g.), Széchy (III. k. g.), Wendelin (V. k. reál), Lövy (VI. k. reál), Vajda (István-uti gimn.), Rickert (Röser), Vámos (ref.), Csőcsán (ref.), Weisz (ref.), Tamedly (ref.), Pataki (ref.), Eisner (ref.), Hentaller (Baresay), Tauszky (Baresay), Apor (Baresay), Tóth (IX. k. ker.), Szegő (IX. ker. keresk.), Nagy (II. k. g.), Rényi (IV. k. reál), Ádám (IV. k. reál), Rényi (IV. ker. reál), Grünwald (ker. akad.), Krausz (Aranyosi), Szigeti (piarista), Scheff (Bécs).

Hátuszás hendikep 60 m. (29 nevezés.) Széchy (III. k. g.), Országh (III. k. g.), Tuszky (III. k. g.), Ember (gyak. gimn.), Schullek (II. k. keresk.), Perin (ref.), Polgár (ref.), Csőcsán (ref.), Kiss (ref.), Eisner (ref.), Toldi (Baresay), Telkes (Baresay), Agulár (Baresay), Hönig (Baresay), Kovács (Baresay), Lengyel (IX. k. keresk.), Steiner (IX. ker. keresk.), Soós (IX. ker. keresk.), Czöllner (IX. ker. keresk.), Beleznay (piarista), Klette (IX. k. keresk.), Nagy J. (II. k. g.), Nagy G. (II. k. g.), Mechlovics (II. k. g.), Ott (IV. k. reál), Ádám S. (IV. k. reál), Ádám A. (ker. akad.), Breitner (ker. akad.), Gööz (II. k. reál).

60 m. hendikep. (75 nevezés.) Szalay (III. k. g.), Morvay (III. k. g.), Török (III. k. g.), Doby (III. k. g.), Mészáros (III. k. g.), Bródy (III. k. g.), Széchy (III. k. g.), Wenk (III. k. g.), Szentessi (III. k. g.), Eisner (III. k. g.), Széchy (III. ker. gimn.), Rauch (III. k. g.), Haas (III. k. g.), Országh (III. ker. gimn.), Tuszky (III. ker. gimn.), Toldi (II. ker. reál), Novák (piarista), Ebnet (VIII. ker. reál), Piek (V. ker. g.), Fecske (Ferenc József-int.), gr. Nemes (Ferenc József-int.), Zunter (Ferenc József-int.), Róth (V. k. g.), Horváth (VIII. k. g.), Eperjessy (I. k. polg.), Burgmeier (I. k. polg.), Darányi (ref.), Loeszl (ref.), Polgár (ref.), Vámos (ref.), Lupp (ref.), Pasztélyi (ref.), Csőcsán (ref.), Weisz (ref.), Hentaller (Baresay), Adorján (Baresay), Weisz E. (Baresay), Vitéz (Baresay), Tauszky (Baresay), Schwarz (Baresay), Rónai (Baresay), Mosdóssy (Baresay), Apor (Baresay), Lavotha (IX. k. keresk.), Soós (IX. k. keresk.), Madary (IX. k. keresk.), Piekler (IX. ker. keresk.), Léday (IX. ker. keresk.), Pollák (IX. ker. keresk.), Vadas (IX. ker. keresk.), Szűcs (IX. k. keresk.), Erdődy (II. k. g.), Zachariás (II. k. g.), Nagy (II. k. g.), Martiny (II. k. g.), Herresbacher (II. k. g.), Petrovits (IV. k. reál), Fehérvári A. (IV. k. reál), Polgár (IV. k. reál), Ott (IV. k. reál), Fehérvári J. (IV. k. reál), Rajagh (IV. ker. reál), Petz (IV. ker. reál), Szloboda (IV. ker. reál), Bakács (ker. akad.), Ádám A. (ker. akad.), Müllner (Déva), Reisenleitner (Déva), Szigeti (IV. k. g.), Leibriger (II. k. reál), Schweikhardt (II. k. reál), Sheff (Bécs), Verő (VI. k. keresk.), Kronberg A. (ker. akad.), Barum (ker. akad.).

Nemzeti Sport-díj, Staféta 3×40. mell. hát, magyar. (8 nevezés.) III. ker. gimn., IV. ker. gimn., VII. ker. gimn., IX. ker. gimn., IX. ker. keresk. a) és b) csapat, II. ker. gimn., IV. ker. reál, II. ker. reál.

Staféta 3×40 m. (sprint) (9 nevezés.) Érsekújvári gimn., III. ker. gimn., piarista gimn., IX. ref. gimn., Baresay-utcai gimn., IX. ker. keresk. a) és b) csapat, belv. reálisk., ker. akadémiá.

50 gados Tetényi emlékeverseny. (14 nevezés.) Szentessi (III. k. g.), Beleznay (piarista), Schwendtnér (VIII. k. g.), Weisz (ref.), Hentaller (Baresay), Adorján (Baresay), Rónai (Baresay), Léday (IX. k. ker.), Nagy (II. k. g.), Ott (IV. k. reál), Ádám (IV. ker. reál), Müllner (Déva), Baronyi (piarista), Sheff O. (Floridsdorfer Gymn.).

Östály-verseny V–VI. (38 nevezés.) Kiss (III. k. g.), Széchy (III. k. g.), Benedek (III. k. g.), Szentessi (III. k. g.), Eisner (III. k. g.), Haas (III. k. g.), Tuszky (III. k. g.), Wendelin (V. k. reál), Piek (V. k. g.), Horváth (VIII. k. g.), Jancsó (ref.), Loeszl (ref.), Polgár (ref.), Lupp (ref.), Pasztélyi (ref.), Csőcsán (ref.), Juhász (ref.), Regőczy-Nagy (ref.), Tervev B. (ref.), Tervev K. (ref.), Adorján (Baresay), Toldi (Baresay), Szegő (Baresay), Agulár (Baresay), Schenk (IX. ker. keresk.), Madary (IX. ker. keresk.), Pilóty (IX. ker. keresk.), Scholz (IX. ker. keresk.), Rottat (II. k. g.), Nagy

Világra szóló magyar találmány!

let a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a haj természetét előidézi,**
hajusz- és szakálra nézve is. **Jó eredményről a feltaláló keszkeskéd,**
nővesztő Sámson d"-nak, kendős vagy folyadék (hajszesz) alakjában **20 korona.** A hajvédő Sámson d"-
feltalálónál és egyedüli készítőnél: **Dr. Hollós Istvánnál, Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.**

(Szabadalmi igénye 6137. védjegye 17.523. szám alatt) belajstromozva
A természetudomány legújabb vívmánya folytatn, a haj, szakál, bajusz-
szálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készíte. A „Haj-
védő Sám- a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sond” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-
lőzve és rövid hajzatot pe-
diz durva teszt és igen
A hajvédő Sámsonid a hajszesz-
hosszra megnövesztí Ugyan
a hatás a
Kapható postai uton kizárólag a

(II. k. g.), Petrovits (IV. k. reál), Komlós (ker. akad.), Bodó (ker. akad.), Ádám (ker. akad.), Acél (ker. akad.), Kronberg (ker. akad.), Bakács (ker. akad.), Pilenszky (VI. k. g.).

80 m. junior. (42 nevezés). Benedek (III. k. g.), Szentessi (III. k. g.), Eisner (III. k. g.), Haas (III. k. g.), Novák (piarista), Eperjessy (I. k. polg.), Pasztélyi (ref.), Csócsán V. (ref.), Csócsán J. (ref.), Szöllösi (ref.), Tamedly (ref.), Várady (ref.), Regéczy (ref.), Huszthi (ref.), Juhász (ref.), Szeesey (ref.), Fényes (ref.), Tervey (ref.), Adorján (Baresay), Vitéz (Baresay), Tauszky (Baresay), Schwarz (Baresay), Apor (Baresay), Léday (Baresay), Scholz (Baresay), Erdődy (II. k. g.), Zachariás (II. k. g.), Szerlemhegyi (II. k. g.), Herresbacher (II. k. g.), Petrovits (IV. k. reál), Rényi (IV. k. reál), Bakács (ker. akad.), Biró (ker. akad.), Breitner (ker. akad.), Müllner (Déva), Reisenleitner (Déva), Szigeti (piarista), Schweickhardt (II. ker. reál), Verő (VI. k. keresk.), Kronberg (ker. akad.), Barcen (ker. akad.).

Kedzők versenye V—VIII. (79 nevezés). Pászthy (III. k. g.), Benedek (III. k. g.), Haas (III. k. g.), Tuszkay (III. k. g.), Földi (V. k. reál), Christelly (piarista), Horváth (piarista), Somogyi (István-uti gimn.), Stover (I. k. gimn.), Kavecz (V. k. g.), Pick (V. k. g.), Fecske (Ferenc József-int.), gr. Nemes (Ferenc József-int.), Zunter (Ferenc József-int.), Hoffer (Ferenc József-int.), Schulek (II. ker. keresk.), Szigeti (VI. k. keresk.), br. Wardener (Röser), Diamantstein (Röser), Schubert (Röser), Bán (ref.), Darányi (ref.), Lócs (ref.), Lupp (ref.), Pásztelyi (ref.), Kis (ref.), Csócsán (ref.), Schwarz (áll. iparisk.), Lapka (Érsekújvári gimn.), Hunyadi (Érsekújvári gimn.), Toldi (ref.), Sombory (ref.), Szöllösi (ref.), Tamedly (ref.), Knapp (ref.), Zmeskál (ref.), Bartha (ref.), Lakatos (ref.), Regéczy Nagy (ref.), Tervey (ref.), Pellech (ref.), Vitéz (Baresay), Tauszky (Baresay), Szegő (Baresay), Schwarz (Baresay), Bakonyi (Baresay), Engler (IX. ker. keresk.), Komán (IX. ker. keresk.), Madari (IX. ker. keresk.), Pickler (IX. ker. keresk.), Kmetty (IX. ker. keresk.), Klette (IX. k. keresk.), Pollák (IX. k. keresk.), Vadas (IX. k. keresk.), Szűcs (IX. k. keresk.), Faragó (II. k. gimn.), Aba (II. ker. gimn.), Vösös (II. k. g.), Szerlemhegyi (II. k. g.), Hermann (II. k. g.), Klein (II. k. g.), Asbóth (IV. k. seál), Fehérvári A. (IV. k. reál), Polgár (IV. k. reál), Fehérvári J. (IV. k. reál), Linbeck (IV. k. reál), Rajágh (IV. k. reál), Petz (IV. k. reál), Szloboda (IV. k. reál), Marsoszky (IV. k. reál), Bakács (ker. akad.), Barcen (ker. akad.), Mellinger (ker. akad.), Mende (ker. akad.), Acél (ker. akad.), Müllner (Déva), Gink (II. k. reál), Pártos (VI. k. g.), Ungár (VI. k. g.).

Osztály-verseny. I—II. oszt. (23 nevezés). Böleskey (III. k. g.), Graffy (III. k. g.), Löwinger (III. k. g.), Sas (III. k. g.), Skutetzky (III. k. g.), Ferenci (III. k. g.), Bródy (III. k. g.), Ráe (III. k. g.), Vellis (III. k. g.), Novák (piarista), Bruekner (V. k. g.), Gelb (V. k. g.), Sommer (V. k. g.), Spinner (VIII. k. polg.), Szarvas (I. k. polg.), Nagy (I. k. polg.), Csernyák (I. k. polg.), Lutzov (I. k. polg.), Juhász (ref.), Kendor (ref.), Szukováty (II. k. g.), Kautzky (II. k. g.), Szőke (István-uti gimn.), Nosz (II. k. reál), Nuvel (II. ker. reál), Dimitrievits (II. ker. reál), Tancos (II. ker. reál).

Osztály-verseny VII—VIII. (24 nevezés). Széchy (III. k. g.), Beleznay (piarista), Schwendtner (VIII. k. g.), Rieker (Röser), Tamedly (ref.), Knapp (ref.), Iványi (ref.), Balogh (ref.), Huszthi (ref.), Novák (ref.), Pintér (ref.), Perlech (ref.), Eisner (ref.), Hentaller (Baresay), Rónai (Baresay), Apor (Baresay), Sassi (IX. ker. keresk.), Tóth (IX. k. keresk.), Léday (IX. ker. keresk.), Polgár (IV. k. reál), Ott (IV. k. reál), Ádám (IV. k. reál), Sas (ker. akad.), Krausz (Aranyosi).

Meghívási műugrás (4 nevezés). Széchy (III. k. g.), Gööz (II. k. reál), Rajágh (IV. k. reál), Stalzer (Bécs).

Vendégek versenye. (5 nevezés). Hunyadi (Érsekújvári gimn.), Sheff (Bécs), Müllner (Déva), Reisenleitner (Déva), Stalzer (Bécs).

Kedzők versenye 40 m. I—IV. (57 nevezés). Greifel (Fehérsáti polg.), Marady (Sziget-utcai polg.), Pécsi (I. k. g.), Böleskey (III. k. g.), Löwinger (III. k. g.), Bodnár (III. k. g.), Morvay (III. k. g.), Török (III. k. g.), Székér (III. ker. g.), Doby (III. k. g.), Nemes (III. k. g.), Mészáros (III. k. g.), Bródy (III. k. g.), Abonyi (IX. k. polg.), Halász (VIII. k. g.), Grosse Schmidt (piarista), Fittler (gyak. gimn.), Király (gyak. gimn.), Kuszeák (IX. k. polg.), Ott (IX. k. polg.).

Paulheim (piarista), Geezinger (I. k. polg.), Mihalesics (I. k. polg.), Schnurmacher (I. k. polg.), Kolumbán (I. k. polg.), Náday (I. ker. polg.), Burgmeier (I. ker. polg.), Lengyel (I. k. polg.), Maurettes (I. k. polg.), Braun (I. k. polg.), Nagy (I. k. polg.), Csongár (I. k. polg.), Paálk (I. k. polg.), Sebők (I. k. polg.), Lupp (I. k. polg.), Tóth (I. ker. polg.), Kendor (I. k. polg.), Weisz (Baresay), Vince (Baresay), Sós (Baresay), Pollák (Baresay), Liebner (Baresay), Hasz (Baresay), Faragó (Baresay), Strausz (IV. k. reál), Grogglott (IV. k. reál), Steiner (IV. k. reál), Ungár (IV. k. reál), Mika (IV. k. reál), Kautzky T. (IV. k. reál), Kautzky R. (IV. k. reál), Baráth (VIII. k. g.), Schulek (II. k. reál), Haflner (II. k. reál), Czoniczer (VI. k. g.), Gleichmann VI. k. g.), Konopasz (VI. k. g.).

A Wiener Athletiksport-Club nemzetközi uszó-versenye.

Teljesen a múlt évi program keretében folyt le a WAC. múlt vasárnapi téli uszóversenye, mely évek óta a legsikeresebb versenye a bécsi uszóéletnek; nemcsak mert rendező egylete, a WAC. vezető szerepet visz az osztrák uszósportban, de mert a kiküzdésre kerülő verserek s főleg vándordíjak a legnagyobb mértékben ambicionálják a mi uszóinkat is, kik immár évek óta mindannyiszor nagy számban keresik fel a WAC. versenyét. Bécsi szomszédjaink pedig annál is inkább érdeklődnek iránta, mert a szép küzdelmet ígérő 500 m.-es bajnokságon kívül, még Bécs város vándordíja és a 2 év óta kiírt nagyértékű és valóban nehéz feltételekhez kötött „Rothschild-díj” is e versenyen kerül eldöntésre. A nagy érdeklődést mi sem bizonyítja jobban, minthogy a közönség zsufolásig megtöltötte a nagyméretű „Diana-Bad”-ot, sőt a szombat esti előfutamok közönsége is vetekedett a legjobban látogatott magyar uszóversenyek közönségével.

A meeting tulajdonképpen már szerdán, november 11-én vette kezdetét, mikor a WAC. középiskolai uszók vándordíját, a 136 m.-es hendikep és a 340 m.-es verseny előfutamait és a vízpoló előmérkőzését tartották meg. E napnak egyetlen nagyértékű eredménye Scheff Ottónak a 204 m.-es WAC. díjban elért 2 p. 35.4 mp.-es ideje, miközben a 200 métert 2 p. 31.4 mp.-re uszva, megjavította Halmaynak előbbi 2 p. 35.2 mp.-es osztrák rekordját.

A szombati 2-ik nap már jóval nagyobb fontosságu volt, mert Bécs város díján kívül a Rothschild-díj egyes futamai is sorra kerültek. Mindkettőt a MTK. védte, mely minden számbavehető emberét felküldte a versenyre, hogy azokat megtarthassa. A MTK. mellett még csak egyetlen — ugyancsak magyar — vendége volt a versenynek: Baronyi András, a MAC. tagja, aki a 100 m.-es melluszásban állt starthoz. Ez a versenyszám ígérte a legszebb küzdelmet a két régi rivális: Baronyi és Toldi között s bár előbbinek győzelme minden kétségen felül állott, hisszük, hogy ha Toldit versenyközből ért letörése nem akadályozza képességei kifejtésében, úgy Baronyi jóval a fennálló rekordján belül uszott volna. Maga a Rothschild-díj egyébként teljesen nyílt versenynek ígérkezett s úgy a MTK., mint az IWASC. joggal számíthattak a győzelemre. A szombati nap vajmi rosszul végződött a MTK.-re nézve, mert Bécs város díját fölénytel nyerték bár. Toldinak a 100 m.-es melluszás közben történt letörése a legbiztosabbnak hitt 2 pontjúnak s ezzel együtt majdnem az egész díjnak elvesztését vonta maga után. A ¼ ang. mfdes futamban Scheff O. a 100 m.-es előfutamok egyikében pedig Halmay nagy fölénytel győztek, míg a másik 100 m.-es futamban Scheff O. csak erős küzdelem után verte Hornungot. A 100 m.-es melluszásban Baronyi egyszerűen elszaladt ellenfeleitől s vagy 12 m.-rel verte őket.

A harmadik nap egynehány, a MTK.-nek kedvező meglepetést eredményezett. A 100 m.-es hátónuszásban ugyanis Hendl nagyon jó idő alatt megverte Kellnert, az osztrák bajnokot, az 50 m.-es búvárúszásban pedig Halmay

A „Sámsonid” kapható még: Török József Király-utcai és Andrássy-utcai gyógytárban, a Deák Ferenc-tér 4. szám alatti gyógytárban és Szöllösi István gyógytárban, I. Krisztina-körút 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárakban. **Hogy ezen valóban csodaszor a haj terését előlélezi még a legöregebb egynek teljesen kopasz fején is. álljon itt a következő elismerő-levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezéltől harminc évvel, igen sürü hajamat egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használat folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő” és növesztő Sámsonid” használat folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel Önz. Klein Henrikné. — A fenti levélben foglalt tények valódságát és az aláírás hiteltelenségét mi alólírottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ösmerjük. Budapest, 1908. július 12. Önz. Reiznerné, Flesch Berta, Flesch Lipót. MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

— hogy a már elveszettnek látszó Rothschild-díjat, ha lehet, még megmenthesse — szintén starthoz állott s óriási meglepetésre nagy fölénnyel, rekordidő alatt megnyerte azt. A 100 m-es melluszás döntője már csak egy séta volt Baronyi részére, ki még nagyobb fölénnyel verte ellenfeleit, mint az előző napon. A műugrás teljesen az osztrákok zsákmánya lett, nemkülönben a plunging is, melyben Huszárnak csak a 3-ik helyet s ezzel 1 pontot sikerült a MTK. részére biztosítani.

A versenyzők izgatottsága — látva a nagy küzdelmet, mely a MTK. és az IWASC. között a Rothschild-díjért folyt — érthető volt. A bécsi egyetemen mindenképen igyekezett a győzelmet megszerezni s úgy Agulár, mint Hendl ellen óvat is adtak be, melyeket azonban a zsűri elutasított.

Végeredményben tehát a Rothschild-díj győztese a MTK. lett, 15½ ponttal az IWASC. 15 pontjával és a WAC. 8 pontjával szemben.

A nap legfontosabb versenye, az 500 m-es bajnokság, csak páros mérkőzés volt Scheff O. és Hajós között, utóbbi azonban csak megnehezíteni, de nem megakadályozni tudta Scheff győzelmét, melyet utóbbi meglehetősen rossz idő — 7 p. 20.2 mp. alatt vívott ki.

A rendezés mindkét napon egyhangú és vontatott volt. A rendezőség élén Graf Felix (WAC.) állott, ki nagyon önkényesen fogta fel nehéz feladatát, mit annál inkább is tehetett, mert a rendezőség többi tagja naiv, hozzá nem értő urakból került ki.

Teljesen sportszerűtlennek minősült az általa ugyancsak önkényesen behozott új indítási módszer, mely a vigyázz! és rajta! között jó pár másodpercig várattja a versenyzőket, kik azt nem bírván kívánni, idő előtt beugranak, vagy pedig jóval a rajta! után indulnak, mi természetesen az elért idő rovására megy. A 100 m-es sprint és a 100 m-es melluszásban, miután előzőleg már néhányszor beestek a versenyzők a vízbe, végül jó 1½—2 mp.-nyi késéssel indultak.

Első nap. Szombat.

I. Rothschild-díj. 402¼ m-es uszás. 1. Scheff Ottó (WAC.) 5 p. 44.2 mp. osztrák rekord. 2. Zachár Imre (MTK.). 6 p. 06.4 mp. 3. Munk József (MTK.). 100 m.-en át együtt van a 3 uszó, azután Scheff előre megy és tetszés szerint győz.

II. Wändorfer vándordíj. Műugrás. 1. Köllner Róbert (I. WASC.). 2. Horner (WAC.).

III. Staféta-verseny Bécs város díjáért 4×68 m. (mell-, hát-, oldal- magyar-uszás). 1. MTK. (Toldi, Hendl, Hornung, Halmay) 3 p. 26.4 mp. 2. WAC. (W. Scheff, Fried, O. Scheff, Honisch). 3. I. WASC. (Scheidl, Kellner, Renné, Ockermüller). Elsőnek az I. WASC. melluszója Scheidl váltja a hátuszót, Toldi és W. Scheff kb. 1 m.-rel mögötte. A különbség Kellner és Hendl között nem változik, Fried ellenben méterekkel marad le. Legizgalmasabb az oldaluszók küzdelme volt: Hornung elverte bár Renné-t alig ért be valamivel Scheff O. előtt, ki pedig kb. 6—7 m. hátránnyal indult, Halmaynak már nem maradt kit vernie s feltartva nyeri a versenyt.

IV. Rothschild-díj. 100 m-es uszás. I. előfutam. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 10.2 mp. 2. Munk (MTK.). 3. Dürr (WAC.). II. előfutam. 1. Scheff Ottó (WAC.) 1 p. 09.6 mp. 2. Hornung (MTK.). 3. Zachár (MTK.). Küzdelem után ½ m.-rel nyerve.

V. Rothschild-díj. 100 m. melluszás. I. előfutam. 1. Baronyi András (MAC.) 1 p. 25.4 mp. 2. Scheidl (I. WASC.) 1 p. 33 mp. 3. Bum (WAC.) 1 p. 35.8 mp. Toldi Ödön (MTK.) a cél előtt kb. 5—6 m.-rel feladta, miután már a 4-ik helyen fektött. Lemaradása a nap legnagyobb meglepetése volt. Pillanatra sem tudott feljönni Scheidl mellé, kinél pedig a nyáron legalább 8—9 mp.-cel volt jobb. Az agyontréningezett és lelkiismeretlenül kihasználó szervezőt megboszulta magát, s a fiatal gyerek legalább is hónapokig nem versenyezhet egészsége kockáztatása nélkül. Lelke rajta, kit a felelősség terhel. II. előfutam. 1. Scheff W. (WAC.) 1 p. 35.4 mp. 2. Agulár (MTK.) 1 p. 35.8 mp. 3. Fried O. (WAC.) 1 p. 37.8 mp.

VI. Vízipóló mérkőzés. A WAC. és Austria csapatai között lefolyt erőszakos játék 3:3 arányban eldöntetlenül végződött.

Második nap. Vasárnap.

I. Kezdők verseny 68 m. 1. Fischer R. (WAC.) 0 p. 54.6 mp. 2. Deutsch (Austria). 3. Weissmann (WAC.).

II. Junior staféta (34 m. hát, 68 m. oldal, 102 m. mell-, 136 m. magyar uszás). 1. WAC. (Freund, W. Scheff, Fleischer, Schuh) 5 p. 02.4 mp. 2. I. WASC. (Buchfelder, Renné, Frömel, Köllner) 5 p. 05.4 mp. 3. I. WASC. B)

III. Austria bajnoksága 500 m. 1. Scheff Ottó (WAC.) 7 p. 20.2 mp. 2. Hajós (MTK.) 7 p. 25.4 mp. 340 m.-en keresztül fej-fej mellett uszik a két versenyző, 400 m.-nél Scheff már testhosszal vezet, majd előnyét folyton nagyobbitva kb. 7—8 m.-rel veri Hajóst, miközben teljesen kiussza magát. Közben 3 hossz = 102 m. 1 p. 18.4 mp., 6 hossz = 204 m. 2 p. 46.5 mp.

IV. Rothschild-díj. Műugrás. 1. Köllner (I. WASC.). 2. Horner (WAC.). 3. Scheidl (I. WASC.).

V. Rothschild-díj hátuszás. 1. Hendl Kornél (MTK.) 1 p. 25.6 mp. 2. Kellner (I. WASC.) 1 p. 26.4 mp. 3. Fried (WAC.) 1 p. 29.4 mp. 68 m.-nél Kellner 1 m.-rel fordul Hendl előtt, utóbbi azonban szívesen küzdve behozza és kb. 1 m.-rel veri. Az idő igen jó.

VI. Főiskolai verseny 204 m. 1. Zachár Imre (MTK.) 2 p. 54.6 mp. 2. Freund (WAC.) 3 p. 14.6 mp. 3. Tolnai (WAC.). Úszodahosszal nyerve.

VII. 340 m-es uszás; bajnokok kizárva. 1. Munk József (MTK.) 5 p. 09.4 mp. 2. Wilhelm (WAC.). 3. Kellermann (I. WASC.).

VIII. Rothschild-díj. 100 m-es uszás döntője. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 08.2 mp. 2. Scheff O. (WAC.) 1 p. 11.4 mp. 3. Hornung (MTK.). Munk (MTK.) feladta. Tetszés szerint nyerve. Erős küzdelem a 2-dik helyért.

IX. Hendikep 136 m. 1. Wilhelm (WAC.) 18 mp. hátrány, 2 p. 07.4 mp. 2. Weinberger (WAC.). 3. Liebmann (WAC.). Erős küzdelem a három első között.

X. Rothschild-díj. Búvárzás 50 m. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 0 p. 40.4 mp. Osztrák rekord. 2. Scheidl (I. WASC.) 0 p. 43 mp. 3. Sebes (MTK.) 0 p. 43.8 mp.

XI. Rothschild-díj 100 m-es melluszás döntője. 1. Baronyi András (MAC.) 1 p. 25.4 mp. 2. Scheidl (I. WASC.) 1 p. 31 mp. 3. Agulár (MTK.) és Scheff W. (WAC.) holtversenyben.

XII. Plunging. 1. Angeli (I. WASC.) 18.53 m. 2. Satzinger (I. WASC.) 18.11 m. 3. Huszár (MTK.) 17.91 m.

XIII. Vízipóló mérkőzés. Austria 2:0 arányban győz a WAC. ellen.

COLQUHOUN SKULL nevet visel ama skull-verseny, melyet minden év november végén rendeznek Cambridge evezősei. E versenydíjat 1835-ben Mr. G. Colquhoun alapította s a Margaret collegium nevében cambridgei evezősök számára 1½ angol mérföldes távra. Az idén 9 nevező volt összesen, a verseny két legkomolyabb aspiránsa G. E. Fairbairn és G. Z. Thomson, mindjárt az első előmérkőzésnél összekerültek s e mérkőzésből Fairbairn került ki győztesnek körülbelül 30 yarddal 8 : 19 alatt. Ugyanő nyerte meg a döntő mérkőzést is 7 : 58 alatt. A többi előverseny győztesei voltak Swanson, Worthington és Lloyd.

EBARRY, angol bajnok, kihívást kapott Webb és Arnsonn ausztráliai evezősök részéről matchre. E Barry nem szándékozik versenyre kelni Anglián kívül már azért se, mert a jövő évi nagy angol professzionista versenyeken jelen óhajt lenni. Itt lehet alkalma a világ összes professzionistájával mérkőzni.

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6" 0 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

A PROFESSZIONISTA VERSENYZÉS EMELESÉRE Angliában most két rendbeli alapítványt is tettek. Az egyiket a Nugget Polish társaság tette handicap világversenyre, 500 font díj mellett. E verseny bizottságába felkérték E. E. Kennedy, Guy Nickalts, Mr H. Blackstaffe, V. M. Mansel és a professzionisták közül Tom Sullivan. E bizottság elhatározta, hogy a versenyt júliusban a Henley regatta ideje táján rendezik meg a bajnoki távon. Első díja 250 font, a másodiké 100 font, a harmadiké 50 font, a többi összeg a rendezés költségeire fordítatik.

A második verseny szintén handicap 100 font első díjjal, verseny díjait H. E. Lane adományozta. E verseny távja rövidebb, Putney-hidtól a Chiswick-templomig terjedő Themse-szakasz, a verseny időpontja is kitűzött április 19-ére.

GTOWNS, a világbajnoki cím volt viselője, ki most angol bajnoki címét is elvesztette, november 27-én indul vissza Londonból Ausztráliába. Az angol sportsmanok tőle nov. 23-án egy közvacsorán búcsúznak el, melyre az evezőselet jelesei ígérték megjelenéseit. Ugyanekkor adják át a leveretése alkalmából fájdalom-díj gyanánt rendezett gyűjtésből befolyt összeget, mely 70—80 fontot fog körülbelül kitenni.

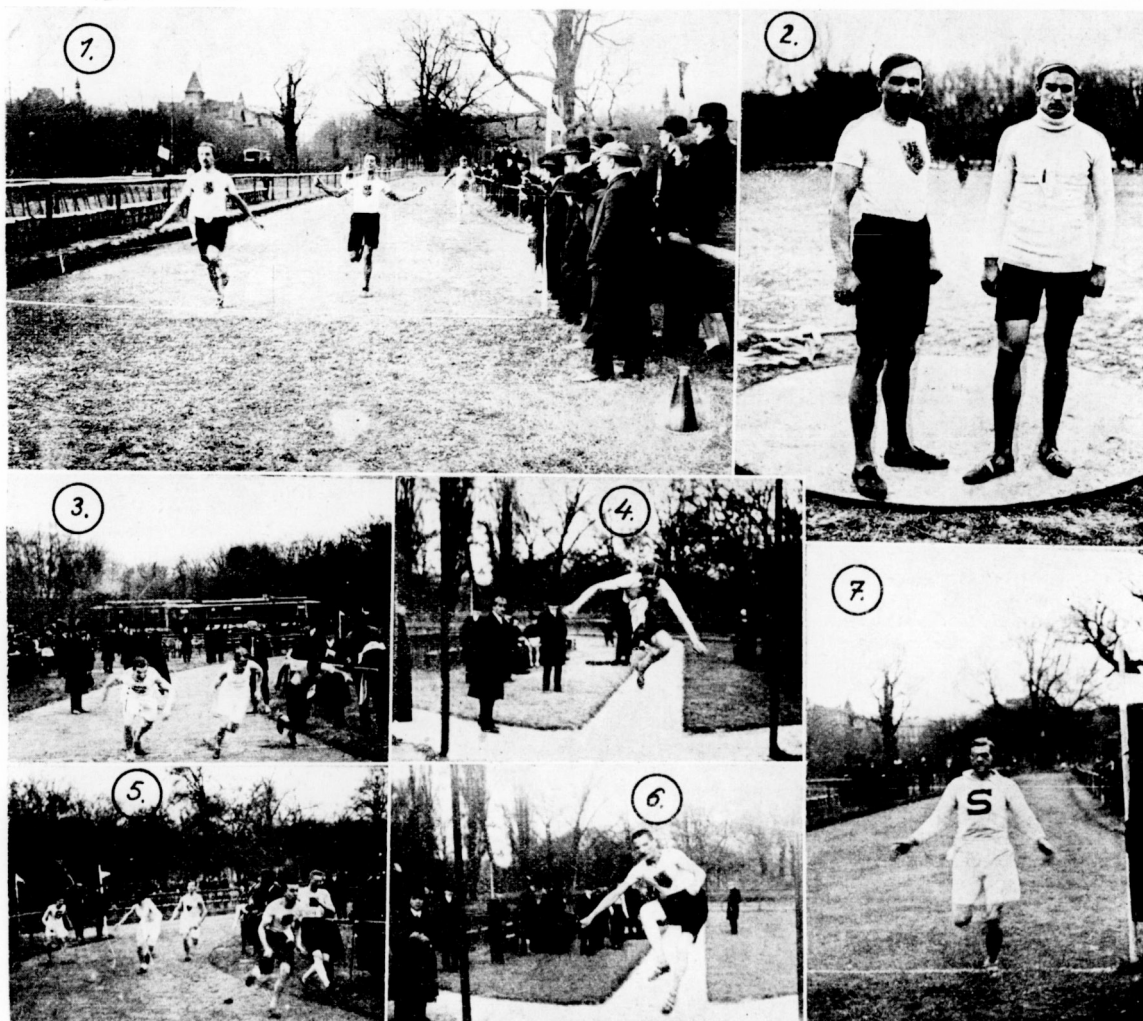
A PANNONIA EVEZŐS CLUB TELI PROGRAMJA. A zord idő beálltával az evezős élet majdnem teljesen szünetel. A déli napsugár még kicsal ugyan egy-egy buzgó evezőst a Duna tükrére, de az evezősök nagy része már ez évre befejezte az evezést. A klubélet is beszorult a városba. A Pannónia Evezős Club

előadással kapcsolnak össze, melyre már nagyban folynak az előkészületek.

A klub tagjaiból vívőcsoport is van alakulóban, melyet Halász Tibor szervez s amely Santelli vívőtermében szándékozik vívni.

Évzáró lakomát rendezett a MAC. atlétikai szakosztálya a margitszigeti klubházban az atlétikai szezon sikeres befejezése alkalmából. A vacsorára nagy számban gyűltek össze a klub vezető tagjai és atlétái. Az első felköszöntőt Lázár József, az atl. szakosztály igazga-

Képek a WAC. versenyéről.

1. Simon nyeri a 100 m.-es előfutamat. 2. Mudinok. 3. 100 m.-es start. 4. Veres Sándor, távolugrása. 5. Péchy felváltja Szathmáryt a stafétában. 6. Csurgay távolugrása. 7. Dvorák.

tagjai a nyáron oly nagy mértékben fellendült klubéletet a télen is folytatják. A Magyar Világ-kávéházban lévő külön asztalnál naponta nagy számban gyűlnek össze a pannonok. Jövő csütörtökön, f. hó 12-én tartják az első klubvacsorát a Vadászkiut-szálló külön termében; minden második csütörtökön lesz klubvacsora. December 5-én rendezik a szokásos évi győztesek vacsoráját, melyet, a tavalyi sikeren felbuzdulva, újból cabaret

tője mondta, kidomborítván ama tényt, hogy a klub, a két szövetség békés megegyezése folytán beálló fokozódott konkurrencia dacára is fölényesen tudta megtartani az immár évek óta tartó vezetési pozícióját. Lauber Dezső titkár Polónyi Dezső dr., orsz. képviselőt köszöntötte fel, ki oly hatalmas tevékenységet és áldozatkészséget fejt ki a MAC. felvirágoz-

tatása terén. Az egybegyűltek táviratot intéztek Polónya Géza volt igazságügyminiszterhez, abból az alkalomból, hogy a parlamentben a fővárosi törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a Margitszigeten létező sportintézmények érdekében és azok védelmére felemelte hatalmas szavát, melynek nyomán Wekerle miniszterelnök nagyfontosságú ígéreteket tett, hogy nemcsak fentartja ez intézményeket, hanem tőle telhetőleg azok helyes fejlődését is biztosítani fogja. A társaság sokáig maradt együtt.

WMAY, az ismert amerikai sprinter, ki a londoni Olympiádon is részt vett, érte el az idei esztendő legjobb eredményét 100 yardon, amennyiben azt most ősszel az Illionis Egyetem-versenyén 9.8 mp. alatt futotta és nyerte meg a versenyt.

LONGBOAT, az ismert kanadai futó, megnyerte a kanadai 15 angol mfd.-es (24.1 km.) Marathon-futást Montrealban 1 óra, 25 p., 44 mp. alatt. A megérkezés helyén 25 ezer ember várta a beérkezőket. Rögtön a verseny után A. Shrub, ki a városban időzik, 500 koronát ajánlott fel olyan fogadásra, hogy jobb idő alatt futja meg a távot. Fogadó nem akadt.

MARATHON FUTÁSOK. Angliában az olympiai Marathon-futás nyomában, a hosszútávu versenyek, a melyeket szintén Marathon-futásoknak keresztelnek el, valósággal divatba jöttek, különösen Anglia kisebb városaiban és nagyobb falukban. A lapoknak egy része ezt tulhajtásnak nevezik s nem tetszésüknek adnak kifejezést. A Marathon-futások ellen különben Br. Pierre de Coubertin is tiltakozik, de az ő tiltakozása inkább csak az elnevezés ellen irányul. A lapoknak legnagyobb része azonban helyesli a futásokat s rá mutat kiváló előnyeire. A *Sporting Life* a következőképpen ír e kérdésről: „A hosszútáv futások rendkívüli haszonnal járnak az ifjakra. Fálvakon és kisebb vidéki városokban, a téli idő nagyon ránehezedik az ifjakra, különösen a hosszú téli estéken. Ez az időszak kedvez legjobban a hosszútáv-futásoknak. A futók barátai kerékpáron kísérik őket és a gyakorlat mindnyájuknak jót tesz.

Ha az ifjak arra törekszenek, hogy folytonos tréning által fit-ek maradjanak, akkor nincsen szükség parlamenti törvényekre, amelyek a nyilvános házak látogatását tiltanák el őket. És akár városban lakik a futó, a tréninget mindig saját ajtajától kezdheti el. Ez a sportolás legelőbb fajtája. Mi csak remélhetjük, hogy Anglia sport-szerető népe nem fog akadályt gördíteni az utcai tréningek elé, hanem azokat minden tekintetben támogatja.”

AKARÁNSEBESI ATHLETIKAI CLUB november harmadikán tartotta meg élénk érdeklődés mellett alakuló közgyűlését, amelyen az egyesület tisztikara a következőképpen alakult meg: Elnök: Bördán Oktáv dr. polgármester, alelnökök: Mészáros Gyula bíró és Weigl Géza tanár, titkár: Holits Gábor gimn. tanár, pénztáros: Tillmann Aladár, adótszít, ellenőr: Székely Lipót könyvelő; háznagy: Kiss Albert gimn. tanár. Ügyész: Lukács Imre dr. ügyvéd. A választmány tagjai lettek: Jakabffy Pál kir. törv. elnök, Cziko László bíró, Brebán Kornél dr. ügyvéd, Pető Leó joggyakornok, Jonasim Traján képzőtanár, Bortiusz Péter főerdész, Steiner Géza állatorvos, Toldy Gyula törv. jegyző, Ivády György közgyám és Galkanovich Mirkó dr. ügyvéd. Póttagok lettek: Calsiun Szilárd könyvelő, Mayer Vilmos dr. ügyvéd, Gál Jenő dr. törv. jegyző és Lányi Aladár törv. jegyző.

UJ SPORTEGYESÜLET CSEPELEN. A Lőszergyári Kaszinó Csepelen november hó 12-én este tartotta rendes közgyűlést lovag Stern Richárd elnöklelte alatt. Elhatározták, hogy a kaszinó kebelében „Lőszergyári Athletikai Club” név alatt sport-szakszövetséget létesítsenek. A klub színe „lila-fekete.” A klub a football, vivás és uszáson kívül a sport összes ágaival fog foglalkozni. A sportszakszövetség vezetője ruszkabányai Hoffmann Sándor kapitány, megválasztották azonkívül Székely Gyulát titkárnak, Kurucz Jánost jegyzőnek, Margitay Zoltánt, Riedl Károlyt, Pollák Ernőt, Fischel Józsefet és Berger Gézát választmányi tagoknak, Leheld N. és Kálmán Emilt választmányi póttagoknak. Rosta Gézát szertárosnak és Rosenberg Manó dr.-t pályaeorvosnak. Az alapszabályok jóváhagyása után a klub a megfelelő szövetségek tagjai sorába fog lépni. Írásbeli közlemények a klub titkárához, Székely Gyulához („Lőszertári Kaszinó” Csepel) címre küldendők.

NAGY MARATHON. Már megírtuk, hogy az olasz Dorando, a londoni olympiai Marathon-futás erkölcsi győztese, Amerikába, Chicagoba utazott, hogy az amerikai Hays-el 5000 koronáért mérkőzzék. Ez a párosnak indult mérkőzés valósággal szenzációssá válik azzal, hogy a jelenleg Amerikában tartózkodó A. Shrub, a világhírű angol professzionista távfutó, ki mint amatőr, 2 angol mfd.-től 10 mfd.-ig az összes világrekordokat tartja, szintén részt vesz. Mint negyedik csatlakozik hozzájuk Lonkboat, a kanadai indián futó, ki Angliában a nagy hőségtől kifutva, a versenyt 30 km. után feladta.

VOIGHT, az Olympiád 5 angol mfd.-es sikfutóbajnokának tiszteletére klubja a Manchester AC. koncerttel egybekötött disz-vacsorát rendezett, melyen a város előkelőségei, többek között a polgármester is részt vett.

AUSZTRÁLIA 10 angol mfd.-es bajnokságát C. E. Laffren nyerte meg 1 óra 21.5 mp. alatt.

DREZDÁBAN a városi tanács egy új atletikai és footballpályát létesített. Az atletikai pálya hossza 400 m., míg a football-pálya 115 m. hosszú és 75 m. széles.

A hidegebb idő beálltával mindenütt megkezdődött a zárt helyiségekben üzött sportok gyakorlása, s ezek között a tornázás. Feltűnő jelenség, hogy a Nemzeti Torna-Egylet és a Budapesti (Budai) Torna-Egyesületen kívül egy fővárosi sportegyesületnek sincs saját tornahelyisége, s így kénytelenek nyilvános iskolák tornatermeit igénybe venni, amelyek közül pedig igen kevés van felnőttek tornázására tökéletesen berendezve. Hygieniai szempontból mindenesetre nagyon kifogásolható, hogy az egész nap elfoglalt tornatermekbe este bevonulnak a felnőttek, mielőtt még az egészségtani szempontból szükséges szellőztetés és tisztogatás tökéletesen keresztülvihető lenne. A tornázás iránti érdeklődés mindinkább növekvőben van, s néhány modern tornatanárnak lelkes agitációja a magyar tornázás ügyének igen sokat használt. Sokan kaptak kedvet a tornázáshoz és a tornaversenyek iránti érdeklődő közönsége is növekvőben van.

A *Nemzeti Torna-Egyesület* Szentkirályi-utcai tornacsarnokában a vezető tornatanárok Maurer János, Sulyok János, Simon Miklós, Szaffka Manó és Ujhelyi Sándor. *Budapesti (Budai) Torna-Egyesület* (Atilla-utcai saját tornacsarnok). Művezető: Bély Mihály tornatanár. *Posta és Távirat Tiszteviselő Sportegyesülete* (VIII. ker., Rökk Szilárd-utcai községi elemi iskola). Művezető: Tóth István tornatanár. *Budapesti Torna-Club* (Baresay-utcai főgymnázium). Művezető: Kmettykó János. *Budapesti Egyetemi Athletikai Club* (Nemzeti Torna-Egylet). Művezető: Ujhelyi Sándor tornatanár. *Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete* (Rottenbiller-utcai községi elemi iskola). Művezető: Kmettykó János tornatanár. *Magyar Testgyakorlók Köre* (VII. ker., Wessellényi-utcai polgári iskola). Művezető: Vágó Manó tornatanár. *III. ker. Torna- és Vívó-Egylet* (Lajos-utcai községi elemi iskola). Művezető: Erődi Béla tornatanár. *Budapesti Athletikai Club* (Reáltanoda-utcai főreáliskola). Művezető: Cserjéss Károly tornatanár. *Ó-Budai Torna-Egylet* (Kórház-utcai elemi iskola). Művezető: Bábel Rezső tornatanár. *Munkás Testedző-Egyesület* (Kazinczy-utcai elemi iskola). Művezető: Bokor tornatanár. *Vívó-Athletikai-Club* (Nyár-utcai községi elemi iskola). *Fővárosi Torna-Club* (Lovag-utcai községi iskola). *Ferencvárosi Torna-Club* (Német-utcai polgári iskola).

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítójá

Budapest-Kőbányai Tornaegyesület (Kápolna-téri közszéki iskola). Sportkedvelők Köre (Sziget-utcai elemi iskola).

Ezen kimutatásból láthatjuk, hogy tornászaink a székesfőváros iskoláinak tornatermeit használják. Mindenesetre méltánylandó a főváros tanácsának áldozatkészsége, amelylyel a főváros tornatermeit a felnőttek rendelkezésére bocsátja. Elérkezett az idő, midőn nyilvános tornaacsarnokok építése a legégetőbb kérdéssé vált. Reméljük, hogy az újonnan tervezett tornatanárképzőintézet is új és modern helyiséget fog kapni, s ezáltal a Nemzeti Torna-Egylet vissza lesz eredeti rendeltetésének.

Most, midőn a legnagyobb jóindulatot tapasztaljuk a kormány, a főváros tanácsa és a közönség részéről, fel kell használni az alkalmat, hogy legfontosabb tornászati kérdéseink megoldást találjanak, mert felő, hogy a legujabban tapasztalt felbuzdulást megint a hideg közönség váltja fel, ha látják tornászaink és tornaegyleteink, hogy velük éppen azok nem törődnek, akik a magyar tornaügyeket vezetik.

Síterepek és síturák.

I.

Fővárosunk utcáin a mult heti nagy havazás látható eredményét már alig jelzi egy-két hódob, de a budai hegyeket fehér takaró borítja mindenfelé, amerre a szem elte kint. Gyakran merült már fel a kérdés, alkalmas-e a mi közeli hegyvidékünk a síelés elsajátítására, annak állandóbb gyakorlására és a felelet rá mindig ingadozó maradt. Tény az, hogy állandóbb hőmennyiségre fővárosunk közelében alig ha számíthatunk. — de azért, ki nem sajnálja a fáradságot még március havában is két méteres hóban síelhet a közelben — hogy hol arra alább rátérek.

Síelőink leglátogatottabb helye a *Normafa* környéke. Fekvése folytán e helyen marad legtovább a hó s halmozódik legmagasabba. Nem éri a déli nap olvasztó melege és az északi szelek a havat igen sokáig megtartják. Az u. n. *Kápolna* környéke azoknak, kik tényleg a kezdet kezdetén állanak, elég megfelelő, sőt nagy hó esetén itt kisebb ugró pályát is lehetne készíteni. A gyakorlottabbaknak pedig maga a *Normafa* melletti meredek lejtő kínálkozik elég alkalmas terepül a különböző ívekre és gyors lesiklásokra. Máskülönben a *Svábhegy* és *Jánoshegy* alig alkalmas sí-terep, a rövid serpentin utakon, lépcsőkön a síelés nem egyszer rejt magában különböző veszedelmeket és azért nem is ajánlatos. Elég érdekes lefutók vannak azonban a *Farkas-völgy* felé, hol szabadabbak az utak és ösvények. Síelőink egy jó része a *Háromashatár-hegyet* választotta gyakorlóterepül — és valamikor e hegy lesz valamennyi síelő legkedvesebb terepe. Hatalmas platóján kevés a fa, nagy terjedelmű lejtői vannak, melyek minden fordulat, lendület és lesiklás számára bő alkalmat nyújtanak. Megközelíthetősége pedig nem nehezebb mint a *Normafa* s úgy a *Pál-völgyből*, mint a villamos végállomástól egy-két óra alatt tetején vagyunk. Közele hegyeink közül még a *Nagy Szénás-hegy* ajánlható, de csakis nagy hó esetén. Óvatosságra van itt szükség annyiban, mert a hegyet több helyen meredek vízmosások törik át. Fekvésénél fogva hóviszonyai a *Háromashatár-hegyével* azonosok s a déli és nyugati oldalakon itt is hamar bekövetkezik az olvadás.

Eljutottunk a *Pilisi-hegység*hez s azért annak legmagasabb hegyével a *Pilissel* folytatam az ismertetést. A hósport szempontjából e hegy nem alkalmas sítér, mert túlságosan sok benne a fa, de a Duna jobb partján itt bírja ki a hó a legtovább a meleg időjárást. Különösen az északi oldalakon gyülemlik össze hatalmas hőmennyiség és az elég ritka erdőben — a gyakoroltabb jól síelhet. Tudomásom szerint még áprilisban is járt néhány lelkes sportbarát a *Pilisre* síelni. A *Dobogó-kő* megközelíthetősége jobb a *Körtvélyesi puszta* felől, mint a *Klotild-telepről*. Igen kellemes még a kirándulást úgy összekötni, hogy *Vörösvárról* *Pilisszentkeresztig* kocsin megyünk s innen a *Csilova-válglyon* fel a tetőre sível. Az erdei ut igen mérsékeltlen emelkedik s a lesiklás rajta nem kellemetlen. A dobogókői *Eötvös Lóránt* menedékházat igen jól felhasználhatjuk, úgy hogy többnap kirándulásnál ezt vehetjük megszálló hely gyanánt. A pilisi hegységnek több alkalmas sí-terep nem igen van.

A *Gerecse-hegység* vonulatának egyik legszélső nyulánya a *Dorog* felett emelkedő *Gese* legkitünőbb sí-terepünk egyike. Csúcsáról az *Augusztá-bányatelepig* gyönyörű lesiklásra nyílik alkalom, de egyes helyeken éppen erős meredekségénél fogva óvatosságra int. A bányatelep feletti katlanban kezdő síelőink gyakorolhatnak magukat. A Magyar Turista-Egyesület Egyetemi Osztálya a mult évadban e helyen rendezte első siversenyét.

Ami a *Vértess-hegység* és *Gerecse* sí-terepit illeti azokra nem igen nyilatkozhatom, mert itt síelőink alig jártak, de véleményem szerint ép a nagy erdőségek folytán tulajdonképeni sí-területekről beszélni itt alkalom lehet.

Ki ne ismerné azt a nagy kiterjedésű rengeteget, ha nem is másként, de legalább látásból, mely *Nagy-Maros* fölött északra terül el és egészen *Ipolyságig* nyújtja ki halmait? E hegység a *Börzsöny*. Dacára, hogy legnagyobb részét erdő borítja, viszonyainkhoz képest kitünő sí-terepnek tartom, bár egy nagy hibája éppen nehéz és fáradságos megközelíthetősége. Utjai szélesek, a hó benne sokáig marad meg, amire példának felhozhatom, hogy ez év március közepén a *Csoványoson* 2½ méter mély havat mértem le, és a hóhatár *Szokolyahutta* felett egy félóránnyira végződött. Különösen a *Nagy-Hideg-hegy* gyönyörű sí-terep és a *Csoványos* felé nyúló lejtője elsőrangú lefutó. A *Csoványos* ritka erdeje miatt nem kellemetlen terület, de már némi gyakorlatot mégis kíván. A *Magas-Taxi* erdészházban pedig, ha nem is kényelmes, de mindenesetre meleg és jó helyet talál az, ki e rengetegben hosszabban időzni akar. A *Börzsönyt* különben két oldalról ajánlom megközelíteni vagy *Kis-Maros* felől, vagy *Kőspálag* felől. A *Börzsöny* jövője tulajdonképen akkor következik be, ha a *Vác—Ipolysági* vasuti vonalat átadják a forgalomnak.

Fővárosunk környékén e hegyek a legjobb sí-terep, melyeket néhány sorban fentebb ismertettem, az, ki a síelés elemi szabályait és gyakorlatait itt elsajátította, nem talál különös akadályra akkor sem, ha idegen terepen s fárasztóbb turákon teszi próbára tudását.

(Folytatása következik.)

ÉLÉNK SÍELŐI A FŐVÁROS KÖRNYÉKÉN. Amint leestett az első hó, aktív síelőink egymásután siettek kihasználni az első síelés gyönyöreit. A Magyar Sí Klub tagjai közül dr. Jordán Károly, dr. Stettner László és Horváth Kálmán voltak legelőször kinn a *Normafa* környékén, az Egyetemi Turista Egyesület tagjai közül pedig Jordán Oszkár, Komarnicki Gyula és Román, dr. Hrubý Ede, Madarás Jenő, Vigyázó János, Fodor Károly siettek ki sítterepeikre, leginkább a *Háromashegyre*, ahová Schlotzer neves vívómesterünk is kirándult. 15-én pedig már három társaság is tett kisebb turát a *Pilisre* és a *Dobogókőre*. A hóviszonyok mindenütt kitünőek voltak.

A MAGYAR SÍ KLUB folyó hó 30-án tartja évi rendes közgyűlését a Magyar Világ-kávéház félemeleti külön termében este 8 órakor. A közgyűlés napirendje: I. Elnöki megnyitó.

Olvassuk a Nemzeti Sport hétfői kiadását is.

Megjelenik hétfőn reggel 8—9 óra közt.

Kapható: Budapestben minden nagyobb dohánytözsdében. Vidéken: minden vidéki városban a hirlapelárusító helyeken, ára Budapestben 10 fillér, vidéken 12 fillér.

II. Évi jelentés. III. Választmány és tisztúkar megválasztása. IV. Költségvetés tárgyalása. V. Esetleges indítványok.

A BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ EGYLET már szétbocsátotta. A egyelőre csak a külföldre szóló német nyelvű pozícióját. Ezek szerint a nagyszabású verseny, melynek keretében Európa gyors- és műkorcsolyázó-bajnokságai vannak kiírva, 1909. jan. 23. és 24-én fognak megtartani.

Hogy vivjunk.

— Irta: Zulavszki Béla.

A Nemzeti Sport múlt évi 45-ik számában dr. Gerentsér László cikksorozatában többek között felszólítja úgy a mestereket, mint amatőröket, járuljanak hozzá, hogy a vívók vívási képességeiket fokozhassák, de ne őrizzék féltékenyen titkaikat, melyeknek a köztudatba hozatala esetleg célhoz vezetne.

Azt hittem, hogy ez a felszólítás soknak adandja kezébe a tollat, hogy a közönség szolgálatát téve, minden megírjanak, amit tudnak, de mint látom a fenti felhívásnak nem lett az az eredménye, amint talán gondolva volt.

Most tehát, hogy versenyünk időnye megkezdődik és engem itt-ott egy-egy partnerem vívasközlőben megkérdez, hogy mikép csináltam ezt vagy azt, arra a gondolatra hozott, hogy én ha talán nem is éppen a leghivatottabb, megpróbálom dr. Gerentsér fenti felszólítására, amennyire vívói tapasztalataim erre képesítenek, megfelelni.

Mielőtt azért, hogy a fenti kérdés fejtegetésére fognék, egy kérdést kell előrebocsátanom, hogy mint és hogy akar megtanulni valaki vívni? Nálunk tudtommal háromféle szempontból vívnak.

Először azért, hogy ha valakinek párbaja van, reuszálhasson, tehát tisztán párbajvivő.

Másodszor, akik csupán az egészség szempontjából vívnak és

harmadszor, akik a vívás művészetéért és azért, hogy versenyeken a bajnoki címet elnyerhessék.

A párbajvivőkkel nem óhajtok foglalkozni, mert azt a metódust nem tudom annyira, azonban mindenkinek elárulhatom, hogy azt tanulni nem kell; vagdalkozni jobbra és balra a mameluk is tud, nem kell hozzá más, mint szív és megbánomság, meg szerencse. Téves azonban az a szárnyra kapott fogalom, mert valaki életében egyszer, egy párbajban ellenfelét véletlenül, öntudatlanul talán megvágta, hogy az illető már mint jó vívó szerepeljen, szerény véleményem az, hogy az illetőnek talán lélekjelenléte volt nagyobb, vagy talán szerencséje mint vívó tudása. Azoknak a vívóknak, akik azért vívnak, hogy szellemi munkájuk után némi testi mozgást is végezzenek, nem mondhatok mást, mint hogy úgy kezeljék a kardot, hogy az nekik élvezetet és a kívánt eredményt hozza.

Most már áttérhetek a cikkem tulajdonképeni témájára: a *művészi és sportszerű vívásra*. Az az egyén, aki ezt a nemét választotta a sportnak, első sorban tisztában kell, hogy jöjjön azzal, hogy ez a sport a legnehezebb, a legtöbb időt, a legnagyobb kitartást és önmegtartóztatást igénylő.

Hogy miért a legnehezebb, azt azzal okolom meg, hogy a sportszerű vívásnál mindig két gondolkozó ember áll egy mással szemben, tehát ahány ember annyi ellenfél, annyi más metódus, az egyik gyors mint a villám, a másik lassu, egyik megáll a helyén és úgy várja a támadást, a másik visszahátrál, vannak vívók, akik ellenakciókkal dolgoznak,

tehát gondolatjaikat keresztülvitel előtt meg kell előzni és azoknak gátat vetni, egyszerűen az ilyenmű vívásnál nem elég a fizikai erő, de szükséges a szellemi fölény is. Távol legyen tőlem azzal azt mondani, hogy nagyszű emberek mindig jó vívók is, de azt merem állítani, hogy ha nagyszűek voltak és vívtak, mind jó vívók is voltak.

Rövid összehasonlításként párhuzamot vonok a többi sportággal és ítélek meg soraim olvasói, hogy előbbi állításaim nem-e helyesek. A magas- vagy távolugróknak, a sík- vagy gátfutóknak, az uszókknak súly- vagy más dobókknak stb., nem kell attól félni, hogy éppen abban a pillanatban, amelyben tudásukat vagy képességüket a legjobban akarják érvényesíteni, a léce, súly, diszkosz vagy gát, gáncsot vet nekik és képességeiknek kifejtésében megállítanak. A felsorolt akadályok passzív és csak akkor kezdenek akadályok lenni, ha az atléta képessége kisebb, mint maga az akadály. Egy sportág van, amely a vívással hasonló és nem csak testi, de szellemi fölényt vagyis theoretikus tudást is követel, az a birkózás, itt is az ügyesség és fortély játsza a nagyobb szerepet.

Távol legyen tőlem azt állítani, fenti összehasonlításommal, hogy az említett sportágaknál nem kell gondolkodni (hisz magam is kultiváltam őket), hanem csupán elég futni vagy ugrani tudni, de hogy nem, ott is kell bizonyos technika és fortély, de nem az ellenfél gondolatának megállítására, hanem csupán a magasság, tér vagy más fix dolog beosztásának vagy képességnek helyes megítélésére. Tehát az az állításom, hogy legnehezebb sport a vívás, a fenti rövid vázlat után is már eléggé kitünik. Hogy sok időt vesz igénybe, az azért van, mert minden ellenfél más és más megtanulni valót nyújt, hosszú idő kell, hogy bizonyos rutint szerezen a jól és sportszerűen vívó, hisz eléggé bizonyítja az, hogy jó vívóink nagyobb része 6—10 éve vívnak, ha tehát nem volna oly nehéz, bizony ily hosszú idő nem kellene hozzá.

És hogy nagy kitartás és önmegtartóztatás kell a vívás megtanulásához, azt azzal bizonyíthatom, hogy évek hosszú során kell vereséget vereség után elszenvédeni, és arra a tudatra ébredni, hogy még mindig nem tudok eleget, mert hisz megint akadt egy jobb vagy szerencsebb, aki győzött. — akinek nincs meg az a morális öndisziplinája, nyugodtan várni és magát vezetni, az nem fogja a bajnoki címet soha elérni. — Jaj annak a vívónak, aki egy győzelem után már veretlennek tartja magát, borzasztó az ébredés egy ily álommámorból, ha ott püfölik el, ahol nem is gondolja. — persze akkor mindenki hibás, csak ő nem.

Szívesen áruháznál el azt a védtelent vágást, vagy univerzális védést, amelylyel néhai *Háry János* ur remek győzelmeit aratott számtalan csatáiban, de sajnos én azt tőle nem tanulhattam el, mert nem egy évszázadban élünk, mestereim meg az ilyen esalhatatlan dolgokra még nem tanítottak.

Minden művészetnél, legyen az bárminő, nem elég a technika maga, hanem kell bizonyos foku theoretikus ismeret is, ha tehát a vívást is mint művészetet óhajtjuk kezelni, úgy első feltétele annak az, hogy tanulják meg a vívásnak is a teoriáját.

De sajnos a vívók nagy része erről hallani sem akar, hanem ha elvégezte a mesterrel pár perces munkáját, többé a tanulttal nem törődik, de még annyira sem, hogy tudná a másik órán, hogy hol végzett az elsőn.

Ha a tanítvány a vívótermet elhagyja, gondolkozzon azon az akción, amelyet mesterétől aznap tanult, és próbálja azt otthon karddal vagy ironnal a kezében egy képzelte ellenféllel szemben keresztülvinni, próbáljon mindenféle variációt, pl. fejtűdés után mindenféle visszavágást, szurást, vagy vágás után mindenféle védést (lásd Arlow és Leszák kitűnő vívókönyveit). — Hogy hasonlattal éljek: mint a zongoraművész, ki ha hazajön, játszik mindenféle skálát és emlékezetből próbálja eljátszani azt, amit a zenedében vagy bárhol másutt tanult. A fenti gyakorlatok megint csak

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

a technika javára látszanak lenni, de ha jobban megfigyeljük a dolgot, látni fogjuk, hogy nagyon sok teoria is van benne, mert a vívónak gondolkodni kell, hogy mint lehetne még vagy mit nem tett még meg.

Az öngyakorlatoknál mindent meglehet csinálni, amit a vívóteremben tanul az ember, tehát nem kell várni, míg a mester vagy más jön, akivel gyakorolhassunk, hanem magától és magából kell a vívónak dolgozni. Sokszor látom, hogy fiatal vívóink órákig ülnek és várnak a mesterre, a helyett, hogy egymással vagy egymagokban dolgoznának, amíg a sor rájuk kerül.

A vívásnál nagy szerepet játszik a megfigyelés, amit sajnos sokan elmulasztanak. Próbálják meg fiatal vívótársaim a jobb és erősebb vívókat vívásuk közben megfigyelni, még pedig, hogy mint vezetik a kardot, mikor védnek, mikor és hogy szurnak, minő mozdulatot tesz a láb, mely pillanatban támadnak stb. Ne vivjanak mindig csak azért, hogy elmondhassák: ma megint megvertem X meg Y-lont, pedig ők jobbnak tartják magukat, hanem próbáljanak átgondolt akciókat megkísérteni, ha mindjárt eleinte vesztekre is.

A vívásnak egy nagy fontossága az ellenfél megfigyelése, vagyis, hogy meg tudjam ítélni minő modorban viv partnerem, mi a megszokott parádja, vágása, szeret-e tempó-akciókat csinálni, lassan vág-e vissza vagy cselez-e stb., továbbá keresni kell a vívás legnehezebb részét, a tempót és azt rögtön ki is használni.

A tempóról már annyi vita volt, hogy bizony félve nyulok fejtegetéséhez, — mégis megpróbálom, talán némileg sikerül pár szóval megértetni magamat. Én tempónak, legyen az támadásban vagy ellenakcióban azt a helyes pillanatot tartom, amidőn ellenfeletem egy olyan állapotban sikerült meglepnem vagy megelőznom, amikor az vagy nem volt eszelekvési helyzetben vagy akcióm folytán sikerült őt megelőzni az ő eszelekvésében, mondhatnám: mikor ellenem holt ponton van, pld. ha elárulja magát, hogy támadni akar, vagy mikor lélekzetet vesz, vagy ha kardot a felső vonalból az alsóba viszi, de nem tudatosan, hanem tisztán szokásból, vagy mert más épen nem jut eszébe. Egyszerűen azt a pillanatot kell felhasználni, amikor az ellenfél elárulja azt, hogy valamit eszelekedni akar, legyen az kézzel vagy lábbal, — ha sikerül nekem ezt a pillanatot megfigyelnem, nekem ez már tempó, hogy villámszerűleg csapjak le ellenemre vagy megakadályozzam egy kontra (kör)-paráddal kiszámított köreit.

Röviden összefoglalva, hogy hogy tanuljunk, ha meg akarunk tanulni művészesen és erősen vivni, abból áll, hogy figyeljünk meg mindenkit, akit vívni látunk, tanuljuk meg a vívás technikája mellett a teoriát is, ne legyünk tuss-éhesek, legyünk türelmesek és hidegvérűek, de adandó pillanatban energikusak és gyorsak, mint a villám az elhárításunkban, — ne kicsinyeljünk le senkit, de alkalmazkodjunk mindenki vívási modorához.

Hogy a víváshoz sportszerű és rendes életmódot kell folytatni az oly természetes, hogy arról nem is akarok írni.

Ha soraimmal dr. *Gerencsér* László felvetett eszméjét némileg sikerült megvilágítanom, úgy azt annál szívesebben tettem, mert reményem és vágyam az, hogy a vívás még magasabbra fejlődjön, mint az a multban volt és jelenben van.

Vidéki vívóversenyek.

A KEAC. is kiírta vívóversenyét. Pozsony, Kolozsvár, Szeged, és Kassa, négy biztos vidéki verseny és az sem lehetetlen, hogy még egy-két vidéki város követi a példát. Örvendetes jelenség ez, mert a vívósport óriási arányú fellendülését mutatja. Nem szabad azonban elhallgatnunk felmerülő aggályainkat se. Lassanként ugy leszünk a vidéki versenyekkel, mint a varázslóina a felidézett szellemekkel: több lesz belőlük, mint kellene. Távol áll tőlünk a szándék, hogy vidéki bajtársaink rendezői kedvét elvegyük, de utalnunk kell tavaly között ama tanácsunkra, hogy a vidéki egyesületek csak két évenként rendezzenek nagy országos verse-

nyeket, a másik esztendőben kisebb házi- vagy kerületi versenyekkel. Sokkal szebb és nagyobb versenyt lehet rendezni akkor, ha a pártfogók és a vívók áldozatkészségét csak nagyobb időközökben veszik igénybe.

Különösen áll ez azokra a városokra, amelyek a fővárosi sportkörök támogatása nélkül versenyeket nem tudják megrendezni.

Köztudomású, hogy vívóügyeink vezetői annyira mentek, hogy egyes vidéki versenyeket valósággal innen a fővárosból rendeztek meg, aztán óriási munkával összehozták a vívókat és versenybírókat, levonultak és valósággal egy budapesti versenyt rendeztek némi vidéki stafázzsal. E nemcsak munkának gyümölcse lett a vidéki vívóélet óriási fellendülése.

Állandósítani ezt a rendezési módot azonban nem lehet, és különösen nem akkor, ha évenként 4—5 vidéki egyesület akar ily arányú támogatást.

Össze-vissza 8—10 emberünk van, aki vívóversenyeken bíraskodni szokott, alig 3—4, aki egy egész vidéki versenyt lebonyolítani képes és egyuttal akar is. Ezekből a dolog természete szerint nem lehet azt kívánni, hogy évenként 4—5 versenyre ránduljanak le, ekként a vívó-sportnak időben, fáradságban, anyagiakban ily igazán nagy áldozatot hozzanak.

Áll ez a vívókra is. Egyes klubjaink, mint például a MAC., vívóinak soha egy krajcár utiköltséget nem ad, sőt téjét sem fizeti meg. Más klubok is eddig a legminimálisabb támogatással érték be. És ezen az állapoton változtatni semmi szín alatt se engedünk. Ha minden sportba beférkőzik is a burkolt profizizmus, a vívósportot tisztán fogjuk megtartani. Nem tűrhető el az, hogy mint más sportokban fájdalom oly gyakori a vívók akár a klub, akár egyes mecénások költségén tegyenek kényeztetéseket, aztán válogasanak a klubok között: ki ad többet? A segítésnek formáját, mértékét a legszigorúbb mértékkel kell ezután is megállapítani és minden visszaélést s amatőr jellegtől való megfosztással torolni meg.

Ily szigorú álláspont mellett képzelhető, hogy vívóink nem képesek 3—4 vidéki utazás és tartózkodás költségeit elviselni. Következik ebből, hogy az egyes vidéki versenyek színvonala s résztvevők színvonala és száma tekintetében egyaránt alacsony lesz. Nem is szólva a fentebb vázolt rendezési nehézségektől.

Minden fejtegetéseink nem azt jelentik, hogy egyik vagy másik vidéki verseny megtartása ellen kifogásunk lenne, hanem hogy a jövőben az egyes vidéki versenyrendező egyesületeknek versenyek sikerét nagyrészt önmaguknak kell biztosítaniok.

Nem nehéz dolog ez. Szeged például megmutatta, hogy egy két év alatt lehet versenybíráskodást nevelni, lehet oly propozíciókat találni, amelyek a vidék érvényesülését elősegítik, amelyek a verseny sikerét akkor is biztosítják, ha a főváros kevésbé tud segítségükre sietni.

Rendkívül fontos dolog a terminus megválasztása is. Minél jobban összehalmozak a versenyeket, annál kevésbé sikerülhetnének azok. Jó volna a nyári kiírásokkal kísérletezni. Egy-egy májusi vagy júniusi versenyre igazán sok résztvevőt lehetne kapni.

Egész vívó-politikánkat céltudatosság jellemzi és kertei az egész országot befoglalják. A fenti tanácsok a politika elveiből merítvők, tehát igazán megiszivlelendők.

HANDICAP-VÍVÓVERSENY KOLOZSVÁRT. November 14-én rendezte a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club ezidei első házi handicap vívóversenyét, amely a Club eddigi vívóviszonyait tekintve, várakozáson felül sikerült.

Tizenhat nevező közül a körviszás eredményeként a döntőbe kerültek az első csoportból: Szecsey István (2 előny) 3 győzelemmel, Denk Arnold (3 előny) 3 győzelemmel, Hoor Egon (1 előny) 2 győzelemmel. A második csoportból: Pósta Sándor (0 előny) 5 győzelem, Szikes József (3 előny) 4 győzelem, Kozma György (3 előny) 3 győzelemmel. A döntőből első helyre Pósta Sándor, Szikes József és Hoor Egon kerültek 4—4 győzelemmel, kik az első díjért kétszer hármas holtversenyt vívtak, melyből

LOVAS GYULA vívóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leikilismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

óriási küzdelem után győztesként Pósta Sándor orvostanhallgató (scratsh) került ki és nyerte meg a Club tiszteletdíját. Második Szikes József (3 előny) ezüstérem, harmadik Hoor Egon (1 előny) joghallgató, bronzérem. Negyedik, hármas holtverseny után Kozma György (3 előny), ötödik Szecsey István (2 előny), hatodik Denk Arnold (3 előny) lett.

A jury tisztjét közmegegyezéssel Repetzky Andor, Csokonai Frigyes és Somodi András töltötte be.

A VÉN FIUK VIVÓ CLUBJA HÁZI VERSENYE. A VFVC. december 15.—17-én egy nagyszabású háziversenyt rendez. A versenyen két kategória lesz, az egyik olyanok részére, akik még nem versenyeztek nagy versenyeken. A másik versenyvivők részére. A versenyen a klub vendégtagjai is részt vehetnek. Ezek szerint nem kisebb vívónagyságok fognak szembe kerülni egymással, mint Békéssy, Zulavszky, Szántay, Mészáros Ervin, Nagy Béla dr., Krencsey, Tóth Péter, Heinrich Aladár, Hajdu Marcell, Sötér Gyula, Werkner Lajos és a többiek, kiknek nagy része élni is fog az indulás jogával.

A versenyre a Vén fiúk ifju nejei fognak díjakat felajánlani.

VÍVÓVERSENY KOLOZSVÁRTT. A KEAC. február 6—7-ére egy országos kard- és törversenyt irt ki igen szép díjazással.

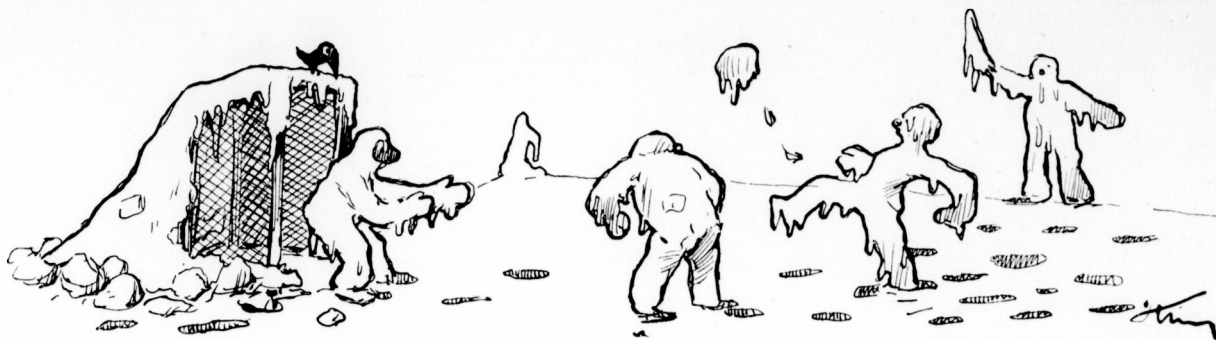
A hétről.

A szövetségek közös irányu azonos törekvésű testületek kölcsönös érdekeinek a megővésére, céljaik könnyebb elérése végett szoktak alakulni. Az egyesülés vagyis szövetségnek alapját elsősorban a dogmatikus szabályok képezik, amelyek keretén belül mozognak a szövetség tagjai. A szervezetzés erőfoka és méréje az a körülmény, hogy a szövetségek tagjai mennyiben és mily mértékben vetik magukat alá a szabályoknak. A szövetségnek erejét is adja meg, mennyiben képes irányító szabályait minden egyes esetben érvényesíteni. Ha ezeket mindenkor be tudja tartani, akkor a szervezetzés létjogosult, maga a szövetség pedig mint kormányzó faktor erős és uralkodó. Így volt ez a MLSz.-el éveken keresztül. Nehéz körülmények között alakult, de következetes munkával és célirányos működéssel páratlan erőre és tekintélyre tett szert. Erejének titka főképpen abban állott, hogy kiméletlenül, minden melléktekinet nélkül tudta érvényesíteni azon jogait, a melyek a szabályokból folytak s a legesekélyebb szabálysértést vas szigorral torolt meg. Ennek eredménye volt, hogy labdarugásunk a fejlődés korszakában olyan szellemmel lett telítve, amely a fejlődést rohamossá és biztos alapon nyugvóvá tette, úgy hogy az elfogulatlanul ítélők a legnagyobb megnyugvással voltak eltelve a magyar labdarugó-sport jövődjére iránt. Az 1907 és 1908 esztendő azonban a feltartóztatlan és vészes dekadencia képét mutatta. A MLSz. nem tölti már be igazán hivatását. Az a becsület, nagygyal és kiesinyvel egyformán elbánó és a labdarugás tisztaságát féltő gondnal őrző szellem kihalt, hogy egy újabb, megalkuvást, driblizést és paktálást eltűrő szellemnek adjon helyet. Amit az alapítók a kezdet rendkívüli nehézségei dacára megtudtak teremteni és szerezni, azt a mostani szövetség tele kézzel, a dús örökségbe bele ülő könnyelmű örökös nem törődömségével szórja szét mindkét kezével. Bármily fájdalmas is kimondani: „a mostani MLSz. csak egy halvány torzképe a réginek.” S hova fogunk még jutni? A mérkőzések folyamán a legdurvább brutalitások folynak. Kezddött a sorozat az újpésti pályán. Roóz meg rugja Kazárt. Kazár rögtön igazságot szolgáltat magának s a közönség nagy gaudiumára, hatalmas pofonnal válaszol. Hol maradt a MLSz. megtorlása? Alig egy-két hétre rá a BAK.—BTC. mérkőzésen egy alig felcseperedett fiatal játékos, Molnár III., amiatti dühében, hogy az ellenfél fedezete is tudott játszani, irgalmatlanul pofont mér le Ha

lásznak, aki nem hagyta annyiban a dolgot, hanem lovasias utra terelvé az ügyet: leköpte Molnárt. Hol maradt a megtorlás? A FTC.—MTK. mérkőzésen Domonkos megboxolja Koródit, ki három ezer főre menő publikum előtt csap Domonkos arcába. A bíró kiállítja. Hol maradt a megtorlás? Ezekén vérszemet kaptak a többiek s a botrányok a következő vasárnap is folytatódtak. A MAC.—BAK. mérkőzésen Kelemen Béla, azonos okokból mint Molnár, egy a football-sport történetében egyedül álló erejű pofonnal intézi el dolgát Gerővel. A Föv.—Törekvés mérkőzésen a fairségéről ismert munkás-csapat egy tagja, Hauszwald pofozta fel Roózt. A Postás—III. ker. mérkőzésen Koltai szintén pofonnal szerez magának igazságot. Hol maradt a megtorlás? Vagy ezeket mind szintén elfogják tussolni? Hol van az a labdarugó-szövetség, amely annak idején Bródy-t, ki pedig csak felelt egy inzultusra, örökre ki akart tiltani. S hol van az a „bírák-bizottsága”, amely olyan nagy zajt esap, mikor arról van szó, hogy kebelükből kiküldött bíró vezessen-e egy reprezentatív mérkőzést, de teljességgel hallgat, mikor a bírói karának azon tagjairól van szó, kik ezeket a dolgokat eltussolni segítik? S hol vannak azok a bírók, akiket a lelkiismeretük egyáltalán nem nyugtalanít, mikor szolgájává szegődnek ez új eltussoló rendszernek? S mi van az intéző-bizottsággal, amelynek kötelessége ezekről tudomást szerezni? Mire fog ez vezetni? Mi, akik olyan nagy fölényvel és gyors ítélettel szoktuk lekicsinyelni osztrák szomszédaink labdarugó-sportjának nivóját, vajjon jobban vagyunk-e? A magyar labdarugó-sportban a hanyatlás és visszafejlődés vészes szelleme ütött tanyát. A MLSz. pedig némán türi mindezt, s hallgatásával szankcionálja. Ez a tizenkettedik óra. Álljanak talpra, nehogy ez izmos és nagyra hivatott sport veszendőbe menjen. Erélyes közbelépést s szigorú megtorlásokat várunk az egész vonalon, nehogy a nemzet színe előtt a MLSz.-et legyünk kénytelenek bűnös mulasztással vádolni. Ezeket a dolgokat eltussolni nem lehet és nem szabad. A bűnös bünhődjék.

A mult heti erős havazás és fagyok következtében a vasárnap lejátszandó négy bajnoki mérkőzés közül csak kettő játszódott le tényleg és pedig a MAC.—BAK. valamint a Föv. TC.—Törekvés mérkőzése, míg a BTC.—Typ. és FTC.—UTE., melyeket az amerikai-uti illetve újpésti pályán kellett volna lejátszani, a pályák lehetetlen állapot miatt elmaradtak. Nem hagyhatjuk itt említés nélkül ezt a két esetet, mert megismétlődésük esetén a bajnoki mérkőzések körül beláthatlan bonyodalmak keletkeznek. A pályatulajdonosoknál a pályák rendszerint legalább egy héttel a mérkőzés előtt foglaltatnak le. Épen ezért módjában van idejében intézkedni az iránt, hogy a pálya a mérkőzés napján a mérkőzésre alkalmas állapotban legyen. Szívesen ismerjük, hogy jelen alkalommal ez bizonyos áldozatba került volna, de ez a dolog természetével együtt jár. Elvégre a pályabérlet üzlet. Szép időjárás esetén több a jövedelem, ellenkező esetben kevesebb, de mindig van jövedelem. A pálya rendben tartása azonban kötelesség. Ha az egyesület ki-bérel, a pályatulajdonos köteles azt jó karban rendelkezésükre bocsátani. Egyáltalában sehol sincsen megírva, hogy a pályát választó egyesület, ha véletlenül pályatulajdonos is, okvetlenül saját pályáját kell választania, ha azt nem tudja rendbe hozni. Ha azonban azt választja, úgy első kötelessége, hogy azt rendbe hozza, természetesen a hozzáadással, hogy a lehetőség határain belül.

Az I. oszt. bajnokságban lefolyt két mérkőzés lényegesebb változást csak a Föv. TC.-nak hozott, amennyiben az a BTC. és MTK. előtt a harmadik helyre jutott a MAC. és FTC. mögött. A Föv. TC. szereplése az őszi évadban igazán meglepő. Négy-szer játszott s e közül hármat megnyert s egyet a MTK.-val szemben elvesztett. Ez utóbbi azonban, még tárgyalás alatt áll a szövetségnél s nem lehetetlen, hogy a bíró által a Föv. TC. javára meg nem adott gól, épen a bíró vallomása alapján utólagosan megadatik. A Föv. TC. azonban az igazi erőpróbája még hátra van a MAC., FTC. és BTC.-vel szemben. Ha ezek közül egyet is megnyer, olyan pozíciót fog a bajnoki táblán elfoglalni, amilyen fennállása óta még nem volt. A legnagyobb valószínűség szerint azonban az őszi szezon első helyezettjének kérdése a MAC.—FTC. mérkőzésen fog eldőlni, mely december 13-án lévén, a szezon utolsó mérkőzése. A tavalyi bajnok-csapat, a

A szezon végén.

MTK. viszonylagosan nagyon le került. Öt játék közül két vereséggel és egy eldöntetlen eredménnyel kilenc közül az ötödik helyre került s ezen legfeljebb már csak egy helylyel fog javíthatni az őszi folyamán. Meglepően gyengén szerepel a tavaly 4-ik helyen végzett UTE., melynek még csak négy játék után 2 pontja van. A gólarányok bizonyossága szerint a csapatok képességei között nagy közelség történt s azért az 1908/09. évi elsőosztályú bajnokság végleges kimenetele esetleg nem várt meglepetésre is vezethet.

I. oszt. bajnokság.

MAC.—BAK
1 : 1

(Margitsziget). Ennek a mérkőzésnek is meg volt a csattanója, csak hogy nem a mérkőzés végén, hanem ennek elején történt, ennek a MAC. itta meg a levét, mert az első félidő 15. percétől 10 emberrel volt kénytelen játszani s a mérkőzés, fölénye dacára, eldöntetlen eredménnyel végződött. A példa ragad. Ismét egy center-esatár feletkezett meg magáról s ragadtatta magát el olyan mértékben, ami kihívja a legszigorúbb kritikát. *Kelemen* tettelessége folyamánya volt egyrészt a bíró engedékenysége, aki nem lépett közbe kellő erővel az első alkalommal, mikor a rugdalózások megindultak, de eredménye annak a szellemnek, amely most a levegőben van. Most szabad, mert a szövetség nem bünteti meg még a tettelességre vetemedőket sem. A MAC. 10 emberrel játszva, minden erejét latba veti, hogy a mérkőzést ennek dacára megnyerje és becsületére válják, igazán önfeláldozó kemény munkát végzett. Hiába fut le *Borbás* dr. számtalanszor a második félidőben, a középső két esatárt könnyen szereli le a BAK. védelem. *Krepels* idegesen játszott, úgy hogy semmi sem sikerült neki. A mezőny legjobb embere *Meleghy* volt, aki mindent mentett, amit a MAC. védelem a BAK. gyors rohamai miatt elhibázott, amellet mindég a esatársor nyomában volt s az ötödik esatárt helyettesítette. A BAK. nagy ambícióval és lelkesedéssel feküdt bele a mérkőzésbe, hogy nem tudta javára dönteni az eredményt, az csak belső esatárainak gyenge játékán mulott. Megjegyzendő, hogy *Grünwald* helyén tartalék játszott. A mérkőzés általában érdekes és változatos lefolyású volt, a közönség izgatott hangulata, amely nem egyszer ugyanez hangos volt, nagyban hozzájárult a mérkőzés elfajulásához, amit *Szűsz* Hugó (MTK.) vezetett.

Főv TC.—Törekvés
5 : 2

(Soroksári-u. p.) Elkeseredett küzdelmet ígértek azok az eredmények, amelyeket a

két rivális eddigi mérkőzéseiken elért. Valószággal szenzációszámba megy a Főv. TC. nagyarányu győzelme, annál is inkább, mert a Törekvés most szintén nagy formában van. Még most sem hiszünk? Hát a Főv. TC. ennyire jó lenne? Legközelebbi vasárnap, amikor a MAC.-al találkozik a fővárosiak csapata, vajjon újabb bizonyíték lesz-e ez is a Főv. TC. kiválósága mellett? A Főv. TC. csapatának győzelme ilyen nagy gólarányban a Törekvés feltűnő indispozíciójával küzdő kapusának tudandó be, aki ez alkalommal igen ügyetlenül védte kapuját. A Fővárosiak nagy fölényben voltak ellenfelükkel szemben, amit jó fedezetesatársoruk ez alkalommal nem volt a szokott jó; a védelem elég jól oldotta meg feladatát, s csak a második félidőben esett némileg vissza. A Fővárosiak fölényt különösen az első félidő eredménye mutatja, amely 4:0-al zárult javára. A második fél-

időben már 5:0-ra vezet, mikor a fölénybe kerülő Törekvés fokozott munkáját siker koronázza a 22-ik percben *Szednics* és a 37. percben *Csonka* által lőtt két gól. A fővárosiaknál a három half (*Jergencz*, *Schönfeld*, *Weisz*) és *Maly*, *Salamon* esatárok váltak ki, a Törekvésnél *Csonka*, *Szednics* és *Takács* voltak jók. A mérkőzést itt is pofon tette változatossá és majd emlékezetessé is, amit *Hauswald* fog evidenciában tartani. Bíró: *Horváth* (FTC.).

II. osztályú bajnokság

III ker. TVE. — Postás (Határ-u. p.) Nagy meglepetés számba megy a II. oszt. bajnokság komoly as-

piránsának a Postásoknak veresége a formába jött III. kerületiek, akiknek ez alkalommal régi formájukra emlékeztető küzdőképességgel sikerült a mérkőzést a maguk javára dönteni. A postások több tartalékkal voltak kénytelenek kiállni, s a második félidőben az erős tempóban kifáradva visszaestek, amit a III. kerületiek tempót fokozva, annyira tudják a maguk részére értékesíteni, hogy a döntő jellegű gól is bekerül a Postás-kapuba. A mérkőzés nem valami fair modorban folyt le, mert itt is akadt olyan — nem a játéka illő — momentum, amelynek folytatása és befejezése — remélhetőleg — a szövetség zöld asztalánál lesz. A mérkőzést oly későn kezdték, hogy a játékot vezető bíró (Földessy MAC.) a befejezés előtt kénytelen a játékot félbeszakítani.

Nemzetközi mérkőzés.

MTK—DFC.
1 : 1

(Millenáris). A vasárnapi labdarúgó mérkőzések között nemzetközi mérkőzés is szerepelt, a prágai

híres *Deutscher Fussball-Club* volt vendége a *Magyar Testgyakorlók Körének*. A DFC. a kontinens legjobb csapatai között előkelő helyet foglal el, Németország legjobb csapatai taival szemben legtöbb alkalommal a DFC. kerül ki győztesként, úgy hogy az MTK.-val, Magyarország bajnokcsapatával való találkozása, a velünk keveset érintkező Németországi csapatoknak hozzánk való erőviszonyát is hivatva volt némileg megvilágítani. A hírtelen beállott időjárás változás azonban megfosztotta a mérkőzést azokról az előfeltételektől, amelyek reális mérkőzésnél megkívántatnak. A pálya — bár a Versenypálya Szövetség letakarította róla a havat — nem volt olyan állapotban, hogy az azon lefolyt mérkőzés eredményéből, — bármiképp is végződjék az — két ország labdarúgó sportjának nivójára lehessen következtetni. Maga a mérkőzés, épen a pálya sikos volta miatt, nem volt, nem is lehetett nivós, mert a játékosok nem fejthettek ki akciójuk keresztülvitelében kellő gyorsaságot és biztonságot, épen azért igen sok szépen kigondolt, megtervezett támadás vagy kombináció nem tudott kialakulni. A *Deutscher Fussball-Club* a pálya ismeretlen volta miatt feltűnően mellőzni látszott az egyéni játékot, inkább az összjátékra törekedett, de itt sem volt képes természetesen azt nyújtani, amit tőle rendes körülmények között elvárunk. Támadásaikon helylyel-közzel meglátszott, az adott körülmények között is, a rendszeres tréning eredménye, a tréner műve. Nem egy tetszetős támadást láttunk kialakulni a prágaiak offenzívája alkalmával, de nem egy nem alakulhatott ki a pálya sikos volta miatt. A prágai csapat azzal, hogy az egyéni játékot mellőzte, tulságba ment, mert a kapuhoz érve való-

sággal agyonkombinálta nem egy sikeresnek ígérkező támadását. A MTK. ismerős lévén a pályaviszonyokkal, sokkal jobban tudott a körülményekkel megbatárkózni, egyszerű akciókkal dolgozott, támadásait a szélsők vezették, akik ez alkalommal nagyon jól töltötték be hivatásukat. A Testgyakorlók általában rácafoztak eddigi gyenge szereplésükre, az adott körülmények között szép, mondhatnók sikeres játékokat produkáltak. A kapuba Domy helyébe a fiatal Knapp került, aki rövidesen nagy hírű elődje nyomdokaiba lép, hamarosan egy új Domyja lesz a MTK.-nak, mert Knapp-ban ismét egy igazán nagytelhetségű kapust nyert. Jó helyezkedés, biztos kéz és hidegvér jellemzik játékát, párosulva kellő gyorsasággal és éberséggel. A védelem általában jobb volt a magyar csapatnál, mint a támadás, bár ez is Döme beállításával sokat javult. A védelemben Nagy Feri volt a legjobb, mellette Biró és Szücs voltak jók. Kertész még svenge nehéz szerepében. A csatársorban a két szélső volt jó. Sebestyén és Vida, a csatársor belső része ez alkalommal sem elégitett ki. A német csapatnál viszont a támadás volt jobb, mint a védelem. Különösen a jobbszárny volt félelmetes, a kitűnő futó Kossorvitzsal a szélén és a veszedelmes göllővő Márzsal. A balszélső hasonlóképpen igen gyors játékos, ami általában elmondható az egész csatársorról is. A halvesor jó beosztású munkát végzett, Kurpiellel az élén. A két hátvéd játéka a micink első klasszisán áll. Nagy meglepetést keltett a kapus, aki természetét meghazudtoló türelemmel és ügyességgel védte a prágai kaput. Az első félidő 0:0-al záródott. A második félidő 11. percében az MTK. kótes értékű gólhoz jut: Farkas lövést a kapus kivédi, azonban a göllőből — a labdát már a kapuban látja — gölt jelez. A prágaiaknak sikerült azonban Márz feiese révén az eredményt eldöntetlenné tenni. A 35. percben Károlyt megrugják, úgy hogy a pályát elhagyni kénytelen, a prágaiak azonban már fáradtak s nem tudják a MTK. győzelemét a maguk javára értékesíteni. Biró: Fehérv (BTC).

Barátságos mérkőzések.

KÖBÁNYAI TE. — BUDAPESTI EGYETEMI AC. 3 : 1. Érdekes mérkőzés-zínhelye volt vasárnap délután a BEAC. pályán. A Kőbányai TE. mellet legutóbb a Postások csak 2 : 1-re tudtak verni, barátságos mérkőzést tartott a BEAC. nak az utóbbi időben jó eredményeket elért csapatával. Az első félidőben a kőbányaiak óriási hátrával játszanak. Ennek dacára csak kétszer jutnak az ellenfél kapuihoz és a két győzelemet a kapus, — ki foglalkoztatva nem lévén, valóságos megáramberedett a nagy hidegben — beengedi. A harmadik gól Márz (BEAC.) hátvéd öngóla. A második halftimeben a Kőbányai TE. teljesen kapuihoz szorult. Valósággal bombázzák kapuiát, azonban az egész csapat beáll a gölbe. Jóformán egy kapura folyik a játékok, miközben Gissinger (kapus) és Szalay (hátvéd) nem egy védhetetlennek látszó lövést hárt el. Végül is Serly süvítő lövése meghozza a BEAC. egyetlen gólját. A BEAC. ezután még fokozottabban ambícióval játszik, de gölt leni már nem tud. Biró: László (BTC).

URAK. — KAOE. mérkőzést — a pálya hasznavehetetlen állapotára miatt — elhalasztották.

MAC. II. — BAK II. (Margitsziget.) A szövetségi díjért játszott a két csapat a Margitszigeten vasárnap d. e. 1/4 11 órakor. A MAC. csapat jó formát mutatva, nagy fölényben volt s könnyen győzött 7 : 1 arányban Szűsz (MTK.) bíraskodása mellett.

Vidéki mérkőzések.

Győri Egyetértés — PTE Nyugatmagyarország bajnokságáért küzdött a két csapat; a győriek legerősebb csapatukkal jöttek el Pozsonyba, elhozták ugyanis magukkal, a nemrég kitiltott id. Payert is. A pozsonyiak két tartalékkal voltak kénytelenek kiállni. Az első félidőben jobbra a győriek támadnak és csak ritkán sikerül a pozsonyiaknak ellenfelük kapusát foglalkoztatni. A győriek 4. a pozsonyiak 1 kornert érnek el. Ha a győri csapatok — miután a fedezetek által eléggé támogattnak — elhatározzukban gyorsabbak lennének és ide-oda adogatásukkal a legelőnyösebb alkalmakat el nem szalasztanák, bizony a kornerek helyett könnyen gólokat érhetek volna el. Félidő 0 : 0. A második félidőben régtől Győr veszi át a támadást, a pozsonyiak azonban ezt leszerelve, ellenfelük térfelén teremnek, mindazonáltal nem sokáig marad a labda birtokukban és a győriek a 8-ik percben gölt lőnek, mely védhető volt. Újra felállítás után a pozsonyiak most többször támadnak, mint az első félidőben, de a

győriek fölénye szembetűnő és ők is veszélyeztetik ellenfelük kapuját. A pozsonyi kapus helyén van és a hátvédekkel együtt komoly munkát végez. A 35-ik percben a bíró kénytelen úgy a pozsonyi, valamint a győri csapatból durváskodás miatt egy-egy játékost kiállítani. A pozsonyiak 42-ik percben egy szép támadásból kifolyólag kiegyenlítetnek; a félidő végéig azonban már egyik fél sem tudja a vezetést magához ragadni. Az egy incidens kivéve, a játék fair volt. A győriek határozottan jobbak voltak és hogy a mérkőzést nem nyerték meg, csatáik lassúságának tulajdoníthatják. A pozsonyiak játéka kezdetleges volt. A mérkőzést Puskás szövetségi bíró vezette, ki legjobb tudással akarta mindkét felet kielégíteni.

ooooo Ifjusági Labdarugás. ooooo

Az elmúlt vasárnapra kitűzött mérkőzések közül a BAK. i. cs. lemondott Szt.-Mihály, a Typ. pedig KSC. javára. Mig a BAK.-é érthető, mert ilyen időtájt Szt.-Mihályra kimenni nem ép kellemes, teljesen érthetetlen, hogy a kitűnő képességű Typ. ugyanolyan képességű csapat javára mérkőzést lemondjon. MTE. — FT. Kör mérkés elmaradt a pálya használhatatlansága miatt. A Fővárosi Torna Club i. cs. a Törekvés SE. i. cs. 2 : 0-ra legyőzte, evvel a mérkőzéssel a Fővárosi TC. befejezte őszi fordulóját s 20 ponttal a forduló első helyezettje. A MIHK. 5 : 0-ra legyőzte a Terézvárosi SC. csapatát bemutató mérkőzés keretében.

Fővárosi Torna Club i. cs. — Törekvés SE. i. cs. 2 : 0. Félidő 1 : 0. Soroksári-utí pályán folyt le a múlt vasárnap egyetlen bajnoki mérkőzése, az első és az utolsó helyezett közt. A fővárosiak nem a szokott lelkesedéssel játszottak, ellenfelüket lekiécsinyelték. Csatársorban egyedül Hamburger állta meg helyét. Halfsornak rossz napja volt. Védelemnek majdnem semmi dolga nem volt. Budai jól állta meg helyét, de gyakori előretörésével s nem gyors visszavonulásával a gólképesebb csatársornál a védelmet zavarba hozhatja. Törekvés kapusa, Franz, kitűnő erő, Krandl, Szakács és Hájek pedig egyszerű erők s védelemnek nagy hasznára voltak, nekik köszönhető, hogy több gól nem esett. A fővárosiak két 11-est a kapus kezébe rugtak. Biró Horváth János, NSC. volt.

Főv. TC. i. cs. II. — Törekvés SE. i. cs. II. 2 : 2. Félidő 1 : 1. Biró Gerendai Géza, BAK.

Magyar Ifjak Haladás Köre — Terézvárosi Sport Egylet 5 : 0. Félidő 5 : 0. BEAC.-pálya. Első félidőben MIHK. állandó fölényben van, második félidő változatos, ami a TSE. szívósságára mutat. Biró Nánási Gábor, MIHK.

Ferencvárosi Sport Club II. — III. comb. — Kőbányai Sport Club I. 2 : 0. Félidő 1 : 0. Hölgy-utcai pálya. Változatos játék. Burián, a KSC. kapusa, durva játékkal megbotránkozást keltett, s egylete jól tenné, ha őt megrendszabályoznák.

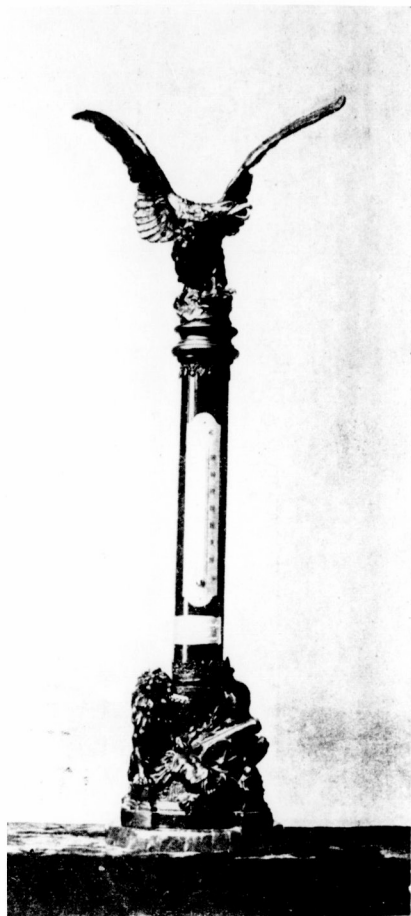
Vasárnap a következő mérkőzések lesznek:

Fővárosi Torna Club i. cs. Magyar Athletikai Club i. cs. Margitszigeti pályán 1/4 1 órakor. Biró Gerő Ferenc, NSC. A győztes csapat tagjai ellenfelüktől 11 darab ezüstérmét kapnak.

R.-Szt.-Mihály SMK. — Ferencvárosi TC. i. cs. Szt.-Mihályi pálya. — Kőbányai SC. — Budapesti AC. — Lipótvárosi Torna E. — FT. Kör BEAC.-pálya, d. u. — MIHK. — MTE. a hátralévő 32 percet játszzák le. BEAC.-pálya d. u.

WEISZ FERENC (ETC.) Szép és sportszemponthoz nagyjértékű sikert ünnepelt az FTC. minden vasárnap mérkőzés után, meleg ovációban részesítette kiváló képességű csatárát abból az alkalomból, hogy 150-szer játszott az első csapatban.

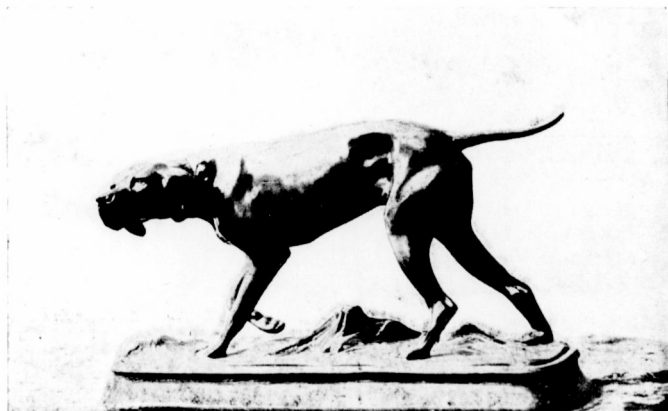
1.

2.

3.

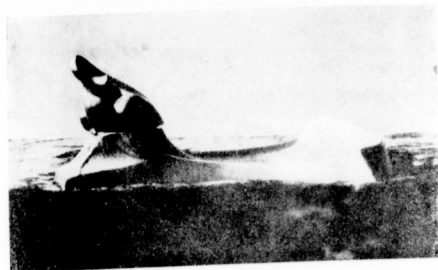
4.

Uszoversenyünk tiszteletdíjai.

1. Brüll Alfréd vándordíj (intézetközi pontverseny). 2. Nemzeti Sport vándordíj (staféta). 3. Dr. Záborszky István tiszteletdíja (hátuszás). 4. MAC. tiszteletdíja (előnyverseny 60 m.).

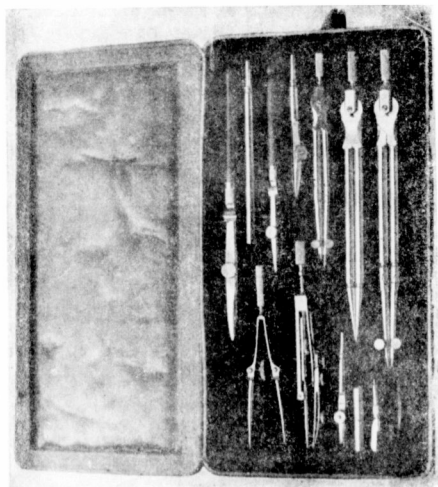
1.

2.

4.

5.

Uszóversenyünk tiszteletdíjai.

1. Tetmeyer vándordíj (50 yard). 2. Dr. Polónyi Dezső díja (mellúszás). 3. Muzsa Gyula díja (vendégek versenye). 4. Nemzeti Sport tiszteletdíja (előnyverseny 200 m). 5. Budapest székes főv. vándordíja.

Weisz Ferenc fiatal kora dacára, végzett patikus, 1902-ben került az első csapatba. Azóta folytonosan megszakítás nélkül pótolhatatlan tagja az FTC. híres csapatörénak. Kizárólag csak az FTC. színeiben játszott és játszik. Erélyes vagy vakmerő föllépéseket mellőzi és annak hiányát kitűnő lábtechnikájával pótolja. Biztos és éles góllövései mindig veszedelmet jelentek a kapura. Mint athléta főleg a futásban, de suly- és diszkoszdobásban a közepesnél jóval szebb eredményeket ér el és eddig is már sok érmet nyert. 6 éves eredményes football-karrierje alatt a bajnoksági, ezüst labda, Corinthian-serleg, stb. mérkőzésekből 14 érme van. 150 játéka így oszlik meg: 1. oszt. bajnokságot 87-szer. Ezüstlabda mérkőzésben 16-szor. MLSz. szövetségi mérkőzésben 6-szor. Nemzetközi mérkőzésben 19-szer. Rambler mérkőzésben 3-szor. Nemzetközi ellen kombinált 3-szor. Corinthian-serlegért 4-szer. Husvétii kupáért 2-szer. Barátságos mérkőzésben 5-szor. Vidéki első csapatban 5-szor.

Külföldi hírek.

NÉMET EREDMÉNYEK. Száraz, hideg, de nagy szélben folyt a múlt vasárnap Berlinben a Verband-bajnokságok. Egész váratlan a Preussen — Union 1 : 1 eldöntetlen eredménye. Mindkét gól 11-esből eredt. Viktória a Minervát 4 : 1-re verte, melyből 2 gólt a Minerva kapusa segítette be. Hertha 4 : 0-ra verte a Concordiát, míg a Berliner BC. 4 : 3-al végzett a Germaniaival, a félidőben Germania 3 : 2-re vezetvén. A bajnokság állása ez idő szerint:

	J.	Ny.	E.	V.	A.	K.	P. sz.
Victoria	7	7	—	—	49	15	14
Hertha	6	5	—	1	25	10	10
Britannia	6	4	—	2	25	17	8
Preussen	5	3	1	1	14	10	7
Minerva	6	2	1	3	13	14	5
B. B. C.	6	2	1	3	16	21	5
Concordia	7	1	1	5	13	38	3
Union	5	—	2	3	4	12	2
Germania	6	—	—	6	8	30	0

VIDÉKI EREDMÉNYEK. Hamburg: Berliner Britannia — Germania 3 : 1. Victoria — Britannia 4 : 2. — Bremen: Bremer Sport-Club — Eintracht-Hannover 6 : 0. — Duisburg: Duisburger Spielverein — Victoria Duisburg 9 : 1. Félidő 4 : 0. — Frankfurt a. M.: Kickers — Viktória 4 : 1. Sportverein — Hanauer 94 2 : 1. — Wiesbaden: Frankfurter Germania — Wiesbadener Germania 4 : 2. — Karlsruhe: Phönix — Victoria-Mannheim 4 : 0. — Pforzheim: Pforzheimer FC. — Sportfreunde Stuttgart 1 : 1. — Stuttgart: Stuttgarter Kickers — Mannheimer FG. 6 : 0. Félidő 1 : 0. — München: Bayern I. — TV. 1860 I. 4 : 0. Félidő 1 : 0.

Rovatvezető: Remetei Kőváry János.

November hónapja a vadászatban.

Szomorú nótákat füttyöl már e hóban az északi szél, s fuva ma meg-megzörgeti az avarterítő vázait és az egymásra borult szegény faleveleket, melyek ölelve egymást esőkolják, míg a rajtuk kiűtő halálpírt lassankint sápadt sárgásig váltja fel testükön, hogy végkép meghalva, valamennyi lehullhasson... Rövidesen kopaszság ül az erdők koronáira s a leveletlen fák megannyi esőrgő esontvázzakként meresztik kopasz álgarjaikat az ég felé, mintha igézetes mumiák volnának. A mező is kietlen, kopár, a madár-élet mozgalmát kinos, méa esend váltja fel. Csak a lápon van még élet, mozgás és madárszó: ám a madárszólások most oly busongók, meanelikusan hangzók, mintha a végtelenbe szálló sóhajok gyötrelmes harmoniában egyesülve keseregnének a multak emlékein, s rimázkodóanának egy szebb jövő derült szívárványa után... De az erdők titkai-ból sem eszenek derűs madárhangok a vadász fülebe: a madárság nótás népét rég kitakarította az őszi hideg fuvaom a most lombtalan világból: csak egynehány maradt benne, akik mindig itt laknak, de azok is bujdokolva ének s hangjuk is inkább a moles keserű gunykacaja, mint vidor üngzés s "ét örömen, ami nincs... és nincs... Megfogyatkoznak a tollas jóságok számban erdőn, mezőn, lápon egyaránt. Jönnék helyette az indigénák, teléd madár vendégeink a bunda igazi hazájából. A puszták kutgémre hamar rászáll az a messze fehé-

redő madár, mely a mi maeskanývógásu parlagi ölyvünkkel tart közeli rokonságot, csak hogy „gatyája” is van neki, talán azért, hogy jobban pászoljon a magyar puszták tájait. Jön sokszor a hó elejével az az apró gyilkos madár is, mely menyét módjára a villám szárnyain szállva szokott a tűzoknak, vadludnak testébe furakodni, hogy vérvél együtt a lelküket is kiszívja nekik: ez a „hóhé” a kis sólyom vagy öli (Falco aesalon). Ha hidegre fordul a „hó”, lassanként kilineselni kezdenek a nagy bukdás-fajok (Colimbus) és buvákaesák (Merganser és Mergus) is és több aprófajta szárnyasfélek, hegyi pintyök, de söt baglyok is. Így a „középfülesek” (Otus vulgaris) és fületlenek (Otus brachiotus). Csoportostul beköszönt a fenyes-madár is, nemcsak erdeinkbe, de Budapest utcáin is, a nagy kalapu tót atyafi puttonában, nem törődve vele senki, hogy az atyafi mely pagonyban cultiválja az „ok- és célszerű” vadászatot.

A fődud e hóban már a tilalom nyugalmát élvezi: a dambika azonban e hó 15-ig még lehető, de vérbéli vadász nem igen emeli fegyverét üzekedő vadra, már pedig e hó beköszöntésével a dambvad üzekedésben van. Ott, hol a vadállomány szabályozása szempontjából szükségesnek látszik, a cén szarvas és dámsutak még lehető, lehetőleg azonban a hajtások kerülendők, nehogy a vadászterület most már nagyon is kíváncsú esendje megzavartassék. Konyhai szempontból (bekerített vadásokban) minden vadnemből a borjúk és nyársasok bátran lehető. A sörte vad e hóban van legjobb kondícióban s karcsonyig a legkövérebb, miért is ez időközben szoktak reá leginkább vadászni.

A zergevadászat egyre tart, természetesen csak a bakokra, mivel a gidák lelövését a magyar vadászati törvény állandóan tilalom alá veszi. A medvecadászatnak október és november hava a legfőbb s igaz szezonja, mert később, a hideg idők beálltával vackába tér.

A nyulvadászat is az idény egyik főportját képezi, no meg a fácán, mely most fejlődése és erejének teljében van. Fogolya most már csak elvételre lehet löni, kivált oly helyeken, ahol sürtlen vadásztak rájuk. Az erdei szalonkázásnak e hó első nyegledben még igen szép napjai kerülnek. Császarmadárja legfeljebb más vad hiányában vadászhatunk, annál inkább vigabban szólhat a puská vizivadra: lesben, belopással, sőt, ha sok van, még hajtásban is lehetőjük őket. Jó madártartó vizeken e hóban van még elég gojzer is, mindenféle apró snellszerű gázló, kivált őszi vetésekben a vadlud. A lilik is jönnek-mennek már, sikoltó szavuk az éjszakában elárulja jelenlétüket.

A tűzok csak hajtás segélyével lehető biztos lesállásokból, ha röpülési irányja a falkáknak jól megfigyeltetett. A borszás e hóban befejezést nyer, s e vadnál inkább a lesekre kell szorítkozni. A szörms és szárnyas ragadozók folyvást a vadászat s törvétés tárgyát képezik. Rókára esetleg apróbb hajtásokat is lehet rendezni, a fódvára való tekintetből azonban a zajos kergetősdik mellőzendők.

Tartózkodási helyére nézve természetes, hogy e hóban nagyon kihasználja a vad a jó földzvetet nyújtó helyeket, csak a nyul olyan vitéz most már, hogy a letarolt síkok göröngyei közt is meghuzza magát, talán bizik az inában. A fődud lassanként visszavált eredeti tartózkodási helyére. Az őz az erdőaljakból a rengetegbe vált. A borsz földláncát közt tartózkodik honnan csak éjjel jár ki bagázs végett. A sörte vad is megkezdte a rühetést, mi ebből az erdei pocolyák körül csoportosul. Nyulat most mindenütt találhatni: innen van az a közmondás is, hogy „csak a csizmaszárban nem található”.

A róka a süst bujja, de elvételre a mezőn is rábukkanhatunk. A fogoly parlagszölőkben, nádas réteken, kukorica-földekben, általában sürtis helyeken tartózkodik. A fődud most már tenyészhelyén van összegyülekezve.

A tűzok a repceföldeket keresi és legeli. Az erdei szalonka az erdőn kívül kertekben és szölőkben is meglapul. A ragadozó madarak mindenfelé kóválnak.

Az orvadarak még mindig vonulásban lévén, pusztításukra minden hatalmunkban álló eszközökkel törekednünk kell, ép úgy, mint a megelőző hónapokban. Az uhuzás is szüneteljen! A dögkunyha is aktuális: söt szép, holdvilágos éjjeleken alvások után is járhatunk. Ahol fődud van, a téli takarmányozás eszközeire nagy gondot kell fordítani s tekintettel a minden pillanatban bekövetkező szigorú napokra, a táplálékanyag elég-séges mennyiségben való beszerzését vagy kielégítését pillanatig sem szabad tovább halasztani.

Hegyes vidékeken az állandó nagy boállás és zord időjárás miatt a nyulállomány gondozása is kiváló figyelemmel igényel s a vadat etetni kell. Addig azonban, míg a nyul zöld táplálékhoz juthat, az etető fölösleges. A fácánokat akár van hó, akár nincs, egész télen át etetni kell: rendezett vadászterületeken, hol a fogolyra is különös súlyt fektetnek, ép úgy, mint a fácánt, ezt is rendszeres etetésben részesítik. E hóban a tenyészállomány biztosítására szolgáló fácán és fogoly quantum okvetlenül befogandó. Ezek számára idejekorán idegkedni kell megfelelő mennyiségű egészséges tápanyagról is.

HIVATALOS RÉS.

I. f. j. Labdarugók Szövetsége.

talos órák e két napon 1/28-1/10-ig. Irásbeli megkeresések a tit. ár. pénzküldemények a főpenztől és címére küldendők. *Tiszteltelt elnök: bató tlen; elnök: Zoltán Béla; alelnök: Goldstein Jenő, Schneider Béla; titkár: Müllender Sándor; Frieidmann Mór (VII. Király-utca 24. I. 12.); főpenztáros: Gerő Ferenc (VII. Király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Ritter József; főjegyző: Holló Agoston; jegyzők: M. nyhart Antal, Neumann Béla; háznagy: Juhász Mihály; ellenőr: Kohari Dezső; számvizsgálók: Gurup Ferenc, Kiss Árpád, Várady Lajos; szőv. kapitány: Horváth János; szőv. képviselő: Müllender Sándor (VII. Dob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.*

A bírói szakiskola f. hó 19-től kezdve minden csütörtök este a — Fővárosi Torna Club színességéből átengedett termében — Lovag-utcai elemi iskola tornaterem melletti tanteremben előadásokat tart és szabályokat magyaráz. Az előadásokat — melynek célja a bíróképzés és a játékosokat a szabályokkal minél jobban megismertetni — az ILSz. egyleteinek minden tagja látogathatja díjmentesen. Kezdődik 7 órakor, vége negyed 10-kor. Felkérjük a játékosokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Tihanyi Árpád, Főv. TC. (VI. Király-utca 28. II. em. 44.) bajnokai s egyéb mérkőzésekre képestített.

Vámos Soma, s. k.

az ILSz. bírói szakiskola elnöke.

Kivonat a f. hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlésről:
Képviseletük magukat: Főv. TC. i. cs., FTC. i. cs., Törekvés SE. i. cs., MSC., R-Szentmihály, KSC., LTE., Főv. T. Kör, MTE., UESC., MIHK., TSC., UTK. A közgyűlés Korfer kegyelmi kérvényét elvetette, Hollósy ügye felett napirendre tért. Zsigmondy János szövetségi bíró ügye miatt hosszva vita indult meg, a szavazás eredménye 9—9, mire az elnök Zsigmondy megkegyelmeztetés mellett dönt. LTE. — MSC. ügyben beadott fellebbezést a közgyűlés elutasította s jóváhagyta az intéző-bizottság, illetve a tanács határozatát, mely szerint e mérkőzésből kifolyólag egyik egylet sem kap pontot.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 16-iki üléséről.

A BAK. i. cs. beadványa folytán elhatározza az intéző-bizottság, hogy új mérkőzést rendel el december 6-ára. Pályaválasztó a BAK. marad az esetben, ha pályadíjat nem számít fel, ellenkező esetben az FTC., mely szintén nem számíthat pályaköltséget. LTE. — FTC. mérkőzés ügyében a bizottság nem találja hibásnak LTE.-et s új mérkőzést rendel el december 8-ára, FTC.-nek pedig megítél 6 korona 50 fillér költséget, melyet LTE. tartozik 8 napon belül megfizetni. MTE. részére Schwarz Andor dacára, hogy egylete kiadta, nem igazolható, miután már határozatot hozott, hogy Schwarz ILSz. egyletei részére többet nem igazolható. MTE. — Főv. TC. mérkőzésből kifolyólag Főv. TC.-nek 1 K 50 fillér megítélte. Beidőztetnek a legközelebbi intézőbőz: Rodlicher, Török, Kovács, Megyeri SC., Szakács, Törekvés SE. i. cs. és Kis István, LTE. Typ. lemondása KSC., BAK. lemondása Szt. Mihály javára tudomásul vétetett s a pontok utóbbiak javára irattak. Igazoltatott: Főv. TC. i. cs. — Törekvés SE. i. cs. 2 : 0, a második csapatokét a Főv. TC. feladta. MTE. — FT. Kör mérkőzés pontjait a FT. Kör kapta meg, miután a pályaválasztó MTE. csak szombat este értesítette ellenfelét a mérkőzés helyéről.

Friedmann,
titkár.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX. Ferenc-körút 41.) Alelnök: Steiner Hugó (V. Akadémia-utca 9.) (Ujl. k. Tétele és Mészáros Rt.) Füzessy Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.) Főtitkár: Malekai Román (VI. Andrássy-ut. 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház küls. tornaterében. Titkár: Cseke Gyula (II. Császár-ny. 7.) Jegyző: Sugár István (József-körút 8. II. IV. em. 1.) Pénztáros: Glanher József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) Ellenőr: Ogyay István dr. Intéző-bizottság: Oprész Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzessy Árpád dr. Ülések: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartandók.

Kivonat a bírák bizottsága 1908. évi november 16-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság az ILSz. bejelentése folytán Zsigmondy János bíráskodási jogának felfüggesztését hatályon kívül helyezi; Hollósy Gyula bíráskodási jogát pedig 6 óra felfüggeszti.

A hivatalos lap f. évi 45. számában dr. Szűsz Manórá vonatkozólag megjelent közlemény odaigazították ki, hogy nevezett keresztnéve nem Manó, hanem Jenő.

Dr. Benedict Jenő (MTK.) és Goldscheider Miksa (MTK.) bírójelöltek gyakorlati vizsgára, Neumann Ernő (ESC.) újabb szőbéli vizsgára utasítottak.

Szűsz Hugó játékbíró a BTC. — BAK., Fehéry Ákos játékbíró a MTK. — FTC. mérkőzésről beadott jelentésben a kiállított játékosok nevét nem jelentették be a szövetségnek. Ennek kapcsán a bizottság figyelmezteti az összes bírakat, hogy a jövőben hasonló eljárástól tartózkodjanak, mert a kiállított játékosok nevét és a kiállítás okát a szabályok értelmében a szövetségnek bejelenteni kötelesek.

A Főv. TC.-nak Fehéry Ákos játékbíró ellen beadott panasza tárgyában a bizottság a tanuvallomások és a bíró saját bemondása alapján tényként megállapította azt, hogy Fehéry Ákos ezen a mérkőzésen felületesen bíráskodott. Miért is a bizottság szigorúan figyelmezteti Fehéry Ákos játékbírót, hogy a jövőben nagyobb körültekintéssel és óvatossággal töltse be szerepét, mert különben a bírák bizottsága őt bírói jogától fel fogja függeszteni.

Zoltán Béla sk., jegyző.

Kivonat a fegyelmi bizottság 1908. évi november hó 17-én tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből:

Kiss Menyhért minősítése ügyében a KVSC., KAC. és KFC. által a bírák bizottságához intézett beadvány tárgyában a bizottság fegyelmi eljárásra okot nem lát.

Hauber Ernő Typ. SC.) a Főv. TC. — Typ. SC. mérkőzése után Vámos Somával szemben a Typ. SC. öltözőjében elkövetett tetleges inzultusért a tavaszi bajnoki mérkőzések kezdetéig a játéktól eltávolított.

A BTC. — MAC. mérkőzés ügyében a bizottság a BTC. csapatkapitányának kihallgatása és a mérkőzést vezető bíró nyilatkozata után beavatkozásra okot nem talált.

Klein József (Fekete II.) a bíróval szemben használt sértő, durva kifejezései és renitens magaviselete miatt a tavaszi bajnoki mérkőzések kezdetéig a játéktól eltávolított.

Kazár (UTE.), Kelemen (MAC.), Koródy (FTC.) a f. hó 24-én tartandó fegyelmi bizottsági ülésre beidőztetnek, egyúttal játékjoguk további intézkedésig felfüggesztetett. — Ugyiszintén beidőztetett Szabó Antal (UTE.), Móricz (BTK.) és Nagy F. (MTK.)

Hajós József sk., jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság november hó 18-án tartott ülése jegyzőkönyvéből:

Tudomásul vétetett, hogy november hó 15-re kisorsolt URAK. — KAOE. mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt megartatható nem volt s e mérkőzés pótlólag november hó 29-ére halasztatott.

Jóváhagyólag elfogadtatott a Pozsony—Terézvárosi Football Club azon jelentése, mely szerint nevezett tag

november 22-én Győrött a Győri Egyetértéssel, november 29-én Pozsonyban a Pozsonyi TE.-el, december 6-án Pozsonyban a Pozsony-Ujvárosi LE.-el fog a bajnokságról játszani.

URAK. és MAFC. között folyó évi szeptember hó 27-én tartott mérkőzés és a MAFC. által beadott óvás tárgyában a bizottság az általános rendszabályok 24. §-a (a régi 23 §.) értelmében a játékbíró meghallgatása, véleménye után, mivel eszerint a pálya bajnoki mérkőzésre alkalmas volt — a mérkőzést bajnoknak minősíti, illetve a megsemmisítést kérő óvásnak helyt nem adhatott, egyben ezenfel, tekintettel azon körülményre, hogy a MAFC.-nak a beadott óvása teljes jóhiszeműségen alapszik, a bizottság javasolja az igazgatótanácsnak, hogy a befizetett 20 K óvásdíjat a MAFC.-nak utalja ki.

A Budai Testgyakorlók Köre által támasztott követelési ügyben a bemutatott nyugta alapján a Fekete II. — a 2 K 50 f. megfizetésére a BTK javára elmarasztaltatott.

Tudomásul vétetett, hogy az UTE. első csapata a Ferencvárosi TC. I. csapata részére visszalépett.

Cseke Gyula sk., titkár.

Igazolások 2000-től 2009-ig. MTK. részére: Löwy Arthur (Nemzeti SC.-ből); — Főv. TC. részére: Rosenthal Lajos; — UTE. részére: Neumann József, Kovács István (utóbbi az ILSz.-ből); Nemzeti SC. részére: Magen Sándor, Vajda István (utóbbi a MUE.-ből); — Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör részére: Balázs Balázs; — Petráns Sándornak a Kolozsvári Athletikai Clubból való kilépése és a Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör részére leendő igazolási kérelme, illetve bejelentése

tudomásul vétetik; — Kolozsvári Athletikai Club részére: Tolnai István, Gálosy Zoltán; — Lőte Adolf a Marosvásárhelyi Sport-Egyletből a Kolozsvári Athletikai Club részére régi egyesületének bejegyzése dacára, sem volt igazolható, mert elfogadhatóan nem bizonyította, hogy Kolozsvárott állandó lakos.

Sugár István, jegyző.

Felhívás.

Felkéretnek a tisztelt pályatulajdonosok, hogy a pályáikat bajnoki mérkőzések tarthatására alkalmas állapotba hozzassák, mivel ellenkező esetben — amennyiben részükről esetleg történő mulasztás folytán mérkőzés tartható nem lenne — az intéző-bizottság kénytelen lesz az illető pályán a további mérkőzéseket beszüntetni.

Az intéző-bizottság.

Nemzeti Vívó Club.

Elnök: dr. Domony Mór. Igazgató: dr. Hajta Marcel. Igazgatóság: Werkner Lajos Kornél Pál. Titkár: dr. Stéger Hugó György. Pénztárnok: Gál Andor. Ellenőr: Nyíri Aladár.

a Nemzeti Vívó Club Budapesten saját helyiségében IV., Koronaherceg-utca 3.) 1908. november hó 21-én d. u. 6 órakor tartandó rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés a lefolyt év számadásairól és a klub vagyonáról.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. Az elnökség, tisztikar és a választmány megválasztása.
7. Az évi költségvetés megállapítása.
8. Indítványok, amennyiben a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal a titkárnál írásban bejelentettek.

Dr. Stéger,
titkár.

Dr. Domony,
elnök.

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE... 20 KORONA

FÉL ÉVRE... 10 KORONA

NEGYED ÉVRE... 5 KORONA

• • • • •

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖRŐSÉBEN... AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA, (IV. KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK.

Lapunk zárzata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

Egy háztartásban sem szabad hiányoznia a BRÁZAY-féle sósborszesznek.

Szerkesztői üzenetek.

Kiss János, Budapest. A Budapesti Koresolyázó Egylet jégpályájára 2 koronás napjegy mellett bárki beléphet. Évi bérlet-jegyet bárki válthat, kit választmányi vagy törzstag (részvényes) ajánlatára a választmányi ülésen a tagok sorába felvesznek.

A Budapesti Koresolyázó Egylet törzstagja lehet mindenki, aki egy törzsrészvényt, melynek névértéke 200 korona, vétel után megszerez és a választmány az átíratást jóváhagyja. A törzsrészvények körülbelüli ára jelenleg 250—270 korona, átíratási díj 10 korona.

S. F. A. G. Cégek elvből nem ajánlunk, de méltóztasson hirdeteinket átnézni, ahol fog találni több megbízható céget, aki klubjelvényeket készít.

WELBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.

! földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányú vívószer-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg diszkosz	K 8 —
2 „ ugyanaz hitelesített	„ 10. —
2 „ fűles labda	„ 8.40
2 „ ugyanaz hitelesített	„ 11. —
5-ös Diadal football	„ 6.80
5-ös Rambler football	„ 10. —
7 1/4 kg. Vasgolyó	„ 3. —
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített	„ 3.50
Gerely	„ 4. —
„ ugyanaz hitelesített	„ 4.50
Svéd gerely	„ 4.50

Futó cipő finom kivitelben 7. —

=SPORT LABBELI=

KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS,AUTO,SPORT-CZIPÖK

CHASALLA-SANDALOK,

≡LÁBSZÁR VÉDŐK,≡

LOVAGLÓ-CSIZMÁK,≡

≡VADÁSZ-CZIPÖK.≡

GERŐ ADOLF

KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.

FÖHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.≡

KIVÁNTATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYÜ

≡CZIPŐNEMŰEK EGYEDÜL ELÁRUSÍTÓJA.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek:

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek:

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.
automobil-garage, javító műhely.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Vélemények az új Daimlermotorról.

Az új csendesjárású Daimler-motorról szóló vélemények közül bennünket első sorban az angol vélemények érdekelhetnek, mivel az angol szakköröknek volt eddig ugyyszólván egyedül alkalmuk a motort úgy próbáüzemben, mint országúton megfigyelni és megismerni. Az angol vélemények Knightnek, a Royal Automobil-Clubban tartott előadásával kapcsolatos vitában jutottak legközvetlenebb kifejezésre, s azért ezen felolvasó-ülés kapcsán fogjuk őket ismertetni.

Mr. Dugald Clerk, a Royal Automobil-Club igazgatója volt az első az említett ülésben, ki véleményét kifejtette. Clerk maga is szerkesztett annak idején egy tolattyus vezérművel ellátott benzínmotort, mivel a szelepek beépítésének nehézsége már korán feltűnt neki. A szelepes vezérlés kétségkívül számtalan előnnyel bír. — mondja Clerk. — de senkisésem fogja állítani, hogy ezen előnyök közé a csendes járás is tartozik. A motorépités fejlődésével a ventilszerkezetek azonban tényleg javultak, s azért talán mégis némi túlzás Knight részéről, ha azt állítja, hogy a jelenlegi motorok csendes járása tulajdonképp nem egyéb, mint egy folytonos zaj, melyet éppen azért, mert folytonos, már nem is hallunk. A nehéz feladat, amely konstrukcióink előtt állott, aránylag elég jó megoldást talált, ha meggondoljuk, hogy egy négyhengeresnek nyolc szelepe, vagy egy hathengeres tizenkét szelepe percenkénti 1200 fordulat mellett 600-szor ütődnek. Mindazonáltal a Knight-motor zajtalanság szempontjából messze felülmúlja rendes motorainkat és pedig úgy lassu, mint gyors járásnál. Clerk azt hiszi, hogy egy csendes motor, amely amellett oly elasztikus, hogy a sebességváltoztatás működtetése nélkül képes a menetsebességet a gyalogos sebességétől a gyorsvonat sebességéig variálni, a motorok ideáljai volna. Ha ezt elérjük és lassu menetnél épp oly zajtalanul fogunk járhatni, mint gyors menetnél, akkor a gyorsasági vágy is jelentékenyen csökkenni fog, mert a gyorsaság utáni vágy tulajdonképp zajtalanság utáni vágy. Az automobilista ugyanis nem szereti a hajtószerkezet zaját és mindig a legcsendesebb áttétellel igyekszik baltani, az pedig a legnagyobb. A Knight-motorral különösen hegymenetnél könnyedén és kellemesen lehet menni, mert kitűnően húz, anélkül, hogy sebességét fokozni kellene.

Ami a motor működésének gazdaságos voltát illeti, az, amint Clerk ezt már husz évvel ezelőtt kifejtette, annál kedvezőbb, minél nagyobb az explóziós tér felületének megfelelő térfogat. Legjobban megfelel eme követelménynek, egy gömbalaku explóziós tér és ennek majdnem teljesen megfelel a Knight-motor. E tulajdonság magyarázata annak is, hogy miért húz a motor hegymenetnél oly jól. A lassu menetnél való jó húzás arra vezethető vissza, hogy a hengerbelsőben teljesen hiányzik a szeleptér. Nem valószínű azonban, hogy a motor teljes terheléssel és nagy fordulattal ökonómia tekintetében a régi typust fölülmulná. Amint Knight párisi kísérletei mutatják, ő a motorjában benzín alakjában bevezetett minden 100 kaloria után 26 kalóriát kapott, mint belső és huszonhármát, mint külső munkát a kerékkerületen; az átalakítás által 26—23 vagyis 3 melegegység veszett el, ami egy mindenesetre igen kedvező 87 százalékos mechanikai hatásfoknak felel meg. Lassu menetnél egy szelepházakkal bíró henger mindenesetre kevésbé gazdaságos, mint egy gömbalaku explóziós térrel bíró, de ezen különbség magasabb fordulatszámnál, például 1200-nál teljesen elenyészik. A motor azonban tényleg igen gazdaságos és ehhez hozzájárul, hogy a robbanási tér belseje csiszolt felülettel bír. A csiszolt felületen korom nem rakódik le és a hővesztés is sokkal kisebb, mint durva felületű edényeknél.

A Knight-motor egy másik célszerű ujitása az explóziós térnek gyűrűalaku hűtött folytatása, amely a nyomást fentartja és így a hüvelyek és henger tökéletes tömítését szükségtelenné teszi; mindenesetre merész lépés volt a dugattyút két tolattyuhüvely között vezetni, de Knight ezen nehézséget sikeresen legyőzte, különösen a szelepek gyors elhasználódását illetően.

G. H. Baillie elismeri, hogy Knight motorjával tényleg újat és eredetit nyújtott, műszaki szempontból azonban igen nehéz róla ítéletet mondani. A motor kiváló tulajdonságai között említendő mindenesetre az explóziós tér célszerű formája és a gáznyílások nagy méretei. Knight előadása után számos kételye eloszlott és elismeri, hogy a gyakorlati kísérletek talán még a meglévőket is képesek eloszlatni. Csak a gyújtógyertyák helyzetére vonatkozólag óhajt felvilágosítást. A közönséges motornál a gyertya rendszeren egy, a szelep felett

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár:
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

alkalmazott ürben van elhelyezve és ritkán látni oly gyújtógyertyát, mely a robbanási tér közepén van elhelyezve. A szelep felett elhelyezett gyújtógyertyát eddig a gyorsabb és biztosabb gyújtás szempontjából előnyösebbnek találták, különösen alacsony kompressziónál, mivel a szelepürből kijövő láng gyorsabb gyújtást eredményezett. A mai motorok zajos működéséről szóló panaszt teljesen alaptalannak mondja és a Knight-féle motornál nem annyira a zajtalanságot, mint inkább a nagy forgató nyomatékát tekinti fontosnak, különösen kis fordulatszám esetén.

I. S. *Critchley* mérnök úgy gyakorlatilag, mint elméletileg tanulmányozta a motort és őszinte örömet fejezi ki afelett, hogy a Daimler-társaság új utat mutatott az automobiltechnikusoknak. Az automobiltechnika az utóbbi időben már szinte stereotyp formákhoz ragaszkodott és a feltalálói szellem mintha megszűnt volna működni. Az új motor az egész világ automobiltechnikusainak és gyárosainak hatalmas biztatásul szolgál új eszmékkel való foglalkozásra. A motortechnika terén számos kitűnő találmány látott napvilágot, anélkül azonban, hogy a feltalálók Knight kedvező helyzetében lettek volna, találmányaikat egy nagy gýárral elfogadtatni. Nincs azon véleményen, mint sokan, hogy a Knight-motor teljesen fel fogja forgatni a motortechnikát. Ellenkezőleg, azt hiszi, hogy az eddig használt kónikus szelepen szerkezeti *jog kifejlődni* és hogy ez a harc talán arra fog vezetni, hogy az eddig használt kónikus szelepen szerkezeti szempontból javításokat fognak tenni. Mindez az automobilizmus fejlődésére áldásos befolyással lesz. A csúszóhüvelyek olajozására vonatkozó kritikákat nem találja indokoltaknak. A motor esztergált és fényezett belső felületeit kedvező megoldásnak tartja. Érdeklél néz azon kísérletek elé, amelyeket a motornal országúton és közepes vezetőkkel fognak megtartani és azt hiszi, hogy a motor igenis képes mindarra, amit róla feltalálója állít.

Dr. W. *Watson* nem találja a motor üzemét olyan feltűnő gazdaságosnak, mivel az említett kalorikus hatásfokot a jelenlegi motornal is el lehet érni. Igen szeretne motordiagrammokat látni, mert azok vizsgálatából, különféle körülmények között történő működésnél, igen értékes felvilágosításokat lehetne nyerni a gömbalaku explóziós tér befolyására a termikus hatásokra. A gyújtás módjára vonatkozólag szeretne azonfelül felvilágosítást kapni. Mint új irányú konstrukciót örömmel üdvözlí a motort és elismeri annak könnyű szerelhetősége által nyújtott előnyeit. Igen szeretné a maga részéről kipróbálni az új szerkezetet.

Mr. *Craig* a Knight-motor zajtalanságát nem ismeri el nagyobb fokúnak, mint a mai motorokét. A robbanótér alakjának nagy előnyeit nem képes belátni és a Knight-motor elaszticitását egyedül a javított karburátorszerkezetnek tulajdonítja. Igen nagy hátránynak tartja azt, hogy azon esetben, ha egy tolattyu megakad, az egész motor megáll, míg a kónikus ventil romlásánál legfeljebb az illető henger szünteti be működését. A tömitőgyűrű és a beömlőnyílások széleiről azt hiszi, hogy azok a használat folyamán élesre fognak ki fenetni, s hogy szükséges lesz a nyílásokat hiddal vagy két rácsrudacskaival megerősíteni, ami

megint azzal a hátránnyal járna, hogy ezen megerősítések tulságosan felmelegednének. A motorszerkezetet mindenesetre figyelemreméltónak tartja, bár nem hiszi, hogy akár zajtalanság, akár más tulajdonságok tekintetében a jelenlegi motortypust felülmulná. Azt hiszi, hogy a motor, *dacára* jellemző tulajdonságainak, sikert fog elérni.

S. F. *Edge* a Knight-motor eredményeivel szemben egy hathengeres rendes typusu, oly motor kivállobb eredményeit idézi, amelynek cégét nem akarja említeni. (Ezen „diszkrét” megjegyzés élénk derűtséget keltett a Royal Automobil-Club tagjai között, mivel Mr. Edgenek a Napier-céghez való viszonya egyáltalán nem képez titkot.)

Lord *Montagu* egy Knight-typusu motornal ellátott kocsin 885 kilométert tett meg Franciaországban és átlag $4\frac{1}{2}$ liter benzint használt 21,7 kilométerre. Egy hathengeres Rolls-Royce kocsival összehasonlítva gyorsaság és zajtalanság tekintetében, csak igen csekély különbséget tudott találni. Nagy fordulatszámú mindenesetre igen zajtalan a Knight-motor és határozottan a *legjobb négyhengeres, melyet eddig használt*.

Mr. *Bircham* szükségesnek tartja hivatalos próbák keresztülvitelét. Kérdésesnek véli a tolattyus vezérlés elve alkalmazásának szerencsés voltát az explóziós motoroknál, különösen, miután újabb időben nagy dugattyusebességgel bíró gőzgepeknél a szelepes vezérművet akceptálták. A tolattyuk elhelyezése folytán nehézségeket lát a hűtésben. A motor egyszerűségéről szóló állításokat tulzottnak tartja, mert a Knight-motornak 112 alkatrészével szemben, a régi motornak 99—115 alkatrésze áll szemben, tehát a fölény egyáltalában nem szembetűnő. Véleménye szerint nincs különös jelentősége annak, hogy az elégsi ürt minden hengerben egyenlővé tegyűk, mert a gázkeveréknél lehetséges változatosság sokkal nagyobb különbségeket eredményezhet, mint az elégsi tér térfogatának bármilyen változtatása.

E. A. *Rosenheim* a gyújtógyertyák működésére vonatkozólag intéz kérdést Knighthez, azon szempontból, hogy azok a szívónyílás hűtő hatásának nem lévén kitéve, nem-e mutatnak működési zavarokat? Szeretné továbbá tudni, hogy a felső tömitőgyűrű elhasználódása után a szelepnnyílások kiégnek-e; továbbá, hogy a szeleplánc szakadása után miként állitattik be a motor, s végre, vajjon a tolattyuk megrekednek-e a hűtővíz elfogyása esetén?

T. B. *Browne* az olajozás módját szeretné megismerni és a lánc használatát, továbbá a gyújtógyertya elhelyezését teszi kritika tárgyává.

Mr. H. *Austin* elismeréssel adózik Knightnek a motorszerkesztés terén tett bátor lépéseért, azonban a közönséges motor zajos működéséről tett megjegyzéseit helytelen megcáfolni. Véleménye egyezik *Knight* véleményével annyiban, hogy a négy elégsi tér egyenlőségét egy négyhengeresnél fontosnak tartja és a Knight-motor ezen előnyét el kell ismerni. A szelepláncok tényleg nem esztergályozhatók és méretezhetők a szükséges pontossággal. Ami az üzembiztonságot illeti, úgy az a véleménye, hogy manapság nem a motor az üzemzavarok oka, mert az igen sokszor hónapokig is minden zavar nélkül tovább működik; a rom-

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz.

motorok, kis typusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javító-műhely.

lás lehetősége a hajtó és áttételi szerekhez képest tiszter oly nagy, mint a motornál. Véleménye szerint a tolattyus vezérlés több erőt emészt, mint a szelepes vezérlés.

Mr. Knowles szerint a kúpszelep mai tökéletessége mellett azt határozottan a tolattyus vezérlés fölé helyezi.

Mr. Percy Martin, a Daimler-művek vezérigazgatója kijelenti, hogy a gyár a Knight-motort több havi kísérletezés után határozta el az új típus elfogadását. A szeleptengelynek zajtalan láncsal való hajtását ő vezette be és ez a fogaskerék-hajtással szemben bevált. A motor előállítás módja határozottan egyszerűbb, s azért alkalmas gyártási tárgy. A Daimler-társaság a motor jóságáért kezkesedik és hajlandó minden szálított motort jótállást vállalni.

A feltaláló válasza.

Mr. Knight, a motor feltalálója, a kritikus megjegyzések ezen halmazára következőképp válaszolt: különösnek találja, hogy a kritikusok közül egy sem ment még egy motorjával ellátott kocsin. Eddig az ipar mindazon képviselői, kiknek volt alkalmuk a motort megismerni, gyártási engedélyt kértek. A felsorolt üzemenzavari lehetőségek között, a gyakorlatban mind-egy sem fordult elő. Rámutatott azután a kritikákban előforduló ellenmondásokra. Mr. Edgevel polemizálva, kifogásolja a Napier-motorok nagy benzinfogyasztását és kijelenti, hogy motorjánál a kompresszió növelésével, az eddigieknél még sokkal kedvezőbb eredmények érhetők el. Jelenleg még nem szolgálhat ugyan diagrammokkal és kísérleti eredményekkel, de reméli, hogy érdeklődőknek egy év múlva, mindennemű bizonyítványt rendelkezésre bocsájthat.

Ami az üzembiztonságot illeti, úgy kijelentheti, hogy az amerikai utakon gyakorlott és gyakorlatlan vezető kezében a motor egyáltalán üzembiztosnak bizonyult. A jelenlegi szelepek defektusai semmiesetre sem oly ritkák, mint azt állítják, erre vonatkozólag elég az ez évi Grand-Prix-re utalni. A hűtővíz kifogyása esetén a motor megáll ugyan, de a víz pótlása után minden nehézség nélkül újra indul.

Ami a koci rázásmentes járását illeti, jelentheti, hogy egy 35 lovas, 1100 fordulatszámú járó motor alaplapjára felállított irón állva maradt. A motor elaszticitása semmiesetre sem köszönhető a karburátornak, amint ezt egyesek állították, mivel ő három különböző rendszerű karburátort használt egyenlő eredménnyel. A benzinfogyasztás átlag $4\frac{1}{2}$ litert tett ki 27,2 kilométerenként, hosszabb távú normális menetnél. A többi ellenvetésre vonatkozólag egyszerűen azt jelentheti ki, hogy teljesen alaptalanok.

A Knight-motorról szóló vélemények között e számunkban helyszüke miatt nem közölhetjük egyik legkiválóbb német szakértőnk véleményét, amelyre azonban jövő számunkban még visszatérünk.

Hírek.

A HENRIK HERCEG TÚRAÚT MAGYARORSZÁGON. A múlt hét munkássága dr. Delmár Tivadar négy napos tátrai kirándulásában és a sportbizottság kedden megtartott ülésében kulminált.

Dr. Delmár nyitott Benz-kocsiján szombaton reggel indult el Budapestről 8 fok hidegben. Első nap a Budapest—Selmecbánya—Körmöcbánya—Ruttká—Zsolnai utat tette meg, útközben folyton küzdve az olajbefagyás okozta nehézségekkel. Második napon a Poprádi útvonal következett. Harmadik napon Poprádról Késmárkon át a lengyel határig ment Delmár dr., onnan pedig a Barlangliget—Tátrafüredi úton, melynek használatát Nógrádi alispán előzőkenyen megengedte, Poprádon át Iglóig utazott. Utolsó nap Iglóról a Balassagyarmat—Rimaszombati úton tért Budapestre vissza a buzgó automobilista.

A túra, melyet Delmár dr. Frey Ferenc kíséretében tett meg, eltekintve a koronként 17 fokos hidegtől rendkívül élvezetes volt. Az utak talán az egy Budapest—Váci útvonalat kivéve elég jók voltak, azonban Magyar Automobil-Club által proponált útvonal ugy jóság, mint sceneria tekintetében a zsolnai utat határozottan felülmúlja. Delmár dr. az útvonalon végig jegyzeteket készített az útvonal állapotáról, amelynek alapján fog elkészülni a hivatalos útleírás. Az úti jegyzetek mellett az út szebb részleteinek fényképfelvételéről is gondoskodott Delmár dr., amelyeket annak idején közölni is fogunk lapunkban. Jelen számunkban Frey Ferenc ur szíveségéből közöljük Delmár dr. fényképét, amely a sportbizottság e buzgó tagját az e turán nagyon is szükséges alapos bundadreszben tünteti fel. A nagy tátrai inspeksiós túra megtételéért a Magyar Automobil-Club valóban hálás lehet buzgó tagjának ezért a fáradságos munkáért, melyet dacára a hideg időjárásnak, programmszerűen bevégezett, csak-hogy a berlini központnak idejében közölhesse a klub a Magyarországra vonatkozó adatokat. A túra leírására jövő számunkban még visszatérünk.

Dr. Delmár Tivadar.

Magyar Automobil-Club sport-bizottsága 16-án tartotta ülését gróf Zichy Béla Rezső elnöke alatt. A bizottság első sorban a versenyszabályzatot tárgyalta és annak többrendbeli módosítását tartotta szükségesnek. A kocsi súlyszámításánál a szabályzat 850 kg. alapsúlyt tételez fel 1 kétliteres kocsinál és minden század liter ürtartalom-többlet számára 1 kg. súlytöbbletet ír elő. A Magyar Automobil-Club az 1 kg.

100% gumi megtakarítás!	HERKULES	100% gumi megtakarítás!
Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés. Prospektust küld: Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.		

helyet 1,2 kilogrammot kíván előírni, miáltal el lehetne érni, hogy egy 40 lóerős kecsinak kb. 1500 kg. súly felelne meg, ami a túrakocsik jelenlegi súlyviszonyaival egyezik. Igen liberálisnak tartotta a sportbizottság a sefförvezetés számára naponta engedélyezett két órai időtartamot is, amelynek leszállítása határozottan érdekében állana az amatőr-vezetőknek. A pneumatikajavításért a szabályzat szerint büntetőpont számíttatik, mint eselekvényért és mint időfogyasztásért is. Ezen kettős alapon való büntetést a sportbizottság túlszigorúnak találja és ajánlja annak enyhítését.

Ezután a Magyar Automobil-Club által adományozandó tiszteletdíj ügye került szóba, amelynek céljaira 3000 koronát szavazott meg a sportbizottság, egyúttal elhatározván, hogy a díj kivitelét egy az Iparművészeti Társulat által kiírandó és 300 koronával dotálandó pályázat nyertesével fogja elkészíttetni.

Végül a Budapest—Bécsi és Budapest—Zsolna, Budapest—Magurai utak bejárásáról tettek a megbízott szakférfiak jelentést.

Nem kételkedünk abban, hogy a munkabizottság a Magyar Automobil-Club indokolt javaslatait kivétel nélkül figyelembe fogja részesíteni.

A Magyar Automobil-Club sportbizottságának elnöksége a Prinz Heinrich-Fahrt munkabizottságába gróf Zichy Béla Rezső, dr. Delmár Tivadar és Krisztinkovich Béla tagokat küldte ki. A döntő-bíróság tagjául a Magyar Automobil-Club részéről gróf Károlyi Imrét jelölte ki.

A Kaiserlicher Automobil-Club a munkabizottság tagjává Arco grófot, Levin-Stoelpling dr.-t és Veilh dr.-t, elnökévé pedig Sierstorf grófot választotta.

A Bayerischer Automobil-Club részéről Czermák kapitány, Poppenheim Albert gróf és dr. Hirsch báró küldettek ki a munkabizottságba, a döntő-bíróságba pedig Biederer von Paar báró.

Automobilnaptár.

November 13—21. Olympia Show, London.

November 20—28. Stanley Show, Islington.

November 25. Nemzetközi könnyűkocsi-verseny. Automobile Club of America.

November 26. Amerikai Grand-Prix, Savannah.

November 28—december 13. Párisi Salon. Személykocsi-kiállítás.

December 12-ig Párisi Salon. Személykocsi-kiállítás.

December 22—29. Párisi Salon. Teherkocsi-kiállítás.

December 23—29. Indiai megbízhatósági verseny. Naypur.

December 31—09. I. 7. Amerikai Automobil kiállítás. New-York. Central Palace.

1909.

Január 16—23. Amerikai nemzeti automobil-kiállítás New-York-Madison Square Garden.

Január 22—30. Skót motorkiállítás. Edinburg.

Január 16—25. Brüsszeli automobil-kiállítás.

Február 1—10. Angol hadseregi megbízhatósági verseny.

Február 6—13. Chicagói automobil-kiállítás.

Március 31—IV/14-ig. Monacoi motoresónak-meeting.

AZ 1909. ÉVI BÉCSI AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS ügyében az elmúlt héten tartottak a bécsi automobilkereskedők egy értekezletet, amelyen az Oesterreichischer Automobil-Clubnak a kiállításra vonatkozó javaslatait nagyjában elfogadták. A kiállítás idejéül március hó 1—16-ikát jelölték ki. A kiállítás egy ideiglenes csarnokban fog megtartatni, mely a hadügyminiszterium tulajdonát képező Stubenringi telken fog felépíttetni.

A LONDONI AUTOMOBIL-BÉRKOCSIK. Anglia fővárosában jelenleg 2300 automobil-bérekocsi van forgalomban.

A TRÓNÖRÖKÖS MEGBÍRSÁGOLÁSA. Ferenc Ferdinánd trónörökös a múlt hét egy napján Frankenmarkt községen áthaladva, automobiljával egy körmenet előtt ki akart térni s eközben megütött egy utcai lámpát, mely némileg megsérült; a buzgó útmeister rögtön 30 koronát követelt a kárért, melyet a főherceg mosolyogva fizetett ki az útmeisternek, ki a főherceget megismerve, szívesen engedett volna nagy buzgóságából valamit.

AUTOMOBILBÉRKOCSIK BUDAPESTEN. Budapest székesfőváros közgyűlésének multheti határozata, amely a taxaméterek és autotaxaméterek behozataláról szól, öszinte örömet keltett nemcsak az automobilisták, de a főváros egész közönségének körében is. A közgyűlési határozatnak a belügyminiszter részéről rövid időn belül várható megerősítése után, mint értesülünk, a tanács egyelőre 50 automobil-engedélyt szándékszik kiadni.

AZ EZÉVI NAPTÁRKONGRESSZUS december hó elsején fog Párisban megtartatni a „Salon“ alkalmából.

A BRÜSSZELI KIÁLLÍTÁS, melyet a kereskedők és gyárosok kezdetben kevésbé pártoltak, úgy látszik, mégis csak sikerülni fog, minthogy az összes jelentékeny belga gyárak s utánok azután a külföldiek is leadták nevezéseiket. A kiállítás január hó 16-án fog megnyitvatni és január hó 25-ig tart.

AZ ELISMERT AUTOMOBIL-CLUBOK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE f. hó 30-án tartja következő ülését, amelyen a múlt ülésről fennmaradt több tárgyon kívül még a levehető abroncsok versenyközbeni használata, továbbá a Gordon-Benett-díj további sorsa fog szóba kerülni.

NEMZETKÖZI AUTOMOBILJOGÜGYI ÉRTEKEZLET lesz f. hó 30-án az Automobil-Club de France párisi helyiségeiben. Az értekezlet a Belga Automobil-Club indítványára hivatott össze azon célból, hogy az automobil-jognak nemzetközi rendezését propagálja.

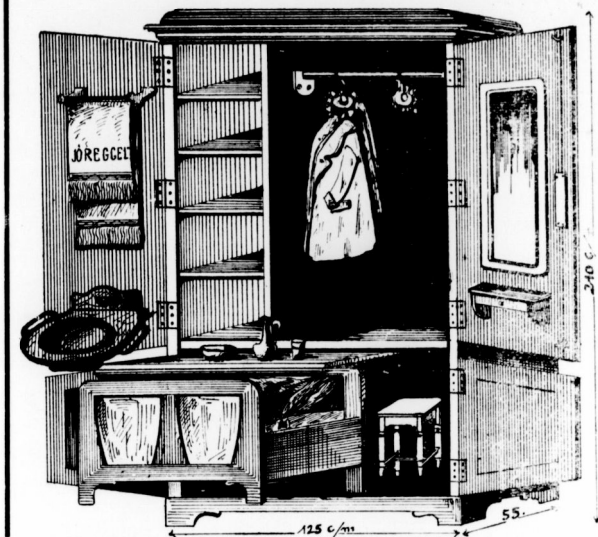
CIMKÉPÜNK. Wangenheim Gyula bárót, egyik legfiatalabb automobilistánkat ábrázolja négyhengeres 14—16 l. e. Laurin és Klement-kocsiján. A kocsi tulajdonos mellett Fiath Margit bárónő, a hátsó ülésen

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal”-szekrény

A szekrényben követ-kező legszükségesebb házi bútort egyesítve van: 1 szekrény (fele rakó, fele akasztó) 1 asztal, 1 ágy, 2 ülőke, toalettkör, konszoll, 1 tőrülkötartó és mosdó, mely tárgyak a szekrénytől teljesen függetlenül, önállóan használhatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivittel szerint **150.** — K-tól feljebb.

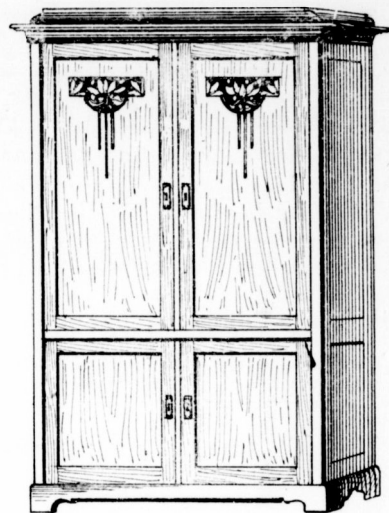
Megrendelések direkte a szabadalm tulajdonosai és gyártóinak, a vételár 1/2-ének beküldése ellenében, címzendők:

Dorman és Posner

Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a bútorszakmába vágó tervezések és rajzok pontosan és juttatva nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

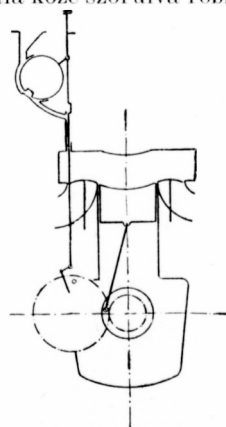

pedig Wangenheim Gyula báróné és Fiath László báró foglalnak helyet. Wangenheim báró, dacára annak, hogy csak nemrég jutott kocsija, birtokába, máris nagy híve az automobilizmusnak és kocsijával ugyyszólván naponta végez túrákat Debrecen környékén. Reméljük, hogy Wangenheim báró a legmagyarabb városban még számos lelkes hívet szerez az autosporthoz.

A LAURIN ÉS KLEMENT-KOCSIK DICSEÉRETE. „Kötelességemnek tartom, hogy az Önök által szállított kocsii feletti megelégedésemet kifejezzem. Felhasználók minden alkalmat, hogy ismerőseimnek a kocsit ajánljam és bemutassam és igen örülnék, ha nemsokára megszaporodna a helybeli Laurin-kocsik száma” — Dr. Tamás Arthur leveléből vettük ki a fentebbi sorokat és örömmel közöljük őket, mert egy gyártmány jóságát sem képes jobban bizonyítani, mint a vevő spontán elismerése.

PUSKAPOROS MOTOR. Mint mult számunkban megírtuk, *Bajtay* Ernő mechanikus, (lakik: VIII., Kistemplom-utca 4.) egy benzines motort szerkesztett, amelynél mint erősítőszert a puskaortot használja. Bajtay már régen dolgozik a motormechanika terén, így az acheni Scheibler-gyár és az augsburgi Henley & Wegelin-gyár leghasználhatóbb munkásainak egyike volt, Budapesten pedig a Velodromban dolgozott, min művezető. A szerkesztés terén már egy földön és vizen járó motorkocsival tett kísérleteket, amelyek igen jól sikerültek. A puskaortos motor szerkesztésére az birta, hogy a repülőgépek számára eddig használt motorok erőssége nem volt megfelelő. A motor erősségének növelése a puskaort robbanó erejének felhasználásával nem új eszme, készültek már puskaortos, dinamitos motorok, de eddig mindegyiknek az volt a hibája, hogy

a löpor jelentékeny mennyiségű szilárd égéstermékkel rövid üzemtartam után bevonják a hengerfelületet, esetleg a gyújtószerkezetet is. De nemcsak a lerakódások, hanem az égésterméknek korrósív hatása is káros oldala ezen motoroknak. A Bajtay-féle motornál azonfelül az adagolás módja, bár kétségtelenül ügyesen van megoldva, nézetünk szerint, nem zárja ki, hogy egyes puskaortszemek az adagoló henger és az adagoló-cső fala közé szorulva robbanásokat idézhet-

nek elő, ami feltétlenül üzemzavart eredményezne. A felsorolt hátrányokat lehetne talán a puskaort összetételének változtatásával és az adagolás módjának módosításával elérni, de teljesen eliminálni egyáltalában lehetetlen. A motor sematikus rajzát a mellékelt ábra mutatja. Szerkezete nem különbözik a rendes motor szerkezetétől, csak az adagolási szerkezet járul hozzá. Bajtay végtelen szalagon patronokat alkalmaz, amelyek tartalmukat egy csőbe ürítik. Innen egy adagoló henger a robbanótérbe szórja a puskaortot. Bajtay

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VI. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

bármely szerkezetű **automobilok és motorok részére, folt-tisztítási célra, hydrurt, gázolint, ligroint világítási célra** nemkülönb **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJO-**

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

eddig munkálkodása arra enged következtetni, hogy igen ügyes gondolkodó munkás, ki érdemes a támogatásra.

Versenyek.

AZ 1909. ÉVI FRANCIA GRAND-PRIX körpályáról végleg határozott a minap az A. C. de France Grand-Prix-bizottsága, az Anjoui körpályát fogadta el. A körpálya hossza 74.322 kilométer. A tribünök St. Germain de Prés mellett fognak felállítani. A Grand-Prix terminusául valószínűleg július elsejét fogja az A. C. de France választani, június 30-án pedig a kocsik Grand-Prix-je fog megtartatni.

AZ OESTERREICHISCHER AUTOMOBIL-CLUB TEHERKOCSI VERSENYÉNEK díjazásait a napokban tette közzé a rendező egyesület.

Az *Oesterreichischer Automobil-Club* nagy ezüstérmét, oly kocsik részére, melyek az egész versenyt javítások nélkül végezték, a következő kocsik kapták:

4. sz. 30. l. e. *Büssing* teherkocsi mellékkocsival.

5. sz. 30. l. e. *Büssing*-teherkocsi.

9. sz. 30. l. e. *Saurer*-teherkocsi.

10. sz. 40. l. e. *Fial*-teherkocsi.

A *Közmunkügyi miniszterium* díját, azon üzembiztos omnibusz részére, mely a leghevesebb kényszerült üzemszünetet tartotta, a

25. sz. *Laurin & Klement* omnibusz kapta.

Oklevél a következő járművek nyertek:

Nehéz teherkocsik.

2. sz. N. A. G. teherkocsi mellékkocsival.

4. sz. *Büssing* teherkocsi mellékkocsival.

5. sz. *Büssing* teherkocsi.

8. sz. *De Dietrich* teherkocsi.

9. sz. *Saurer* teherkocsi.

Közepes teherkocsik.

10. sz. *Fial* teherkocsi.

12. sz. *Arbenz* teherkocsi.

13. sz. *Saurer* teherkocsi.

14. sz. *Orion* teherkocsi.

Könnyű teherkocsik és omnibuszok.

18. sz. *Humber* szállítóköci.

20. sz. Könnyű *Laurin & Klement* teherkocsi.

22. sz. *Gaggenau* omnibusz.

25. sz. *Laurin & Klement* omnibusz kapta.

26. sz. N. A. G. omnibusz.

Versenyen kívül kapott oklevél a bécsújhelyi *Daimler Motoren-Gesellschaft* motorvonata.

A posta- és táviradaigazgatóság díjait a legutolsó napi úton (Bécs—Brünn) elért legjobb üzemeredményért a következők kaptak:

Nehéz teherkocsik.

4. sz. *Büssing* teherkocsi, mellékkocsival.

Közepes teherkocsik.

14. sz. *Orion* teherkocsi.

Könnyű motorkocsik.

22. sz. S. A. G. *Gaggenau* omnibusz.

Fékezési verseny díjai.

2500 kg. haszonsúlylyal bíró kocsik.

Ezüstérem: 12. sz. *Arbenz* teherkocsi.

Bronzérem: N. A. G. teherkocsi, mellékkocsival.

2500 kilogrammon felüli haszonsúlylyal bíró kocsik.

Ezüstérem: 5. sz. *Büssing* teherkocsi.

Bronzérem: 9. sz. *Saurer* teherkocsi.

Motorvonatok.

Ezüstérem: *Büssing* teherkocsi, mellékkocsival.

Bronzérem: N. A. G. teherkocsi, mellékkocsival.

A közös hadügyminiszterium díjai nem voltak kiadhatók.

Az üzemanyag konkurrencia eredményei:

Startszám	Benzin kilogr.			Haszonsúly tonnákban	Kilométer	Tonna-kilométer	Kg. ára fillérekben	összeg		Benzinköltség tonna-kilométerenként fillérben	Jegyzet
	betöltve	maradt	elhasználva					K.	f.		
4	142-6	56-8	85-8	7	130	910	16-07	13	78-8	1-51	nehéz benzín
14	38-4	17-7	20-7	3	130	390	28-21	5	83-74	1-50	
22	37-7	20-3	17-4	1-2	130	156	28-21	4	90-85	3-15	

A fékezési konkurrencia eredményei:

Startszám	Összsúly kilogr.-ban	Féktér m ₁₀ -ban 10 kg.-kint	Eredmény	Fékezési út		Eredmény	20 km.-re átszámítva	Díjazás
				m ₁₀	k.m.			
4	9449	2630	0-278	3570	13	0-377	0-58	ezüstérem
2	9605	1780	0-185	5350	16	0-557	0-696	bronzérem
5	9516	1340	0-140	2520	14	0-264	0-377	ezüstérem
9	7218	2590	0-358	4520	20	0-681	0-681	bronzérem
12	5092	1320	0-259	4290	20	0-842	0-842	ezüstérem
10	4675	1650	0-352	4280	20	0-915	0-915	bronzérem

Összefoglaló eredmények.

Csoport	Startszám	Mellékkocsi	Haszonsúly	Menetartam per. ben	Tiszta menetartam per. ben	Bevégzett út kilométerben	Előírt minimális sebesség kilométerekben	Elért átlagos sebesség kilométerekben
Nehéz motoros járművek	1	3	8000	4425	3751	722	7	11-63
	2	1	7500	3987	3316	722	9	14-04
	3	3	10500	5239	4635	722	7	10-07
	4	1	7000	4517	3657-5	722	9	11-95
	5	—	5000	3824	3228	722	10	13-57
	7	1	6000	6010	5053	722	9	11-07
	8	—	4000	4254	3452	722	8	13-15
	9	—	4000	3003	2411-5	722	11	18-40
Közepes motoros járművek	10	—	2100	3074	3212	952	15	25-05
	11	—	3000	5503	4489-5	952	12	14-89
	12	—	2500	3775	2974	952	13-5	20-34
	13	—	3450	3594	2834-5	952	9	20-58
	14	—	3000	3775	3165	952	12	18-62
Könnyű motoros járművek és szállító kocsik	15	—	1500	5361	4483	1302	16	18-55
	16	—	2000	4763	4062	1302	15	22-34
	17	—	1500	—	—	—	—	—
	18	—	200	3606	2957	1302	27	56
	19	—	500	3520	2706	1302	18	29-45
	20	—	600	3283	2661	1302	18	28-43
	21	—	1600	—	—	—	—	—
Könnyű motoros Omnibuszok	22	—	1200	3805	3093	1302	18	25-44
	23	—	600	5451	4758	1302	18	21-03
	24	—	600	4279	3732	1302	18	22-26
	25	—	1600	4138	3449	1302	16	22-55
	26	—	1100	3809	3151-5	1302	18	25-17
	27	—	2000	4839	4078	1302	15	19-55

MAGYARORSZÁG KÜLKERESKEDELMI FORGALMA 1908. évi január—augusztus hónapban autómobilokban és autómobil-motorokban következőképpen alakult:

Behozatal:

	1907. jan.—aug. darab	1908. jan.—aug. összes Auszt. darab		Korona érték 1908-ban jan.—aug. összesen Ausztriából	
		összes	Auszt.	összesen	Ausztriából
teher szállító autómobil	2	8	4	120-000	60-000
motoros kerékpár	198	158	140	134-300	119-000
személy szállító autómobil	155	252	149	3-315-000	1-788-000
autómobil motor	77	94	47	159-800	79-900
összesen				3-729-160	2-046-900

Kivitel:

	1907. jan.—aug. darab	1908. jan.—aug. összes Auszt. darab		Korona érték 1908-ban jan.—aug. összesen Ausztriába	
		összes	Auszt.	összesen	Ausztriába
teher szállító autómobil	—	1	1	15-000	15-000
motoros kerékpár	61	52	51	21-320	20-400
személy szállító autómobil	44	31	29	212-753	194-300
autómobil motor	23	30	30	30-000	30-000
összesen				279-073	259-700

•PURGO•

külföldön

PURGEN

A Nemzeti Sport hétfői és pénteki száma

minden vidéki város hírlapelárusító helyén
kapható.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

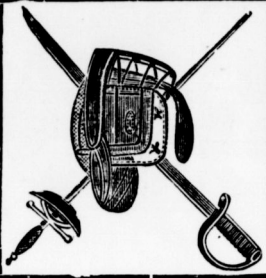
A LEGJOBB

Nélkülöz-
hetetlen
háztartás-
szert.

Kapható
mindenütt.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

SZÍVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYŮ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 6.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök arabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drágja K 8.—, 10.—, 10.60, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor aro- és fejvédek drágja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztük drágja K 4.75 és 5.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk:
Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindenféle sport-árakban.
Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek elonyárok! Ár-jegyzék ingyen és bérmentve.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

Kempelen Béla

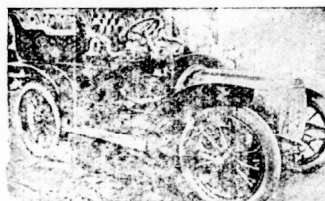
családiörténeli (genealógiai) irodája
és címerfestészeti műintéze.

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Ándrássy-ut mellett.)

Nemesi címek, címerek, e őnevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. **ősfák** egybeállítás. Minden nemesi **őgy** (nemesi átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csont, bronzra, márványra stb., **család-fák, ősfák, családi kronikák** megszerkesztése és megfestése.

Használt elsőrendű
gyártmányu

automobilok

állandóan
raktáron
vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.
KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműk, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszóöltönyök és nadrágok, Swedterek, sportingyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

Különleges automobili-ruházat vízhatlan angol szövetekebből és mosható dániai „LAVALA“-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám,
Telefon 79—04. sz.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felelős szerkesztő: Lindner Ernő.

Főmunkatársak: Bíró Alajos és Ifj. Holub József.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Új
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYÚJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I

Párisi szalon IV. terem. 6. sz. stand.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

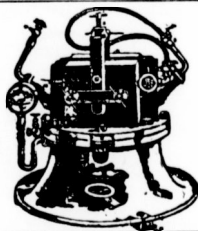
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhl-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummik megvételnek.

Misura Mihály kocsi és automobil,
carrosser a gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca).

Kitüntetve Budapest 1896, Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-

éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Carrosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor

sziígyártó-, nyerges és bőröndösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányu antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyer-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálások pontosan eszközöltetnek.

BERLIET

15, 22, 40, 60 lóerős 4-hengeres,
40, 60 lóerős 6-hengeres a legjobb
városi és toura-kocsik.

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41—00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa raktár

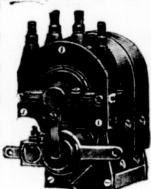
VI., Liszt Ferenc-tér 15.
(Andrássy-út mellett).

Telefon 116—34.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnyelm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL-FELSZERÉLESEK és
:: KELLEKEKBEN ::**

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók.

Antiderapant „Houben“ „Pugnon Zündkerze.

Arjegyék ingyen!

Porter H. J. (USA.) Az olimpiai magasugró bajnok.

Téli sportcikkek legolcsóbban beszerezhetők

MACHER REZSŐ

sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

Lilientfeldi sky teljesen felszerelve, párja 15 frt. Original Les Alexander koresolya felszólással 9 frt. Halifax koresolya 1-25 frt. Merkur koresolya 2-25 frt. Szánkók: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, tobogán, rennvölfi, bobsleigh, lábszárak, hótálpak stb. nagy választékban. Phönix rodli, legkönnyebb vasrodli Mannesmann esőből 14 frt. Triumph rodli, legegyszerűbb és legjobb szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweaterek, sapkák, keztyűk, lábszárak stb. Arjegyék ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árengedmény.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Precíziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-,
olaj-, benzin-raktár.

76karban lévő használt autók jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellek. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketei. Rakettjavítások elsőrangú szakmunkák által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözetek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmu- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

= Alapított 1861-ben. =

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a
PARK-CLUB CRÈME.

Vörös kereszt gyógyszerház, Budapest,
VI., Andrassy-út 84.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kintőn szabású férfi fehérművek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnyatartók, férfi pipere-árúk, turista- és sportingek és övek, uszóöltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrassy-út 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Róza-utca sarok.)

Füredikádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenféle butorok festését és érczését a legegyszerűbb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.
Készít mindennemű bútort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

NEMZETI SPORT

és a MAGYAR VÍZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FEL 10
NEGYED 5

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények követhetők a cím-
zendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest —
Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMETI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 4—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLÓNYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Tehát mégis mozog a föld!

Irta: Dobák Emil.

Üdvözöllek benneteket, lelkem osztályos felei: uszó diákok! Mikor olvastam versenyteket, megnyugvás töltött el. Olyanforma érzés lehet ez, mint a vén emberé, akit egész életén át üldözött egy nálánál mindenképpen szerencsésebb, hatalmasabb, de gonoszkezü ellenség. Egyszer aztán jön a fia, akit ő még támogatásra szoruló, gyöngé semmiségnek nézett a maga elfoglalt szülői szemével. De a gyerek megnőtt, a szíve megacélosodott. És ez a gyerek egy napon az apja ellenségét jól helybenhagyja. Meggyomrozza, összetépázza. Lepedőben viszik el. Brutális a cselekedet, ugy-e? És mégis kiengecsztel. Az apa könybe borult szemmel nézi az ő hatalmas fiát, aki elégtételt szolgáltat néki a hosszú életén át elszenvedett sok megaláztatásért.

Költőibb hasonlatot is alkalmazhattam volna. Hiszen annyi elcsépeelt kiderülő napsugár, ragyogó csillag, dícskoszoru, borostyán, babér és mit tudom én, mi egyéb áll raktáron hasonló alkalmakra. De nekem ez a hasonlat kell! Ez a hasonlat megnyugtató, fölengedi a lelkemben a fagyot. Nekem durva boszu érzése kell, hogy elmondhassam: azt a nyűgökre szorító, fiatalságot fojtogató, gyerekagyat kínzó, dölyfös és ostoba nevelő-rendszert végre egyszer alaposan helybenhagyták. Kik? Azok a szegény apró rabszolgák, akiknek a vérén élésködött egy emberöltőn át a hullaszagu *Rendszer!*

Elégtételt szolgáltatottok fiuk nekünk, a senyvedtség korszakában nevelteknek, akik a pusztába kiabálták majd két évtized óta, hogy halálnak neveljük fiainkat: az életet.

Ti talán kómikusnak is találjátok, jó fiuk az én lelkendezésemet. Egész természetesnek látjátok, hogy három napon által majd félezren versengtek a sport egy ágában. Nem értitek a nagy fölbuzdulást, ami ennek a nyomán fakad. Elmondok hát nektek, hogy milyen sivár tájékról érkeztek mi meglelték oda, ahol benneteket láthatunk.

Amikor mi diákok voltunk, tisztelt ma serdülő

generáció, — akkor az iskolai testnevelés még csak mumus volt. A mi tanáraink azt hitték, hogy ha éjjel-nappal nem bifláztatnak bennünket, akkor Ázsia söp-
redéke is lefózi a magyart a tudásban. Nagyon megkéstünk, — egy pár száz esztendővel megkéstünk, gyerekek, — a művelődéssel, és rohamban kellett utolérnünk a kultur-nemzeteket.

Akkor még csak az ici-pici madárétel — adagnyi torna volt, — ha volt, — a világon. Azt is megvetéssel kezelték a tanárok. A tornatanáraink, mint valami társadalomból kivetett, alacsony foglalkozást üző páriák dacosan fölvetett, de hajh, kellemetlenül üres fejjel tanítottak bennünket egy kevés menetelésre, egy kevés szertornára. Szinte meglátszott az egész művelés az erőtetettség. Tudták, hogy szülő és tanár versengve szidják a tornát meg a nevelőjét, mert elvon bennünket, féltve őrzött csemetéket a tudomány berkei-től. Főlöské, copfos nyugat-utánzásnak tekintette a társadalom egyeteme a testedzést; még — uram bocsá! — egyik-másik tornatanító maga is. Különösen az előkelősködője, aki minden áron szerette volna magát behízelegni adeptusnak a dicső tanári karba. Ezek aztán a testedzést is vagy elengedték szerencsétlen kortársaimnak, — vagy üdvös társalgással, a leckék memorizálásával töltötték ki a tornaórát. Voltak köztük nemzetgazdaságtanilag fejlett érzékű lelkek is, akik a kertjükből ásattak, kapáltattak velünk. Ezek legalább az önzésükben jól cselekedtek.

Szabadtéri sportról, fiuk, sejtelem se volt az emberek fölfogásában. Hízelegni, az ünnepi ebédek nyálánságairól lemondani, hazudni, alacsonyságokat művelni kellett nekünk, hogy kimehessünk labdázni a rétre. Uszás! Vívás! Atlétika! Verseny! Ismeretlen, avagy üldözött fogalmak voltak. Még egyszer leírom a szót, fiaim: *üldözött* fogalmak voltak. Üldözték az egész-ség vagy a tudomány nevében.

Az eredmény ez: a tudományunk nem e világból

való. A műveltségünk olyan szórványos, mint a három fagy pusztította tavaszi rozs. Az életerőnk, a kedvünk: kevés, mondhatni semmi. Ami volt is, elpocsékoltuk atlétikai terek híján a kávéházakban. Kora ősz, beteges, ellenállásképtelen, erő kifejtés-képtelen roncs lett az a generáció.

Ne csudálkozzatok tehát, ha ezt a friss életet, amit most a Nemzeti Sport uszóversenye elem tárt, — sirva-nevetve üdvözlöm. Ujság volt ez nekem. Olyan egyszerre tűnt elém, mint borus éjjelen a villanás. Tehát már van a fiatalságnál sportkedv, van sport-tartalom! Fölébredtek végre a szülők meg a tanárok beteges álmukból! Tehát már nem ellenzik, — tehát már türik, — talán már elősegítik is a kezükre bízott nemzedéket a sport kultuszában! Ugy kell lenni, hogy ilyen hatalmas versenyt produkálhattatok ti, lelkem lelkei.

Ha jó cikkíró volnék, összegezni kellene most a tapasztalatokat, rendszerbe kellene foglalni az eredményeket és filozofálni kellene a sikerekről. Én azonban nem jó cikkíró, hanem melegen érző ember vagyok. Ugy érzem, én vagyok az a legöregebb, akit ezen a címen az a tisztség ér, hogy utjára bocsássa az *Erőt*: menjen uj hazát foglalni magának.

Menjetelek előre, jó fiuk, ezen az uton. Ha kicsinyes véleményt hallotok bölcs cselekedetek súlyáról: mutassátok elő ezt az igénytelen ujságot. Itt megírva látjátok, hogy mi, a durva *Rendszer* megtörőttei, okulva mondjuk: az értelem és az életerő azon módon nő benetek, amint testetek fejlesztésének áldoztok. Hazugság, hogy egészségetek veszélyeztetni a sport. A gyermek természetes ösztöne a legnagyobb gátja a tulzásnak. A ti okos szívetek megsugja, mennyi dózis napfény, milyen mérték erőfeszítés szükséges, hogy apró testetek egyensúlya föl ne billenjen. Hivatkozzatok a legújabb napok bölcs (és sajnos: külföldi) orvoshireségeire, akik tudományosan kifejtették országnak-világnak, hogy a tréning nem öl, hanem éltet. Mondjátok meg a kételkedő álokosoknak, hogy Anglia, Amerika, Franciaország, ez a három vezető nagy náció imádja a sportot, s a gyermekeik fele életét az tölti be. Idézzétek *Bérard*-t, a francia torna iskoláknak a multban híres főfelügyelőjét, aki azt mondotta, hogy Franciaországot az elfogyás szomorú sorsától más nem óvja meg, csak a sport.

És legfőképpen, jó fiuk, — ezt a szent tüzet tartásotok meg az egész életen át. Ne akarjatok ránk hasonlítani, az életben korán kimerültekre. Ne akarjatok 30 évvel öszek, fiatal korral agastyánok lenni. Terjesszétek bátor szívvel kis kortársaitok között a sportot. Nem pajkosság a gyermek sportja, nem betyáros fegyelmetlenség, hanem az élet szükségé.

Mi mind azon igyekszünk, hogy a sportnak meghódítva, megőrizve legyetek. Hogy orcáitokról a pir le ne hamvadjon, hogy a büszke erő érzése karotok támogatója legyen. Menjetelek szét, mint az apostolok, és hirdessétek az ígét: a testedzés óvja Magyarországot az elvesztéstől.

A BRÁZAY-féle sósorszesz nem tévesztendő össze a legújabbban lábrakapott utánzatokkal.

Diákok uszóversenye.

Egy rövid év mult el, hogy elhangzott ajkainkról a hívó szó, amely nem hangzott el hatástalanul a pusztaságban: hatványozott lelkesedéssel, szászorosan felvillanyozódott versengő kedvvel seregett, számban, sporttudásban gyarapodva, izmosodva versenyünkre az ifjuság. Versenyünk hagyományként ment át a köztudatba, évről-évre állandóan és terminus szerint is változatlanul megtartatván, az intézközi vetélkedés kieszosodó nagy erőpróbájává lett. Mértetlen fontosságu az, hogy az ifjusági országos tornaverseny mintájára lapunk szerkesztősége házagpótló működésével, üttörő missziójával és eleinte tán kissé merésznek látszott törekvéssel szervez meetinget, mely alkalmat ad egy a legjobb középiskolai erők versenyben való találkozására, mint pedig bevonja az eddig a sporttól távol álló, sőt attól tán idegenkedő rétegeket a higienikus fürdés testgyakorlati ágába: az uszásba, melynek igazi áldásos, jótékony hatását csak az érzi, csak az rajong érte valóban, őszinte szívből, aki maga is úzi, aki maga is tágul tudóval, edzett, erős karral szeli a hús habokat. Egy német költő gyönyörűen mondja arra, aki élvezettel, odaadással, igazsággal szeretettel kultiválja e remek sportot: „Wenn mit dem Kampft die Liebe sich verbindet, ihn küsst die Welle, die er überwindet“.

A külsőségek.

Tarka, ünnepélyes lobogódíszben pompázva fogadta a Rudasfürdő mult vasárnap a tömött sorokban tolongó közönséget, mely csaknem kizárólag a szülők, a tanférfiak és a középiskolások köréből került ki. Hölgy feltűnő sok volt jelen. Illusztris vendége volt meetingünknek Polónyi Géza volt igazságügyminiszter, aki mindvégig ottmaradva, nagy érdeklődéssel kísérte az egyes versenyeket. Megjelentek lapunk főszerkesztője, dr. Polónyi Dezső és Muzsa Gyula országgyűlési képviselők, lapunk munkatársai közül Lauber Dezső, a MAC titkára és Remetei Kőváry János. A főváros legelőkelőbb intézeteinek vezetői sorában ott láttuk dr. Cherven Flóris főigazgatót, Bartos József, Molnár Sándor, dr. Morvay Győző, dr. Szekeres Kálmán igazgatókat, az érsekújvári gimnázium kiküldötteinek kísérő tanárát, Cserjésy, Kmetkyó, Tomcsányi, Szervánszky és a Déváról Pestre utazott Tóth tornatanárokat, dr. Schneider Bélát, a szövetség ú. v. alelnökét aki mindhárom nap megjelenve, erős, céltudatos ügybuzgalomról tett tanuságot. Festői, megkapó, de egyszersmind imponáló és hatalmas képet nyújtott az uszoda, fej-fej mellett zsiabong és a finishekkel lelkes és harsány kiáltozással kísérő közönségével, pompás zászlóival: a minta szerűen lebonyolított verseny kerete.

Az előkészítés és rendezés.

A verseny nagy arányaival, rengeteg kiterjedésével és a középiskolások egész tömegét érdeklő különlegesen magas színvonalával természetszerűleg megfeszített munka járt egy az előkészítés, mint pedig a verseny tényleges megrendezése alkalmával; előbbit Friedrich Nándor felelős szerkesztőnk és Donáth Leó munkatársunk végezte szinte

Világra szóló magyar találmány!

et a legöregebb egyén tel- a hajtermését előidézi, a ritka és rövid hajzatot pe- jesen kopsz fején is. Jó eredményről a feltaláló kezezekedik, dig dus sürvő teszi és igen hosszúra megnöveszti Ugyan az hajusz- és szakálra néve is. A hajvédő Sámsonid- nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid-“ ára 10 kor. Kapható postai uton kizárólag a feltalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt belajstromozva A természetudomány legújabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajusz- szálak magvát képező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj- védő Sám- a hajhullást megszünteti. A „Haj- sonid“ növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel- hosszára megnöveszti Ugyan az hajusz- és szakálra néve is. A hajvédő Sámsonid- nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid-“ ára 10 kor. Kapható postai uton kizárólag a feltalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

hihetetlen erélyvel és kitartással. Hogy minő eredménnyel, arról szerénységünk tiltja bővebben szólni: beszél helyettünk a *huszonnyolc* oldalra terjedő vaskos versenyprogram, és a 302 versenyző által leadott 600 felé járó versenyző (tavalgy 135 versenyző 317 nevezéssel), Demosthenesnél ékeesebben szóltak a számok, a maguk rideg mivoltában. A rendezés, a nevezések páratlan, eddig nálunk egy sportágban sem elért száma folytán háromnapos meetinget ölelt fel és szinte emberfeletti feladatának derekasan helyt állott: minta- és példászerű volt. Soha egy pillanatig sem jelentkezett a nagy, sőt kisebb uszóversenyeken az a bizonyos és sajnos elég gyakran tapasztalt chaotikus, fejvesztett, kapkodó zűrzavar, semmi incidens, semmi fennakadás, ment minden, mint a karikacsapás, precízen, simán. A versenyek minden bszantó, unalmas szünet nélkül következtek egymásután, az indítás, időmérés és eredményhirdetés kifogástalanul működött, a kevésszámú óvás gyorsan elintéződött, ami kétszeresen méltánylandó a nehezebben fegyelmezhető, teljesen járátlan és tapasztalatlan ifjúsági versenyzőkkel szemben. És itt jól megérdemelt dícséret illeti meg a versenybírószám elnökét, dr. Virava Jánost, tagjait, dr. Füzesséry Zoltánt és Kugler Sándort, lapunk volt felelős szerkesztőjét, akiknek nagy segítségére voltak lapunk szerkesztőségéből Kiss Géza és Donáth Leó, továbbá a munka oroszlanrészét bámulatos hidegvérrel és energiával elvégző Tamedy Mihály, Biró Károly, Ujváry Ödön és Kolozsváry Béla. A pompás rendezőgárdára bizvást el lehetett mondani Nelson híres szavait: „Every man has done his duty!”

A sport.

Nemesak számbeli viszonylatokban, de belső tartalomra és sportértékre nézve is szembetűnő fejlődést, haladást mutatott idei versenyünk a tavalyihoz képest. Majdnem minden egyes versenyszám aránylag, de abszolút véve is becses eredménnyel járt, ami élénk tanúbizonysága annak a változatlan, sőt tán tömeg tekintetében még jóval fokozott mesés átlaganyagnak, melyet a magyar faj az uszósportnak mindenha nyújtott és mely sportunk jövőjére nézve teljes megnyugtatót szolgált. Könnyebb áttekinthetőség végett itt sorjában részletesen méltatjuk az egyes versenyszámokat, melyek eredményeit már hétfői számunkban közöltük.

A Tetényi-emlékverseny.

Betetőzést nyert hát a gyengéd szeretetnek, a bánatos megemlékezésnek műve. A végzet akarata folytán oly korán egy jobb haza csillagronáira költözött, felejtethetetlen bajtársunknak, Tetmajer Gézának halála felett még csak nem is esőkkent fájdalmas gyászunk, hiszen oda évek fognak kelleni a maguk gyógyító balzsamával, és máris fennáll a megboldogult barátai és a magyar uszók által alapított nagyszerű, büszke vándordíj, művészi becsére és tökéletes, eszményi szépségére nézve a legszebb magyar díjak egyike, Mercié és Barbadienne remeke. És miként a „győztes Dávid” ajkán a Seregek Urának nevével indult a szörnyeteg ellen, úgy a magyar uszók is időtlen-időkre szóló diadalal szállnak sikra a kedves halott emléke felett a Kegyelet nevében, a rideg, közönyös Feledés és Enyészet szürke, mindent elfedő szárnyu daemona ellen, öntudatosan hangoztatva a dijon is ragyogó örökség horatiusi ígét „*Exegimus monumentum aere perennius!*” — A díj művészi és erkölcsi értékénél nem bizonyult a verseny klasszisa sem alacsonyabbnak, rászolgált az érdeklődésre, mely minden oldalról, mint a meeting fűszámát fogadta. „A legjobb középiskolai sprinter”, Baronyi olyan tünnemnyes formát mutatott, mely őt — a melluszt — 26.4 mp.-es idejével teljesen Onody, tehát a magyar sprinterek egyik legkiválóbbja mellé helyezte, utóbbinak a megnyitási versenyben elért idejétől következtetve, ebből önként folyik az egész mezőny bámulatos tudása, hiszen Beleznay testoszszal helyezte magát negyediknek, Hentaller, aki 5 m.-el a

cél előtt még hajszálnyira együtt tartotta magát Baronyi mellett, karcsapással lett második, míg Schwendtner, aki joggal aspirálhatott győzelemre és akit a minden esély nélküli induló Rónai (VII. k. reál) a közönség élénk felháborodására erősen akadályozott, ennek dacára is csak mintegy egy méterrel lett harmadik. Baronyi ideje, mint ezt ismételtén kiemeljük, igazán kitűnő, főleg a Rudasfürdőben, ahol nem könnyű 50 yardot uszni. A Tetényi-emlékversenyt tehát az első kiírás alkalmából méltó, fényes képességű versenyző nyerte.

A staféta-versenyek.

A csapatversenyek eredményét némileg befolyásolta, hogy a körülmények váratlan és szerencsétlen össztalálkozása folytán egyes intézetek nem indultak teljes csapattal vagy egyáltalán nem indultak. Így a piaristák távolmaradtak a vegyes stafétától, ahol pedig igen szép esélyeik lettek volna, a Baresay-utcai gimnáziumot Toldi betegsége, a belvárosi reált Ottó handicapelte és gyengítette meg. Mindamelllett azt hisszük, hogy a sprintstafétát a piaristáktól, kik mindvégig élén voltak és kiknek Baronyi már előnyvel indulva 3 m.-es biztos győzelmet aratott, nem is igen lehetett volna azt elvitatni; ellenben a vegyes stafétában Agulár teljességgel nem tudta Toldit pótolni és bár Hentaller jelenlegi elsőrangú formája dacára (az előfutam alkalmával 40 m.-en 22.8 mp.-et uszott) sem tudta a vesztt ügyet megmenteni, pedig az előfutamat teljes 1 mp.-el jobb idő alatt nyerte a Baresay-utca, mint a későbbi győztes II. k. gimnázium, melynek mindhárom embere azonban elismerésméltóan tartotta magát és mindenki szívesen látta méltán megérdemelt győzelmüket. Külön megemlést érdemel a 2. helyért holtversenyt elérő II. k. reál szereplése, melyben főleg Gööz bravuros uszása keltett feltűnést.

Bemutató versenyek.

Ezek során különösen az 50 yardos gyorsuszás volt érdekes, bár főattrakcióját Halmay távolmaradásával sajnos elvesztette. A győztes így Donáth lett, ki győzelmét rövid távon specifikusan érvényesülő jó klasszisaának köszönheti, mert az előkészítés és rendezés kimerítő munkájától kifaradvá, áttizadtan ugrott be és bár rekordjától teljes $\frac{3}{4}$ mp.-el maradt el, mégis rossz fordulólával is végigvezetve meglehetősen könnyen aratott 1 m.-el győzelmet Onody ellen; meglepetést keltett a tréning nélküli Olasz pompás uszása; ha a fordulónál nem tévovázik annyit, esetleg csinálhatott volna a második helyen meglepetést. A propaganda céljait szolgálta még a műugrás és vízipóló. Mindkettő, de főleg előbbinél Rajágh temperamentumos és plasztikus, nyugodt kivitelt ugrása nagyon megnyerte a nézők tetszését.

A handicapek.

Céljuk volt: a nagy tömeget belevonni a sportba és hogy a gyengébb is érvényesülhessen az erősebbel szemben, ki óhajtottuk egyenliteni az esélyeket. Nos, e lépésünk nem vált be úgy, miként mi azt óhajtottuk, mert a handicaper (Tamedy Mihály) gigászi, lelkiismeretes munkája nem lehetett teljesen kielégítő azon egyszerű oknál fogva, mert képtelenség volt az előnyöket méltányosan felosztani az ismeretlen és az elért eredményeket nem lelkiismeretesen bemondó versenyzők közt, úgy hogy megessett a 80 m.-es melluszásra 1 p. 35 mp.-es időt bemozdított uszóval (nevet nem említünk) az az emberi dolog, hogy 1 p. 09 mp.-et ért el. Így aztán csak természetes, hogy az ismert formával rendelkező és ennek folytán súlyosan megterhelt scratchek csaknem mind leszorultak. Értékes időt ért el Gööz a 60 m.-es hátuszásban (48 mp.) és Lindner a 80 m.-es melluszásban, ahol egyik előfutamban 1 p. 04 mp. volt az ideje. A tömeges nevezés célját azonban bőven elérték a handicapek, mert a melluszásra pl. 46, a 60 m.-es handicape 75 nevezés érkezett. Utóbbiban Hentaller igen szépen ment, két erős akadá-

A „Sámsonid” kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrássy-uti gyógytárában, a Deák Ferencz-tér 4. szám alatti gyógytárban és **Szálid Iván** István gyógytárában, I. Krisztina-körút 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárakban. **Hogy ezen valóban csodaszor a halál terméket előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is. Álljon itt a következő elismerő levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt hatméne évvel, igen sűrű hajamát egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használat folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Múlt év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermékhez. A „Hajtermék” és növesztő Sámsonid” használatá folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfalonatam van, s remélem, hogy 75 éves korom dacára visszanyerem egy méternél toszabb, dús hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel **Özv. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt **tények valóságát** és az aláírás hitelességét mi alólítottak kik a 75 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ismerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. **Özv. Reizsorné, Flesch Berta, Flesch Lipót.** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.)

lyoztatás dacára 39 mp.-et uszva, utána Novák J. (piarista) érte el a legjobb időt 41.4 mp.-el.

Többi verseny.

Mind a 4 osztályversenyt nem debutáló hanem ismertebb versenyző nyerte igen jó eredménnyel; főleg az V—VI. és VII—VIII. oszt. versenyre mondhatjuk ezt, mert Nagy Géza 40.8 (60 m.-re), ill. Schwendtner 54.6 mp.-es (80 m.-re) ideje már szinte tulszárnyalja egy középiskolai verseny színvonalát; Nagy után jól tartotta magát Ádám Aladár (k. ak.) és Petrovits Svetislav (IV. k. reál). Említést érdemelnek Róth (V. k. gimn.) és Novák István idői 40 m.-en 31.4 és 26 mp.; mindkettőnek sokat ígérő, sima sprinttempója van. Hasonlatosan pompás eredmény volt az V—VIII. oszt. kezdőversenyben, melyet a minden egyes uszás után fejlődő dévai Müllner 25.8 mp.-es, mondhatjuk szenzációs idővel nyert (Schwarz R. VII. k. g. a középfutamban ugyanezt az időt uszta) és a 80 m.-es juniorversenyben, melynek első három helyezettje 1 p.-en belül uszva, nem közönséges tehersegről és az uszósport nagyarányú fejlődéséről tett tanúságot, hiszen nem is olyan nagyon régen még gyorsuszasokat lehetett egy percen felüli idővel nyerni (Rády 1905 jan. 15. 1 p. 01.2 mp.). A kezdőversenyek különben szintén óriási tömeget foglalkoztattak, 171 nevezés, melyek közül a legtöbbet be is tartották, minthogy ez a tapasztalat az egész versenyt végig jellemezte. A vidéket Déva és Érsekújvár kiküldöttei képviselték, a hosszú és fáradalmas utazás megtétele ambíciójuknak és sportszeretüknek szép jelét adva. Müllner kitünő idejét már a kezdőversenyeknél méltattuk; Reisenleitner a vendégek versenyében aratott igen könnyen győzelmet. Az érsekújváriak közvetlenül verseny előtt érkeztek meg és így, bár biztató tehetségnek látszanak, nem tudtak helyezést elérni. Az intézetközi pontversenyek közül a junior és kezdőszámokra kitűzött Brüll-díjat a IV. k. reál, az összes számokra kiírt város díját pedig, mellékelt táblázatok tanúsága szerint, a IV. ker. piarista gimnázium nyerték. A verseny általános tanulságaira különben jövő számunkban még bővebben kitérünk.

Budapest székesfőváros vándordíja.

Intézet	Kezdő a)	Kezdő b)	Sprint st.	Junior	I—II. oszt.	III—IV. oszt.	V—VI. oszt.	VII—VIII. oszt.	Émlék v.	Vegyes st.	Mell	Hat	60 m. hódap	200 m. hódap	Összesen
II. ker. gimnázium	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	3	—	9
III. ker. gimnázium	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3
IV. ker. gimnázium	3	—	3	—	3	—	—	1	3	—	—	—	—	—	13
VII. ker. gimnázium	2	1	1	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	2	12
IX. ker. gimnázium	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	8
IV. ker. reál	1	—	2	4	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	10
Keresk. Akadémia	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	4
I. ker. gimnázium	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
V. ker. gimnázium	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Dévai reál	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
VIII. ker. gimnázium	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	4
István uti gimnázium	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
II. ker. reál	—	—	—	2	1	—	—	—	—	2	—	3	—	—	8
Felső ipar iskola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3

Brüll Alfréd vándordíja.

Intézet neve	Kezdő a)	Kezdő b)	Junior	Összesen
IV. kerületi gimnázium	3	—	—	3
VII. „	2	—	—	2
IX. „	—	2	—	2
IV. „ reál	1	—	4	5
Kereskedelmi Akadémia	—	1	—	1
Dévai főreál	—	3	—	3
II. kerületi reál	—	—	2	2

Hírek.

A BUDAPESTI TORNA-CLUB december 20-án nemzetközi uszóversenyt rendez; kiírást jövő számunkban közlünk.

A BEAC. HÁZIVERSENYE szerdán volt, lapzártá után és így eredményeit csak jövő számban hozhatjuk.

USZÓVERSENYYÜNK alkalmával felvett fényképek technikai okokból jövő heti számunkban jönnek.

MAGYAROK BÉCSBEN. A WSC. Austria holnapi versenyén a MTK. hír szerint nem vesz részt és Halmay sem startol a 200 m.-es bajnokságban, mely így könnyen lesz Scheff zsák-mánya, míg a Dianadíjat, a most legjobb erőit veszített FTC., nehezen védheti meg a bécsi egyletekkel szemben, bár némi esélyt ad neki ama körülmény, hogy azok szétforgácsolódnak. A 68 m.-es futamban esetleg starthoz áll Donáth (MAFC.), kinek Scheff-el való találkozása érdeklődésre tarthat számot. A II.-od osztályú vízipólóban nem minden kilátás nélkül veszi fel a bécsiekkel a küzdelmet a FTC., mely azonban megfelelő tréning híján szűkülökdi.

FIUME KÁVÉHÁZ

(6—58.) IV. Muzeum-körút 13. (6—58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON 115—84.

• Üllői-út 48. •

TELEFON 115—84.

Igazgató Widischy Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Nógrádi Gligi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford, Nagy Tilla, Dalnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszék Lajos konferenciér.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmű- és ezüstárak nagy raktára.
Az amerikai „Gillette”-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
börtokban 24 korona.

Az Európa bajnoksági gyors- és műkoresolyázó-versenyek, a Nemzetközi Koresolyázó Szövetség hölgybajnoksági versenye

és ezzel kapcsolatban megtartandó

nemzetközi gyors- és műkoresolyázó-versenyek

KIIRÁSA.

A versenyek a BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ EGYLET 40 éves jubileuma alkalmából

1909 január 23-án (szombaton) és (vasárnap) tartatnak meg

az egylet városligeti jégpályáján.

I. 1909. évi Európa bajnoki gyorskoresolyázó-verseny. 500, 1500, 5000 és 10,000 m. távolságra. Nyitva minden európai amateur koresolyázó részére. Tét mind a 4 távolságra összesen 10 márka (12 korona). A győztesnek „Európa 1909. évi gyorskoresolyázó bajnoka” cím, a N. K. Sz. arany bajnoki érme és egy tiszteletdíj. A második és harmadiknak tiszteletdíj, feltéve, hogy mind a 4 távolságot megfutják. Külön mind a 4 futamban az elsőnek arany-, a másodiknak ezüst-, a harmadiknak bronzérem. 1908. évi bajnok: Oeholm Mörice ur, a Stockholms Allmänna Skridskoklubb tagja (Stockholm).

II. 1909. évi Európa bajnoki műkoresolyázó-verseny. Nyitva minden európai amateur koresolyázó részére. Tét 10 márka (12 korona). Kötelező gyakorlatok és szabadkoresolyázás 5 perc maximális időtartamig. A győztesnek „Európa 1909. évi műkoresolyázó-bajnoka” cím, a N. K. Sz. arany bajnoki érme és egy tiszteletdíj. A másodiknak aranyérem és tiszteletdíj, a harmadiknak ezüst-érem és tiszteletdíj. 1908. évi bajnok: Herz Ernő ur, a Cottage Eislauf-Verein tagja (Wien).

Elérhető legnagyobb pontszám: a kötelező gyakorlatoknál: 252, a szabadkoresolyázásnál: 168. (Sokszorozószám: 14). Összesen: 420.

III. A Nemzetközi Koresolyázó Szövetség 1909. évi hölgybajnoki versenye. Tét 10 márka (12 korona).

Kötelező gyakorlatok és szabadkoresolyázás 4 perc maximális időtartamig. A győztesnek: „A Nemzetközi Koresolyázó Szövetség 1909. évi hölgybajnoka” cím, a N. K. Sz. bajnoki érme és tiszteletdíj. A másodiknak aranyérem és tiszteletdíj, a harmadiknak ezüstérem és tiszteletdíj. 1908. évi bajnoknő: Kronberger Lilly kisasszony, a Budapesti Koresolyázó-Egylet tagja (Budapest).

Elérhető legnagyobb pontszám: a kötelező gyakorlatoknál: 234, szabadkoresolyázásnál: 156. (Sokszorozószám: 13). Összesen: 390.

IV. Nemzetközi verseny, 500 méter. Az elsőnek aranyérem és tiszteletdíj, a másodiknak ezüstérem és tiszteletdíj, a harmadiknak bronzérem és tiszteletdíj. Tét: 6 korona.

V. Nemzetközi verseny, 1500 méter. Díjak és tét mint a IV. számú versenynél.

VI. Nemzetközi juniorverseny, 1000 méter. Az elsőnek ezüst-érem és tiszteletdíj, a másodiknak bronz-érem és tiszteletdíj, a harmadiknak tiszteletdíj. Tét: 4 korona.

VII. Hölgyek nemzetközi műkoresolyázó-versenye. Szabadkoresolyázás 3 perc maximális időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám a kötelező gyakorlatoknál: 120, a szabadkoresolyázásnál: 72. (Sokszorozószám: 6.) Összesen: 192. Díjak és tét mint a IV. számú versenynél.

VIII. Nemzetközi junior műverseny hölgyek részére. Szabadkoresolyázás 3 perc maximális időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám a kötelező gyakorlatoknál: 78, a szabadkoresolyázásnál: 48. (Sokszorozószám: 4.) Összesen: 126. Díjak és tét mint a VI. számú versenynél.

IX. Urak nemzetközi műkoresolyázó-versenye. Szabadkoresolyázás 4 perc maximális időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám a kötelező gyakorlatoknál: 168, a szabadkoresolyázásnál: 108. (Sokszorozószám: 9.) Összesen: 276. Díjak és tét mint a IV. számú versenynél.

X. Nemzetközi junior műverseny urak részére. Szabadkoresolyázás 3 perc maximális időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám a kötelező gyakorlatoknál: 114, a szabadkoresolyázásnál: 72. (Sokszorozószám: 6.) Összesen 186 Díjak és tét mint a VI. számú versenynél.

XI. Nemzetközi pároskoresolyázás. Hölgy és ur. Szabadkoresolyázás 5 perc maximális időtartamig. Az első párnak 2 arany-érem és 2 tiszteletdíj, a második párnak 2 ezüst-érem és 2 tiszteletdíj, a harmadik párnak 2 bronz-érem és két tiszteletdíj. Tét: 10 korona.

Időbeosztás:

1909 január 23-án (szombaton). Délelőtt: 9 óra. Junior urak műkoresolyázó-versenye. Kötelező gyakorlatok. (X.) 1/10 óra. Nemzetközi verseny 1500 m. (V.) 10 óra. Európa bajnokság 500 m. (I.) 10 óra Junior hölgyek műkoresolyázó-versenye. Kötelező gyakorlatok. (VIII.) 1/11 óra. Hölgybajnokság. Kötelező gyakorlatok. (III.) 1/12 óra Európa bajnokság. Kötelező gyakorlatok. (II.) — Délután: 2 óra. Európa bajnokság 5000 m. (I.) 3 óra. Junior urak és ezt követőleg junior hölgyek szabadkoresolyázása és páros verseny. (VIII., X., XI.)

1909 január 24-én (vasárnap). Délelőtt: 9 órakor. Senior urak műkoresolyázó-versenye. Kötelező gyakorlatok (IX.). 1/10 órakor. Nemzetközi junior verseny 1000 m. (VI.) 10 órakor. Európa-bajnokság 1500 m. (I.) 10 órakor. Senior hölgyek műkoresolyázó-versenye. (VII.) 1/11 órakor. Nemzetközi verseny 500 m. (IV.) — Délután: 1/2 órakor. Európa-bajnokság 10000 m. (I.) 1/23 órakor. Senior urak és ezt követőleg senior hölgyek, hölgybajnokság és Európa-bajnokság szabadkoresolyázása. (IX., VII., III. II.)

A IV—X. számú versenyekben csak oly versenyzők vehetnek részt, akik a bajnoki versenyre nem neveztek.

Nevezési zárlat: versenyzők és bírák részére 1909 január 19-én (kedden) este 8 órakor. Nevezések a Budapesti Koresolyázó-Egylet címére, Budapest, Városliget külső-dők.

Budapest, 1908 november havában.

A Budapesti Koresolyázó-Egylet.

Természetes jégpálya: kettős versenypálya 400 méter, 2 kanyarulattal, a 180 fok, 25 és 30 méter görbületi sugárral. Keresztelési vonal 50 méter. A műkoresolyázó-versenyek 50 méteres oldalakkal bíró négyzetben tartatnak meg.

A „MAGYARORSZÁGI TORNATANITÓK EGYESÜLETE“ november hó 23-án délelőtt küldöttségileg jelent meg gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt, átadván az egylet kérvényét, melyben a tornatanitók fizetésemelését már az 1909. évi költségvetésbe kéri felvenni és pedig oly módon, hogy a tornatanitók egyharmada a X., egyharmada a IX., s egyharmada a VIII. fizetési osztályba jusson. A közoktatásügynek e derék harcosai, kik nehéz fizikai és azonfelül szellemi munkát is végeznek, megérdemelnék, hogy a miniszter jogos és méltányos kérésüket teljesítene.

A KAOE. HÁZIVERSENYE. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sport Csoportja vasárnapon házitorna-versenyt rendezett a közönség élénk érdeklődése mellett. Különös tetszést aratott Kmetykó János művezető által bemutatott szabadgyakorlatok, amelyek zeneszóra lettek végrehajtván. Az egyes versenyszámok is szépen sikerültek. Az egész estély magas színvonalra Kmetykó János tornatanár kitérő szakavatottságát dicséri. Eredmények:

Kedők versenye magas nyújtón, (előírt gyakorlat): 1. Rosenfeld Antal 4.25 pont. 2. Kaposi és Langer (holtv.) 3.75 pont.

Haladók versenye magas korláton, (előírt és szabadon választott gyakorlat): 1. Zala S. 9.10 pont. 2. Kzrtész Htnrik 8.50 pont. 3. Pollák Dezső 7.50 pont.

Képzettek versenye magas nyújtón, (előírt és szabadon választott gyakorlat): 1. Zala S. 9.10 pont. 2. Kertész Henrik 7.75 pont. 3. Ulrich Pál 7.25.

Közös egyl. zárt verseny lovon, (előírt gyakorlat): 1. Kertész Henrik 4.75 pont. 2. Radó B. 4.25 pont. 3. Zala S. 4.00 pont.

Seniorok versenye. Súlyemelés és magasugrás: 1. Beregi Béla 16.5 pont. 2. Quittner J. 14.5 pont. 3. Kurzweil és Klein Manó holtverseny 12.5 pont.

A MTK. HÁZIVERSENYE. A MTK. igen sikerült házi tornaversenyt rendezett Wesselényi-utcai tornacsarnokában, mely 50 tornász felvonulásával és pontosan végzett szabadgyakorlataival kezdődött, amelyet Vágó Manó, az MTK. kiváló művezetője vezényelt.

A verseny eredményei a következők:

I. Csapat versenye. (16 szelvényben, 9 induló): 1. Gellért Imre 9½ pont. 2. Rosinger Emil, Reichmann Zsigmond, Nyisztor János 9½ pont holtverseny.

II. Csapat versenye. (Magas korlát, 10 induló): 1. Havas Imre 9 pont. 2. Szalay J. 8½ pont. 3. Vámos Nándor 8 pont.

III. Csapat versenye. (Magasugrás, 14 induló). 1. Erdős J. 160 cm. 2. Weinberger Imre 150 cm.

Függőszekdes páros kötélén. (20 induló). 1. Gál Endre. 2. Szalay J. 3. Wiener Izsó.

A verseny után általános szertorna következett, feltűnt a MTK. képzett tornászainak munkája a magas korláton. Vágó Manó, a MTK. művezetőjének az érdeme az est szép sikere.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATHLETIKAI CLUB HÁZI VERSENYE. November 20-án tartotta a BEAC. ezidei első házi tornaversenyt, a tagok szépszámu részvételével, a Nemzeti tornacsarnokban. A rendezést Farkas Kornél, Dermár János, Simon Miklós és a klub tornaművezetője: Ujhelyi Sándor végezték nagy ügybuzgalommal és pártatlansággal. Részletes eredmények:

Haladók összetett versenye. (Magas korlát és függőszekdes). 1. Oprée Tivadar 12 pont. 2. Szinte László 10 pont.

Távolugrás kezdőknek. 1. Rácz Vilmos 5 m. 55 cm. 2. Valasek Iván 5 m. 30 cm.

Tréfiás verseny. 1. pár Poór Iván és Rácz Vilmos. 2. pár Dermár János és Halász Zsiga.

Vitás tussszámitási kérdések.

Vívóéletünk egyik előkelőségétől a következő levelet kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A Vivórovat Szerkesztője nagy hálára köteleznék a versenyeke készülő vívókat alantirt kérdőpontok nyilvános megválaszolásával:

1. Mily irányban mozoghat a vonalban tartott kard hegye, hogy a megtámadott javára a vonalszámitás el ne essék, illetve, hogy a pengehegynek mozgása akcióelbírlás alá ne essék?

2. Vízszintes és függőleges irányban (jobbra-balra, fel-le) nem moztatott kardhegy vihető-e előbbre vagy hátrább, akciószámitás nélkül?

3. Mikor szüntetendő meg a kötés, hogy az ellenfél pengéjének a vonalból történt eltávolításának ítéltessek, s ne vétesék engagementnak?

4. Ellenkötés csak akkor számít-e, ha az ellenfél kötő pengéjét a kötés helyzetéből kimozdítja?

5. Meddig van jogunk egy engagementba beleütni vagy beleszurni, s mikor tekintendő az engagement megszüntetettnek?

6. Abszolút jogot ad-e a támadó penge érintése ellenakcióra, avagy csak akkor, ha az a csel védésére alkalmas mozdulattal éretett el?

7. Mikor jogosult a cavatió? Csak pengére irányult támadás esetén, avagy oly csel alkalmazása mellett is, melyet megtámadott a támadás kezdetekor jogosan hitt pengére irányuló támadásnak, bár utólag az ellenkezőről győződött meg.

8. Battement vagy kötés (esetleg deviamento) után elért vonalnélküliség után, alkalmazhat-e még csel a támadó, anélkül, hogy a csel követő tempóban előálló doublet az ő terhére számíton?

9. Két előlépéses támadásnál az első előlépés alatt felvett vonal vonalat számít-e a megtámadott javára?

Kiváló tisztelettel vagyok Szerkesztő Ur őszinte hive:

Egy versenyvivő.

E levélben foglalt kérdésekre a következőkben felelünk:

Ad 1. A megtámadott javára számít az ambo, ha vonalban levő pengéjébe ellenfele beleszaladt. A penge pedig vonalban van, ha ellenfelem teste érvényes részére van irányítva. Következik ebből, hogy e szabály akkor se változhat, ha pengémet moztatom ugyan, de hegye állandóan ellenfelem testének van irányítva. Vagyis a beszasasztásnál nem a mozdulatlanlanság a lényeg, hanem a penge hegyének oly helyzete, hogy ellenfelem beszasadás nélkül ne közeledhessen hozzám.

Ad 2. A vonalban levő vagy vonalban az ad 1. szerint moztatott penge hátrább mindig vihető és pedig akár hátralépéssel, akár anélkül, hogy a beszasasztás szabálya hatályát vesztené. Előre azonban csak úgy vihetjük, ha egész testtel előre lépünk. Vagyis sem a kart nem szabad előre lökni, sem kitörni. Ami egészen természetes, mert e beszasasztás lényege az, hogy ellenfelem fusson pengembe, ne pedig én szurjak.

Ad 3. Kötéssel való támadásnál az a célunk, hogy

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

ellenfelünk pengéjét a vonalból eltávolítsuk. Ha ez megtörtént, tüstént abba kell a kötést hagyni és folytatni az akciót. Ha a kötés e szükséges mozdulaton túl tovább tart, invitónak számít, vagyis ellenfelemnek van joga vágni.

Ad 4. Az ellenkötés sikerült, ha ellenfelem kötését meggátolom, sőt én viszem őt egy kötés helyzetébe.

Ad 5. Az invitóba vágthatunk vagy szurhatunk mindaddig, míg ellenfelünk invitóban van. Ha azonban elhagyta az invitót, a belevágás (szurás) joga is megszűnik. Például: Előrelépek kvartinvitóba, aztán vágok fejet vagy feoldal-cselt. Ellenfelem jogosan belevág mindaddig, míg kvartba megyek és ott vagyok, ellenben, mikor elhagyva a kvartot, támadásba kezdek, megszűnt az invitó és vele ellenfelem belevágási joga, én lettem a támadó.

Ad 6. Igen sokat vitatott kérdés. Lapunk is hasábkokat irt róla. A helyes felfogás szerint csak akkor vágthatok vissza, ha ellenfelem támadó pengéjét valamely háritási móddal (surlóvédés, védés-elütés) érintetem. Például: Ellenfelem fejesel-oldallal támad. Ha a fejeselt szabályszerű kvint-védéssel érintem, vagy ha azt utjából félreütöm, visszavághatok, ellenben nincs jogom erővel keresni az érintkezést, például nagy körben feje felett piszkálni. Alapelv: *A tuss annak számít, aki tudja, vagy tudnia kellett volna, hogy akciója ambot okoz.* Ha pedig ellenfelem támad és cselét én nem védem, sem félre nem ütöm, hanem csak úgy érintem, biztosra vehetem, hogy a támadást be fogom kapni. Vigyázni kell e szabálya a battutánál. Viszsaüthetek a battutára, ha az fegyverem élet érte és nem mozdította el helyéről, mert ilyenkor a battuta nem sikerült. Ellenben nincs jogom magamat elütni hagyni és elütés lendületével visszavágni. Hiszen tudom, hogy a battuta sikerült, a támadást föltétlenül megkapom.

Ad 7. Kitérő szurást (cavatione) csak penge-támadás ellen lehet csinálni. Az említett nehézségek előírálása a zsüri feladata.

Ad 8. Battuta vagy kötés után még lehet cselét vagy cseleket csinálni, ugyanis én folyamatos támadásban vagyok, ellenfelemnek nincs joga belevágni. A cselek számának korlátja csupán a sok cselekre vonatkozó szabály lehet.

Ad 9. Ha a támadó két előrelépést csinál: az első nem számít támadásnak, az csupán előkészítés. Ekként, ha a második előrelépés előtt vonalba megyek, a beszalasztás érvényes.

Ezekben iparkodtam olvasóink kérdéseire megfelelni. Ha valakinek más a véleménye, szívesen adunk kifejtésére teret.

(N.)

KEVÉS A VIVÓMESTER. Sokszor rámutattunk arra, hogy rohamlépekkel fejlődő vivóéletünkkel egyáltalán nem áll arányban a vivómestereink száma. Ez az oka, hogy állandóan külföldi importra szorulunk. Az idén újabb három külföldi vivómester jött hazánkba. Így Thomas és De-Col, az előbbi francia, az utóbbi olasz, kik Fodor Károly mester termében tanítanak, most pedig Mészáros Loránt Szabadkára szerződötten igen magas fizetéssel egy olasz mestert.

Ezek az állapotok valóban tűrhetetlenek. E kérdéssel most már a legjobban érdekelt amatőröknek is foglalkozniuk kell.

LIPCEY MÁRTON főhadnagyot Vácra helyezték át, így tréningjét a MAC-ban teljes erővel folytathatja.

VIVÓÉLET SZABADKÁN. Mióta Mészáros Loránt főispáni titkár Szabadkán, kitűnő vivónk a városban rendkívüli érdekfűdést keltett a vivás ügye iránt. Legutóbb egy neves olasz mester szerződötten határozta el, aki e hóban megkezdte a munkáját.

A MOB. vivóosztályának hivatalos jelentését Werkner Lajos előadó már elkészítette. A vivószakosztály legközelebbi ülésén nemcsak ezzel, hanem a legközelebbi 1910. évi atheni Olympiád ügyével is foglalkozni fog és jó előre gondoskodik arról, ne hogy Athenben ismét a francia befolyás érvényesüljön. A magyar diadalok ezúttal nagy súlyt fognak kölcsönözni a korai és határozott fellépésnek.

VIVÁS A FTC-BAN. F. hó 18-án tartotta a Ferencvárosi Torna Club vivóosztálya ideai alakuló ülését a tagok élénk részvétele

mellett. Osztályelnök lett dr. Schneider Béla, intéző Horn K. Lajos, (kihez vivóügyekben mindenemü levelezés küldendő, lakik X., Gergely-u. 2.) pénztáros Kovács Ödön, jegyző Patatics Rezső, bizottsági tagok Jeney István és Fodor Károly.

A vivótagok száma 25, kik Schlotzer Gáspár mester szakavatott keze alatt hetenként háromszor készülnek az ideai szezonban való szereplésre. A FTC. az idén ezen sportágban élénk tevékenységet öhajtott kifejtetni, amennyiben szépszámu haladó vivótagjait nemcsak a társegyesületek versenyein indítja, hanem maga is mint versenyző lép a nyilvánosság elé és a vivóvad végén nagyszabású juniorversenyén fogja előreláthatólag egyesíteni fiatalabb vivógárdáinkat.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATLÉTIKAI CLUBBAN december 9-én dr. Gerentsér László vivómester tanítványai házi-versenyt rendeznek. A BEAC-ban igen élénk vivóélet folyik, s a fiatal vivók első versenyre íránt általános az érdeklődés.

AÓTE. VERSENYE. Az Óbudai Torna Egyesület december 18. 20-án rendezendő kardelőnyversenyére előnyosztó gyanánt Werkner Lajost, a MASz. egyik hivatalos előnyosztóját kérte fel. Werkner munkája elé a vivókörök teljes és jogosult bizalommal néznek. A verseny a két első napon a NVC. Koronaherceg-u. 3. szám alatti helyiségében, vasárnap pedig a III. ker. Kórház-utcai elemi iskola diszternében lesz.

A Wiener Sportverein versenye.

Október hó 17. és 18-ikán a Wiener Sportverein, egy kizárólag birkózással és súlyemeléssel foglalkozó bécsi egyesület, egy birkózó-versenyt rendezett, melynek keretében „Európa birkózó-bajnoka” cím került eldöntésre. E versenyen Budapestről Pay'r Hugó és Előd József vettek részt. A birkózás körmérkőzési rendszer alapján bonnyolítottatott le. A verseny szombat és vasárnap délutántól éjjelig állandóan folyt, ennek dacára befejezni nem lehetett s midőn hétfőn reggel 2 órakor abba hagyattott, Pay'r másfél, Előd pedig fél ponttal vezetett. Pay'r-nak azonban elkellett utaznia másnap, azért azt kérte a zsüritől, hogy a döntés még az éjjel eszközöltessék. A zsüri azonban a kiírásra való hivatkozással, amely úgy szolt, hogy a versenyek éjjelen tul nem folytathatók, — megtagadta. Pay'r ekkor a zsüri elnökével (Pay'r szerint az egész zsürirel) olyan megállapodásra jutott, hogy a versenyt tizenny napra elnapolják, melynek eltelte után Pay'r ismét Bécsbe jön s a döntőt lebonyolítják. Pay'r erre elutazott. A zsüri elnöke Kammerer, a Pay'r-al történt megállapodását a zsüri plénuma elé terjesztette. A zsüri azonban dezaválta az elnököt, még pedig azon az alapon, hogy a proposíciók világosan intézkednek arra az esetre, hogy ha a verseny két nap alatt nem volna befejezhető. Ez esetben ugyanis a proposíciók szerint a verseny a következő harmadik, ha szükséges a negyedik napon is folytatódik, míg befejezést nem nyert. A zsüri elnöke ekkor visszalépett, illetve lemondott. A bécsi zsüri, az elnököt főleg a bécsi birkózók nyomására dezaválta, kik a proposícióra való hivatkozással a verseny folytatását követelték. A versenyt azonban mégsem fejezték be, mert bizonyos kompromiszum következtében arra a kölcsönös megegyezésre jutottak, hogy az egész versenyt megsemmisítettnek mondták ki s úgy határoztak, hogy tizenny nap mulva eleitől kezdve újra megrendezik.

Pay'r Hugó erre az Allg. Sportzeitung legközelebb megjelent számában nyílt levélben súlyos kritika alá veszi a bécsi egyet és zsüri eljárását, igen kemény hangú váda-

Leiklismertes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

kat hangoztat ellenük, s bizonyos foku lekicsinylő nyilatkozatokat tesz róluk. Ilyen például az is, hogy minek rendeznek versenyt, ha nem értenek hozzá; vagy célzás arra, hogy félnek a magyaroktól, továbbá hogy Brüll Alfréd támogatása nélkül, versenyüket meg sem tudták volna rendezni. Körülbelül ez volt az ügy érdeméhez való szóolás mellett, levelének tartalma. Az Allg. Sp. erre a megvádoltakat igazolásra szólította fel, aminek a legközelebbi számban fogantatja is lett. A válaszban a zsüri elnöke, a zsüri, a rendező-egylet hosszasan nyilatkoznak, s pedig *látszólag* olyan plauzibilis tényeket sorolnak fel, melyek valóság esetén alkalmasak arra, hogy Pay'r szereplését csunya világításba helyezzék, amely amellett még a magyar sport jó hírének külföldön is ártalmára válhatna. Hangsúlyoznunk kell, hogy a bécsiek ezekre a lehető *leghatározottabban*, mint *megtörtént tényekre* hivatkoznak. Ez a rövid tényállás.

Ez ügynek ebben a stádiumában történt, hogy lapunk november 16-iki hétfői mellékletében, helyet adtunk egy éles hangú cikknek, mely tulajdonképpen azonban csak kivonata volt mindannak, ami az Allg. Sportzeitung hasábjain már megjelent. El kell ismernünk, hogy a megjelent kivonatolás gunyoros és bizonyos fokig tendenciózus volt s alkalmas volt arra, hogy Pay'r bécsi szereplését nevétségessé tegye. Hogy mindenek dacára mégis helyet adtunk a kivonatolásnak annak a következő okai voltak:

1. Nem tartottuk helyesnek azt a részben nyílt részben a sorok közül világosan kivehető abszolút mértékű lekicsinylő hangot, amelyet Pay'r a bécsiek ellen használt. 2. Helytelennek tartottuk, hogy egy érdekelt versenyző, ha sérelem történt is rajta, akkor, midőn a nyilvánosság előtt tárgyalja saját ügyét, nem elégszik meg az ügy precíz ismertetésével, hanem egyszersmind bíról lép fel és szenvedelmes hangon vádol és lekicsinyl. 3. A bécsi érdekelt körök válaszukban állandóan *tényekre* hivatkoztak, még pedig oly *erővel és biztonsággal*, hogy mi magunk is kénytelenek voltunk azoknak, legalább is akkor, teljes hitelt adni. 4. Miután a budapesti sportsajtó minden árnyalata foglalkozott ez ügygyel s pedig kizárólag magyar szempontból, szükségesnek mutatkozott az osztrák felfogást is ismertetni. Meg kell állapítanunk, hogy a kivonatolás tenorja nem erősebb, mint az osztrák érdekelték válaszainak alaphangja. 5. Nem zárkoztunk el a kivonatolás leadásától, továbbá azért sem, mert a bécsiek válaszaik kivétel nélkül névaláírással jelentek meg s mi azt a felfogást, hogy *azért, mert osztrák, már is nem ír igazat*, magunkévá nem tehetjük.

Pay'r Hugó a bécsi érdekelték válaszára újabb nyílt levélben fordult az Allg. Sportzeitunghoz, s részletesebben kifejtve az ügyet, de nagyjában az első levelének tartalmát ismételve. Végül felhívja *Silberer Viktor*-t, az Allg. S. szerkesztőjét, hogy nyilatkozzék ez ügy érdemére vonatkozólag. E felszólításra *Silberer* a következőket írja:

„A magyar panaszkodónak úgy formailag, mint érdemileg igaza van, mert a bécsi urak dacára, hogy a legjobb szándék vezérelte őket, nélkülözték azt a biztonságot, határozottságot és egységességet, mely minden kritikát kizárt volna. Az első hiba ott történt, hogy a versenybíróság elnöke *Pay'r* Hugó-nak megengedte, hogy egyelőre a mérkőzésektől visszavonuljon, úgy, hogy csak 14 nap múlva tartozik a döntésre kiállani. Az elnök ez eljárása mindenestre kuláns és előzékenynek látszott, de nem volt *korrekt*. Egy sportszerű mérkőzésnek szükség szerint a kiírás szerint kell lefolynia, mely kiírás a jelen esetben okt. 17. és 18-ikát, szükség esetében pedig a rákövetkező napokat jelölte meg a mérkőzés megtartásának napjait. A bécsi bírkozók tehát teljes joggal kívánhatták, hogy a terminusok betartassanak. A versenynek erre következő megsemmisítése a *második hiba* volt, egy oly erőszakos intézkedés, melyet jogilag védeni sem lehet. Ez kétségkívül kísérletnek tekintendő arra, hogy a zátonyra jutott hajó szabaddá tétessék, ez azonban csak annál mélyebbre süllyedt. A bécsi bírkozónak és uraknak ez minden esetre jó tanulsággal fog

szolgálni arra, hogy megtanulják, hogy a sportüzésnek első követelménye a kiírásokat abszolút érvényűeknek és megváltozhatatlannak tekintetni, mielőtt azoknak valaki magát alávetette.”

Silberer e nyilatkozatával egyidejűleg Pay'r több magyar lapban se türelmesnek, se objektívnek nem mondható hangon rent neki mindazoknak, akik az ő igazát nem ismerték el s egyenesen felszólít bennünket, hogy rektifikáljuk a dolgot. Erre azonban időt nem hagyott. Mi a magunk részéről szükségesnek tartottuk, hogy ez az ügy végleges befejezést nyerjen, mielőtt az utolsó szót kimondjuk. Ez úgy az Allg. S. hasábjain azóta ténylegesen kifejezést is nyert.

Ez az egész ügy tulajdonképpen két részből: erkölcsi és jogi részből áll.

Az erkölcsi rész magában foglalja Pay'r viselkedését a mérkőzések folyamata alatt. A jelzett cikk ennek minden részletét, sőt még az Allg. S.-ban megjelent cikke alaphangját is átvette. A bécsi urak azt állítják, hogy úgy volt, ahogyan megírták, Pay'r az ellenkezőjét állítja. Mi nem voltunk ott, ellenben dönteni nincs jogunk, a felelősséget tehát nem vehetjük magunkra. Ha Pay'r úgy érzi, ahogy a bécsiek állítása nem felel meg a valóságnak, mi szívesen elhiszszük. A zsüri pártosságára vonatkozó kitételeket, amelyek Pay'r levelében meglehetősen erősek, semmi esetre sem helyeselhetjük. Egy versenyzőnek, még ha igaza is van, akkor sem szabad a zsüriét megkritizálnia. Azt azonban, hogy mikor van igaza, legkevésbé a versenyző tudja megítélni s épen azért teljesen szokatlan, hogy egy versenyző, aki leginkább van érdekelve, bírálatot mondjon arról a testületről, amely ítéleteinek magát már eleve alávetette. Ami Brüll Alfréd ur személyének a kérdésbe való bekeverését illeti, abban feltétlenül Pay'r a hibás, mert bár magunk részéről szívesen elhiszszük, hogy Brüll értékes szolgálatot tett a rendezés terén, azonban Pay'r azzal az állítással, hogy a bécsi egyület az ő segítségével nélkül nem tudta volna megrendezni versenyét, eleve alkalmat szolgáltatott arra, hogy vissza vágezzon, miután ezzel a bécsieket legérzékenyebb oldalukról bántotta meg. Kénytelenek vagyunk megállapítani mindezeknél fogva továbbá azt is, hogy a N. S. hétfői mellékletében megjelent cikk hü visszatükrözje mindazon válaszoknak, amelyek az Allg. Sp.-ban megjelentek. Ha azon válaszok alaptalanok és nem tárgyilagosságok, rosszakaratúak és nem fedik a tényállást, úgy a nálunk megjelent cikk ugyanolyan tulajdonságu és ez esetben Pay'r-t a támadás méltatlanul érte. Itt azonban meg kell jegyeznünk, hogy *Silberer* a kérdésben sem pro, sem kontra állást nem foglalt.

Ami a dolog jogi oldalát illeti, itt Pay'r-nak csak igen kis részben van igaza s ez sem szolgálja saját érdekét. *Silberer* ama kijelentése, hogy a „magyar panaszkodónak úgy formailag, mint érdemileg igaza van”, tisztán csak azokra a hibákra vonatkozik, amiket a zsüri két ízben elkövetett. Minden versenyrendezés több oldalú szerződésen alapszik. A szerződő felek: a versenyrendező testület, vagyis annak képviselője, a zsüri, továbbá a versenyzők. A rendezőség bizonyos feltételek mellett kiírja a versenyt, a versenyzők pedig a feltételeket elfogadván, leadják nevezésüket, tehát egymással bizonyos cél elérésére kölcsönösen szerződnek. Ezt a szerződést tehát egyoldalulag felbontani nem lehet. A versenykiírásban világosan meg volt határozva, hogy a verseny éjfélig, bizonyos óráig fog tartani, továbbá, ha nem tudják két nap alatt befejezni úgy a következő napok vétetnek igénybe. Az, hogy az éjféltre kitűzött időpontot nem tartották be, nem képez szabálytalanságot, mert az érdekelt felek ebbe kölcsönösen beleenyugodtak, tehát a szerződés e pontját az összes érdekelt kölcsönös hozzájárulásával változtatták meg. Pay'r állítólagos sérelme ott kezdődik, hogy a bécsiek szerint) a zsüri elnöke Pay'r szerint az egész zsüri) hozzájárult ahhoz, hogy a verseny 14 napra elhalasztassék, később pedig, mikor ő már elutazott, e határozatot megsemmisítették, a verseny folytatását rendelték el, majd pedig az egészet megsemmisítették. Jogilag véve a dolgot, sem a zsüri elnökének, sem az egész zsürinek a kiírás, vagyis a szerződés értelmében ehhez nem volt joguk, a többi szerződött felek, vagyis a versenyzők egyértelmű hozzájárulása nélkül. Röviden: Pay'r-nak olyant engedtek meg, amihez nem volt joguk. Ennek volt következménye, hogy a többi versenyzők (szerződött felek) a szerződésszegés ellen tiltakoztak s a verseny folytatását követelték. A dolog akkor úgy állott, hogy ha a verseny tényleg folytatódott volna, Pay'r a versenytől feltétlenül elesett volna. Éppen ez vezette a zsürit, hogy egy újabb szabálytalanság által a versenyt megsemmisítse. Ez is szerződésszegés. Azt azonban meg kell állapítanunk, hogy a zsüri mindkét szabálytalansága Pay'r érdekében követeltet el. 1. Mikor a versenyt elhalasztotta. 2. Mikor a versenyzők nyomása következtében előállott új helyzetben a versenyt megsemmisítette. Pay'r-nak csak ott van igaza, mikor azt állítja, hogy a zsüri szabálytalanságot követett el. (L.)

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Ízléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

A hétről.

Ha valamely sportág, de bármilyen más intézmény a világon fejlődésben van, e fejlődés folyamata alatt természetesen sok olyan követelmény merül fel, amelyeknek helyes megoldására bizonyos idő és még több tapasztalat kell. A fejlődés egészséges volta mellett tesz azután tanúságot az a körülmény, hogy a felmerült szükségletek a célnak megfelelő megoldást nyernek. A fejlődéssel azonban a türelmetlenség is rendszerint együtt jár, mert az érdekeltek nem tudják bevárni azt az időpontot, amikor az ő ügyük kerülne szabályozás alá, sohasem fontolják meg azt, hogy rendszerint az ő általuk sürgetett, gyakran követelt dolgokon kívül más, esetleg életbe vágó kérdések egész halmazata vár sürgős elintézésre. Így van az jelenleg a vidéki labdarúgással is. Előre kell itt bocsátanunk azt a tényt, hogy évek folyamán a vidéki labdarúgás önmagára hagyatva a fejlődés és erősödés oly csekély fokát mutatta, hogy azt inkább stagnálásnak lehetne nevezni. Lapunk évek során át tartó folytonos agitációja következtében, végre a MLSz. vette kezébe a vidéki labdarúgás ügyét. Erős propaganda és lelkesítés után végre a tavalyi football-esztendőben sikerült a kerületi szervezeteket is felállítani és a kerületi bajnoki mérkőzéseket megindítani. Ennek nyomában azután a vidéki labdarúgó-sport rohamos fejlődésnek indult. Hangsúlyoznunk kell azonban azt, hogy a MLSz. már mintegy három évvel próbálta felállítani és szervezni a vidéki kerületeket, még pedig úgy, hogy azok *autonómikus kormányzattal ellátva*, saját erejükből alkuljanak meg, s kormányozzák önmagukat. A *vidék azonban erre képtelennek bizonyult*. Ez volt a közvetlen oka, hogy a MLSz. a centrális kormányzás mellett volt kénytelen állást foglalnia. Ez volt a fejlődés kiindulópontja s ez a fejlődés első stádiumában be is vált, mint a következmények is bizonyítják. A labdarúgó-sport természetéből folyik azonban, hogy azt szigorúan vett centrális kormányzattal irányítani nem lehet s ebből sok olyan összeütközés támad, amely esetleg helyi, vagy az ügyet közvetlenül ismerők fóruma előtt könnyen és helyesen elintézhető volna. A legsürgősebb feladata tehát a MLSz.-nek az kell hogy legyen, hogy a vidéki sport érettségi fokát figyelembe véve, a kerületeknek ahhoz mért autonómiát adjon. A második sürgősen megoldásra váró kérdés, a bírók kiküldetésének ügye. A mostani szabály szerint a bíró kiküldetése kizárólag a MLSz. hatáskörébe tartozik. Ez a szabály is annak folyománya volt, hogy a vidéki egyesületek eleinte állandóan panaszkodtak a vidéki bírokra. Akkor helyes volt, most azonban már idejét multá. A vidéknek a szabad bíró választás joga feltétlenül megadandó. Itt azonban tekintetbe kell venni azt a körülményt, hogy a vidéki egyesületek a jövőben még sokáig kénytelenek lesznek fővárosi bírók közreműködését igénybe venni, mert ha vannak, vagy lesznek a vidéken jó és hozzáértő bírók, ezek valamely egyesület kebelébe fognak tartozni s így a mérkőzések vezetésében részt nem vehetnek. Ámde a vidéki egyesületek vagyoni viszonyai nem bírják el azt, hogy a tetemes utazási és egyéb költségek mellett, melyek különben is óriási terhet rónak rájuk, még a bírói utazási költségeket, amelyek rendszerint 35-től 50 koronáig terjednek, öket terhelje. A MLSz. vagyoni állapota most különben is, annyira jó és minden valószínűség szerint a jövőben is jó lesz, hogy könnyen elviselheti azt a terhet, ami rá hárul, ha a vidékre küldött bírók költségeit magára vállalja.

A vidéki érdekeltek körök megnyugtására, mint azt a MLSz. egyik vezető egyéniségétől tudjuk, már most közölhetjük, hogy a fentiek már a közel jövőben a megvalósulás stádiumába fognak lépni, ami a vidéki labdarúgás

jövő fejlődésére óriási kihatással lesz. Azt hisszük, hogy ezek alkalmasak arra, hogy a most még forrongó és elégedetlen vidéki football-egyleteket sok tekintetben megnyugtassák, annyival is inkább, mert a MLSz. vezetősége sokkal nagyobb jóakarattal és áldozatkészséggel kezeli az őket érintő dolgokat, mint azt általában a vidéken feltételezik.

Vidéki dolgokról lévén szó, nem hallgathatjuk el, hogy ismét több oldalról kaptunk igen elkeseredett hangú levelet. Főképpen arról panaszkodnak, hogy a szövetség egyes szervei a róluk való intézkedéseket meg nem engedett hangon stilizálja meg, amely egyenesen sértés számba megy. Ennek bizonyítására Kiss Menyhért (Koloszvár) utal az ő bírói minősítése ügyében, a bírók-bizottsága által hozott határozatra, mely így szól: „A Koloszvári Vasutas Sport-Club és társai által, Kiss Menyhért bírói minősítésének tárgyában benyújtott beadvány fölött a bizottság napirendre tér s a beadványt a netán szükségesnek látott megtorló lépések megtétele végett a fegyelmi bizottsághoz teszi át. Egyszersmind kifejezést kíván adni a bizottság azon álláspontjának, hogy Kiss Menyhért bírói kvalifikálásnak helyességét éppen a bizottsághoz intézett *érelten tartalmu* beadvány is igazolja (N. S. 41. sz.)”. Nem tudjuk mi volt a beadványnak tartalma, milyen volt a hangja, de egy komoly testületnek, ilyen erős és sértő hangú kommentárt nem szabad határozataéhoz fűzni, különösen akkor, ha vidéki egyesületekről van szó, amelynek még esetleg kinem forrott sportfelfogásával is számolni kell. A sértő hang helyett, a kimutatott jó akarat többet használt. Ugyanese az utóbbi időben a beidézéseknél egy szokatlan kifejezés kapott lábra a hivatalos faktoroknál: „az előállítás”. Nem érzí az illetékes e kifejezés sértő mi voltát? Általában csirkefogókat és vádlottakat szoktak előállítani vagy renitens tanukat, de csak a törvényszéknél. A szövetség komolyságát és tekintélyét az ilyen hangnemek igazán nem emelik.

A MLSz.-ben most már igazán komolyan foglalkoznak a választott-tanács kérdésének végleges megoldásával. Hir szerint az intéző-bizottság már jövő hó elején a tanács elé bocsátja az új alapszabály tervezetét, amelyet, ha szükséges nap-nap után meghosszabbított üléseken fognak letárgyalni, hogy még december hó végén az új alapszabály rendkívüli közgyűlésen elfogadható legyen.

A lucskos időjárás a bajnoki mérkőzések megtartását kissé megnehezítette ugyan, de meg nem akadályozta. A hét legfontosabb eseménye az, hogy a MAC. a Föv. TC. szemben elért eldöntetlen eredménye folytán, a vezetőhelyről, melyet a szezon elejétől fogva birt, egy pontkülönbséggel a második helyre szorult, míg a vezetőhelyet a FTC. fokozatosan előretörő csapata foglalta el, miután az UTE. az elhalasztott bajnoki mérkőzés megtartásáról lemondott. Az I. oszt. bajnokság most így áll:

I. osztályu bajnokság állása 1908. október 25-ig bezárólag.

Az egylet neve	MAC.	Föv. TC.	MTK.	BAK.	BTC.	Föv. TC.	Törekvés	UTE.	Typogr.	Adott gólt	Pontok száma
MAC.			1:0 Gy	1:1 E	2:1 Gy	2:2 E	2:2 E	1:0 Gy		9	9
Föv. TC.			4:2 Gy	2:1 Gy	2:4 V		6:1 Gy	Gy	12:2 Gy	26	10
MTK.	0:1 V	2:4 V			1:0 Gy	4:3 Gy		1:1 E	8:1 Gy	16	7
BAK.	1:1 E	1:2 V			0:2 V		2:2 E		2:1 Gy	6	4
BTC.	1:2 V	4:2 Gy	0:1 V	2:0 Gy			2:2 E			9	5
Föv. TC.	2:2 E		3:4 V				5:2 Gy	3:1 Gy	2:1 Gy	15	7
Törekvés	2:2 E	1:6 V		2:2 E	2:2 E	2:5 V		1:4 V		10	3
UTE.	0:1 V	V	1:1 E			1:3 V	4:1 Gy			6	3
Typogr.		2:12 V	1:8 V	1:2 V		1:2 V				5	0
Kapott gólt	6	10	10	8	7	10	21	6	24		

A másodosztályu bajnokság sorsa most már kétséget nem szenvedve, a Nemzeti SC. és „33” FC. között fog eldőlni. A jövődől elsőosztályu csapat kettőjük közül lesz valamelyik. A II. oszt. bajnokság most így áll:

II. osztályu bajnokság állása 1908. október 25-ig bezárólag.

Az egylet neve	NSC.	Póstás	URAK.	III. k. TVE.	33 FC.	MAFC.	KAOE.	Köb. TE.	TLE.	Adott gólt	Pontok száma
NSC.		2:0 Gy	3:2 Gy			6:1 Gy	5:0 Gy	Gy		16	10
Póstás	0:2 V			1:2 V		1:0 Gy	5:3 Gy	2:1 Gy		9	6
URAK	2:3 V				1:2 V	4:1 Gy			Gy	7	4
III. k. TVE.		2:1 Gy			0:2 V		1:0 Gy	5:1 Gy	4:0 Gy	7	8
33 FC.			2:1 Gy	2:0 Gy		9:0 Gy	5:1 Gy		Gy	18	10
MAFC.	1:6 V	0:1 V	1:4 V		0:9 V					2	0
KAOE.	0:5 V	3:5 V		0:1 V	1:5 V			2:0 Gy		6	2
Köb. TE.		1:2 V		0:4 V			0:2 V			1	0
TLE.			V	V	V					0	0
Kapott gólt	3	8	6	3	2	20	16	8	0		

I. oszt. bajnokság.

MAC—Föv. TC.
2:2

(Margitsziget.) Tehát a bajnokságban vezető MAC. sem tartotta fel a Fővárosiakat diadalutjukban. Csak eldöntetlen eredményt tudott kicsikarni az első félidőben már 2:0 arányban vezető lila-kékektől. Amilyen nyílt volt a küzdelem kérdése, olyan szeszélyes lefolyású volt maga a mérkőzés. A játék *Fekete II.* nélkül indult meg. A Föv. TC. ötletszerű gyors játéka mindjárt az első percekben érvényesül. A halvesor küldözi előre ívekben a labdákat, amelyek valósággal „kacsázva” sikamlanak előre a védők mellett. Ezekre az előre adott labdákra, a fővárosi csapatok teljes erővel rohannak rá, a becek hibáznak s kész a veszedelem. Különösen *Orosz* gyors kiszökései hozzák veszélybe többször a MAC. kaput. De a gól sem késik soká. Makó lába alatt tovasiklik egy előre adott labda, *Salomon* megszökik, s középre adott labdáját *Orosz* közlelő gólba helyezi. (5. p.) A nem várt eredmény után csak lassan-lassan bontakozik ki a MAC. támadása, amely *Fekete* beálltával teljes lesz. A 20. percben már a második góllhoz jut a Föv. TC. *Oláh* fejelni készül, mikor hátulról erősen meglokk, egyensúlyából kiesve a labdát kézzel leüti. 11-es *Roos I.* gólba helyezi. Innen kezdve a MAC. fölénynyel játszik, de az első félidőben még nem sikerül neki gólt rúgni. A második félidő a MAC. csapat teljes fölényében indult meg; *Kelemen* hamarosan megszerzi az első gólt, majd a 22-ik percben *Brobas* egyéni játéka meghozza a kiegyenlítést is. Mindenki a MAC. bekövetkezendő győzelmét várja, de a Föv. TC. erélyes önfeláldozó védekezése meggátolja ezen törekvésében a MAC. csapatot. A Fővárosiak előbbi formájukat beigazoló tudással játszottak. Csatársoruk játéka, ötletszerűsége dacára, igen tartalmas és fölötté eredményes volt. A csatárlánc jó minőségűvel rendelkezik. *Orosz* pedig egyénileg is legjobb a csatársorban. *Roos I.* okvetetlenkedő viselkedésével nem csak, hogy maga iránt nem kelt szimpátiát, de a csapat népszerűsége ellen is vét. A halvesor ismét jó volt, különösen *Weisz*, ki *Krempels*—*Fekete* munkáját tette semmivé. A két beck igen közepes játékos, míg *Beimel* elsőrangú erőt képvisel. A MAC. csapatban szintén a halvesor volt a legjobb, különösen *Fodor*. A csatársor szép akciókkal dolgozott, bár *Krempels* ezuttal ismét gyenge volt. A védelemben *Sipos* és *Major* váltak ki, míg *Makó* ez alkalommal feltűnő gyengén töltötte be szerepét. Bíró: *Minder* (BTC.).

MTK.—BTC.
1:0

A vasárnapi mérkőzések közül ezt a mérkőzést kísérte a legnagyobb érdeklődés. Körülbelül 1600—1800 ember fagyoskodott a Millenáris-pályán, akiket a nyújtott sportélvezet egy csöppet sem elégitett ki. A mult heti havazások következtében a pálya teljesen hasznavehetetlen állapotba került, úgy hogy a mérkőzést vezető bírónak semmi esetre sem kellett volna megengedni — a szabályok értelmében — a bajnoki mérkőzés megtartását. Az abnormalis

pályán a játék természetesen teljesen irreális volt. Összjátéknak, kombinációknak se hire, se hamva. A játékosok szemmel láthatólag örültek annak, ha a labdát eltudták valahogy rugni. A néhol nehéz, néhol sikos talaj mégis inkább a MTK. játékmódorának volt megfelelőbb. Az ő lassu adogató-játékkal szemben, ilyen talajon minden más játéktípus hátrányban van. Így volt ez vasárnap is, amikor úgy látszott, hogy a kék-fehérek otthonosabban mozognak sár és vízzel borított irreális pályán. A mérkőzés egyetlen gólya — amely a győzelmet is jelentette — az első félidő végén egy 11 méteres büntetőrugásból kifolyólag esett. Ugyan hányadik 11-eze már ez a MTK.-nek? Hogy a bíró miért ítelt büntetőrugást, azt a közönség soraiból tán senki nem tudja, mert a játék már a kaputól távol, egészen más helyen folyt, mikor a bíró azt megállította. Az első félidőben még nem igen lehetett megállapítani, hogy melyik csapat erősebb, mert ha valamelyik csapatnak sikerült átjutni a középvonalon, az hosszabb ideig az ellen kapuja előtt tanyázott. Valósággal az ellen kapuja előtt ragadt. Az ilyen táborozások felváltva történtek, hol a MTK., hol a BTC. gólya előtt. A második félidőben azonban látszat szerint a MTK. volt jobb, de a kis *Bihari* és védőtársai sikeresen mentettek. Közben *Molnár* és *Bíró* egymást megrugják, miért is a refere mindkettőt kiállítja. Mindkét csapat 10 emberrel játszva, a játék még primitívebbé válik. *Petz* egy ízben sikeresen keresztül töri a MTK. védelmét, a már-már biztosnak látszó gólrugásban, a kiegyenlítésben azonban megakadályozza őt *Révész*, aki *Petz* egyik karját elkapva, teljes erőből visszarántja őt, ami a közönség osztatlan felzúdulását vonta maga után. A megítélt szabadrugás sajnos eredménytelen maradt. A mérkőzés főjellemvonása különben a rendkívüli sok szabadrugás volt, amiből nem az következik, hogy a mérkőzés nem volt fair, hanem csak az, hogy a bírót a sikos talajon való el-esések minduntalan megtevésztették.

A MTK. csapatában a fedezetsor volt a legjobb, az ujonnan beállított *Elemérrel*, a centerhalf helyén pedig *Szücs* valóban remekelt. Az új csatársorban pedig *Sebestyén* volt a legjobb. *Kertész* partnerével. A BTC. csapata nagyon rosszul játszott és játékaival nem érdemelte volna meg a győzelmet. Mentésére szolgál ugyan, hogy tartalékokkal állott ki. A csapat legjobb embere a kapus volt, míg védő partnerei közül *Szendró* már durvaságra hajlik. A halvesor igen gyenge volt, a csapat teljes akcióképzetlensége az ő gyatra játékán szenvedett hajtótörést. A csatársorban *Petz* szép és lelkes játéka átragadt ugyan partnereire is, de az MTK. kipróbált védelme ellen, nem bírtak pozitív eredményt elérni. *Molnár III.* visszament képességeiben. *Haaber* pedig technikai tudásának csekélysége miatt nem üti meg az I. csapat klasszisztát, noha a gyorsaság nála nem hiányozna. Bíró: *Puskás István* (Typ. SC.).

FTC.—Typ. SC.
12:2

(Hölgy-u. p.) Az idő fordulását a Typografia, mint valami hídróskop, nagy arányú formaeszkökenésével jelzi. A csapatról csak nem rég elismerőleg írunk. Azon hitünknek adunk ugyanis kifejezést, hogy hátralevő mérkőzéseink a nyomdászok csapata méltó ellenfélnek fog mutatkozni legjobbjainkkal szemben is! És ime. Alig mult el pár nap, egy hét, a Typ. 12:2 arányban szenved vereséget! Amellett a csapat fegyelme sem a régi, ismét a fegyelmezetlenség előjeleit láttuk előtűnni. A játékosok, mikor látták, hogy szép szerivel nem boldogulnak a FTC. kiváló csapata ellen, a labda helyett az embereket kezdik rugdalni, amit azonban a bíró erélyes föllépése a minimálisra csökkent. A FTC. ez alkalommal csodamódra gólképes volt, noha *Koródy* jobbszélen játszott és helyette *Kucsera* volt center, aki nagy képességekről tett tanúságot új szerepében. Erre erős testalkata és bátor fellépése már eleve predenisztálták. A csatársor minden embere kivette részét a gólokból. A tip. mezőny legjobb emberei *Weisz* és *Bródy* voltak. A Typ. csapatában legjobbat *Geizer*, *Orsolyák*, *Mandl* és *Hegyi* mutattak. Bíró: *Schubert* M. Ferenc. (MUE.)

UTE.—Tőrekvés
4:1

(Népsziget.) A népszigeti pályán játszott a két csapat és mint a fenti eredmény mutatja, az UTE. szenzációs gólarányú győzelmet aratott. Dacára annak, hogy

a csapatban 3 tartalék játékos szerepelt. A Törekvés csapatát, ép úgy, mint múlt vasárnap a Föv. TC. ellen, határozottan balszerenese üldözte. A legjobban irányított lövések, hol a kapu fölött, hol mellette sivitottak el, vagy pedig a kapuléc állott nekik ellen. A csatársor tevékeny játékát különben erősen megbénította Kaufmann jobbszélső, lélek nélküli semmittevése. A hozzá jutott labdák majdnem mind ausrá jutottak, vagy az ellenfél védelme utasította azokat vissza. Ugy hogy Törekvés kénytelen volt kizárólag a baloldala játszani, ahol Takács és Szednisek tüntek ki. Az UTE. mindenkéftől „sikerese” játékot produkált. A mit akart, vagy amit csak kigondolt, minden teljességbe ment, csak így történhetett, hogy a nálánál sokkal jobb Törekvés ellen győzedelmeskedhetett. A győzelmére egyedül lelkesedésével szolgált arra, amiben — jelen alkalom ugyan nem csoda — nagy elsőbbségben volt riválisával szemben.

Kezdet után az UTE. rövid idő alatt két gólt rugott, míg a Törekvésnek csak a féldő végén sikerült egy erős támadás után eredményt elérni. Féldő 2:1 UTE. javára. Helyesere után a Törekvés erős támadásokat intéz az UTE. kapujára, de fáradozása meddő marad. Vrandának sikerült közben a 15. percben az UTE. javára gólt rugni. Majd ismét a Törekvés támad, pozitív eredményt elérni azonban nem tud. A játék vége felé Ludwig szabadrugásból kifolyólag rugja a negyedik és utolsó gólt, míg a Törekvésnek megítélt 11 méteres büntetőrúgást Takács a kitűnően védő Kazárnak rugja. Bíró: Hajós József (FTC.).

II. osztályu bajnokság

„33“ FC.—KAOE.

5:1

(Lágymányos.) A 33-ok nagy gólarányu győzelme csatársoruk jószágáról tesz tanúságot, mert a KAOE. védelme a másodosztályu csapatok között igen jó klasszist képvisel. A 33-ok most már formában vannak, azonban azt megjósolni, hogy ki fog kikerülni a közte és a Nemzeti SC. között végbemenő küzdelemből, lehetetlen. Azt majd a vasárnapi mérkőzés fogja megmondani. Mindenesetre biztos, hogy igen kemény küzdelmet fog a két csapat az elsőségért vívni, hogy a vezetést magához ragadja. A KAOE. az első féldőben igen szépen támadott, a második féldőben azonban inkább szívós védekezésében mutatott követendő példát. Bíró: Herzog Ede (MTK.).

NSC.—MAFC.

6:1

(Indóház-utcai pálya.) A II.-od osztályu bajnokság egyik legkomolyabb aspiránsának, a Nemzeti Sport Clubnak aránylag elég könnyű dolga akadt a technikuskok immár meggyengült csapatával szemben, amelyet könnyen 6:1 arányban győzött le. A Nemzetiek szimpatikus csapata igazán tetszetős, fair játékkal sokszorosan rászolgált arra az általános közkedveltségre, amelylyel a nagyközönség őt részesíti. Vasárnapi mérkőzésen a pálya sikos volta dacára, kombinációkban gazdag játékot produkálva, teljesen uralta a helyzetet, s a MAFC.-ot csak néha-néha engedte pillanatokra szóhoz jutni. Különösen a csatársor végzett gyönyörű munkát Hlavay centercsatárral az élén. A fedezet sor agilis volt ugyan, de labdaosztó képessége még most is gyenge. A védelemnek kevés dolga akadt. A MAFC.-csapatban a lelket a halvesor tartotta, ahol Dietz Károly centerhalf fáradhatatlan, energikus játékkal igyekezett kemény ellenállásra serkenteni a technikuskok csapatát. A MAFC. védelemben tartalékkapus nagyszerű védelme tűnt fel, míg a csatársor legjobb embere Forgács Volt. Bíró Hlavas (BAK.).

III. osztályu bajnokság.

Múlt vasárnap a III. osztályu bajnoki mérkőzések majd mindegyike alapos meglepetéseket okozott. A favorit, a bajnokságban vezető csapatok közül a Budapesti Labdarugó Ifjak a Viedtől, a Litografia Football-Club pedig az Erzsébetvárosi Torna-Clubtól szenvedett vereséget, előbbi 3:2, utóbbi pedig nem kevesebb, mint 7:0 arányban. Az Egyetértés SK. a Sportkedvelők Köre ellen mérkőzött a Határ-utcai pályán Neucert Emil (BAK.) bíráskodása mellett s 6:1 arányban megérdemelt könnyű győzelmet aratott.

Szövetségi dij.

MAC. II.—Föv. TC. II

7:3

(Margitsziget.) A MAC. formába jött II. csapata szép játék után a második féldő közepe felé fölénybe kerül s végül könnyen győz a jó képességű Fővárosiak ellen. Féldő 3:3. Bíró Horváth (NSC.).

MTK. II. — BTC. II. 0:0. (Millennárius.) Mindkét csapat nagy ambícióval ment a küzdelembe, hogy veretlenségét megőrizze, ami a sors kedvezéséből mindkettőnek sikerült, mert a mérkőzés eldöntetlenül végződött. A BTC. valamivel jobb volt, de az MTK. kapusa mindent mentett. Bíró: Vámos Soma (Föv. TC.).

TÖREKVÉS II. — UTE. II. (Népsziget.) 2-szer 30 perces féldővel barátságos mérkőzés játszottak, miután az UTE. II. lemondott a szövetségi díjról. Bíró: Schubert M. Ferenc (MUE.).

FTC. II. — TYP. II. mérkőzés elmaradt, mivel utóbbi lemondta a mérkőzést.

NSC. — MAC. II. Utóbbi visszalépett a szövetségi díjtól.

Vidéki mérkőzések.

PTE.—PULE.

5:0

Ugy látszik, hogy a fővárosban történt pofozkodások — melyek utóbbi időben napirenden vannak — átragadnak már a vidékre is. Ugyanis a PTE. a PULE.-nek 5 gólt rugott és 3 pofont, adott a tegnapi mérkőzésen. Hogy ez megtörténhetett ezért elsősorban a mérkőzés vezető bíró kell okolni, ki bár nagy ambícióval állt ki a gype, de ott elnéző volt. Megengedte, hogy a játékosok gorombáskodjanak vele, és hogy az első adott pofonnál nem tiltotta ki mindjárt a vétkes játékost. Igaz, hogy a 2-ik és 3-ik pofonnál már kiutasította a játékosokat, de akkorára már annyira elfajult a játék, hogy mindkét csapatbeli játékosok nem a lablára — hanem emberre mentek. Elítélendő másodosorban a PTE. csapatának egy néhány játékos, kik dacára kapitányuk és társaik figyelmeztetésére, ennyire megfélemedtek magukról azáltal, hogy tettelegességre vetemedtek. Amilyen fair volt az első féldő, annyira eldurvult a 2-ik half-time; a durva játék tekintetében a PTE. játékosai jártak elől, de azért a PULE. játékosai közül egynehányan ugyancsak kivették a maguk részét. Ilyen mérkőzést nem kértünk többet Pozsonyban, a szövetségtől pedig elvárjuk, hogy kellő eréllyel megtorolja a bíró által bejelentett játékosokat; a bíró urat pedig külön megkérjük, ne vállaljon el egy olyan mérkőzés vezetését, melyre nem elég érélyesnek találja magát.

A játék menetéről megemlítendő, hogy az első féldőben bár a PULE. egyszer-kétszer megközelítette ellenfele kapuját, a PTE. óriási fölényben volt. Hogy csak a 43-ik percben tudott gólt rugni, annak tulajdonítható, mert ellenfele összes játékosai védelemre szorítottak. A bíró pedig 2 gólt offside miatt nem ítélt meg. Koronarány 7:1 a PTE. javára. A második féldő elején mindjárt Duray tetteleg inzultálta egyik ellenfelét, de a bíró nem állítja ki! a 19., 28., 32. és 40. percben a PTE. gólt rug, közben ujjabb két pofon esik, és Hlavay Rezsű, a második Minerva részéről. Miután utóbbi két játékost (Rezsűhát is) a bíró kiállítja, a PULE. csapata — helytelenül — ott hagyja a pályát. Bíró Szabó Kálmán (Pozsony Terézvárosi Football-Klub.).

Győrís „Egyetértés”— Pozsony Terézvárosi FC.

11:0

Leitner László szöv. bíró PTE. tagja vezette e mérkőzést, melyet a győriek nagy fölényvel nyertek meg a ritkán szereplő Pozsony Terézvárosiak ellen. PTFC. nem, ha a vidéki bajnokságban valamelyes szerepet óhajtat betölteni, sokkal nagyobb késztültséggel kell a mérkőzéseken megjelenni, mint jelen alkalommal.

KOLOZSVÁROTT a Kolozsvári Athletikai Club és a Kereskedelmi Akadémiai Sportkör közötti mérkőzés a pálya hasznavehetetlensége miatt elmaradt.

o o o o o Ifjúsági Labdarugás. o o o o o

Az elmúlt vasárnapi bajnoki mérkőzések szenzációs eredménynyel végződtek. Meglepetést keltett a Szentmihályiak nagy arányu győzelme a Ferencvárosi TC. i. cs. felett. Lipótváros—Föv. T. Kör mérkőzésén előbbi nagy arányu győzelmét várták, de ez eldöntetlenül végződött. A nemrégiben alakult Előre Sport-Club bemutató mérkőzésen legyőzte a bajnokság második helyeztetjét, a Kőbányai Sport-Clubot, Föv. TC. i. cs. a MAC. i. cs.-ot győzte le.

Érdekes határozatot hozott az ILSz. intéző-bizottsága a legutóbbi ülésén. Ugyanis „Tekintettel a pályák hasznavehetetlensége miatt, melyeken életveszélyes a játék s valamint az ILSz. fiatal játékosaira való tekintettel az intéző-bizottság a további bajnoki mérkőzéseket felfüggeszti kedvezőbb idő beálltaig.”

A divatba jött pofozkodás ugylátszik átragadt az egyik ifjúsági csapatra is. KSC.-nek jeles jobbszélsője, Hajdu, ugyanis rém módon megbotránkozott, hogy az

„Előre“ fedeztetje megmeri akadályozni az ő támadásait. Megbotránkozásának elég hangos kifejezést adott ellenfelének — arcára mért ütéssel. Reméljük az ILSz. fog módot találni az ilyen játékosok megrendszabályozására, hogy hasonló esetek a jövőben elő ne forduljanak.

R.-Szentmihályi Mű- és Sportkedvelők Köre I. — Ferencvárosi Torna Club i. cs. I. 9 : 0. (Féldő 6 : 0.) A nagyarányú győzelem abban rejlik, hogy FTC. 7 emberrel játszott, azok közt is volt egy pár tartalék. A Szentmihályson lefolyt mérkőzés mindvégig változatos lefolyású volt. Ferencváros több ízben támadólag lép fel, de Szentmihályi védelme helyén volt. Szentmihályiaknál kitűnt Menich, ki a gólok háromnegyedét lötte. Kitűnően játszik, csak kár, hogy a labdát tulsóká tartja magánál. Jó volt továbbá Roden I. és Cseri. FTC.-nél Gerendai Géza, Schleimer és Blum II. állták meg jól helyüket. Bíró Kornél Géza volt, kinek ez volt első bajnoki mérkőzése, melyet mindkét csapat megelégedésére vezetett.

Lipótvárosi Torna Egylet I. — Fővárosi Testdörzök Köre 2 : 2. (Féldő 0 : 0.) A teljesen hasznavehetetlen sáros, vizes BEAC.-pályán játszott a két csapat. LTE. csapatában jogosulatlanul játszott Wurfer, FT. Kornél Anton, ami még az ILSz. intézőbizottságát is foglalkoztatni fogja. Lipótváros e mérkőzésen igen durván játszott, hogy a bíró kénytelen volt kiállítani Stófát és Bizsot. FT. Kornél jó volt Hauser, Horánsky, Auer; LTE.-nél Wurfer, Kis. Bíró Zsigmondy János, FSC.

Fővárosi Torna Club i. cs. — Magyar Athletikai Club i. cs. 2 : 0. (Féldő 2 : 0.) Margitszigeti pályán folyt le a mérkőzés. Bár a játék elején MAC. van fölényben, Pach kétszeri kiszökése 2 védhetetlen gólt eredményez. Ezután változatos játék folyt tovább. Főv. TC.-nél jó volt Pach, Budai, Weisz Z. MAC.-nál Telmajer, Kovács. Bíró Gerő Ferenc, ILSz.

Előre Sport Club I. — Kőbányai Sport Club I. 3 : 1. Váltakozott játék. Előre 3 gólját 11-esből lövi, ami Kőbánya durva játékára mutat. Ezen mérkőzésen csattant el a fent említett pofon. Bíró Koch Lajos, Főv. TC.

Szövetségi díjmérkőzések.

Ferencvárosi TC. i. cs. II. — R.-Szentmihályi SMK. II. 5 : 4. (Féldő 3 : 2.) Bíró Gerendai Géza, BAK.

Fővárosi Testdörzök Köre — Lipótvárosi Torna Egylet 3 : 0. Bíró Zsigmondy János, FSC.

Vasárnap f. hó 29-én fél 1 órakor a Millenáris versenypályán játsszik a Fővárosi Torna Club i. cs. a Ferencvárosi Torna Club i. cs.-val barátságos mérkőzést Horváth János, FTC. bíraskodása mellett.

Hírek.

BALLÓ KÁROLY †. A nemrég elhunyt Balló Károly arcképét mutatjuk be olvasóinknak, aki előbb a Budapesti Sport Club, később pedig a Póstás csapatnak volt oszlopos tagja.

APOLONYI EZÜST LABDA nevezési zárata dec. 1-én lesz. Az előjelekből ítélve a tavasszal meginduló küzdelmek az eddigieket jóval meghaladó érdeklődésűeknek ígérkeznek, mert majdnem minden elsőosztályú csapatunk leadta, vagy biztos kiállításba helyezte nevezését. Ezekhez sorakozik a II.-od és III.-ad osztályúak nagyszámú jelentkezése. A nevezések Lauber Dezső titkár címére küldendő (VII. ker. Eszterházy-utca, Nemzeti Lovarda).

HELYREIGAZÍTÁS. Bakó Gyulától, a MLSZ. volt jegyzőjétől, a következő levelet kaptuk: B. lapjának f. hó 16-iki, hétfői számában egy szerkesztői üzenet jelent meg, mely szerint a nemzetközi bírók minősítése azért vesztette hatályát, mert az erre vonatkozó tanácsí jegyzőkönyv „a volt jegyző, Bakó Gyula kezén tényleg elveszett“.

E szerkesztői üzenet nyilvánvaló tévedésen alapul, miután én a vonatkozó jegyzőkönyvet a Tanácsnak 1908. okt. 31-iki ülésére beküldöttem s a nevezett tanácsülés változtatta meg, illetve magyarázta olyképen 1908. évi július 3-án hozott határozatát, hogy nemzetközi mérkőzéseken a reprezentatív matchek értendők.

Tehát ez az oka a nemzetközi minősítés megszüntetésének, nem pedig az, hogy az én kezemen elveszett volna a jegyzőkönyv, mely állítás tehát a valóságot nem fedi s csak tévedésből eszathatott bele a szerk. üzenetekbe. Maradtam stb. ...

PRÁGAI EREDMÉNYEK. DFC.—I. F. Vienna. 4:2. (1:1.) Prágában a DFC. fölényes játéka mellett folyt le. A mérkőzést két ízben kellett a Vienna renitenskedései miatt félbeszakítani. A II. féldő elején Eipelt a bíró faultolásai miatt kiállítja, mely sok reklamálásra ad alkalmat. A mérkőzés befejezése előtt, a 25. percben, a Vienna egy állítólagosan offseidről megítélt gól miatt a mérkőzést feladta és csak hosszas rábeszélés után folytatja a játékot, sőt később a jobbszélője révén gólt ér el.

SLAVIA—CESKYSWAZ FOOTBALLOVI VÁLOGATOTT CSAPATA ELLEN GYŐZ 3:1. (Féldő: 2:1.) A Slavia a bojkott miatt kénytelen ismételtelen a cseh szövetségi csapat ellen mérkőzni.

A WAC. PRÁGÁBAN. Jövő vasárnap tartja a WAC. ez évben utolsó mérkőzését. Ezuttal Prágában a DFC. ellen fog mérkőzni.

MA mérkőzik a Nemzeti SC. a „33“ FC. ellen, a másodosztályú bajnokságért a lágymányosi pályán.

NÉMET EREDMÉNYEK. A berlini Verband bajnokság első sziereise nagyjában befejeződött vagy a befejezéshez közeledik. A Viktoria, a berlini kerület és Németország bajnok csapat az egész szezonon át bajnoki formát mutatott, s az egész szezon folyamán minden ellenfelét nagy fölénytel győzte le, amit a horribilis gólarány is 52:15 bizonyít. A Viktoria oly fölénytel s pontelönnel indul a bajnokság második fele felé, hogyha csak teljesen össze nem roppan, a bajnokságot elvitatni tőle nem lehet. Mult vasárnap a kilenc egyet közül nyolce mérkőzött következő eredménnyel: *Prussen—Britannia* 3:0 (2:0). Néhány száz néző jelenlétben folyt le e mérkőzés. A Britannia erős küzdelem után, energikusabb támadásának megfelelően, győz. A Britannia csapata fejlődésképes fiatal erőkből áll. *Viktoria—Germania* 3:0 (1:0). Az utolsó helyen álló Germania rendkívül erőszakos játékkal akadályozta meg a bajnokesapat nagyobb arányú győzelmét. *Union—Konkordia* 2:0. Ez az Union, két eldöntetlenje után, az idei első győzelmét. *Minerva—Berliner B. C.* 2:1. A bajnokság jelenlegi állása:

	J.	Ny.	E.	V.	A.	P.	K. sz.
Victoria	8	8	0	0	52	15	16
Hertha	6	5	0	1	25	10	10
Preussen	6	4	1	1	17	10	9
Britannia	7	4	0	3	25	20	8
Minerva	7	3	1	3	15	15	7
B. B. C.	7	2	1	4	17	23	5
Union	6	1	2	3	6	12	4
Concordia	8	1	1	6	13	40	3
Germania	7	0	0	7	8	33	0

Videken:

Hamburg: HFC. v. 88—Victoria 5:5. Sperber—Germania 4:1. St. Georg—Britannia 2:1.

Hannover: Eintracht—HFC. von 96 4:1.

Braunschweig: Halle 96—Eintracht 1:0.

Leipzig: Wacker—Sportfreunde 3:0. Spielvereinigung—Verein f. Beweg. 5:3.

Halle: Hohenzollern—Magdeburger Victoria 1896 4:1.

Frankfurt a. M.: Sportverein—Germania 7:2. Germania—Victoria 2:2.

Hanau: Kickers—Frankfurt I.—Victoria—Hanau 2:0.

Karlsruhe: KfV.—Union—Mannheim 7:1.

Pforzheim: FC. Pforzheim—Freiburger FC. 3:0.

Jókarban levő

palánkos egyest evezőkkel

megvételre keres a D. nubijs E. E. Ujvidéken. Ajánlat Dr. Wagner Károly titkár címére.

RUGBY-FOOTBALL. (Cambridge, 1908. nov. 17.) A cambridgei egyetem rugby-football csapata már erősen készül az Oxford elleni mérkőzésre, mely december 12-én lesz Londonban. Emiatt gyors egymásutánban négy matchet játszottak a csapatok, amely 4 match közül hármat könnyen nyertek és csak egyet veszítettek el, azt is csak erős küzdelem után a világhírű ausztráliaiak ellen, November 7-én a *Blackheath* ellen játszott az egyetem. Ugy ezt a mérkőzést, mint a nov. 9-ét a *West of Scotland* ellen főnyeres jérékel nyerte meg Cambridge 20 ponttal 6 ellen, illetve 20 ponttal 5 ellen. 14-én volt a mérkőzés az ausztráliaiak ellen. Erre a napra az egyetemi pályát 8 hatalmas tribünnel vették körül, amelyek zsufolóság megfellek. Oly nagy volt az érdeklődés erre a matchre, hogy Londonból különvonatot indítottak. Az ausztráliaiak a lehető legerősebb összeállításukban játszottak. A cambridgeiek nehezen meglegednek bele a játéklia és einte kissé lassan mennek a lablára. Ezt az ausztráliaiak kihasználják, de azért főnyeres játékok, ahogy mindenki várta, nem tudnak produkálni. Sőt a második féild elején, miután azonban már 11 pontot értek el, mászesnek és innen kezdve a cambridgeiek folytonosan támadnak és 2 gólt rúgnak. (1 drop-gól = 4 pont, 1 placed gól = 5 pont). Az egyiket *Atkinson*, a másikat *Macled* rúgta. Több eredményt azonban nem tudnak elérni és így 11 ponttal 9 ellen az ausztráliaiak maradnak a győzők. A cambridgei csapatban nagyszerűen játszott a híres skót internacionális játékos *Macled*, azonkívül *Wright*, *Atkinson* és *Sutherland*. A roppant érdekes és izgató mérkőzést körülbelül 15 ezer ember nézte végig. 16-án Cambridge könnyen 40 ponttal nyila ellen verte az *Edinburgh Academicals*-t.

ANGOL EREDMÉNYEK. Mult szombaton a rendes ligabajnoksorozat folyt le. Ezek közül az első helyen áll *Anglia-Irons*gól internacionális küzdelme, melyet *Anglia* nagy főnyerrel 5:1 arányba nyert. Féild 3:0. Az angol csapat tulajdonképen csak 10 emberrel játszott, mert *Woodward* már a játék elején annyira megsántult, hogy a szélre ment, hol alig használt kapuit. Az írek szép játékokat produkáltak, sokat támadtak, de a kapu előtt a helyzeteket nem tudták kihasználni. *Corinthian FC.*—*New Crusaders* 2:1. (Féild 2:0). A *Corinthian*nak erős csapattal állottak ki. A játék mindjárt kezdetben hatalmas iramban folyt s a *Cor.* némi gyenge főnyert mutatott. Szerenestlenség is fordult elő, amennyiben a *NC.* egyik csatára *Joseph* épen abban a pillanatban vágódott *Timmis* lábai alá, amikor az rugni készült s a rugás a csatár arcába érkezett. A második féildőben a *NC.* került főnyerbe s egy kapu előtt kavarodásból éri el gólját. A megsérült játékos helyett *A. J. Farnfield* állott be. *Oxford*—*Crouch End Wampires* 3:1 (1:0). Az egyetemen kemény küzdelem után győznek. *Old Malvernians*—*Cambridge* 3:1 (1:0). Egyenletes játék után a nagyobb képességű *Old Boys* csapat, melyben *G. N. Foster* is játszott szép küzdelem után győzött. A két ligában a következő eredmények voltak:

A ligában:

Sunderland—Woolwich Arsenal 4:0, Leicester Fosse—Chelsea 5:2, Notts County—Notts Forest 3:0, Aston Villa—Newcastle United 2:0, Bristol City—Sheffield United 1:1, Bury—Preston North End 2:0, Middlesbrough—Liverpool 1:0, Sheffield—Manchester City 3:1, Everton—Blackburn Rovers 4:4, Manchester United—Bradford City 2:0.

A déli ligában:

Bristol Rovers—Leyton 1:0, Crystal Palace—Millwall 2:1, Brentford—New Brompton 1:1, Swindon—Queen's Park Rangers 3:1, Luton—Nortonmpton 3:1, Portsmouth—Plymouth 2:1, Southampton—Watford 1:0, Reading—Norwich City 7:1, West Ham United—Coventry 2:0.

Szerkesztői üzenetek.

D. S. S. Esztergom. Birkózást csakis tréneről, vagy egy igen jó amatőrtől folytonos gyakorlás által lehet elsajátítani. Hogy mily módon nyerhet ez a föltélt teljesülést, arra mi innen természetes tanácssal nem szolgálhatunk.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Club.

Téli helyiség: VIII., Esterházy-utca 36., I. Nemzeti Lovarda. Nyári helyiség: III., Margitszigeti Sporttelep.

Elnök: gróf Andrássy Géza, alelnök: gr. Nax Sándor. Libtis Adolf, Dr. Gerenday György, titkár: Lauber Dezső, háznagy: Muzsa Gyula sporttelep igazgató: Olgyay István dr. (VI. Andrássy-ut 56.), ellenőr: Becker Géza, ügyész: Dr. Polonyi Dezső, orvosok: Dr. Boros Erno, Dr. Mező Béla, mérnök: K. Császár Ferenc, jegyző: Sallay László, Csurgay István, Graul Erno, Bakó Gyula. Pénztári sé gondnok: hivatal vezetője: Dr. Weisz Gyula III. Margitszigeti sporttelep.

Meghívó.

A Magyar Athletikai Club 1908 december hó 1-én este 8 órakor a Hungária-szálloda földszinti társalgójában (bejárat a Mária Valéria-utca felől) tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat: 1. Az alapszabályok 36. § 1. és 2. pontjának megváltoztatása. 2. Egy alelnöki állás betöltése. Budapest, 1908 november hó 21.

Lauber Dezső titkár.

Gróf Andrássy Géza elnök.

Dr. Gerenday György alelnök.

A rendkívüli közgyűlésen a közgyűlést legalább 3 nappal megelőzőleg beadott indítványok is tárgyalhatók.

Meghívó.

Hagyományos szokássá vált a Magyar Athletikai Clubban, hogy évenként december 1-én ünnepi lakomára gyűlnek össze a tagok, hogy meghallgassák a díszszónokot, aki a dr. Gerenday Gy. alelnök által e célra alapított serleggel a kezében, a serleg jellegéje: „Emlékezzünk régiekről” értelmében áldoz az alapítók emlékezetének.

Ez a lakoma rendkívül fontos mozzanata volt mindenkori klub beléletének, s kifejezője egyszersmint a klub társadalmi erejének, mert ez az ünnepélyes alkalom hozza össze a klubba az évenként belépő nagyszámu új tagot a klubnak régi oszlopos tagjaival, s társadalmi életünknek a sport iránt érdeklődő előkelőségeivel.

Az ünnepi szónoklatot ez évben *Holló* Lajos országgyűlési képviselő, a magyar közélet kiváló alakja fogja megtartani.

A díszlakoma ez évben is a hagyományos napon, december hó 1-én este 1/29 órakor fog lefolyni, még pedig a Hungária-szálló földszinti dísztermében. (Bejárat a Mária Valéria-utca felől).

Felkérjük a MAC. összes tagjait, hogy e lakomán okvetlen megjelenjen, s ezzel a klub hagyományaihoz való ragaszkodásának kifejezést adni sziveskedjék. Teríték ára 7 korona (ittallal együtt).

Lauber Dezső titkár.

Gróf Andrássy Géza elnök.

Dr. Gerenday György alelnök.

I fjsági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő „Nemzeti Sport”. Helyiség: Lidó kávéház (VI. ker. Andrássy-ut 61.) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 1/28—1/410-ig. Írásbeli megkeresések a titkár, pénzküldemények a főpenztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnök: betöltetlen; elnök: Zoltán Béla; alelnökök: Goldstein János, Schneider Béla; főtitkár: Müllender Sándor; titkár: Friedmann Mór (VII., Király-utca 24. I. 12.); főpenztáros: Gerő Ferenc (VII., Király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Ritter József; főjegyző: Holló Ágoston; jegyzők: Menyhart Antal, Neumann Béla; háznagy: Juhász Mihály; ellenőr: Kohári Dezső; számvizsgálók: Gorup Ferenc, Kiss Árpád, Várady Lajos; sző. kapitány: Horváth János; sző. képviselő: Müllender Sándor (VII., Dob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 23-iki üléséről.

Tekintettel a pályák hasznavehetetlenségére, melyeken életveszélyes a játék, valamint az ILSz. fiatal játékosaira való tekintettel, az intéző-bizottság a további bajnoki mérkőzéseket felfüggeszti kedvezőbb idő beálltáig. A tavalyi bajnokság győztesének, a FSC-nek a bajnoki sapkák dec. 5-én, szombat este osztatnak ki a Lido-kávéház külön termében. A Megyeri SC-nak a Török-véssel szemben beadott kérelmére a bizottság megszavaz 6,50 koronát: a Föv. TC. ügyében intézett beadványát pedig elveti. Hajdu KSC. pofozkodás miatt 1909 augusztus 15-ig mérkőzésektől tiltottat. Altmann, Kraft MTE., miután többszöri felszólítás dacára, az intéző-bizottság előtt nem jelentek meg, 1909 január 1-ig játékjoguktól felfüggesztetnek. Rubos, FT. Kör. egy bajnoktól eltiltattat. Stofa, Kis, LTE. pedig szigoruan megdorgáltatnak. Beidőztetnek a legközelebbi intézőre: Schtaschek, FT. Kör. Wurf, LTE. és Burián, KSC. Az intéző-bizottság a főtitkárt utasítja, hogy játékokat csak az intéző-bizottság előzetes beleegyezésével adhat ki. A BAK. i. cs. lemondása KSC. javára tudomásul vétett. ugyszintén Előre SC. — KSC. 3 : 1. Igazoltatott: R-Szentmihályi M. és SK. — FTC. i. cs. 9 : 0. FTC. i. cs. II. — Szentmihályi II. 5 : 4.

Szombaton, f. hó 28-án tanácsülés.

A bírói szakiskola minden csütörtök este a Lovag-utcai elemi iskola külön termében előadást tart.

Friedmann, titkár.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

7-9-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkár: Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.). Jegyző: Sugár István (József-körút 8/b. IV. em. 1.). Pénztáros: Glauher József (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank). Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Oprép Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzesséry Árpád dr. Ölesek: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgatótanács 1908. évi november hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Aradi Athletikai Clubnak azon kérelme, hogy a vidéki kerületi bajnoki mérkőzések vezetésére ingyenes bíróküldés léptessen életbe, javaslatlétét végezt az intéző-bizottságnak kiadatik.

Az igazgatótanács pontról-pontra tárgyalta a fegyelmi bizottság szabályzatának megállapítása tárgyában a fegyelmi bizottság által jóváhagyás céljából beterjesztett szabálytervezetet és a fegyelmi bizottság szabályzatának végleges alakját megállapította. A szabályzat az összes szövetségi tagegyesületekkel nyomtatásban közlendő.

Glauher József pénztáros előterjeszti a szövetség vagyoni állásáról 1908. szeptember 31-ig készített pénztári kimutatást, mely szerint a szövetség tiszta vagyona 1908. szeptember 30-án 6844 korona 14 fillér volt. Előterjeszti továbbá a pénztáros az 1908. november 1-én tartott magyar-osztrák reprezentatív mérkőzésről készített pénztári kimutatást, mely szerint 5724 korona, 90 fillér bevétellel szemben 2023 korona 2 fillér kiadás merülvén föl, a mérkőzés tiszta jövedelmeképpen 3701 korona, 20 fillér összeg jelentkezik. Pénztáros jelentéseit a tanács tudomásul veszi.

Az 1908. november 1-én tartott XI-ik magyar-osztrák reprezentatív mérkőzésről Minder Frigyes szövetségi kapitány részletes jelentést terjeszt elő, melyet a tanács örömmel vesz tudomásul. Egyszersmind jegyzőkönyvi köszönetet mond a tanács a Budapesti Versenypálya Szövetségnek azon szívélyes magatartásáért, hogy a tulajdonát képező versenypályát ezen mérkőzésre a szokásos 20 százalék helyett 12 százalék díjösszeg ellenében engedte át. Hasonlóképpen jegyzőkönyvi köszönetet mond a tanács Minder Frigyes szövetségi kapitánynak és a szövetség többi funkcionáriusának a mérkőzés sikere érdekében kifejtett munkálkodásukért.

Dr. Bognár Elek kérelmére Budapesti Torna Clubnak Molnár Ferenc és Imre játékjogát felfüggesztő intéző-bizottsági határozat ellen benyújtott fellebbezése — tárgyalás végett a jövő ülésre halasztatik.

Ferencvárosi TC. kéri hatályon kívül helyezni a fegyelmi bizottság azon határozatát, melylyel a fegyelmi bizottság a folyó hó 17-én tartott ülésében Korodý Károly játékjogát további intézkedéssel előlegesen felfüggesztette. Ferencvárosi TC. ezen kérelmét azzal indokolja, hogy a fegyelmi bizottságnak a fenti határozat hozatalakor — a felelbező nézete szerint — semmiféle bizonyíték rendelkezése nem állott arra nézve, egyrészt, hogy Korodý Károly valamely megtorlandó cselekményt követett volna el, másrészt az azt okozó körülmények sem lettek a fegyelmi bizottság által felderítve és így a súlyos természetű szabálysértések esetén alkalmazandó előzetes felfüggesztésnek helye nem lehetett. Az igazgatótanács 8 szavazattal 3 ellenében helyt ad a felelbező Ferencvárosi TC. kérelmének.

Dr. Olgyay István indítványára 9 szavazattal 3 ellenében határozattal kimondja a tanács, hogy a fegyelmi bizottság 1908. november 17-én tartott ülésében hozott összes határozatok hatálytalanítottak, mert a fenti időpontban még a fegyelmi bizottság jóváhagyott ügyrendszabályzattal, így tehát működési alappal nem bírt.

Sugár István sk., jegyző.

Igazolások 2099-től 2107-ig. Nemzeti SC. részére: Kesegies József, Mikusa Géza; — MAFC. részére: Sziklay Béla; — Győri Egyetértés TO. részére: Konrád Salamon (Tp. SC.-ből), Szeif Aladár (Föv. TC.-ből); — Ferencvárosi SC. részére: Katusák Péter, Blaha Károly, Volk Péter, Balcz József; — Ferencvárosi SC. Koháry Dezsőre vonatkozó kizárási határozatát visszavonván, nevezett egyesület és játékos együttes kérelmére Koháry Dezsőnek FSC. részére való régebbi igazolása hatályban tartatik; — tudomásul vétetett Muriny Jánosnak a Lithografia FC.-ből való kilépése és UTE. részére való igazolási kérelmének bejelentése; — hasonlóképpen tudomásul vétetett Neumann Andornak a BAK.-ból való kilépése és UTE. részére leendő igazolási kérelmének bejelentése.

Sugár István sk., jegyző.

Kivonat a bírák bizottságának 1908. évi november hó 23-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Kolozsvári Vasutas Sport-Club beadványának a bírora vonatkozó részét a bizottság megvizsgálván, Szűsz Hugó játék-bíró eljárását teljesen korrektnek és szabályszerűnek tartja s a beadványt azzal teszi át az intéző-bizottsághoz, hogy a bíró jelentésében és vallomásában megjelölt egyének ellen a szabályok értelmében járjon el.

Bakó Gyula szöv. bíró bíráskodási jogának felfüggesztése hatályon kívül helyeztetik.

Zoltán Béla sk., jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság november hó 25-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Föv. TC.—FTC. közös kérelmére a f. évi december 8-ára kisorsolt mérkőzésnek nov. 29-én való tarthatása engedélyeztetett. Tudomásul vétetett, hogy a MAC.—Postás Corinthian vándordíj mérkőzése f. hó 29-én a Margitszigeten fog megtartatni.

Azon indítványra nézve, hogy az őszi forduló hátralevő mérkőzései — tekintettel a kedvezőtlen időjárásra — a tavasszal tartassanak meg, a bizottság nyomatékkal a változó időjárásra az indítvány teljesíthetőségének szükségét meg nem állapíthatta.

Tudomásul vétetett, hogy a MAC.—Typ. SC. dec. 6-iki mérkőzés a Margitszigeten fog megtartatni.

A bizottság örömmel értesült arról, hogy a Bácska Szabadkai AC. pályáját a szabálynak megfelelően korláttal, tribünnel s minden egyéb szükséges felszereléssel — jól megfelelően láttatta el.

Tudomásul vétetett, hogy a Budai Testgyakorlók Köre a Vivő- és Athletikai Club javára a bajnoki mérkőzéstől visszalépett.

A III. ker. T. és VE.—Postás SE. között tartott bajnoki mérkőzés 14 percnél idejének le nem jártzott ügyében Missuray Ágoston a legközelebbi ülésre meghívatik.

Az URAK.—III. ker. T. és VE. meg nem tartott bajnoki mérkőzések tárgyában Benedek Aladár (MAFC.) játékbírónak legközelebbi ülésen való kihallgatása elrendeltetett.

Figyelmeztetnek a mérkőző csapatok, hogy a délutáni mérkőzéseiket 2 óra, illetve 1/3-ig legkésőbb okvetlenül kezdjék el. Ettől eltérőleg későbbi időben megkezdett mérkőzésekért, amennyiben az befejezhető nem volna, a felelősség a mulasztó felet fogja terhelni.

Tudomásul vétetett, hogy a Fekete 11 FC. az Erzsébetvárosi TC. javára a bajnoki mérkőzéstől visszalépett.

A f. évi okt. hó 4-én a MTK.—Föv. TC. közt tartott bajnoki mérkőzés ellen a Föv. TC. részéről beadott óvás ügyében a bizottság a következő határozatot hozta:

a mérkőzés igazolása ellen a Föv. TC. óvásának helyt nem adatott;

a bizottság nem terjeszkedhetett ki a Föv. TC. panaszának azon részére, mely a bíró működésére vonatkozott, valamint annak ítélkezései helyességére nézve sem; mert a bírónak minden mérkőzésen a játék menetére nézve meg nem felelbező statáriális ítélkező és intézkedő joga van, mely jogot a helyszínen alkalmazva az eredményt is megállapítja; — ennek vitatásába a szövetségnek semminemű szerve bele nem mehet. Mérlegelés tárgyát képezte azonban a Föv. TC.-nak a bíró által is utólag igazolt azon panasz, hogy a dresszek hasonlósága kissé zavarta. Ezen panasz azonban a mérkőzés megsemmisítését csak azon esetben vonhatná maga után, ha azzal nem a pályaválasztó fél élt volna; jelen esetben a pályaválasztó a Föv. TC. volt. A Föv. TC. azon mentő kifogása, hogy ezen körülményre a mérkőzés előtt a bírót figyelmeztette, megdől azáltal, hogy nemesak az ellenfél, hanem a Föv. TC. is az ünnepre való tekintettel a mérkőzés megkezdését sürgette. Végül utal a bizottság arra is, hogy a két egyetnek színei egymáshoz hasonlóknak egyáltalán nem mondhatók.

Az Aradi AC. beadványa folytán a bizottság megállapította, hogy Niesner Aladár igazoló jegye 1908. évi márc. 24-én kiadott. Együttal kénytelen konstatálni azt is, hogy ezen igazolás a hivatalos laphoz meg nem jelent. Ebből kifolyólag a bizottság azon határozatot hozza, hogy Niesner Aladár a Szegedi AC. igazolt játékos, viszont megállapítja azt is, hogy midőn a MAC. Niesner Aladárt ápr. 12-én Föv. TC. ellen, egy serleg-mérkőzésen és szept. 20-án a MTK. ellen játszatta: jogos alapon állott. A bizottság az igazolásnak a hivatalos laphoz való meg nem jelenése által támasztott bonyodalmakból magára nézve a következményeket levonja s kéri a tanácsot, hogy az int. biz. ellen ezen ügyben a fegyelmi vizsgálatot indítsa meg.

Ezen ügyre vonatkozó iratokat Niesner Aladár ellen megindítandó vizsgálat végett a fegyelmi bizottsághoz átteszi.

Cseke Gyula, titkár.

1907/1908. évi I-ső osztályu szövetségi díj eredmény-táblázata.

Együtetek neve	BTC.		MTK.		FTC.		Tör. Sp. E.		MAC.		UTE.		BAK.		Föv. TC.		Typ. SC.	
	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi	őszi	tavaszi
BTC.	2:1 Gy	5:0 Gy	2:1 Gy	4:0 Gy	5:0 Gy	3:0 Gy	1:0 Gy	5:3 Gy	4:1 Gy	1:1 E	6:1 Gy	4:1 Gy	10:0 Gy	12:2 Gy	3:1 Gy	3:1 Gy	3:1 Gy	3:1 Gy
MTK.	1:2 V	1:4 V	1:4 V	2:1 Gy	1:4 V	4:2 Gy	4:1 Gy	5:0 Gy	7:0 Gy	3:2 Gy	6:1 Gy	3:1 Gy	8:2 Gy	8:2 Gy	Gy	Gy	Gy	Gy
FTC.	0:5 V	4:1 Gy	4:1 Gy	1:2 V	5:3 Gy	8:1 Gy	3:2 Gy	3:2 Gy	2:0 Gy	1:2 V	0:1 V	2:1 Gy	11:1 Gy	12:0 Gy	Gy	Gy	Gy	Gy
Tör. Sp. E.	0:3 V	3:5 V	2:4 V	1:8 V	3:5 V	1:8 V	4:3 Gy	3:2 Gy	1:1 E	3:1 Gy	Gy	3:4 V	4:1 Gy	Gy	Gy	Gy	Gy	Gy
MAC.	0:1 V	1:4 V	2:3 V	2:3 V	2:3 V	2:3 V	3:4 V	6:2 Gy	Gy	0:1 V	6:2 Gy	1:0 Gy	6:1 Gy	4:1 Gy	1:5 V	1:5 V	1:5 V	1:5 V
UTE.	1:4 V	0:7 V	2:3 V	2:3 V	2:3 V	2:3 V	1:1 E	1:3 V	1:1 E	1:1 E	1:1 E	1:1 E	1:1 E	1:1 E	3:2 Gy	3:2 Gy	3:2 Gy	3:2 Gy
BAK.	0:3 V	1:4 V	1:4 V	1:2 V	1:0 Gy	1:3 Gy	2:6 V	0:1 V	1:1 E	1:1 E	0:1 V	4:0 Gy	0:1 V	4:0 Gy	V	V	V	V
Föv. TC.	0:10 V	1:11 V	1:11 V	0:12 V	1:11 V	1:4 V	1:6 V	5:1 Gy	5:1 Gy	5:2 Gy	1:0 Gy	0:4 V	1:0 Gy	0:4 V	V	V	V	V
Typ. SC.	1:3 V	2:12 V	2:8 V	0:12 V	2:8 V	2:3 V	5:1 Gy	2:3 V	2:3 V	2:3 V	Gy	Gy	Gy	Gy	Gy	Gy	Gy	Gy

A fenti eredmény táblázatba vonatkozó esetleges fészalásaiukat az érdekelt egyesületek 8 nap alatt írásban tehetik meg.

Sugár István
jegyző.

Együtet neve	Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gólok	Kapott gólok	Pontok száma
Budapesti Torna Club	16	15	1	—	54	10	31
Magyar Testgyakorlók Köre	16	13	—	3	44	16	26
Ferencvárosi Torna Club	16	11	—	5	53	24	22
Törökös Sport Egyesület	16	7	1	8	21	30	15
Magyar Athletikai Club	16	7	—	9	29	3	14
Újpesti Torna Egyesület	16	4	4	8	17	36	12
Budapesti Athletikai Klub	16	4	2	10	17	28	10
Fővárosi Torna Club	16	4	—	12	19	74	8
Typografia Sport Club	16	3	—	13	8	7	6

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

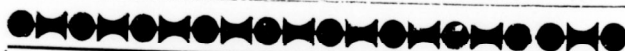
TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolyák. Jég-Hockey, Rodel, Ski, Bobsleigh, Toboggan, stb. Hó- és Jég sport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenfélre nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

Carosserie Misura

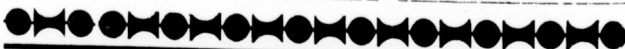
Misura Mihály kocsi és automobil,
carosserie gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca).

Kitüntette Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907

IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntette.

Carosserie Misura

Stein Sándor

sziiggyártó-, nyerges és bőröndösmester

Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntette.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyer-
geket és nyereg takarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Jav-
ítások és adjusztálások pontosan eszközöltetnek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

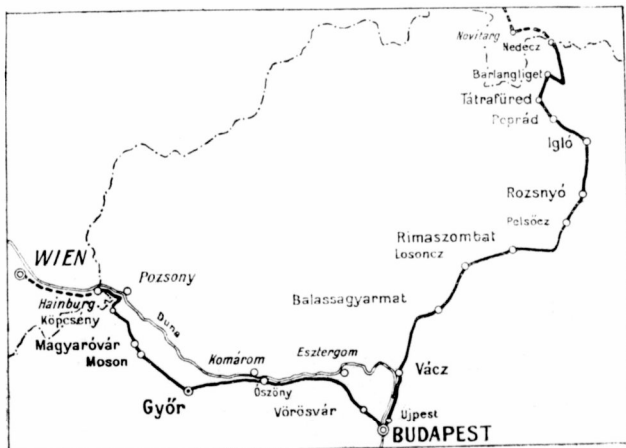
A Renard rendszerű közuti vonat.

A mindinkább emelkedő forgalom már régen szükségét érezte egy oly szállítóeszköznek, amely a helyi érdekű vasut és az egyes szállítókecsik között mintegy középhelyet foglal el. Tény, hogy egyes vidékek forgalma, amely egy helyi érdekű vasut költségeit még nem bírja el, a rendes fuvarozási módok drágasága és elégtelensége folytán fejlődésében erősen hátráltatva van.) Automobilteherkecsik forgalombahozatala ilyen helyeken nem mutatkozott gazdaságosnak. A közlekedés, illetve szállítás ezen módjának költségeit egyelőre csak intenzív gazdálkodási területek fedezhetik. A fejlődésnek bizonyos közepes fokán álló területek részére egyedül megfelelő szállítási eszköz az automobilvonat volna. Sajnos, az automobil-

Ujabb időben egy oly közuti vonattal volt alkalma a szakköröknek megismerkedni, amely az említett hátrányokat majdnem tökéletesen kiküszöböli és különösen újabb, javított alakjában, a közuti vonat kérdése szerencsés megoldásának tekinthető.

A Renard-rendszerű vonat lényege, hogy a vonat továbbítása nem egyszerűen egy, a vonat élén alkalmazott motorkocsi (tracteur) vonóerejének felhasználásával történik, hanem egy átmenő tengely alkalmazása által, az összes mellékkocsik is hajtott kocsikká válnak.

Abban az esetben, ha egy közuti vonat továbbítása tisztán egy tracteurrel való *contatással* történik, a *továbbítandó vonatsúlyt* ezen vonóerő korlátozza,

A Henrik herceg túsút magyar útvonala. Stoics György térképész rajza.

vonatnak felhasználását mindezekig igen lényeges hátrányai meghiusították.

Hátránya ezen vonatoknak mindenekelőtt a tengelynyomásnak, s így a kihasználható adhaesiónak országutaink építésmódja által korlátozott nagysága, amely az öt tonnát meg nem haladhatja. Egy második hátrány a gördülő surlódásnak a sinut gördülő surlódásával szemben fennálló nagy értéke. A kormányozhatóság tökéletlensége és a fékezési berendezések tökéletlensége szintén csatlakoznak az eddig ismeretes vonatokat azon tulajdonságaihoz, mely alkalmazhatóságukat lehetetlenné tette.

Részlet a magyar útvonalból. Tatrafüred bejárata. Dr. Delmár T. felvétele.

mely a tracteurhajtott kerékpárjának adhaesiójából ered. Tekintettel arra, hogy egy benzinmotoros automobil oly súlylál lehet megszerkeszteni, hogy a motornak gépezeti vonóereje jelentékenyen túlhaladja a tracteur adhaesiójából eredő vonóerőt, sok esetben s különösen teherszállításnál indokolt azon kívánság, hogy ily nagyobb motornak teljesítőképességét ne annyira a sebességnek szükségtelen fokozásában, hanem a vonóerő nagyobbításában használjuk ki. E cél elérésére pl. némely közuti vonat mozdonyát szerkesztője két hajtott tengellyel látta el. A Renard-féle vonatnál azonban e cél, sokkal szellemesebb módon, az

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

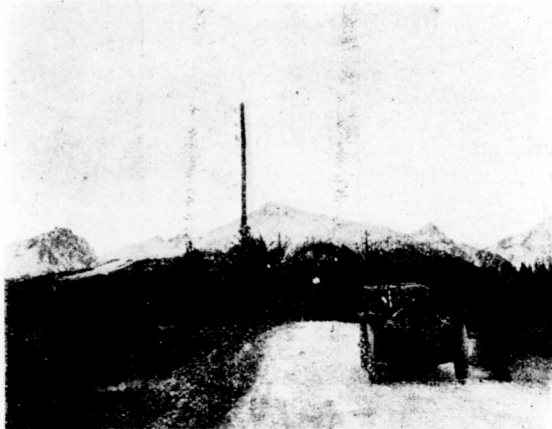
kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

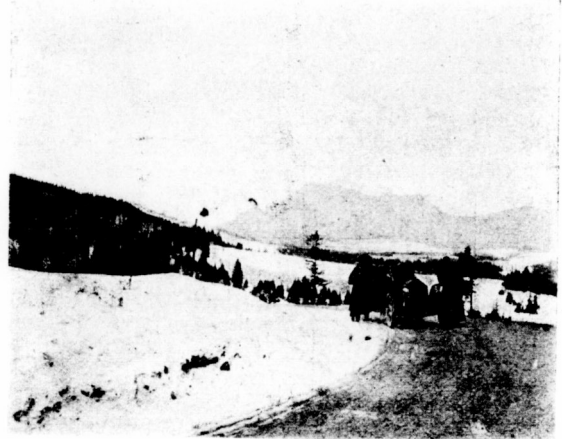
által éretik el, hogy a locomoteurhoz csatolt kocsik középső tengelyének hajtásával a vonatnak egy bizonyos hányada is adhaesiósúlyként szerepel. A múlt évben Budapesten a MÁV. igazgatósága által ilyen kedvezőtlen utviszonyok között kipróbált Renard-vonatnál a locomoteur adhaesió súlya szolgálatképes állapotban 1750 kilogramm, a kocsik adhaesiósúlya 5400 kg. bruttó kocsisúlynál 2000, 4230 kg. bruttósúlynál pedig 1520 kg. volt. Az adhaesiótényezőt középértékben 0'4-nek véve fel, maximumban csak mintegy 7000 kg. vonóerő fejthető ki a locomoteur által. A Renard-rendszerű vonathoz azonban a vonóerő a kocsik hozzácsato-

a mögötte levő kocsik ellenállása folytán, mely erők ellenkező értelemben a görbe érintője irányában hatnak, — ezen két erő eredője irányában a középpont felé húzatik. Ez az eredő erő ugyanazon vonat és vonóerő mellett természetesen annál nagyobb, mennél kisebb a kanyarulat sugara.

Kétségtelen, hogy ez a körülmény ily vonatok rendkívül körültekintő kormányzását igényli, de megnehezíti, sőt esetleg kizárja ily vonatoknak keskenyebb úton való kormányzását s a vontatott kocsik számát, — minthogy az eltérés a tracteur nyomától annál nagyobb, mennél több kocsiból áll a vonat, — korlátozza.

A Magas Tátra, a Henrik herceg turaút útvonaláról nézve.

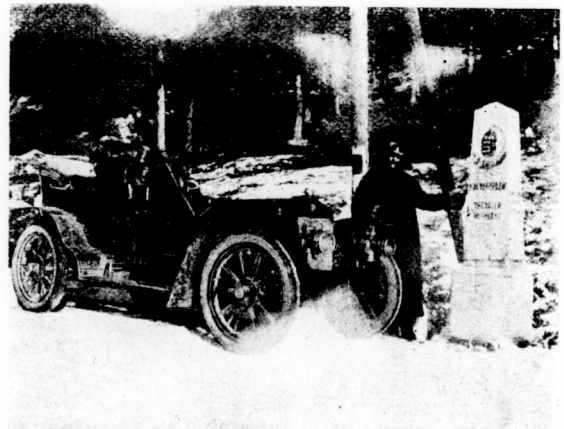
A magurai útvonalrészlet.

lásával növeltetik s ennek tulajdonítható, hogy a MÁV. kísérleti vonata kereken 17.000 kg. bruttósúlyt vitt fel a körülbelül 110‰ emelkedésű rózsadombra vezető útra, valamint a 117‰ maximális emelkedésű, sáros budakeszi útra.

A *vontatott* tehervonatokról tehát a maximális vonóerőt az adhaesiósúly, a *Renard-féle hajtott vonathoz* pedig a motor teljesítménye korlátozza.

Erdős részlet az útvonalról.

Dr. Delmár Tivadar az országhatáron.

Egyszerűen tracteurrel vontatott közúti vonatok nem kormányozhatók tökéletesen. A vonat kocsijai kanyarulatban mindig a görbe homorú oldala felé igyekeznek csuszni, minek az az oka, hogy minden egyes kocsi egyrészt az azt vontató kocsi vonóereje, másrészt

végzi. Kör alakú pályán a nyomfödés tökéletes. Ha a pálya nem kör, hanem más görbe, továbbá egyenesből görbébe való átmenetnél és inflexiós kanyarulatoknál mutatkozik ugyan némi eltérés, ez azonban nem jelentékeny. A legkisebb kör, melyben egy ily vonat a kocsik

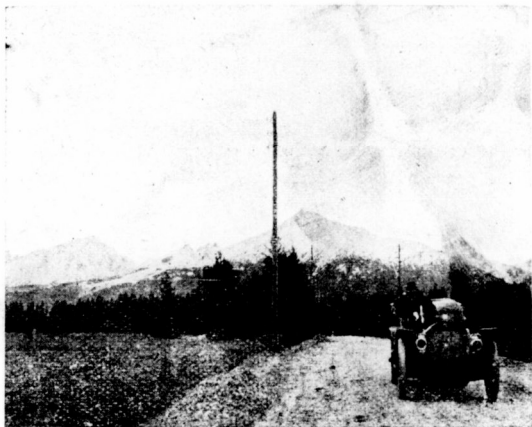
Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusú autók, mechanikai alkatrészek gyártása. VI., Szondy-utca 55. sz. **Garage és javító-műhely.**

számától függetlenül megfordulhat, mintegy 10 méter átmérőjű.

Ennek a körülménynek nagy előnye, hogy az egész vonat, mint egy kocsit kezelhető, s a vezetőnek nem kell a mellékkocsikra hátra tekinteni.

A vonatnak hátrafelé való közlekedtetése azért szükséges, mert nem mindenkor áll rendelkezésre az a kör, amelyen a vonat megfordulhat.

Az a körülmény, hogy minden egyes mellékkocsi középső tengelye külön hajtatik, továbbá, hogy a kocsik első és hátsó kerékpárja egymással szimmetrikus kényszermozgásban van, vagyis eltekintve a locomotortól, a vonat teljesen szimmetrikusan, természetesen lehetővé teszi, hogy az egész vonat fordított

Tátrai részlet.

irányban közlekedjék. E célból csupán a kocsik egymás közötti kapcsolásának oly módon való megváltoztatása válik szükségessé, hogy a kocsik között alkalmazott kapcsolólórúd a kocsiknak a motor felé eső végén legyen csuklós, s azoknak másik végén legyen merev összeköttetésben a kerékpárokkal. A kapcsolat ily módon való megváltoztatása igen egyszerű módon egy csavarkulccsal eszközölhető.

Hátrafelé való közlekedtetés esetén a legutolsó, tehát a menetirányban legelső kocsit kormányozandó, s a többi kocsit pontosan e kocsit nyomában megy. A locomotort külön kormányozandó.

(Folytatása következik.)

Hírek.

A HENRIK HERCEG TÚRAÚT MAGYARORSZÁGON. A Magyar Automobil-Club sportbizottsága az elmúlt héten bevégezte a tátra—budapesti és budapest—pozsonyi útszakaszok tüzetes leírását és azt a berlini központnak már be is küldötte. Ez az útleírás természetesen lényegesen különbözött attól, amelyet remélhetőleg a jövő évben, mint véglegeset fog a Magyar Automobil-Club kinyomtatni, s amelyben a számos bukkanó közül alig egy-kettő fog útjaink hírnevének ártani.

A *Kaiserlichen Automobil-Club* és a *Verein Deutscher Motorfahrzeug Industrieller* közös műszaki bizottsága, az elmúlt héten tartott ülésében foglalkozott a Prinz Heinrich-Fahrt jövő évi szabályzatával és azt

lényegtelen változtatásokkal elfogadta. Mi ezen szabályzatot lényeges pontjaiban már néhány héttel ez előtt ismertettük, s így nincs okunk azt ismét megtenni.

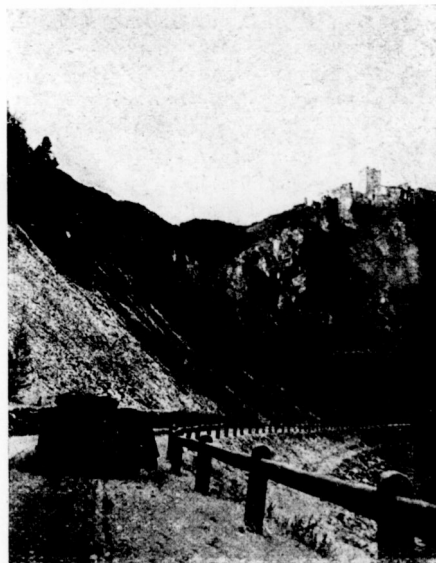
A sikverseny számára a bizottság a következő képletet fogadta el.: $N = 0.013 \cdot i \cdot d^2 \cdot V^3 \cdot s^2$, ahol N = lóerőszám, i = hengershám, d = furat s = löket.

Az amatőröknek, illetve nyeretleneknek a szabályzat szerint kijáró előnypontok miatt, egyes körökben bizonyos elégedetlenség uralkodik, amely a sajtóban is kifejezésre jut. Nézetünk szerint a nyeretleneknek adott három előnypont kissé sok, minthogy azonban még ezen szabályzatot sem tekinthetjük véglegesnek, azt reméljük, hogy ezen szigoron enyhíteni fognak

Tátrai részlet.

némileg. A másodszor megtárgyalt szabályzatban a Magyar Automobil-Club ellenvetései sem részesültek méltánylásban, s ez okból feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a szabályzat még alapos megvitatás tárgyává tétessék, mert a magyar indítványok az amatőrök érdekeit védtek, de anélkül, hogy a versenyzők bármely csoportjának hátrányt okoztak volna.

Az uton. Strecno vára. Dr. Delmár kocsija.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

A Z OLYMPIA SHOW. November hó 13-án nyílt meg Anglia vezető automobil-kiállítás, az Olympia Show, melyet ez évben is a Society of Motor Manufacturers and Traders rendezett. A kiállításban, amint az egy iparilag és gazdaságilag annyira elsőrangú országban, mint Anglia, másként el sem képzelhető, minden hely el van foglalva s még oly kiváló cégek, mint Mercedes, Benz, Metallurgique, Brasier stb. is a mellékterembe szorultak. A beosztás teljesen megfelel a réginek: a földszinten a teljes kocsik, karosszériák és alvázak, az emeleten pedig a gummiárúk és alkatrészek vannak elhelyezve. Az egyes standok díszítései, de különösen a világítás pompás. Legszebb látványt nyújt a kiállítás mindenestire este a karzatról, amikor a vilamoslámpák ezrei valóságos fénytengert képeznek, amelyben a nézők ezrei tolongnak. A kiállítás szokásos clouja ez évben is meg van, még pedig egy gépezet, mint a kocsfelépítmény terén. A motorkonstruktőrök figyelme természetesen az új csendes járású Knight Daimler-motor felé fordul, melyet a kiállításban az angol Daimler, az olasz Luca-Daimler- és a Minerva-cég is kiállít. A kocsiépítészeti clou az angolok által Lunchcar-nak nevezett rendkívül elegánsan és praktikus berendezett limousine, amelyben fekvőhely, asztal, könyvtár, villamos világítás, fűtés és még egynéhány kényelmi berendezés lelhető fel.

Általánosságban a könnyű és közepes kocsik előnyomulását vehetjük észre a kiállításban. A kisebb kocsfajták árban is igen csökkentek s azért előre láthatólag a szerényebb vagyonúak is nagyobb számban fognak ily kocsikat beszerezni. Az olcsóbb, de berendezés tekintetében kényelmes kocsik utáni kereslet azonban egy határozottan elítélendő építésmóddhoz vezetett tudniillik az aránylag rövid alvázaknak nagy karosszériával való ellátására, ami természetesen a kocsik képét teljesen elrontja.

A nagy versenyző cégek érvényesülését nagyban hátráltatja az a körülmény, hogy a kiállítási igazgatóság a versenyeredmények feltüntetését, továbbá minden a kocsik sebességére vonatkozó figyelmeztetés kikakasztását betiltotta. Az igazgatóságnak ezen konzervatívizmusa nyilván az utóbbi időben Angliában a publikumnak a sebes hajtás ellen növekvő ellenszenvében keresendő, melyet sebességi reklámok közzétételével nem akartak provokálni.

Érdekes, hogy a nemrég még luxuskocsin is újdonságzámba menő berendezések most már a kisebb kocsikon is alkalmaztanak, ilyen például a nyomásos olajozó, a kettős mágnesgyújtás stb.

A kardanos kocsik száma nem szaporodott lényegesen, egyszerűen megtartották már a múlt évben meghódított pozíciójukat. A láncos kocsiknál sok gyár zajtalan láncot és láncotokot alkalmaz. A golyós csapágyak, úgy látszik, ismét erősen divatba jönnek, mert még a motortengelyt is számosan golyóságyba ágyazzák.

Mindent összefoglalva a kiállítás sok újat nem hozott, hanem egészben azt mutatta, hogy az ipar az elfogadott javításokat és szerkezeteket általánosítani igyekszik.

TANDEM-VOITURETTE. Galliot Norbert, francia szerkesztő egy voiturettet szerkesztett, amelynél a két ülés nem egymás mellett, hanem egymásután van elrendezve. Az első ülés után következik a motor és a radiator, majd a vezető ülése és a benzintartály. A kocsik nem bír sem sebességváltóval, sem differenciállal. A hajtást egy háromhengeres Anzani-motor eszközli. Hír szerint egy előkelő francia cég megkezdte már a Galliot-rendszerű voiturettek seriagyártását.

A PRIX DE LA TURBIE. Az Automobile Club de Nice elhatározta, hogy az utóljára 1903-ban megtartott Turbie hegyi-versenyt fel fogja eleveníteni. A verseny megtartását tudvalevőleg azért szüntette be, mivel az utolsó versenyen Zborovszky gróf, lengyel automobilista halálát lelte egy szerencsétlenség folytán ugyanazon helyen, amelyen 1900-ban Bauer német sofőr is szerencsétlenül járt.

A MAGYAR AUTOMOBIL-CLUB szerdán, f. hó 25-én tartotta választmányi ülését gróf Andrássy Sándor elnöke alatt. Új tagokul felvették: Gróf Csekonics Pál, báró Dániel Tibor, Herskovits Ignác és herceg Windisch-Graetz Lajos.

MAI KÉPEINK. Mai számunkban dr. Delmár Ti-vadar ur szíveségéből a jövő évi Henrik herceg tura-ut északmagyarországi utvonalaiból néhány képet közlünk, amelyek bár már téli ruhában tüntetik fel az utvonalt természeti szépségeit, bizonyára nem kevésbé hatásosak. Az utvonalt térképe Stoics György térképész ügyes kezeit dicséri.

A JTMOBIL-SZÉDELGŐK. Pár hónappal ezelőtt egy jól szervezett banda működött itt a fővárosban, amely rendszerint azzal foglalkozott, hogy az egyes automobil-tulajdonosoktól javítás, átalakítás, vagy kipróbálás céljából átvett automobiloikat részint elzalogosította, részint pedig lényeges alkatrészeiktől megfosztva adta vissza tulajdonosaiknak, tetemes károkat okozva így a megbízóknak. A banda feje ifjú Kozma Mihály mechanikus volt, vele együtt dolgoztak Juhász Imre géplakatos, Szilágyi Izidor Géza magánhivatalnok és Schmidt Antal, ez utóbbi azonban a feljelentés megtétele után megszökött. Nevezettek ez év június és július havában a Rosenzweig Adolftól eladás végett átvett automobilt 600 koronaért elzalogosították, a Lavotta Bélától javítás és eladás végett átvett automobilról levették a kerékgyummit és a gyújtó mágnesét és az ekként leszerelt automobilt 700 korona utánvétellel

Kempelen Béla családfőrléneti (genealógiai) irodaja
:: és címerfestészeti műintézete. ::

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)

Nemess gek, címerek, é énevek (külföldiek is) kikutatása. Ca. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté- zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése- tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre. Contra, bronzra, márványra stb., családfák, ősfák, családi krónikák. megismerkedése és megfestése.

100% gummi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi
megtakarítás!

megterhelve küldötték vissza Lavotta Béla részére. A Fuhrmann Károly és Fuhrmann Miklóstól eladás és javítás végett átvett automobil 300 koronáért elzálogosították. Gáspár Ferenc 500 korona értékű automobilját szétszedték s az egyes alkatrészeket eladták. A Restinger Rezsőtől javítás végett átvett automobilról leszedték a gummikereket, s az így leszerelt gépet 520 korona utánvétellel adták fel a tulajdonos címére. Heimbach Péla és Tschinkl Ágoston automobilját részre szedve adták el. A budapesti büntető törvényszék dr. Thold István elnökleite alatt ítélező tanácsa mult csütörtökön vonta felelősségre hétrendbeli sikkasztás büntetetei miatt a banda tagjait. A tárgyaláson a vádat dr. Hérics Tóth ügyész képviselte, a vádlottakat dr. Vigh Viktor ügyvéd védte. A bíróság ifjú Kozma Mihályt tiz havi börtönre, Juhász Imrét öt havi fogházra, Szilágyi Izidort hat hónapi börtönre ítélte.

ROMÁN ÖNKÉNTES GÉPKOCSI TESTÜLET. A Román Automobil-Club titkárának Jon Camareskunak kezdeményezésére és a román trónörökös pártfogásával *Román Önkéntes Gépkocsi Testület* van alakulóban, mely végleges alakulásával valószínűleg meg fogja előzni a *Magyar Önkéntes Gépkocsi Testületet*.

FRANCIA TRYPTIQUEK VASÁRNAPI HASZNÁLATA. A francia vámigazgatóság értesítése szerint a triptiquekkel ellátott automobilmek bemenetele és kimenetele ezentul nagyszámú határszéli vámhivatalnál ünnep- és vasárnap is lehetséges lesz. Az ünnepnapokon is szolgálatot teljesítő francia vámhivatalok névjegyzéke a következő:

Dunherque: Ghyvelde-route, Steenworde.

Lile: Hallnin, La Martière, Le Touques, Wattrelos-route, Teufflers, Baisieux route.

Valenciennes: Blanmisseron-Quèvrechain, Le Goy, Maulde, Malplaquet, Bettignies, Jeumont-route, Hestrud, Cousolre (Ville), Wallers, Morenriex, Chain.

Charleville: Gué d'Ossus, Givet (4 Cheminées), La Chapelle.

Nancy: Mont St.-Martin, Longlaville, Jeuf, Sancy-le-Bas, Auboné, Doncourt, Mars la Tour, Arnsville, Champey, Létricourt, Moncel route, Arracourt, Gogney.

Epinal: Nouveau-Saales, Wisembach, Plainfaing, La Schlucht, Veutron, Bussong, La Chapelle-sous-Rougemont, Foussemagne, Montreux-Chateau, Delle.

Besancon: Abbeville, Villars sous-Blamont, Brémencourt, Goumois, Le Villers, La Cheminée, Les Verrières, Les Forges, La Ferrières-sous-Jongue.

Lyon: Pont de Bellaguide, Les Rousses.

Chambéry: Bassy, Dedingy, Frangy, Serzin, La Gaille, Evires route, St.-Jean de Sixt, Flumet, Léze, Lansbourg, La Vachette.

Nice: Garavan (Pout-St.-Louis, Breil, Fontan).

Perpignan: Perthus, Bourg-Madame, Fos.

Bayanne: Béhobie, Urdos.

A PÖTTING PÁLYÁZAT KIÍRÁSA. Az *Osztrák Automobil-Club* e napokban tette közzé az 1907. évi 2000 koronás *Pötting-díj* pályázati feltételeit, amelyeket a következőkben közlünk:

A pályázó feladata egy módszert megnevezni, ismertetni és megokolni, mely alkalmas pneumatikabroncsok összehasonlító vizsgálatára. Már alkalmazásban levő próbamódszerek igénybevétele megengedett, de kitüntető, hogy mely gépek fognak alkalmaztatni. Esetleg szükséges új gépek oly részletesen írni le és rajzolandók meg, hogy szerkezeti megoldásuk vagy esetleges kivitelük lehetősége megadassék. A pályázat csak akkor tekintetik eredményesnek, ha az

ajánlott módszer a kísérletek gyakorlati kivitelét megengedi. Ha az ajánlott kísérleti módok tömör gummiabroncsok kipróbálására is alkalmasak, úgy ez külön említendő meg és magyarázandó. Pályázatok kettős borítékba helyezve az Oesterreichischer Automobil-Club titkári hivatalához (Wien, I., Kärntnerring 10.) intézendők. Pályázati határidő 1909. évi március hó 20.

Kereskedelem.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL KÜLKERESKEDELMI FORGALOM. Az osztrák kereskedelmi minisztérium közlései szerint a behozatal értéke a folyó év január—szeptember hónapjaiban 8.055,050 koronát, a kivitel pedig 3.008,800 koronát tett ki automobilokban, motorkerékpárokból és automobil-motorokban. A mult év megfelelő időszakában a behozatal értéke 6.445,850 korona, a kivitelé 3.236,250 korona volt. A behozatal értéke tehát 1.609.200 koronával emelkedett, míg a kivitel 227,450 koronával csökkent. A behozatali érték következőleg oszlik el az egyes tételek között: 476 darab *személyautomobil* 6.448,800 kor., ebből 222 Németországból, 123 Franciaországból, 90 Olaszországból, 15 Belgiumból, 11 Svájcól, 6 Amerikából, 5 Angliából, 4 egyéb országból; 135 darab *motorkerékpár*, ebből 113 Németországból; 59 darab *teherautomobil* 701,650 korona, ebből 20 Németországból, 18 Franciaországból, 15 Olaszországból, 2 Svájcól és 1 Angliából. A behozott automobilmotorok értéke 792,000 koronát tett ki. A kiviteli adatok részletesen a következők: Kivitt 165 személyautomobil, 17 teherautomobil és 131 motorkerékpár. A motorkerékpárok legnagyobb részét Németország és Oroszország vették. A kivitt személyautomobilmek értéke 2.333,000 koronát tett ki; 109 automobil ment Németországba, 23 Oroszországba, 9—9 Olaszországba és Franciaországba, 5—5 Angliába és Romániába, 3 Svájcba és 1—1 Szerbiába és Spanyolországba. A 243.000 korona értékű teherautomobilmek közül Németországra 12, Olaszországra 2, Francia-, Oroszországra és Romániára 1—1 esik.

E statisztikában a Magyarországra menő kivitel és Magyarország elenyésző kivitele, azaz jobban mondva visszaszállítása Ausztriába nem szerepel, egyrészt, mivel vámközösségben élünk Ausztriával, másrészt, mert Ausztriában mindent gondosan elkerülnek, ami önállóságukat csak némileg is kitüntetné. Mint mult számunkban közöltük, Ausztria kivitele Magyarországra január—augusztus hónapokban, tehát az osztrák statisztikánál egy hónappal rövidebb idő alatt 2.046.900 korona értéket tett ki, tehát *Ausztria automobilkivitele Magyarországra, összes kivitelének több, mint 40%-át teszi teszi ki.* Utánunk Németország következik, de a Németországba való kivitel összes értéke, az összes kivitelnek körülbelül 25%-a

FRANCIAORSZÁG KIVITELE 1908. ÉV JAN.—AUG. HÓBAN. A kontinens legelső automobilipari államának kiviteli statisztikája mindig bizonyos általános érdeklődéssel találkozok, mert ugyszólván képét nyújtja az európai automobilipar helyzetének. Amely államnak Franciaország kevesebbet szállít, mint az előző évben, annak automobilipara valószínűleg emelkedett, s amely államnak viszont többet szállít, arról majdnem bizonyossággal feltehetjük, hogy automobilizmusa népszerűsége kezd emelkedni. A francia kivitel a folyó év első hónapjaiban annyira csökkent, hogy a francia gyárosok komolyan aggódni kezdtek iparuk jövője miatt, amint azonban a statisztika

tika mutatja, a veszedelem nem volt oly nagy, mint amilyennek gondolták, mert a kiviteli érték csökkenése augusztusig már csak 10 millió frankot tett ki és a Salon végeztéig még bizonyára redukálódik.

Amint a statisztikából látjuk, legtöbbet Angliába, Északamerikába, Németországba és Belgiumba szállított Franciaország, tehát oly államokba, amelyek virágzó automobiliparuk dacára is, még a külföld gyártmányait is igénybeveszik. Nagyobb emelkedés az orosz-, angol-, törökországi és északamerikai kivitel mutatott, míg Németország, Belgium, Svájc, Olaszország, Ausztria, Magyarország, Argentína, stb. kevesebb francia árut vettek ez évben.

A kivitel értéke 1000 frankban a következő volt:

Ország.	1908.	1907.
Anglia	52.602	50.449
Északamerika	10.241	8.513
Németország	9.870	12.273
Belgium	9.566	12.950
Algier	4.270	3.065
Argentína	3.449	5.117
Oroszország	3.077	1.295
Spanyolország	2.495	3.026
Olaszország	1.849	3.050
Brazília	1.824	3.445
Svájc	1.800	3.441
Törökország	492	178
Magyarország-Ausztria	280	853
Többi országok	8.283	12.956
Összeg:	110.148	120.611

Versenyek.

AZ AMERIKAI GRAND-PRIX európai versenyzői: Hémerly és Hanriot (Benz), Rigal és Hautvast (Bayard-Clement), Nazzaro és Wagner (Fiat), Fournier és Cagno (Itala), Duray (Lorraine-Dietrich) már egytől-egyig megérkeztek Amerikába és szorgalmasan trainiroznak a savannahi pályán. A pálya meglehetősen sok kanyarodóval bír, de igen jó karban van. A benevezett 28 kocsi közül a következő husznak indulása biztos: 1. Rigal (Bayard-Clement), 2. Michener (Lozier), 3. Seymour (Simplex), 4. Burmann (Busk), 5. Haupt (Chadwick), 6. Nazzaro (Fiat), 7. Zeugle (Acmé), 8. Hémerly (Benz), 9. Duray (Lorraine-Dietrich), 10. Sziisz (Renault), 11. Harding (National), 12. Cagno (Itala), 13. Hautvast (Bayard-Clement), 14. Wagner (Fiat), 15. Hanriot (Benz), 16. Strang (Renault), 17. Fournier (Itala), 18. Depolma (Fiat), 19. Erle (Benz), 20. Piacenca (Itala). A kocsik a fenti sorrendben egy pernyi időközökben fognak indítani.

UJ BROOKLAND-REKORD. Newton a múlt héten 90 l. e. Napier-kocsijával megjavította a brooklandi rövidtáv-rekordot, a félangol mértéket 15 $\frac{1}{2}$ mp. alatt fele meg, ami 192.056 kilométer óránkénti sebességnek felel meg.

MONACOI MOTORCSÓNAK-VERSENY számára már erősen készülődnek a párisi műhelyekben. Különösen csúszósónakok iránt mutatkozik nagy érdeklődés, így például Tellier, a híres hajóépítő egy Clarke nevű angol sportsmann számára egy Hydroplant épít, melynek motorja 200 lóerőt fog kifejteni. Despuys hajógyárában két hydroplant készítenek, az egyiket Soriano márká, a másikat Moore Brabazon, a híres angol versenyző számára. Ugyanő egy cirkálócsónakot is rendelt a cégnél. Különösen sok résztvevőt várnak a nemzetközi nagy-díjban, minthogy az auto-

mobilyárok közül sokan az ezévi Grand-Prix-kocsikban használt 155 mm. furatu négyhengeres motorjait, amelyeket ezévből már nem használhatnak, csónakokba fogják beépíteni.

NÉMET KISKOCSI-VERSENY. A *Kaiserlicher Automobil-Club*, a *Verein Deutscher Motorfahrzeug Industrieller* és a *Deutsche Motorfahrendvereingung* képviselői a múlt héten Berlinben megtartott közös értekezletükön végleg elhatározták, hogy a jövő évben *nemzetközi kiskocsi-versenyt* rendeznek. A verseny augusztus hó 29-től szeptember hó 3-ig fog megtartatni. Indulásra jogosultak a német adókulcs szerint legfeljebb 6 lóerősnek jelzett kocsik, a világ bármely gyárából, mely kötelezi magát három koci indítására. Gyorsasági versenyek nem fognak tartatni. Az eredmények szerint arany-, ezüst- és bronzérmek fognak kiosztatni. A verseny az augusztus hó 29-én megtartandó mérlegeléssel kezdődik és öt napig tart. A kocsik augusztus hó 30-án indulnak a berlini „Tempelhofer-Feld” nevű katonai gyakorlótérrel. A verseny etapjai a következők: I. nap. Berliot—Magdeburg—Braunschweig. II. nap. Braunschweig—Halberstadt—Eisleben—Weimar. III. nap. Weimar—Bamberg—Würzburg. IV. nap. Würzburg—Heilbronn—Heidelberg—Mannheim. V. nap. Mannheim—Kaiserslautern—Saargemünd—Zabern—Straßburg.

Léghajozás és géprepülés.

REPÜLŐGÉP HIREK. Angliában egy Aeroplan-Club van alakulóban, amely az eddig igen kezdetleges angol repülőgéptechnika istápolására alakult. Hír szerint már tizenkét angol aeroplan van épülőfélben, amelyek mind az új klub támogatásával fognak kísérletezni. — *Jalho*, az ismeretes géprepülő, aki motorjának elégtelensége miatt repülési kísérleteit egyideig megszüntette, most a német Körting cégnél újabb motort rendelt. A motor, mely 36 lóerőt fejt ki, 1200 fordulat mellett, négyhengeres és vízhűtéssel bír. Sulya teljesen felszerelve 80 kilogramm. — *Bleriot* a legközelebbi napokban megkezdte kísérleteit új repülőgépével, amely egy 60 lóerős Antoinette-motorral van felszerelve. A fáradhatatlan géprepülő egyidejűleg egy kétfelületű és egy egyfelületű repülőgép szerkesztésében, illetve megépítésében is fáradozik. — *Santos Dumont* elkészült új „Demoiselle”-nek keresztelt új aeroplanjával. Az új repülőgép 24 lóerős Antoinette-motorral bír, mely 700 fordulattal működött a légesavart percenként. A csavar vonóereje 70 kilogramm. Santos Dumont monoplanjával 80 kilométer sebességet akar elérni. — *Biró* Alajos főmunkatársunk egy repülőgépmotort és repülőgépet szerkesztett, amelyet legközelebb az Aero-Club de France-nak készülni bemutatni. — A franciák serény munkálkodásáról a repülés terén bizonyos fogalmat ad, ha megemlítjük, hogy a felsorolt kísérletezőkön kívül Franciaország különböző helyein még a *Levassor-Gaslambide & Mengin*-féle monoplannal, a *Peau*-féle aeroplannal, a *Pischof és Koechlin*-féle monoplannal, a *Farman*-féle triplannal, a *Bolotoff*-féle triplannal és a *Cutrey*-féle monoplannal folynak kísérletek. — A L'Auto egy Páris-Bordeauxi aeroplan-versenyt ír ki, amelyre 12.500 frank értékű díjak fognak kifizetni. A verseny öt részletűből áll, melynek 105, 105, 111, 111 és 95 kilométer hosszúak. — A *Monaco*i *Sporting Club* 100.000 frankkal dotált aeroplan-versenyt ír ki, amelyért 1909. év január 24. és március 24-ike között lehet versenyezni. — Franciaországban

a repülőgép technikusok buzditására több mint 60 díj van kitűzve, tehát több, mint ahányan a géprepüléssel egyáltalán foglalkoznak.

WRIGHT UJABB KÍSÉRLETEI. Wilbur Wright a múlt héten először repült startgépének segítségével nélkül. Wright az Aero Club de la Sarthe által az első 30 méteres magasságot túlhaladó repülőgép repülésre kitűzött díját akarta elnyerni. Mivel az Aero Club de France Wright repülőgépét készülékének alkalmazása miatt kizárta a magassági díjért való küzdelemből, Wright most igyekezett bebizonyítani, hogy gépével lendítőkészülék nélkül is fel tud szállni. Évégből a 26 méter hosszú startsínek 10 méterrel meghosszabbították és ezen meghosszabbított startsínek segítségével sikerült is a felszállás, dacára annak, hogy Girardville kapitány is helyet foglalt a repülőgépén. Negyedórai repülés után Wright leereszkedett s azután egyedül szállt fel, hogy a magassági díjat elnyerje. A repülőgép körülbelül 5 perc múlva már 50 méter magasságot ért el, átrepült a 30 méter magasságban lebegő álló léggömbök felett, azután körülbelül 60 méter magasságra emelkedve másodszor is átrepült az alul levő léghajók felett. A repülő kísérlet fényes sikere imponáló hatást tett a nagyszámban megjelent közönségre.

Wilbur Wright jelenleg repülési kísérletei mellett még Lambert gróf, Girardville Lucas vezérkari százados és Tissandier léghajós kiképzésével van elfoglalva. Mindhármán már csaknem teljesen elsajátították a Wright-féle repülőgép kormányzását.

Hétfőn délután Wright ismét utasokkal együtt repült fel néhányszor. Előbb *Viana* márkái és Leon de *Quinones*, két spanyol automobilista voltak utasai, majd később tanítványai, Lambert gróffal és Girardville századossal szállt fel 19, illetve 21 percig tartó légi útra. Az utasokkal való felszállások végeztével Wright érdekes kísérlettel lepte meg nézőit; felszállt 30 méter magasra s itt megállítva a motort, csigavonalban a földre ereszkedett.

EGY OSZTRÁK LAP FELHÍVÁSA REPÜLŐGÉPEK FINANSZIROZÁSA TÁRGYÁBAN. Egy osztrák napilap, e napokban felhívást tett közzé, amelyben hivatkozva a repülés technikájában legutóbb elért haladásokra és azon körülményre, hogy a modern külföldi hadseregek már egytől-egyig bírnak különféle rendszerű repülőgépekkel, egy alap gyűjtését indítványozza, amelyből különféle kísérletek költségei volna fedezendőek s esetleg egy osztrák-magyar léghajó építése volna megkezdendő. Mi a magunk részéről ezen felhíváshoz szívesen csatlakozunk, mert közös hadügyvezetőségünk, hivatkozva a rendelkezésére álló csekély anyagi eszközökre, eddig alig tett valamit a katonai léghajózás érdekében. Ugy tudjuk, hogy magyar technikusaink közül nem egynek voltak igen figyelemreméltó tervei a repülés technikájának terén, hogy mást ne említsünk, mint *Martin*, kolozsvári egyetemi tanárt. Igenis szükségesnek tartjuk a repülés technikájának fejlesztését és amennyiben az alakítandó bizottságban, amelybe való belépését Ferenc Ferdinand trónörökös már megígérte, a magyar feltalálók érdekei ugyanolyan módon lesznek megvédve, mint osztrák kollégáiké, magyar részről is melegen pártoljuk a gyűjtéshez való hozzájárulást.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felölös szerkesztő: Lindner Ernő.

Főmunkatársak: Biró Alajos és Ifj. Holub József.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJŰ JÁROMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

ad. 38240. szám. fk. I. 1908. **Lechner Ödön** ur feljogosítottatik 360. motorszámu, 12 l. e., Reszaudd-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 263. folyó szám alatt t. Lechner Ödön urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 8-án.

ad. 39238 szám, fk. I. 1908. **Fürst Jakab** ur feljogosítottatik, — motorszámu, 8 lőerejű, Maurer-Union gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási jegyzékbe 265. folyó szám alatt t. Fürst Jakab urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 10-én.

39239 szám, fk. I. 1908. **Klein Berthold** ur feljogosítottatik, — motorszámu, 25/32 Graf et Stiff gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 275. folyó szám alatt tek. Klein Berthold urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 10-én.

ad. 39527 szám, fk. I. 1908. **Dr. Bayer Dezső** ur feljogosítottatik, 8841. motorszámu, 28/32 Delaunay gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására; továbbá vezetője, Győre József, jogosult automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 321. folyó szám alatt t. dr. Bayer Dezső urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, vegyék fel, a vezetési jegyzékbe pedig vezetőjét, Győre Józsefet, 809. folyó szám alatt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 17-én.

39531 szám, fk. I. 1908. **A magyar Lift-felvonó részv. társulat** igazgatóságának azon bejelentését, hogy a 294. számu automobil Kovács Frigyes automobiltulajdonosától megvette, tudomásul veszem, a kérdéses automobil rendszámának megvevő nevére leendő átíratását ezennel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 294-es rendszám alól Kovács Frigyes nevét és lakcímét töröljék, helyében a magyar Lift-felvonó r. társulat igazgatóságát és lakcímét, s fenti iktató számát bevezessék.

Budapest, 1908 november hó 11-én.

40216 szám, fk. I. 1908. Özv. **Csantavéri Törley Józsefné** urnő feljogosítottatik, 15895 motorszámu, 25 lőerejű, Panhard gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 442. folyó szám alatt özvegy Törley Józsefné urnőt, mint a fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 17-én.

40107 szám, fk. I. 1908. **Dr. Erényi Béla** budapesti lakos, automobiltulajdonos azon kérésének, hogy a nevében álló 40-es automobil számát egy magasabb számmal cseréljen fel, helyt adok, részére a 286-os rendszámot ezennel kiosztom.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 40-es rendszám alól dr. Erényi Béla nevét, lakcímét töröljék, a 286-os rendszám alá pedig ugyancsak dr. Erényi Béla nevét 7596. motor és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908 november hó 17-én.

ad. 40217 szám, fk. 1908. **Gajdó István**, ki folyó hó 12-én automobilvezetésről vizgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékébe 810. folyó szám alatt Gajdó Istvánt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 17-én.

A Magyar Automobil-Club hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: *Frigyes magyar kir. herceg, József magyar kir. herceg, Sarolta szászweini kir. hercegnő, Kossuth Ferenc m. kir. kereskedelmi miniszter, Jibescu György herceg, a Román Automobil-Club elnöke, Pétiling-Persing Gusztáv gróf, az Osztrák Automobil-Club stb. elnöke, Ratibor Viktor herceg, a berlini Csaszári Automobil-Club elnöke, Zuylen DeNyevell De Haar báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: Szapáry Pál gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. Elnök: Andrassy Sándor gróf. Elnökhelyettes: Zichy Béla Rezső gróf. Igazgatóság: Blathy Ottó Titusz, Eszterházy Mór gróf, Hatvany Károly, bátorkezes Kóbek Kornél, K. Kovács László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Akos dr. (ügyész). Széchenyi István gróf, Vécsey László báró. A választmány tagjai: Az igazgatóság tagjain kívül Andrassy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csorika János, Delmár Tivadar dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Hevesy Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós. Club-titkár: ifj. Krisztinkovich Béla. Club-helyiség: Budapest, IV. kerület, Kigó-lér 1., királyi bérpálya. Hivatalos irodai órák: d. u. 6-7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabalmi leírások és szakirányú gyűjteménye. 10-12-ig és 4-6-ig nyitva. Sűrűnyeim: Autoclub Budapest. Telefonszám: 11-70*

JEGYZŐKÖNYV

az 1908 november 24-én tartott választmányi ülésről.

Jelen voltak: Gróf Andrassy Sándor elnöke alatt Baruch Jenő, Blathy Ottó Titusz dr., Delmár Tivadar, báró Harkányi János, Hatvany Károly, kistétényi Kovács László, Krisztinkovich Béla, dr. Varró Indár és gróf Zichy Béla Rezső választmányi tagok.

Jegyzőkönyvvezető: Ifj. Krisztinkovich Béla, klubtitkár.

A jegyzőkönyvhitelítésre felkértek: Dr. Delmár Tivadar és Baruch Jenő urak.

Elmaradásukat mentették: Levéllileg győri Farkas Lajos, telefonon dr. Molnár Akos.

Olvastatik a „Royal Automobile Klub” levele, vámigazolványok megküldése tárgyában.

A választmány 50 darab vámigazolvány megküldését engedélyezi az esetben, ha az angol klub előzőleg a szokásos kötelezvényt, melyben tagjaiért szavatol, kiállítja.

Olvastatik a Francia Automobil Klub levele, az automobil balesetéről terjesztett hamis hírek cáfolata tárgyában.

Beható eszmecsere után az elnök indítványára a választmány elhatározta, hogy felhívja a tagokat, ha automobiljukkal valami baleset történik és annak az újságokban közlése várható, hogy be sem várva a hírlapi közlést, az esetet tárgyalatosan hozza a titkárság tudomására, és utasítatik a titkár, hogy ha egy baleset elferdítve jelenik meg a lapban, annak helyreigazítása iránt az illető tag előzetes meghallgatás után sürgősen intézkedjék.

Olvastatik a Portugál Club átirata az elismert klubok által december hó 1-én Párisban tartandó nemzetközi ülés tárgysorozata tárgyában.

A 18 pontból álló indítvány pontonként tárgyalván, felkértek az ügyvezető igazgatót, hogy azon módosításokat, melyeket a választmány célszerűnek tartott, a párisi ülésen minden egyes pontnál terjeszse elő.

Olvastatik a Francia Touring Club levele, melyben ugyan-ezen ülésen utjelzések egyformasága tárgyában teendő indítványt közli.

A választmány hozzájárul a Touring Club által javasolt jelzés alakjához, csak a felírást nem tartja okvetlenül szükségesnek, mely drágítja is a kivitelt.

Igazgató jelenti, hogy ily utjelzések felállítását Budapesttől kezdve saját birtokukig felajánlottak gróf Andrassy Géza, gróf Károlyi Mihály, Mocsonyi Antal és felhatalmazást kér, hogy amint az elismert klubok ülésén a jelzőtáblák alakja végérvényesen elfogadva lesz, ily táblák készítése iránt intézkedhessen. Bejelenti, hogy e tárgyban beszélt az utak központi főfelügyelőjével, Hartig Sándor miniszteri tanácsossal és bírja ígéretét, hogy a Magyar Automobil Klub által felállítandó táblákat elhelyezésük után azonnal állami kezelésbe fogja vezetetni és őrzésük, valamint jókarbantartásuk iránt gondoskodni fog.

A választmány e bejelentéseket örömmel veszi tudomásul, az ajánlattevő tagoknak áldozatkészségeért köszönetet szavaz és felhatalmazza az igazgatót a jelzőtábláknak megrendelésére.

Olvastatik az Amerikai Automobil Club átirata a Balkánra vonatkozó térkép megküldése tárgyában.

A választmány egy Kogutovicz-féle színes térkép megküldését elrendeli és értesíti az amerikai klubot, hogy legmegfelelőbb a katonai 200.000 léptékű térkép, mely a könyvkereskedésekben kapható.

Olvastatik a Svájci Automobil Klub levele a Svájcban turistáinkat ért kellemetlenségek tárgyában.

A választmány felkéri azon tagtársakat, kiknek Svájcban a hatóságokkal kellemetlenségeik voltak, hogy azokat közöljék a titkársággal.

Olvastatik Hevesy Vilmos választmányi tag levele, melyben az elismert automobil kluboknak Párisban f. év okt. 19-én tartott ülésén történekről beszámol.

A levél tartalma tudomásul vétetik; az azzal kapcsolatban tett indítvány tárgyában pedig felhatalmazza a választmány gróf Zichy Béla Rezső és Krisztinkovich Béla urakat, hogy a december 1-iki párisi ülés alkalmával tegyenek a francia aéro-klubnak ajánlatot, hogy a repülő-gépekkel jöjjenek kísérletezni a nagy alföldi romára, mint ily célra egész Európában legalkalmasabb területre.

A Sportbizottságnak azon jelentését, hogy a Budapest—Bécsi állami utat, valamint a Budapest és Bécs között a Duna mindkét partján elvonuló állami utakat a m. kir. kereskedelmi miniszterium uti főosztályának vezetőjével Hartig Sándor miniszteri tanácsossal, valamint minden egyes vármegyében az illetékes államépítészeti hivatalok főnökeivel automobilokon betakarta, és ezen utazások eredményeképp Budapest és Bécs között már a jövő tavaszon egy kifogástalan jó ut fog rendelkezésre állani, a választmány örömmel vette tudomásul.

Ügyvezető igazgató javaslatára, a Szalárdy Béla szerkesztése alatt megjelent „Automobil-Közlöny” című szaklapot a választmány támogatni óhajtván, arra 15 példányban előfizet és nagyobb vidéki városok olvasóköreinek ingyen példányképp megküldeti.

A klubból régebben kilépett tagok hátralekös tagdíjairól az ügyvezető igazgató által beterjesztett kimutatás tárgyában a választmány akképp döntött, hogy a tagdíjakat a volt tagokkal szemben nem törli, hanem a zárszámadásban kimutatandó tagdíjhátralekéből 1600 kor. kétes követelést leír.

Olvastatik Reimann Gyula tag levele, melyben a klubhelyiség részére egy hazai művész által színes faberakás útján készített reklámképet ajánl fel.

Az izléssel keretezett díszes kép ajándékozását a választmány köszönettel fogadja és azt az ülésteremben kifüggeszteni határozza.

A megejtett titkos választás útján rendes tagokul felvették: Gróf Csekonics Pál, Zombolya, Torontálmegye., báró Daniel Tibor, IV., Lánchid-utca 6., Herskovits Ignác, IV., Semmelweis-utca 9., Herceg Windisgrätz Lajos Sárospatak, Zemplén-megye.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Jegyzőkönyvvezető: ifj. Krisztinkovich Béla s. k.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, főlépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivószer-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K 8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „	10.—
2 „ fűlcs labda	8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „	11.—
5-ös Diadal football	6.80
5-ös Rambler football	10.—
7/4 kg. Vasgolyó	3.—
7/4 „ ugyanaz hitelesített „	3.50
Gerely	4.—
ugyanaz hitelesített	4.50
Svéd gerely	4.50

Futó cipő

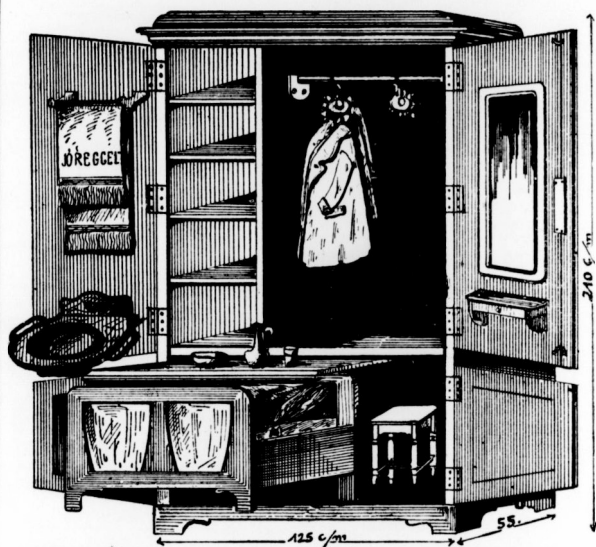
finom
kivitelben 7.—

BENZINT

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **feltisztítási célra**, **hydrurt**, **gazolint**, **ligroint** **világítási célra**, nemkülönben **PETROLEUMOT**, **ÁSVÁNYKENŐOLAJOT** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a
MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

Szabadalom bejelentve
 Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
 „Universal”-szekrény

A szekrényben következő legszükségesebb házi butor egyesítve van: 1 szekrény (fele rakó, fele akasztó) 1 asztal, 1 ágy, 2 ülőke, toalettkör, konszollal, 1 törülközőtartó és mosdó, mely tárgyak a szekrénytől teljesen függetlenül, önállóan használhatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel szerint **150.-** K.-tól felfebb.

Megrendelések direkte a szabadalm tulajdonosai és gyártóinál, a vételár $\frac{1}{3}$ -nak beküldése ellenében, címzendők:

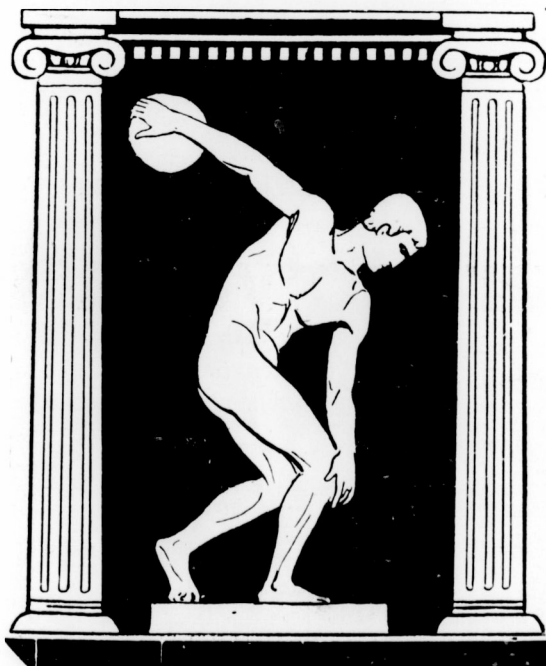
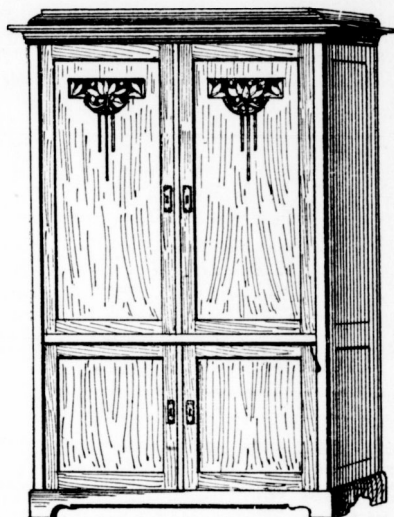
**Dorman és
 Posner**

Budapest

VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butorszakmába vágó tervezések és rajzok pontosan és jutányosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
 Ausztriában 7136. sz. a.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTANZATOKTÓL.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek :

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek :

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.
automobil-garage, javító műhely.

BERLIET

15, 22, 40, 60 lóerős 4-hengeres,
40, 60 lóerős 6-hengeres a legjobb
városi és toura-kocsik.

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41—00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa raktár

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

(Andrássy-út mellett).

Telefon 116—34.